

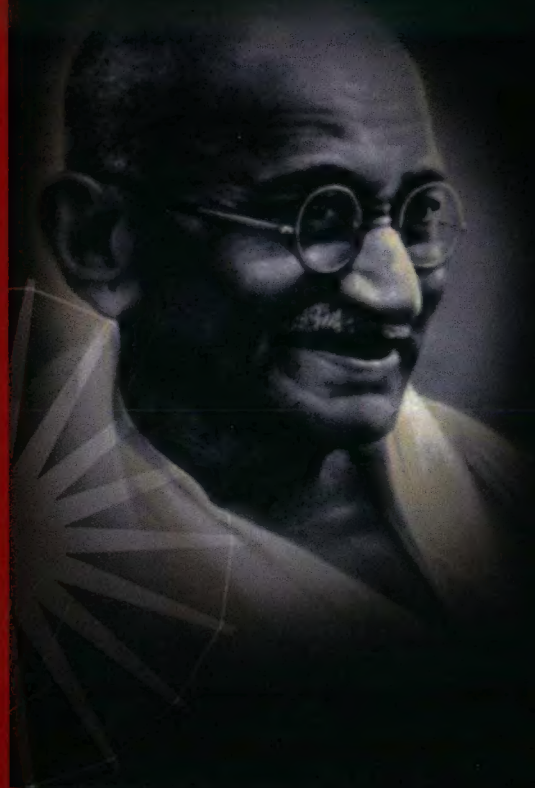
Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W3CN10613	ImageGroup:	I3CN10615
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	བདག་ཉིད་ཅན་པོ་གྲུན་ཏི་ལ་སྤྲུང་རྩོམ་གཅེས་བསྟུས། bdag nyid chen po gAn+dhi'i gsung rtsom gces bsdus/
Author:	གྲན་རྩི། gAn d+hi/
Descriptor:	copy made available from the library of tibetan works and archives; ltwa acc. no. D32046
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	Dharamsala
Publisher:	bod kyi gros tshogs dang srid byus nyams zhib khang /
Date:	2008
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006.

༡༡ །བདག་ནི་ད་ཆེན་པོ་གྲུ་ཁྱིའི་
གསུང་རྩེ་མ་གཅེས་བདུས།

ནིན་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་ཕབ་སྒྱུར་བྱེད་པོ།
བསྟན་འཛིན་དོན་ཡོད།

༄༅། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཞི་རི་
གསུང་རྩོམ་གཅེས་བཏུས།

བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། .

Class No: ༡༥༣

Acc. No. D:32046

LTWA (Manuscript)

DHARAMSALA. H.P.

ཉིན་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་ཕབ་སྒྱུར་བྱེད་པོ།

བསྟན་འཛིན་དོན་ཡོད།

ཁྱ་སྒྲིག་པ།

ཆ་བ་བཟུ་ཤིས།

བོད་ཀྱི་གྲོས་ཆོག་ས་དང་སྤྱིད་བྱས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་།

3004

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གྲུ་རྒྱུ་འཛིན་གསུང་ཚུལ་གཅེས་བཅུས།

རྒྱུར་བ་པོ། བསྟན་འཛིན་དོན་ཡོད།

ཉུ་མེག་པ། ལྷ་བ་བཀྲ་ཤིས།

པར་ཐངས་དང་པོར། དེབ་གྲངས་ ༡༠༠༠ ཟླ་ལོ་ ༢༠༠༤

པར་སྐྱུན་གྱི་བདག་དབང་། བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་དང་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་
ཁང་།

པར་སྐྱུན་པ། བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་དང་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་།

པར་ཁང་། VEE ENN PRINT-O-PAC, New Delhi, India

ཞབས་བསྟན་འཛིན་དོན་ཡོད་ལགས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གྲུ་རྒྱུ་འུ་གསུང་ཚུ་མ་
 གཅེས་བདུས་ཞེས་པའི་བོད་བསྐྱར་དཔེ་དེབ་འདི་པར་སྐྱུན་སྦྱར་མིན་འདྲི་བཅད་
 གནང་སྐབས་ཉ་ཅང་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོས་དེ་མ་ཐག་དུ་ཁས་ལེན་ཞུས་པ་བཞིན་
 ད་ཆ་པར་དུ་ཐོན་པར་བརྟེན། རང་གི་སྐད་ཡིག་དང་། རང་དབང་། རང་ལྷལ་
 པ། དེང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན། ཤེས་ཡོན་གྱི་དམིགས་ལྷལ། དེང་རབས་ཤེས་
 ཡོན་གྱི་གཞི་རྟེན། བདེན་པའི་ལུ་ཚུགས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་
 དགོངས་པ་ངོ་མ་རྟོགས་པའི་མཐུན་ཁྱེན་དུ་འགྱུར་གྱུ་གཤོན་མི་ཟ་བས་དགའ་
 སྤྱོད་པས་ཟད་མི་ཤེས་པ་བྱུང་། དཔེ་དེབ་ཀྱི་མགོར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་
 མདོར་བསྐྱས་ཤིག་ཀྱང་བཀོད་འདུག་པས་ཕན་ཐོགས་ཡོང་ངེས།

སྐྱ་ཞབས་བསྟན་འཛིན་དོན་ཡོད་ལགས་ཀྱིས་བོད་སྐྱུར་དང་། སྐྱ་ཞབས་ཁྲི་བ་
 བཀྲ་ཤེས་ལགས་ཀྱིས་ལྷ་སྤྱིག སྐྱ་ཞབས་འཛིགས་མེད་ཆེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་
 བཀོད་པ་བཅས་འཐུས་ཚང་གནང་བར་སྦྱགས་རྗེ་ཆེ་ལུ་གྱུ་དང་། དེ་བཞིན་རེ་
 མན་པེ་རྟེ་རིག་འདུ་མན་ཐེབས་རྩས་སྤར་བཞིན་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྦྱོར་རྟེན་
 གནང་བ་ལའང་སྦྱགས་རྗེ་ཆེ་ལུ་གྱུ་ཡིན། ཞེས་བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་དང་སྤྱི་དབུས་
 ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་འཛིན་སྐྱོང་ངེས་སྟོན་པ་སྤྱི་འཐུས་སྟོན་པ་ཆེ་རིང་གིས་

༢༠༠༥ ཕྱི་ཁྲི་ ༡༣ ཆེས་ ༡༣ ཉིན་གྱིས།

ངོ་སྤྲོད།

ཉིན་རྒྱུ་དུ་བཞུགས་པའི་གྲྲི་མཐོ་མཐོ་རྩ་ལོ་ར་མི་རྩ་ར་(གྲྲི་མཐོ་བཞི་ད་བྱང་
དང་དགོངས་ཚུལ་) ཞེས་པ་དེ་སྐད་སྐད་ཀྱི་མཐོ་དང་གྲྲི་མཐོ་པ་དེ་མཐོ་
གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོ་ར་པ་དུ་བསྐྱུན་ཅིང་།
དེའི་ནང་དུམ་བུ་གཉིས་ལས། དུམ་བུ་དང་པོ་བཞི་ད་བྱང་ནང་ཁོང་གིས་
དུམ་ནས་དུས་སྤྱི་ཆ་བ་སྤྱི་དུ་ཁྱིད་ནམ་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུ་
བ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་བྲིས་པ་ཁག་དང་། དུམ་བུ་གཉིས་པ་ 'དགོངས་ཚུལ་'
ནང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༥ ནས་ ༡༩༣༡ བར་གྱི་ཁོང་གི་ཕྱག་བྲིས་དང་། བསྐྱུང་
བཤད། འབྲི་ཚོམ་སོགས་གཙོ་གནད་ནམས་འཁོད་ཡོད། འདི་ར་ཕྱི་ལོ་
༡༩༡༥ ནས་ ༡༩༡༩ བར་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་ཚུལ་གལ་ཆེ་
དོན་ཆེ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་གིན་དུ་མཁོ་ཆེ་ར་མཐོང་བ་ནམས་ཟུར་ཕྱང་
གིས་བོད་བསྐྱུར་ཞུས་ཏེ་སྤྱི་གས་བམ་དང་པོའི་ཚུལ་དུ་གྱུ་ཆེའི་ཁྲོག་པ་པོའི་
སྤྱན་རྒྱུར་སྤེལ་བ་ལགས་པས་སྤྱི་གས་ཕན་གསོ་བའི་རེ་སྤོན་དང་བཅས་སྤྱིར་
བ་པོས་ ༢༠༠༥ ཕྱི་ལོ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༩ ལ།

ཆོག་གཉིས།

ལགོང་ས་ལསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་
བཀའ་སློབ་པལ་མོ་ཆེའི་ནང་འཆེ་བ་མེད་པའི་སྒྲོར་ཡང་ཡང་བཀའ་བསྐུལ་
གྱིས་བོད་ཀྱི་རང་དབང་བསྐྱར་གསོའི་ལས་འགུལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་
འཁྲིད་ཐབས་བཀྱིན་ཆེ་ལུས་ཐོག་རང་སྐལ་གྱི་བསྐྱེ་ཆ་ཕྱན་བྱ་ཞིག་སྤྱང་བྱ་བ་
ན་ཅེ་མ་རུང་སྐྱམ་ནས་རང་གི་ས་མཚམས་ལིགས་པར་ཤེས་ཀྱང་ཨུ་རུགས་
ཐོག་ནས་འགོ་འཇུགས་ཀྱིས་གཞི་རྩ་ཞིག་བཏིང་བྱ་བ་ལིགས་བཅོས་སོགས་
ཕྱིས་དཔྱད་ལྟན་ནམས་ཀྱིས་གནང་ངེས་དང་། དེ་བཞིན་པབ་སྐྱར་གྱི་བྱ་བའི་
ཐོག་ནས་ཐ་སྙད་གསར་པས་ཕྱག་པའི་བོད་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཡོང་བའི་རེ་འདོད་
ཀྱང་ཡོད་ལུས་བརྟེན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་སྐྱར་སྒྲིག་གི་ལས་དོན་ཐམས་
ཅད་ཟིན་ནས་ཨ་ཕྱིས་མ་ཆེན་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ངོས་
བཞེས་ལྟར་པར་སྐྱན་ཆེད་སྤུལ་རུང་། ད་བར་བསྐང་བྱ་འདི་ཙམ་འདས་
ཀྱང་ཨ་ལན་ཨོ་ལན་གང་ཡང་མེད་པར་མཐའ་གཅིག་དུ་མི་སྒྲི་བའི་བརྟེན་
ཞུགས་བཟུང་སྟེ་པར་དུ་མ་ཐོན་སྐབས། བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་དང་སྤྱི་དབུས་
ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་འགན་འཁུན་དང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་གཅིག་ཁྱེད་སྐྱ་
ངོ་སྤྱོད་པ་ཆེ་རིང་མཚོག་ལ་འདི་པར་སྐྱན་བྱ་བ་མིན་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར་ཉ་
ཅང་དབྱེས་སྤྱོད་ངང་ཞལ་བཞེས་ཐོབ་པར་བརྟེན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་

གསུང་གི་ཆ་གསུང་གི་ཆ་རང་སྐད་ཐོག་རང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་འཛིག་
སྤྱི་ལོ་དག་ཅམ་ཕྱིས་རུང་ད་ཆ་ཐུབ་པ་བྱུང་བས་ཉ་ཅང་སློབ་དགའ།

སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་ལྷན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་སྐུ་མདུན་ནས་འཆེ་མེད་ཞི་
བ་དང་བདེན་པའི་ཨུ་ཚུགས་བཅས་ཀྱི་ལྷ་བྱུང་ཐོག་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ཡང་
ཡང་ནོད་སྐལ་ཐོབ་པ་དེས་སྤྱི་བཟོན་ཏེ་ཕབ་སྐྱུར་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་ཐུབ་པ་
བྱུང་བས་སློབ་དཔོན་མཆོག་གི་བཀྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སློན་ནས་ཐུགས་རྗེ་
ལན་བརྒྱར་ཆེ་བ་ལ།

བསྟན་འཛིན་ཚོས་འཛིན་ལགས་ཀྱིས་དཔེ་དེབ་ཆ་ཆང་ཞིབ་སློག་གིས་
དགོངས་འཆར་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་སྐུ་ངོ་སྤྱོད་པ་ཆེ་ལྷན་མཆོག་དང་
བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་དང་སྤྱི་དྲུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་ནས་དཔེ་དེབ་པར་
འགྲེམས་ཀྱི་ངལ་བ་ཁུར་ལེན་གནང་བ་བཅས་ལའང་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་
རྗེ་ཆེ་ལ།

རང་ཉིད་ཤེས་སྤྱི་ཆུང་སྟོན་གྱིས་སྐྱུར་སྤྱོད་གི་ལས་དོན་འདིའི་ནང་
འགྱུར་ལེགས་པོ་མ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ནོར་འཁྲུལ་ཇི་བྱུང་མཁྱེན་སྤྱོད་ཡངས་
པ་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་འཆགས་སོ། ། ཞེས་སྐྱུར་བ་པོ་དང་ཞུ་སྤྱོད་པ་ཐུན་མོང་
ནས་བོད་སྐུལ་ལོ་ ༡༩༣༥ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༣༣ ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་ཉིན་
གྲོས་པའོ།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གྲུ་རྒྱུ་འཛིན་མ་ཐར་མདོར་བསྟུན།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གྲུ་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡབ་ཀྱི་གྲུ་རྒྱུ་དང་ཡུམ་ཕུད་ལྷན་ཅི་གཉིས་
ཀྱི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཕྱི་ལོ་ ༡༥༦༩ ལོར་པོར་བཟར་དུ་སྒྲུ་བལྟམས་གིང་། སྤྱིན་
མཆེད་བཞིའི་ནང་ནས་ཐ་ཆུང་དེ་ཡིན། དགུང་ལོ་བདུན་ཅམ་ལ་བྲིམ་ཆང་
པོར་བཟར་ནས་རྒྱུ་ཀོཏ་ལ་སྤྱོད་ཞུགས་གནང་། ཆུང་དུས་ནས་བྱང་བདེན་
ལ་གཞིལ་བ་དང་ཡབ་ཡུམ་ལ་གུས་བརྩི་ཆེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དུ་མ་ཡོད། དགུང་
ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་གཉིན་སྤྱིག་དང་དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་སྐབས་ཡབ་འདས་
གོངས་སུ་གྱུར། ཕྱི་ལོ་ ༡༥༨༧ ལོར་མཐོ་རིམ་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་འཇུག་རྒྱུགས་
ཐོན་དེ་མཐོ་རིམ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེད་སྤྱོད་ནག་ར་གྱི་ཤུམ་ལ་དུས་མཐོ་སྤྱོད་དུ་
འཇུག་ཞུགས་གནང་། ༡༥༩༩ ཕྱི་ཆེན་པོའི་ནང་བྲིམས་ཅོད་པའི་སྤྱོད་
སྤྱོད་ཆེད་དཀྱིན་ཡུལ་དུ་བཞུད། དེར་ཚོས་ལྷགས་ཁག་གི་ངོ་སྤྱོད་བྱུང་བ་མ་
ཟད། ཚོས་དཔེ་ཁག་ཀྱང་བསྟུག་རྒྱུ་ལོ་སྐབས་ཐོབ། ༡༥༩༠ ལོར་པ་རན་
སའི་རྒྱལ་ས་པེ་ཅི་སི་ལ་བསྐྱོད་དེ་ཉིན་བདུན་ཅམ་བཞུགས་རིང་དགོས་ངེས་
ནམས་ཆ་ཆང་གཟིགས་ཞིབ་ཀྱིས་དཀྱིན་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་གནང་། ༡༥༩༡
ལོར་བྲིམས་ཅོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོན་དེ་རང་ཡུལ་དུ་འབྱོར་སྐབས་མ་ཡུམ་
འདས་གོངས་ཟིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོབ། དེ་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་བྲིམས་ཁང་
མཐོ་བར་བསྐྱོད་དེ་བྲིམས་ཅོད་པའི་ལས་དོན་བྱེད་སྐབས་དཀའ་ངལ་ཆེས་
ཆེར་ཕྱད་དེ་ཕྱིས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅི་ཀར་མ་བསྐྱོད་ཀྱི་བར་དུ་བྲིམས་ཁང་དུ་འབྱོར་རྒྱུ་

མཚམས་འཛོག་བྱས་ཀྱང་སྤྱིམས་ཚུད་དང་འབྲེལ་པའི་ཡིག་ཆ་བཅོ་འགྲོད་
 ཀྱི་ལས་ཀ་ལྟ་མཐུན་དེ་གནང་། སྤྱིམ་སྤྱེན་ནས་ཡི་ཐང་ཆད་དེ་རྒྱུ་ཀོཏ་ལ་
 ཕྱིར་ལོག་གིས་ཟུར་དུ་ལས་ཁུངས་ཕྱི་ཡང་ལས་དོན་ཡག་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་།
 དེ་སྐབས་ལྷོ་ཨམ་ཅི་ཀ་ནས་སྤྱིམས་ཚུད་པའི་ལས་དོན་ལ་མཐུན་འགྱུར་ཆེད་
 འབྲིན་ཞིག་འབྱོར་བ་ལྟར་ ༡༩༩༣ ཕྱི་ཟླ་བཞི་པའི་ནང་ལྷོ་ཨམ་ཅི་ཀར་
 བསྐྱོད། བྱ་གཞིངས་འབབ་ཚུགས་སུ་བྱ་གར་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྦངས་ཡག་པོ་
 ཞིག་མེད་པ་དེ་གསལ་ཏོགས་བྱུང་། དེར་འབྱོར་དེ་ཉིད་གཉིས་གསུམ་རྗེས་
 སྤྱི་ཇར་བན་སྤྱིམས་ཁང་དུ་བཞུད་སྐབས་སྤྱིམས་དཔོན་གྱིས་ཐོད་དགྲིས་ཕུད་
 དགོས་ཚུལ་བཏོད་ཀྱང་མ་གསལ་པར་ཕྱིར་ཐོན་གནང་། ཐོད་དགྲིས་ཀྱི་ཆེད་
 དུ་ཚུད་གཞི་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱང་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཆས་གོས་ལ་གཅོགས་
 ཆེར་འཛིན་དེ་མཁྲིགས་བཟུང་གནང་བས་ཕྱིས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་བྱུལ་ཁ་
 ཐོབ། དེ་སྐབས་ལྷོ་ཨམ་ཅི་ཀ་འི་ནང་བྱ་གར་བ་རྣམས་སོ་སོའི་ཁྱུ་རྩེ་བཅོས་དེ་
 ཕན་ཚུན་དབར་འབྲེལ་ལམ་ཡག་པོ་ཞིག་མེད། ཐོངས་གྲིག་ཇར་བན་ནས་
 སི་ཅི་ཁོ་ཅི་ཡའི་བར་མི་འཁོར་བྲལ་རིམ་དང་པོའི་ནང་ཕེབས་སྐབས་ལམ་
 པར་དུ་དཔོན་རིགས་འགའ་ཞིག་གིས་མི་འཁོར་བྲལ་རིམ་དང་པོའི་ལག་
 ཁྱིམ་ཡོད་བཞིན་དུ་བྲལ་རིམ་མཐའ་མའི་ནང་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་བཅན་བཀའ་
 བཏང་ཡང་གསལ་འཛོག་མ་གནང་བར་བརྟེན་སྤྱད་བྱུག་གིས་མར་བབ་དུ་
 བཅུག་པ་མ་ཟད། ཅ་དངོས་ཀྱང་ཕྱིར་བཏོན་བྱས། དེ་སྐབས་གཞི་ནས་མི་
 རིགས་དབྱེ་འབྱེད་ལ་ངོ་གློལ་བྲག་པོ་བྱ་བྱའི་དགོངས་ཚུལ་བྱུང་། དེ་ནས་

ལམ་པར་གྱི་གར་བ་རྣམས་ལ་སྤྲུག་སྤྱོད་ཇི་ཙམ་གཏོང་གི་ཡོད་པའི་མྱོང་
 ཚོར་རང་ཐོག་དུ་བྱུང་སྟེ་པི་ཅི་ཏོ་ཅི་ཡའི་ནང་ཡོད་པའི་གྱི་གར་བ་རྣམས་
 ཐུག་འཕྲད་དང་དེའི་གནས་སྤངས་ཤེས་སྤྱི་འབད་ཚོལ་གནང་བ་དང་
 ཆབས་ཅིག་རིགས་རུས་ཀྱི་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པའི་སློབ་སྟོན་
 གནང་། དེའི་ཉིར་ལེན་གྱིས་པི་ཅི་ཏོ་ཅི་ཡའི་ནང་ཡོད་པའི་གྱི་གར་བ་
 ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་འདྲིས་སུ་གྱུར། རིམ་པས་ལྟོ་ཨམ་ཅི་ཀར་ཡོད་པའི་
 གྱི་གར་བ་རྣམས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་། སྤྱི་ཚོགས། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་
 སྤངས་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་མཐེལ་ཕྱིན་པ་གནང་བུལ་པ་དེས་ཇེས་སུ་ལས་
 འགུལ་སྤེལ་སྐབས་ཉ་ཅང་ཕན་ཐོགས་པོ་བྱུང་བ་རེད། དེ་ལྟར་ཁོང་ནི་དེར་
 གནས་སྤོང་གི་གྱི་གར་བ་རྣམས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དང་བདེ་ཐུག་ལུ་ས་ཞིག་དུ་གྱུར།
 ཁྲིམས་ཚད་ཀྱི་ལས་དོན་དང་མཉམ་དུ་ལྟོ་ཨམ་ཅི་ཀའི་སྲིད་གཞུང་ཐད་ལས་
 འགུལ་གྲགས་ཆེ་སྤེལ་དེ་གྱི་གར་བ་རྣམས་ལ་ཕན་བྱའི་དབུགས་དབྱུང་ཐོག་
 ༡༩༧༧ ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༣ ཉིན་ནི་ཏཱལ་གྱི་གར་བའི་ཚོགས་པ་(Netal
 Indian Congress) ཞེས་པའི་ཚོགས་པ་གསར་འཛུགས་གྱིས་དེའི་བརྒྱུད་
 རྣམ་གྱི་གར་བ་རྣམས་ལ་ཞབས་འདེགས་ལྷན་སྦྲུང་ལས་འགུལ་སྤེལ་འགོ་
 ཚུགས། ༡༩༧༦ ལོའི་དཀྱིལ་དུ་གྱི་གར་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད། གླུ་རིགས་མང་
 པོ་ཡང་སྤྱང་འགོ་ཚུགས། ལྟོ་ཨམ་ཅི་ཀའི་ནང་ཡོད་པའི་གྱི་གར་བ་རྣམས་ཀྱི་
 གནས་སྤངས་ཉམ་ཐག་པོ་དེ་གྱི་གར་གྱི་གསར་ཤོག་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་དུ་
 འདོན་སྤེལ་དང་། གྱི་གར་བའི་དབུ་ཁྲིད་ཆེ་ཁག་དང་མཇལ་མོལ་མང་དག་

བཅང་། དེ་ལྟར་ཀལ་ཀརྐ་ལ་ལས་འགུལ་ཚུམ་བཞིན་པའི་སྐབས་ལྟོ་ཨམ་རེ་
 ཀ་ནས་འཕྱིན་འགྱུར་སྐབས་བཟའ་ཟླ་དང་ཕུ་གུ་དང་བཅས་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་
 ༡༥༩༧ ཕྱི་ཟླ་དང་པོའི་ནང་༡༢་བན་དུ་འགྱུར། དེར་ལས་འགུལ་ཐུར་ལས་
 །ཤུགས་ཆེ་བ་སྤེལ་བཞིན་ཡོད་སྐབས་སྐྱ་གར་ནས་ཐོགས་པེ་མང་པོའི་རེ་
 བསྐྱལ་དང་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་དགོས་པའི་ཆེ་བར་གཟིགས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༡
 ལོར་སྐྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ལོག་གིས་སྤྱི་ཞབས་གོ་ཁ་ལའི་གདུགས་གྲོ་བ་ལོག་ལས་
 དོན་དུ་མ་བཅུམས། ཟླ་ར་ཡང་ལྟོ་ཨམ་རེ་ཀར་ཕེབས་ཏེ་ལས་འགུལ་མང་
 པོའི་སྤྱི་ཁྲིད་བཅང་། ༡༩༠༢ ལོར་སྐྱ་གར་བའི་བསམ་ཚུལ་(Indian
 Opinion)ཞེས་པའི་བདུན་ཟེའི་གསར་ཤོག་ཐོག་མར་འདོན་སྤེལ་བཅང་བ་
 དེའི་ཚུམ་སྒྲིག་པའི་འགན་ཁུར་བཞིས་དགོས་བྱུང་། སྤྱི་ཞབས་རས་ཀིན་གྱི་
 ཕུག་དེབ་མཐའ་མ་འདིའི་བར་(Unto this last)གྱིས་ཤུགས་རྒྱན་ཆེན་པོ་
 ཐེབས་ཏེ་དེའི་སྤྱིང་དོན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཐམས་ཅད་འཆར་བ་(Sarvodaya)ཞེས་
 པའི་ཕུག་དེབ་བཅུམས། ༡༩༠༧ ལོར་སྐྱ་གར་དུ་ལོག་སྤྱི་བདེན་པའི་ཨུ་
 ཚུགས་གྱི་ལས་འགུལ་བཅང་སྤྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་དང་། བུས་པ་དང་
 བཅས་ཏེ་བཀའ་བྲིམས་ལ་བརྟེན་ཅིང་། ཁྲ་དྲིའི་ལས་འགུལ་སོགས་གང་ལ་
 བང་དགོས་བཅང་། ༡༩༠༩ ལོར་དབྱེན་ཡུལ་ནས་ལྟོ་ཨམ་རེ་ཀར་ཕྱིར་ལོག་
 སྐབས་བྱ་གཟིངས་ཐོག་སྐྱ་གར་རང་དབང་'(Hind Swaraj)ཞེས་པའི་སྒྲན་
 ཐུགས་ཅན་གྱི་དེབ་རྒྱུད་བྲིས། དེ་བཞིན་རང་གི་སྤྱི་ཡོག་གི་དགོས་པའི་དང་།
 བཞི་རིམ་གྱི་ཤེས་ཡོན། རང་གི་ཐོན་སྐྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་དཔལ་འགྱུར་གྱི་

སྲིད་བྱུས་སོགས་བཞེད་གཞི་འདྲ་མིན་ཐོག་གསུང་བཤད་དུ་མ་དང་། ལས་
འགུལ་དུ་མ་སྤེལ་ཏི་མཐར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་རྒྱ་གར་ལ་རང་དབང་གི་
ཉི་མ་འཆར་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡང་། ༡༩༥༩ ལོར་མི་མདའི་འོག་སྐྱ་ཆེའི་འདུ་
བྱེད་གཏོང་བར་མཇུག། ཁོང་གི་ཙོམ་ཡིག་སོགས་ཁྱོན་བཅོམས་དེབ་གངས་
བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སྟོ་གངས་ལྷག་ཡོད་དོ།

དཀར་ཆག

ཀ	པར་སྐྱོན་པའི་ཆེད་བཟོད།	iii
ཁ	ངོ་སྤྲོད།	v
ག	ཆེག་གཉིས།	vii
ང	བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གྲུ་ཆེན་ཀླུ་མ་ཐར་མདོར་བསྐྱུས།	ix
༡	འབྲུང་འབྲུར་གྱི་ལས་རིམ།	༡
༢	བསྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞིའི་ཟེན་བྱིས།	༧
༣	དཔོན་པོ་མི་མང་གི་གཡོག་པོ་ཡིན།	༣༥
༤	གིར་མི་ཁྲམ་བྲན་གཡོག་	༣༩
༥	རང་གི་སྐད་ཡིག བུ་རང་དབང་།	༣༥
༦	རང་ཡུལ་པའི་ཆེ་བ།	༤༡
༧	བསྐྱེ་གནས་ཀྱི་མི་ཆེན་ནང་བརྟུལ་ཁྱེད་ཀླུ་མ་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་ས་ཆ། ...	༤༧
༨	བྱ་གར་གྱི་འཕྲུལ་གྱི་དགོས་མཁོ་ཁག་	༩༣
༩	གསར་ཤོག་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་དུ།	༡༠༦
༡༠	ལྷོ་ཨམ་རི་ཀའི་བདེན་པའི་ཁྱེད་ཀླུ་མ་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་གསང་གནད། ...	༡༡༥
༡༡	དང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན།	༡༣༤
༡༢	དངོས་གཙོ་སྤྱོད་བུ་དང་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འཕེལ་བྱས།	༡༣༥

༡༩	ཤེས་ཡོན་གྱི་དམིགས་ཡུལ།	༡༤༤
༡༥	དེང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་གཞི་རྟེན།	༡༧༥
༡༥	བདེན་པའི་ཏུ་ཚུགས།	༡༥༠
༡༥	དྲང་སྲངས་ཞབས་ཞུ་བ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན།	༡༥༩
༡༧	བདེན་པའི་ཏུ་ཚུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་འགན།	༡༥༧

མ་དྲུས་མེལ་(Madras Mail)གསར་ཤོག་གི་གསར་འགོད་པ་ཞིག་ནས་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གླུ་མཇུག་ལ་འཕྲད་ཞུས་ཏེ་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་གལ་
འགངས་ཅན་གྱི་གནད་དོན་མང་པོའི་ཐོག་བཀའ་མོལ་བྱང་བ་དེ་དྲི་ལན་
གྱི་ཚུལ་དུ་འདིར་བཏོད།

འབྱུང་འབྱུར་གྱི་ལས་རིམ།

དྲི་བ། བྱིད་ཀྱིས་ལྷོ་ཨམ་རེ་ཀའི་ནང་ངལ་བ་ཤུགས་དྲག་གནང་བའི་འབྲས་
བུར་གྱ་གར་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ལ་ཆེམ་པ་སྒྱེའོས་པའི་འབྱུར་
བ་ཞིག་ཐོན་ཡོད། ད་ལས་རིམ་གང་ཡོད་དམ།

ལན། སྐྱེལ་བས་གོ་ཁ་ལི་མཆོག་གིས་ང་ལ་ཟླ་བ་གསུམ་ཚྩོགས་ཟེན་པའི་ལོ་
འདི་གང་པོ་རང་ཡུལ་ནང་འབྱུལ་བཞུད་ལྷ་སྐྱོར་དང་། ཆོགས་ལྷེ་
རྣམས་ཤེས་ཉིགས་བྱ་བྱ། དངོས་ཡོད་ལས་ཀ་ཞིག་འགོ་འཇུགས་མ་
བྱས་སྟེན་དུ་ལང་ཕྱགས་ཤིག་བཟོ་དགོས་ཞེས་ལམ་སྟོན་གནང་བྱུང་།
དེས་ན་རང་གི་ལྷ་ཞིབ་ཀྱི་དུས་ཆོད་འདིའི་རིང་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་
འདུ་རྣམས་སུ་ཅོད་རྩིས་ཅན་གྱི་བཅོམ་གཞིའི་ཐོག་གཏམ་བཤད་བྱ་བྱ་
མིན། ལོ་འདི་ཚྩོགས་མཆོམས་རང་གིས་དོ་སྤངས་དགོས་པའི་དོན་
གནད་རྣམས་ཐག་ཆོད་པའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་ཉིགས་ཡོང་བྱ་རེད། འོན་
ཀྱང་ངའི་ལས་ཀ་གཅིག་གི་ཐོག་སྐྱེལ་བས་གོ་ཁ་ལི་དང་ངོས་གཉིས་
འདོད་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་ནི་ཁོང་གིས་ཕྱི་ཀུན་འདི་བསྐྱེད་གནས་ཀྱི་མིང་

ཐོག་ནས་འཁོད་པའི་ཚོགས་ཟླ་དེ་རྒྱན་མཐུད་བྱ་རྒྱ་དེ་རེད། ཁོང་
 གིས་མིང་དེ་བཞག་དགོས་དོན་ཡང་སྐྱེ་ཞབས་གཤེན་བཅག་གི་
 ཁོལ་སོའི་ཞིང་རྩ་དང་ནེུལ་གྱི་ལྷོ་མཐར་གནས་པའི་ས་ཆ་ཆུང་དུ་
 སྟེན་པའི་ཆོད་བཟང་འདི་ཆད་འགའ་ཞིག་བར་དོན་འཁེལ་བྱེད་
 བཞིན་པ་དེ་མཐོང་ནས་སླེབས་པ་དེས་རེད། ངས་ད་ལྟ་བྱེད་ལ་
 བཏག་དཔུང་འདྲིའི་སྐར་ལ་བཞེད་རྒྱ་ཡིན། བསྟེན་གནས་འདྲིའི་ནང་
 ན་གཞིན་དང་། བྱད་མེད། སྤྱ་ག་བཅས་ལའང་མ་ཡུལ་གྱི་ཞབས་
 འདེགས་ཡུན་རིང་ལྷ་དགོས་ཐང་སློབ་སྦྱང་སྦྱོང་གྱི་ཡོད། འདྲིའི་ནང་
 མི་ཆང་མས་ལུས་ཀྱི་ཚོལ་བ་གང་རུང་ཞིག་བྱ་དགོས་ངེས་ཡིན་པ་དེ་
 ཚོགས་ཟླ་འདྲིའི་ཁྱད་ཚས་གིས་རེད། ཞིང་ལས་ནི་ལུས་ཀྱི་ངལ་ཚོལ་
 མཚོག་དུ་བྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་མི་རེ་ངོ་རེ་ནས་ཉིན་མེར་
 དུས་ཚོད་དོག་ཅམ་རིང་ཞིང་ལས་བྱ་རྒྱའི་རེ་འདུན་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་
 རེད། ལག་འཐག་གི་བཟོ་བྲུ་འགོ་འཇུགས་བྱ་རྒྱའི་བསམ་སློའང་ཡོད་
 པ་རེད། ཚོགས་ཟླ་འདྲིའི་ནང་གི་མི་རྣམས་ཕྱོགས་མཐའ་འདྲ་མིན་
 དུ་གནས་པའི་མི་རྣམས་དང་དཀྱའ་ངལ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་
 འདྲིས་ཐུབ་ཆེད་རང་ཡུལ་གྱི་སྐད་ཡིག་གཙོ་ཆེ་ཁག་སྦྱང་བ་དང་།
 ཕན་ཚུན་སྦྱང་མོལ་ལམ། ཡིག་འབྲེལ་ཆེད་རང་ཡུལ་གྱི་སྐད་ཡིག་
 ཁག་ཁོ་ན་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང་། དབྱིན་སྐད་ནི་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་དབྱིན་ཇི་
 རྣམས་དང་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ཡིག་གཙོ་ཆེ་གང་ཡང་མི་ཤེས་མཁན་

རྣམས་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཆེད་མེད་སྤྱོད་བྱ་གྱུ་རེད། ཚོགས་
 ཟུང་ནང་ཆངས་སྤྱོད་དང་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་
 རྣམས་གཙང་མ་ཉམས་ལེན་བྱ་གྱུ་རེད། གཤམ་དེ་ཚོད་བཟུང་འདི་ལམ་
 ཟློང་དུ་སོང་བ་དང་། རྣ་གཞོན་མང་པོ་མདུན་དུ་ཡོང་ན། ཐེ་ཚོམ་
 དང་སེམས་ངལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་དཀའ་རྒྱུ་མངོན་གསལ་དེ་དག་
 ལས་མང་པོ་ཞིག་ནི་རང་ཞིར་འགྲོ་གྱུ་རེད།

སྒྲི་བ། བྱིད་ཀྱིས་ཚོགས་ཟུང་ནང་ལས་ཀའི་ཐབས་ལམ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལག་
 ལེན་བྱེད་འདོད་ཡོད་དམ། ཡུལ་གྱི་ཞབས་འདེགས་གང་འདྲ་ཞིག་
 གནང་འཆར་ཡོད་དམ།

ལམ། ཞབས་འདེགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ངས་ལབ་སྐབ་པ་མི་འདུག
 དེ་མང་ཉུང་ཞིག་ནི་ལྟ་ཞིབ་ཀྱི་དུས་ཚོད་འདིའི་རིང་ངས་མཐོང་བ་
 དང་བསམས་པའི་སྐབ་འབྲས་ཇི་ཡིན་ལ་རག་ལུས་པ་ཞིག་རེད། དེ་
 དང་མཉམ་དུ་བྱིད་ཀྱིས་ལས་སྒྲུབ་པོས་མཐོང་སྐབ་པ་ཞིག་ལ་ངས་སྒྲོབ་
 བྱིད་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞི་བཤད་པ་དེའི་ནང་དོན་དུ་ཞབས་འདེགས་འདིའི་
 གཤམ་གནད་ཅན་གྱི་ཆ་ཤིང་གས་དེ་སྒྲིབས་ཀྱི་ཡོད། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
 གནས་སྐངས་འདྲ་མིན་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་སྐབ་པ་དེའི་རྟོག་པ་དེ་སུ་
 ལའང་བདེ་སྒྲག་དུ་འཆར་སྐབ། འོན་ཀྱང་ང་དང་ངའི་རྟོགས་པས་སྤྱི་
 པའི་ལས་དོན་གང་གི་ཐོག་དོ་སྐྱོང་བྱ་གྱུ་ཡིན་པ་དེའི་སྒྲོར་གཞན་དང་
 བཟོ་སྒྲིང་བྱེད་འདོད་མེད། གང་ལགས་གི་ན། ཇི་ལྟར་གོང་དུ་ཞུས་པ་

བཞིན་ཇི་སྲིད་འདི་པའི་དཀའ་ཚོ་ག་རྣམས་མ་གཤིས་པ་དེ་སྲིད་ལས་
 རིམ་ངེས་ཅན་ཞིག་གིས་བཅུང་སྐྱེ་མིན་ཞེས་སྒྲིལ་བས་གོ་ཁ་ལེ་མཆོག་
 ལ་ངས་དམ་བཅའ་ལྟུང་བེད། ག་ཆ་ངའི་གྲུའི་གཉན་པ་གཤེགས་
 ཟེན་པར་བརྟེན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཆ་ཆ་ཆ་བྱེད་དུ་གོས་དུས་འདི་ལྟར་
 བས་ཀྱང་གལ་ཆེ་པ་ཆགས་ཡོད། ངས་ཏ་ཅང་སྟོ་སྟེམ་པའི་སྟོ་ནས་
 ལས་ཀ་བྱེད་འདོད་ཡོད་ཅིང་། དེང་གི་སྐབས་དུ་འབར་བའི་དོན་གནད་
 ཡོངས་ཚོགས་ཐོག་ཇི་སྲིད་ནུས་པ་དེ་སྲིད་གཟུ་བོར་གནས་ཏེ་དཔུང་
 པ་བྱེད་འདོད་ཡོད།

གྲི་བ། བྱེད་རང་ལོ་དེ་ཙམ་གྱི་གར་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བཞུགས་པར་བརྟེན་སྒྲིལ་
 ཞབས་གོ་ཁ་ལེ་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལྷ་ཞིབ་ཀྱི་དུས་ཆོད་འདི་བཞག་པ་
 ཡིན་ནམ།

ལན། ལགས་པོ་དཔེ། ཁོང་གི་སྐྱེ་མཆོན་ཆེ་ཤོས་དེ་རང་པོ་དཔེ། གང་ལགས་གེ་
 ན། ང་ལོ་ ༣༥ ལྷག་པོར་གྱི་གར་གྱི་ཕྱི་ལ་བསྐྱེད་པ་པོ་དཔེ། ངའི་
 བོས་མ་སྟོའི་སྐྱེ་ཡང་གྱི་གར་གྱི་ཕྱི་ལ་གྲུབ་པར་བརྟེན། ག་ལྷ་བའི་
 གནས་སྐྱངས་རྣམས་སྟེར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ཐོག་ནས་ལེགས་བཅོས་བྱ་
 སྐྱེ་དེ་ཁོང་གིས་ང་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་གལ་ཆེར་དགོངས་པ་པོ་དཔེ།

གྲི་བ། བྱེད་རང་ཐོངས་སྟོན་མ་འདིར་ཐེབས་སྐབས་དང་དེའི་ཇིས་ཀྱི་གར་
 གྱི་གནས་སྐྱངས་དབར་འགྱུར་བ་མངོན་གསལ་གང་ཡང་གཟིགས་ཀྱི་
 འདུག་གམ།

ལན། ངས་ཇི་ཙམ་མཐོང་ཐུབ་པ་དང་། ངས་ཇི་ཙམ་ནུས་པ་གཞིར་བཟུང་
 གིས་བསྐྱར་ཐུབ་དཔང་དུ་བཏང་ན། ༡༩༠༣ ལོར་ང་གྱུ་གར་ལ་ཉིན་
 ཤས་རིང་ཡོང་སྐབས་སུ་མཐོང་བའི་གནས་སྤངས་དང་། དེང་གི་
 གནས་སྤངས་གཉིས་ལས། དེང་སྐབས་ན་གཞིན་རྒྱམས་ལ་པ་ཡུལ་
 གྱི་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུ་འདོད་འདུན་དེ་མང་བ་འདུག་ལ། ཅུང་
 ཟད་སྒྲིམ་བཏང་དགོས་པའི་ལས་ཀ་ཀྱང་རྒྱུ་འདུན་པའང་དྲག་པོ་
 འདུག་སྟེ།

དྲི་བ། གྱུ་གར་གྱི་ཆབ་སྲིད་ལས་འགུལ་ཐོག་ལ་བྱིད་ཀྱི་དགོངས་རྒྱུ་ལ་གང་
 ཡོད་དམ།

ལན། ངས་ཡུལ་མི་རྒྱམས་ཀྱི་བཟང་སྤྱོད་དང་། སྤྱི་ཚོགས། དཔལ་འབྱོར་
 བཅས་ཀྱི་གནས་སྤངས་སྤར་གསའི་ཆེད་ལས་དོན་ཀྱང་རྒྱུར་ཇི་ཙམ་
 གལ་གནད་བརྩི་བ་དེ་ཙམ་སྤྱོད་གཞུང་ལས་ཆག་ཡང་འཐོབ་ཆེད་
 ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱུར་བརྩི་བ་མིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། ངའི་བསམ་
 རྒྱུ་ལ་གལ་དེ་མི་རྒྱམས་ཐངས་གཅིག་རང་གི་སྤྱོད་ལམ་དང་འབྲེན་
 ཐང་ཐོག་ནས་འོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཆེ་དེ་རྗེས་ཁོང་རྒྱམས་ལ་དམིགས་
 བསལ་ཐོབ་ཐང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འཐོབ་ཀྱི་རེད། དངོས་གནས་
 དུས་ན་ཁོང་རྒྱམས་ཀྱིས་ཕྱིད་བཅག་ཁོ་རང་ཞུ་དགོས་ཆགས་ཀྱི་མ་
 རེད། གང་སྤྱད་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱིད་བཅག་མི་ཆགས་ཤིང་། ཁོང་
 རྒྱམས་རང་བཞིན་གྱིས་དེའི་འོས་ལྡན་དུ་ཆགས་ཟིན། རང་ནས་

ལེགས་བཅོས་མ་བཟང་བར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཆག་ཡང་ཆེད་ལས་འགུལ་
 བྱས་པ་ལས་ཡུལ་ལ་ཁྱིམ་གང་ཡང་མི་ཡོང་བ་དྲི་ང་ལ་ཡིད་ཆེས་
 བརྟན་པོ་ཡོད། དེ་དང་མཉམ་དུ་ངའི་འདོད་པ་ཞིག་ལ། མི་རྒྱལ་
 ངའི་ལབ་པའི་སྐད་ཆ་ལས་ངའི་བྱེད་སྒྲུབ་ལ་བལྟས་ཏེ་ང་གཞུལ་
 དགོས། ངའི་བསམ་པར་བཅར་འདྲི་ཞུ་མཁན་གང་ཟག་དེས་བཞེད་
 གཞི་གང་གི་ཐོག་ལབ་འདོད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཆ་ཚང་བཅར་འདྲིའི་
 སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཆེག་གིས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་མི་ཐུབ་
 ཅིང་། མཐར་བཅར་འདྲི་ལ་རང་གི་ས་མཆམས་ཡོད་པ་རེད།

(༡༩༡༥ ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༣)

ཡན་མ་དུ་བླ་(Ahmedabad)ལ་བཅུགས་པའི་བསྟོན་གནས་ཀྱི་
 སྒྲིག་གཞི་དེ་བུ་སྟོན་ཉིད་ནས་བཟོས་ཤིང་། སྒྲིག་གཞི་འདིའི་ཟིན་བྲིས་
 ལས་ཁོང་གིས་སྒྲིག་པ་བའི་མི་ཆེ་ཆེ་ལྟར་བསྟན་འདོད་ཡོད་པ་དེ་
 ཤིས་ཐུབ།

བསྟོན་གནས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞིའི་ཟིན་བྲིས།

༡༩༡༥ ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཆེས་ ༣༠ རོང་།¹

འདི་ནི་སྒྲིག་གཞིའི་ཕྱིང་བ་རགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། སྟོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 མོས་མཐུན་ཤིས་ཕྱིར་པར་བཏབ་པ་ཞིག་རེད། འདི་གསར་ཤོག་ཁག་དུ་
 པར་འབྲེམས་ཕྱིར་མིན།

བདེན་པའི་ཁྱུ་ཚུགས་ཀྱི་བསྟོན་གནས།² ?

ཡུལ་གྱི་ཞབས་ཞུའི་བསྟོན་གནས། ?

ཞབས་ཞུའི་ལྟ་ཁུངས་། ?

1 ཆེས་བྲངས་འདིར་བསྟོན་གནས་བཅུགས།

2 པར་ཐེངས་གསུམ་པར་མིང་འདིའི་འོག་དུ་གསུམ་གྱི་མཆན་བུ་དེ་བཏབ་ཡོད།
 (བིལ་ཁག་བདུ་ ༦ པ་སངས། ༡༩༡༥ ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཆེས་ ༣༠ ལ་ཡན་མ་དུ་
 བླ་ལ་བཅུགས་པ།)

དམིགས་ཡུལ། བསྟོ་གནས་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ཇི་སྟེང་འཛོའི་བར་
ཡུལ་གྱི་ཞབས་ཞུའི་སྟོབ་སྟོང་དང་ཡུལ་གྱི་ཞབས་འདིགས་བྱ་བྱ་དེ་
ཡིན།

ཐེ་ཆན། བསྟོ་གནས་ལ་ཐེ་ཆན་གསུམ་ཡོད་དེ། གོ་སྟོག་པ་དང་། འོས་མི།
སྟོབ་གཉེར་བ་བཅས་ཡིན།

༡ གོ་སྟོག་པ།

གོ་སྟོག་པ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་རྒྱལ་ལ་ཡུལ་གྱི་ཞབས་ཞུའི་སྟོབ་སྟོང་ཆེད་
གཤམ་བཞོད་བརྟུལ་ཞུགས་དང་སྟོག་ཁྲིམས་ནམས་ངེས་པར་དུ་བསྟུང་
དགོས་པ་དང་། དུས་ཡུན་མི་རིང་བ་ནས་དེ་དག་གིས་དེ་ནམས་སྟུང་
བའི་འབད་ཚོལ་བྱེད་བཞིན་ཡོང་བ་རེད།

༡ བདེན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས།

བརྟུལ་ཞུགས་འདི་སྟུང་མཁན་ནམས་ལ་སྟེར་བཏང་ཐོག་ནས་རྟུན་མི་
བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འབྲིགས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་བྱུང་ཁབ་ཀྱི་ཁེ་ཕན་
དོན་དུའང་གཞན་སྲ་ཞིག་ལ་མགོ་སྟོར་གཏོང་མི་ཆོག་པ་དེ་ཤེས་དགོས།
བདེན་པའི་ཆེད་དུ་ཕ་མ་སོགས་སླ་མ་ནམས་དང་འབྲེལ་བ་ག་འདྲ་བྱེད་
དགོས་མིན་ཤེས་ཏོགས་ཆེད་སྟོབ་མ་པུ་སྟོབ་དེ་དཔེ་མཚན་ཐོག་ནས་
བསམ་སྟོབ་གཏོང་དགོས།

༢ འཆེ་བ་མེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས།

དུང་འབྲོ་དང་སྟོག་ཆགས་གཞན་དག་གི་སྟོག་མ་བཅད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་

འགྲིགས། བརྟུལ་ཞུགས་འདི་སྤྱད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་དགོས་པ་
 ཞིག་ལ། རང་གི་བསམ་ངོ་ར་ལྟོས་པའི་ཉེས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱང་གསོད་
 མི་ཆོག དེས་དེ་དག་གི་ཐོག་དུའང་ཁོང་ཁྱོད་མ་བསྐྱུན་པར་བཅི་བ་བྱ་
 དགོས། རྟོན་དུ་མ་མ་དང་། སྤྱིད་གཞུང་། ཡང་ན་གཞན་སྤྱི་ཞིག་གིས་
 གཉའ་གཞོན་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེས་དེའི་གཉའ་གཞོན་ལ་ངོ་ཚྭ་ལ་བྱ་
 དགོས། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་དྲུང་དེག་དང་གཞོད་སྒྲིན་བྱེད་མི་རུང་། བདེན་
 པ་དང་འཆེ་བ་མེད་པའི་ཉམས་ལེན་པ་རྣམས་ལ་གཉའ་གཞོན་བྱེད་པ་
 ཡིན་ན། དེ་དུས་བདེན་པའི་ལྷ་ཚུགས་པ་བྱས་ཏེ་བཅི་བའི་བསམ་པས་
 གཉའ་གཞོན་པ་དེ་བདུལ་དགོས། དེ་གཉའ་གཞོན་གྱི་དབང་དུ་མ་སོང་
 བའམ། ཇི་སྤྱིད་གཉའ་གཞོན་པ་དེ་བདུལ་མ་ཐུབ་པ་དེ་སྤྱིད་སྤྱུག་རང་
 འཁུར་དང་སློག་ཐོག་ཉེས་ཆད་ཚུན་ཆད་འཁུར་སྤྱི་བྱ་སྤྱིག་དགོས།

ག ཆངས་སྤྱིད་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས།

ཇི་སྤྱིད་ཆངས་སྤྱིད་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་མ་བསྤྱད་བ་དེ་སྤྱིད་གོང་དུ་བཤད་
 པའི་བརྟུལ་ཞུགས་རྣམས་ཕལ་ཆེར་བསྤྱད་མི་ཐུབ། བརྟུལ་ཞུགས་
 འདིར་གཞན་གྱི་ཆུང་མ་ལ་ངན་པ་མི་ལྟ་བུ་ཅམ་གྱིས་མི་འགྲིགས།
 སེམས་ཀྱི་ནང་དུའང་ཡུལ་ལ་འགྱུར་བ་མི་ཡོང་བ་ཞིག་དགོས། གལ་ཏེ་
 བརྟུལ་ཞུགས་འདི་སྤྱད་མཁན་ཆངས་སྤྱིད་བསྐྱབས་ཟེན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རང་
 གི་ཆུང་མ་དང་ཡང་འདྲོད་གཡེམ་བྱེད་མི་ཉན། དེ་ལས་ཐོག་སྤྱི་གྲོགས་
 པོར་བསམས་ཏེ་དེ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་འབྲེལ་བ་གཞག་དགོས།

ང རོ་མི་ཟྱུང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས།

ཁྱེ་དབང་འོག་དུ་མེད་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཚང་མ་དང་།
དམིགས་བསལ་གྱིས་ཚངས་པར་ཟྱུང་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དེ་བསྐྱེད་
དགའ། དེར་བརྟེན་འདི་ནི་བརྟུལ་ཞུགས་རང་དབང་ཅན་ཞིག་ལ་
བསམ་དགོས་ཤིང་། ཟས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་ལུས་པོ་འཆོ་ཕྱིར་ཡིན་པར་
ཤེས་དེ་ཡུལ་གྱི་ཞབས་འདེགས་ཞུ་འདོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ཟས་དེ་
རིམ་བཞིན་གཙང་མ་དང་སྦྱོན་མེད་ཅིག་དུ་བཟེ་བྱས་དགོས། དེས་ཉེས་
པ་སྦྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་དུ་འཕ་ཅི་ནུས་ཀྱིས་དལ་
བྱས་སྤང་དགོས།

ཅ མི་རྒྱ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས།

རགས་པའི་སྒོ་ནས་ང་ཚོས་གཞན་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་བསམས་པ་དེ་མི་རྒྱ་
བ་ཙམ་བརྟུལ་ཞུགས་འདི་སྤང་མཁན་རྣམས་ལ་མི་འགྲིགས་ཤིང་།
རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱིས་རྟག་དུ་མིའི་དགོས་མཁོ་ལ་གཞིགས་དེ་ཟས་
བྲངས་པ་མ་གཏོགས། དེ་ལས་ལྷག་པ་མིན། རང་གི་དངོས་ཡོད་དགོས་
མཁོ་ལས་ལྷག་པའི་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས་པའི་བོད་ཟྱུང་བྱ་བ་རྒྱ་དེའང་
རྒྱ་བ་ཡིན་པས་བརྟུལ་ཞུགས་འདི་སྤང་མཁན་གྱིས་དེ་ཤེས་པར་བྱས་དེ་
དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཟྱུང་ཚུལ་བྱེད་དགོས།

ཆ ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས།

རྗེས་མང་པོ་ཞིག་གསོག་འཛིན་མི་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲིགས་ཤིང་།

ལུས་པོ་སྤྱང་སྒྲིབ་དང་འཕྲོ་ཆེད་དུ་དཔྱེས་མཁོ་མེད་པའི་རྣམས་
 རྣམས་ཀྱང་གསོག་འཛིག་མི་རིགས། དཔེར་ན། རྒྱལ་སྤྱོད་མེད་པར་
 ལས་ཀ་བྱེད་ཐུབ་ན་དེ་ཉེས་སྒྲུ་མེད། དེ་ལྟར་ཉམས་ཁེན་པ་རྣམས་ཉལ་
 དུ་མཐོ་བསམ་གཏོང་བཞིན་དུ་རང་གི་མི་ཆེ་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་མེད་
 པ་ཞིག་བཟོ་སྒྲིབ་འབད་ཚོལ་བྱེད་དཔྱེས།

ཉེ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས། བཤད་ཟིན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་རྣམས་ལས་ཉེ་
པའི་བརྟུལ་ཞུགས་གཞན་གཉིས་འཕྲོན་གྱི་ཡོད།³

༡ རང་ཡུལ་པའི་བརྟུན་ཞུགས།

རང་ཡུལ་པའི་བརྟུལ་ཁྱགས་སྤང་མཁན་གྱིས་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་བཟོ་
བསྐྱེད་ནང་ངམ་བཟོ་སྐྱེད་བྱེད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དྲང་བདེན་མིན་པའི་སྟོང་
ཚུལ་གྱི་ཉིན་ཁ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་བེད་སྟོང་ནམ་ཡང་བྱ་རྒྱ་
མིད། དཔེ་མཚན་ཁྱ་ན། མིན་ཅེ་སེ་ཁ་ར་དང་། རར་མ་ནི། ཡང་ན་རྒྱ་
གར་གྱིས་བཟོས་པའི་གོས་ཀྱི་བཟོ་བསྐྱེད་ནང་ངམ་དེའི་བཟོ་སྐྱེད་བྱེད་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་དྲང་བདེན་མིན་པའི་སྟོང་ཚུལ་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཅེས་བརྗོད་མི་
ཐུབ། དེར་བརྟེན་དེའི་བེད་སྟོང་འདྲ་བ་ཡིན། དེ་མིན་གཞན་ཡང་
བཟོ་བྱ་རྣམས་སྤྱོད་གོས་བཟོ་མཁན་གྱི་ངལ་ཚོལ་བ་རྣམས་དཀའ་ངལ་
མང་པོ་སྟོང་གི་ཡོད་ཅིང་། མེའི་བེད་སྟོང་ཤགས་ཆེ་བྱེད་པ་ལས་སྟོབ་

3 ཕར་ཐེངས་གསུམ་པའི་སྐབས་བརྗོད་པ་འདི་མེད་པར་བཟོས།

ཆགས་གངས་མེད་མེད་པར་གྱུར། འཕྲུལ་ཆའི་ལས་ཀའི་ནང་ངལ་
 ཚོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཇི་ཙམ་འགྲོ་བ་དང་། མི་ཆེན་དེའི་ནང་སྒྲིབ་
 ཆགས་ཇི་ཙམ་མེད་པ་ཆགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེར་
 བརྟེན་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་བཟོས་པའི་གོས་དང་བཟོ་བྱར་འཕྲུལ་ཆ་ལས་
 བཏགས་པའི་གོས་རྣམས་བཞིན་མ་ཐོག་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་འཆི་
 བས་སྒྲགས་པར་བརྟེན་སྤང་དགོས། རྟོ་སྤང་སྤྱད་ན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གོས་པེད་
 སྤྱོད་བྱས་པ་ལས་མི་རྒྱ་བ་དང་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་
 ཉམས་པ་དེ་ཤེས་ཐུབ། ང་ཚོ་སྒྲིབ་རྒྱུ་གྱི་ཇིས་སུ་འབྲང་བཞིན་དུ་
 མཛེས་མཚར་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་རང་ཡུལ་དུ་ངལ་ཚོལ་ཉུང་བ་ལས་
 བཟོས་པའི་གོས་དག་སྤངས་ཏེ་འཕྲུལ་ཆས་བཏགས་པའི་བཟོ་བྱའི་གོས་
 རྣམས་འདོད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བཙུག་མའི་མཛེས་མཚར་སྤེལ་རྒྱུ་དེ་
 ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་འགོག་ཉེན་ཡིན་པར་བརྟེན། བརྟུལ་ཞུགས་འདི་སྤང་
 བའི་དོན་དུ་འང་གོང་དུ་བཤད་པའི་འཕྲུལ་ཆས་བཏགས་པའི་གོས་གྱོན་
 རྒྱ་སྤང་བྱར་བཞག་པ་རེད། རང་ཡུལ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་གཙང་མར་
 སྤྱོད་མཁན་རྣམས་ཡུལ་འདིར་ལག་འཐག་གིས་བཏགས་པའི་དཀྲུག་
 མའི་རྒྱལ་གྱིས་བཙུགས་པའི་གོས་དཀྲུག་མ་དག་གྱོན་ཞིང་། འདིའི་
 དོན་ནི་དེས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གཙོད་འབྲེག་དང་ཐུབ་ཆའི་པེད་སྤྱོད་ཀྱང་སྤང་གི་
 རེད་ཅེས་པ་དེ་རེད། དངོས་པོ་གཞན་དག་སྒྲར་ལའང་དེ་བཞིན་བསམ་
 དགོས།

3 མི་འཇིགས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས།

མི་གང་ཞིག་འཇིགས་པའི་དབང་འོག་དུ་སོང་བ་དེ་བདེན་པ་ལ་སོགས་
པའི་བརྟུལ་ཞུགས་རྣམས་སྤང་མི་ཐུབ། དེར་བརྟེན་གོ་སྤྲིན་པ་རྣམས་
ཏྲག་དུ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་བརྟུལ་ཞུགས་སྤང་བ་དང་།
རྒྱལ་པོ་དང་། མི་མང་། རིགས། བྱིས་ཚང་། ཀྲུ་མ། རྒྱལ་པ། ལྷག་
ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན། འཆི་བའི་འཇིགས་པ་ལས་ཀྱང་ཐར་བའི་
འབད་ཅོལ་བྱེད་ཅིང་། དེས་རང་ཉིད་དང་གཞན་དག་གི་སྤང་སྦྱོབ་
བདེན་པའི་ཨུ་རྒྱལ་སམ་བདག་གི་རྣམས་སྦྱབས་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱི་རེད།

3 རིག་པར་བསམ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས།4

ཉིང་ཞེན་ལྟར་ན་ཉི་མུའི་ཆོས་ལུགས་ནང་ཆེད་དང་། སྤྲོ་ལ་སོགས་
པའི་རིགས་རྣམས་མཐའ་སྦྱིས་དང་། ལཱ་པ། འཆང་མི་འོས་པ་ཞེས་
བཟོད་པ་དང་། རིག་མ་འོས་པ་ཞིག་ལ་བརྩི་གི་ཡོད། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་
རིག་ན་རིགས་གཞན་གྱི་ཉི་མུ་རྣམས་རང་ཉིད་ལ་མི་གཙང་བར་བརྩི་
ཞིང་། ཁོང་ཆོས་མ་ཤེས་པར་ཐུག་སོང་བ་ཡིན་ནའང་སྤྲིན་པར་བསམ་
གྱི་ཡོད། བསྐྱེད་གནས་ལྷག་བདེ་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ནི་ཉི་མུའི་ཆོས་
ལུགས་ཐོག་ནས་ཐོག་ཅིག་ལ་དགོངས་ཀྱི་ཡོད། ལྷག་བདེ་མཁན་རང་

4 དོན་ཆན་འདི་དང་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་ཆན་དེ་པར་ཐེངས་
གསུམ་པའི་སྐབས་སྤྱར་བ་རེད།

ཉིད་ཉི་ལྔ་འི་ཚེས་ལུགས་དམ་འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ཁོང་གིས་ཇི་
 སྲིད་ཉི་ལྔ་རྒྱམས་ཀྱིས་རིགས་གཞན་གྲང་ལའང་རིག་མི་འོས་པར་བརྩི་
 བ་དེ་སྲིད་དེ་རྒྱམས་སྤྲིག་པ་ཉིད་གསོག་གི་ཡོད་ཅེས་དགོངས་ཀྱི་ཡོད།
 དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་སྤངས་ལས་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་བྱ་བ་འབྲས་དུ་མ་ཞིག་
 བྱུང་ཡོད། སྤྲིག་པ་འདི་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཆེད་བསྟོ་གནས་སུ་རིག་པར་
 བསམ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྤྲིག་གཞི་འདིའི་
 པར་ཐོངས་གསུམ་པ་འབྲེམས་སྤེལ་བྱེད་སྐབས་བསྟོ་གནས་སུ་རྟེན་ཁྱིམ་
 ཚང་ཞིག་ཀྱང་གནས་གིང་། ད་ལྟའང་བསྟན་ཡོད། ཁྱིམ་ཚང་འདི་བསྟོ་
 གནས་པ་གཞན་བཞིན་བསྟོ་གནས་སུ་གནས། བརྟུལ་ཞུགས་འདིའི་ནང་
 ཟས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཚུད་མེད། རིག་མི་འོས་པའི་སྟོན་ཁོ་ན་བསལ་སྟུ་
 ནི་མངོན་འདོད་དེ་ཡིན།

རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

བསྟོ་གནས་སུ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད། གོ་སྤྲིག་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་སློབ་ཕྲུག་
 གི་ཕ་མའི་ས་ཆ་ལེན་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཇི་སྲིད་འཛོའི་བར་
 ཚངས་སྤྱོད་དང་། ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་
 རྒྱམས་སྤང་དགོས་པར་བརྟེན་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོང་ཐབས་མེད། བསྟོ་
 གནས་པ་རྒྱམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རི་ཁྲོད་པའི་
 གནས་སྐབས་ཡིན་སྟབས། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་ཚེས་དེ་སྤང་དགོས་མེད།

དེ་ལྟ་ནའང་བསྟོ་གནས་འདི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་ཚེས་ཡོངས་ཚོགས་ཁས་
 ལེན་མཁན་ཞིག་ཡིན། རིགས་ཀྱི་ཚེས་རྒྱུ་ལས་ཡུལ་ལ་གནོད་སྐྱོན་
 མེད་ཅིང་། དེ་ལས་ཐོག་སྟེ་ཁོ་མཉམ་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ཚེ་འདུག
 ཟས་མཉམ་དུ་སྟོན་པ་ཙམ་ལས་སྤྱན་རླེང་འདུ་གིས་ཏོག་ཙམ་འཕེལ་བ་
 རེད་ཅེས་བསམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་
 བའི་རྣམ་གཞག་དང་རིགས་ཀྱི་ཚེས་རྒྱ་ར་བསྟོ་གནས་ཀྱི་འཇུག་པ་གང་
 གིས་རྣམ་པ་གང་ལའང་གནོད་སྐྱོན་མི་ཐེབས་ཆེད་ཐག་ཚད་བྱས་པ་
 ཞིག་ལ། གལ་ཏེ་བསྟོ་གནས་པ་ཕྱིར་འགྲོ་སྐབས་རང་ཟས་རང་ལག་
 གིས་བཟོ་མ་ཐུབ་ཆེ་གིང་ཐོག་སྟེང་མི་འཚོ་ཀ་མེད་དེ་རེད།

རང་གི་སྐད་ཡིག་

རྒྱལ་ཁབ་བམ་སྤྱི་ཚོགས་གང་ཞིག་རང་གི་སྐད་ཡིག་ཡོངས་སུ་སྤངས་
 ཏེ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་མི་ཐུབ་སྐམ་པའི་ཡོད་ཆེས་དེ་གོ་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་ཡོད།
 དེར་བརྟེན་ཆང་མས་རང་རང་གི་སྐད་ཡིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེ་ཚེས་
 རང་གི་གཉེན་རྒྱ་གར་བ་གཞན་རྣམས་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་བཞག་འདོད་
 ཡོད་པར་བརྟེན། རང་ཡུལ་གྱི་སྐད་ཡིག་གཙོ་ཆེ་ཁག་དང་དེ་དག་ཆང་མའི་
 རྒྱུད་མ་ལེགས་སུ་རྒྱ་སྐད་ཡིག་སྤྱོད་གི་རེད།

ལུས་པོའི་ངལ་ཚོལ།

གོ་སྤྲིག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ལ་ལུས་པོའི་ངལ་ཚོལ་བྱ་རྒྱ་དེ་མིའི་
ལས་འགན་ཞིག་ལ་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱིས་དམིགས་འཇུགས་བྱས་པ་ཞིག་དུ་
བསམ་གྱི་ཡོད། མིའི་རིགས་ཀྱི་འཚོ་བའི་མཐུན་རྒྱུ་ནི་ལུས་པོའི་ངལ་ཚོལ་
ཁོ་ན་རེད། དེས་རང་གི་སེམས་དང་ནང་གི་སྤོབས་ཤུགས་ཀྱི་བཅད་སྤྱོད་ནི་
གཞན་ཕན་ཆེད་གཏོང་དགོས། འཇམ་གླིང་མི་འབྲེལ་གྱི་ཆ་ཤས་མང་ཆེ་བ་
ཞིང་ལས་ཐོག་འཚོ་བར་བརྟེན། གོ་སྤྲིག་པ་རྣམས་རང་གི་དུས་ཚོད་ཕྱན་བྱ་
ཞིང་ལས་ཆེད་གཏོང་བ་དང་། ལས་ཀ་དེ་མེད་ན་དེའི་ཆབ་དུ་ལུས་པོའི་
ངལ་ཚོལ་གཞན་ཞིག་བྱེད་གྱི་རེད།

འཕྲག་ལས།

གོ་སྤྲིག་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་ལྟར་ན་ཡུལ་གྱི་དབུལ་པོངས་ཀྱི་རྒྱ་
མཚན་གཙོ་བོ་ནི་རང་ཡུལ་གྱི་ལག་འཁོར་(Charkha)དང་ལག་འཕྲག་
(Hathkargha)ཉམས་པ་དེ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཁོང་ཚོས་ཡུལ་གྱི་ཐགས་ཁྲི་
ལས་གོས་བཟོ་རྒྱ་དང་། ཅི་ལྟས་ཀྱིས་དེ་བསྐྱར་གསོའི་ཆེད་འབད་ཚོལ་བྱ་རྒྱ་
རེད།

ཆབ་སྤྱོད།

ཆབ་སྤྱོད་དང་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་སོགས་ནི་བརྗོད་གཞི་ཐ་དང་

ཅིག་མིན། འོན་ཀྱང་ཚས་དེ་འདི་ཆང་མའི་གཞི་རྩར་བསམས་དེ་གོ་སྒྲིག་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། སྤྱི་ཚོགས། མང་ཚོགས་
 འབྲེལ་གཏུག་དང་འབྲེལ་བའི་བཞེད་གཞི་རྣམས་ཚས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དང་
 མཉམ་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དང་བྱེད་དུ་འཇུག་གི་རེད། དེ་བཞིན་བཞེད་གཞི་
 འདི་དག་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཐོག་སྒྲོ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཅི་རུས་ཀྱིས་བསྐྱ་
 ཆ་ཞལ་འདེབས་འབུལ་གྱི་རེད།

༣ འོས་མི།

མི་གང་ཞིག་གོང་དུ་བཤད་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་སྒྲིག་ཁྲིམས་རྣམས་
 བསྐྱར་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པ་དེ་དག་བསྒྲི་
 གནས་སུ་འོས་མའི་ཚུལ་དུ་ཞུགས་ཚོག་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཀྱང་ཇི་
 སྲིད་བསྒྲི་གནས་སུ་བསྐྱར་པ་དེ་སྲིད་གོ་སྒྲིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་བྱའི་
 བརྒྱལ་ཞུགས་དང་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་བསྐྱར་དགོས། དེ་དག་ལ་བརྒྱལ་
 ཞུགས་འདི་རྣམས་ཇི་སྲིད་འཛོའི་བར་སྐྱར་བའི་རྣམས་སྟོབས་སྟེབས་ན་དེ་
 དག་ཀྱང་གོ་སྒྲིག་པར་འབྱུང་།

༣ སྟོབ་གཉེར་བ།

༡ ལོ་བཞིའམ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ལོ་ཆད་ཀྱི་བྱ་དང་བྱ་མོ་རྣམས་རང་གི་ཕ་

མའི་ཚོག་མཆན་ཐོག་བཅུག་ཚོག་པ་ཡིན།⁵

ཁ ས་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱ་གུ་དང་འབྲེལ་བའི་རང་གི་ཐོབ་ཐང་ཆ་ཆང་གཏོང་
དགོས་པ་ཡིན།

ག སློབ་སྦྱང་མ་ཆར་སྡོན་དུ་རྒྱ་ཁྱིན་གང་ཡིན་རུང་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཕ་
མའི་སར་འགོ་མི་ཚོག

ང སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་གོ་སློག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱའི་བརྟུལ་
ཞུགས་ཆ་ཆང་བསྐབ་ཀྱི་རེད།

ཅ དེ་དག་ལ་ཆོས་དང་། ཞིང་ལས། འཕག་ལས། ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་བསྐབ་
ཀྱི་རེད།

ཆ སློབ་ཁྲིད་ནི་སློབ་གཉེར་བའི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུད་ལམ་ནས་སྦྱོང་ཀྱི་རེད།
དེའི་ནང་སློབ་ཆན་ནི་བྱུང་རབས་དང་། ས་ཁམས་རིག་པ། ཡང་ཅིས།
ཆབ་ཅིས། ལྷ་མི་དྲི། དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་སོགས་ཡིན། ལེགས་སྦྱར་
དང་། ཉི་མཱ། དཔེ་རྒྱུད་ཡིག་གང་རུང་གཅིག་སློབ་ཁྲིད་ངེས་ཅན་ཡིན།

ཇ དབྱིན་རྒྱུད་ནི་རྒྱུད་ཡིག་གཉིས་པ་ཞིག་གི་ཚུལ་དུ་བསྐབ་ཀྱི་རེད།

ཉ ལུང་དང་། བརྒྱུད། ཉམིལ། ཉེལ་གུ དེ་བ་རྣམས་ལྷ། ལུང་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་
ཡི་གེ་ཆང་མ་ལ་བསྐབ་ཀྱི་རེད།

⁵ པར་ཐོངས་གསུམ་པའི་ནང་འདི་འདི་ལྟར་འབྱར་བ་བཏང་བ་ཡིན་དེ། “ལོ་
ཆད་བཅུ་གཉིས་ལས་ཉུང་བའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་རྣམས་གལ་དེ་དེ་དག་གི་ཕ་མ་
རྣམས་འཇུལ་ཞུགས་བྱས་མེད་ན་འཇུལ་ཞུགས་མི་ཐོབ་པ་ཡིན།”

- ད གོ་སྤྲིག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ལ་སློབ་ཚན་འཆར་གཞི་ཆ་ཚང་ལོ་
 བརྩའི་ནང་བེན་གྱུ་དང་། ར་ཚོད་སྤྲིན་ཆེ་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་
 བརྩལ་ཞུགས་དེ་དག་སྤང་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་རེད།⁶ དེ་དུས་བསྟོ་
 གནས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་སྤྲིག་བྲིམས་ལ་འདྲི་པ་མེད་ན་བསྟོ་
 གནས་གཡུག་ཚོག་པའི་རང་དབང་ཡོད།
- མ ཁྲོང་རྣམས་ལ་རང་དབང་དེ་ནི་ཕ་མའམ་ལྟ་རྟོག་པའི་རོགས་རམ་ལ་
 བརྟེན་མི་དགོས་པའི་ལོ་ཆད་ལ་མ་སྤྲིབས་བར་དུ་མེད།
- ད སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་དུས་“ངས་རང་གི་འཚོ་བ་ཇི་
 ལྟར་བཅའ་ཐུབ་བམ”ཞེས་པའི་འཛིགས་པ་དེ་ནམ་ཡང་མི་སྤྲི་བའི་
 རྣམ་པ་སྤྲིབས་པའི་འབད་ཚོལ་དང་ཐོག་ནས་བྱེད་ཀྱི་རེད།
- ན ལོ་ཆད་མཐོ་བ་རྣམས་ཀྱང་སློབ་གཉེར་བའི་ཚུལ་དུ་འཇུག་ཞུགས་ཚོག་
 པ སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཀུན་གཅིག་མཚུངས་དང་དཀྱུས་མ་
 ལས་དཀྱུས་མའི་གོས་གྱོན་པ་ཡིན།
- པ ཟས་དཀྱུས་མ་སྤྲིན་གྱུ་དང་། སི་པན་གྱི་བེད་སྤྱོད་ནམ་ཡང་བྱ་གྱུ་མིན།
 རྩ་དང་། སི་པན་ནག་པོ། ལྷ་སེར་ལས་གཞན་པའི་སྤྲན་སྤྲ་གཞན་
 དག་སྤྱིར་བཏང་བེད་སྤྱོད་བྱ་གྱུ་མིན། འོ་མ་དང་། མར། འོ་མ་ལས་
 བཟོས་པའི་རྩས་རྣམས་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་གེགས་རེད། འོ་མ་ལས་རྣམ་
 ཀུན་སློ་ནད་ལ་སོགས་པའི་ནད་རིགས་ཡོང་ཞིང་། དེའི་ནང་ག་ལ་

6 བརྗོད་པ་འདི་པར་ཐེངས་གསུམ་པའི་སྤྲིབས་བརྟོན།

སྟོགས་པའི་རྗེས་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཚང་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཡོད་
 པར་བརྟེན། རྗེས་འདི་དག་གི་བཤད་སྟོན་ཆེས་ཉུང་དུ་གཏོང་བྱ་རེད། ཁ་
 ལག་ཐེངས་གསུམ་གཏོང་ཞིང་། དེའི་ནང་གི་དོག་སྐམ་པོ་དང་སྟོན་
 པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་སྟོན་དམིགས་བསལ་གྱིས་བྱེད་ཀྱི་རེད། བསྟོན་གནས་པ་
 ཚང་མ་ལ་འཕྲོད་བསྟེན་བསྟེན་བཅས་ཀྱི་སྒྱིར་བཏང་སྟོབ་སྟོང་སྟོང་གྱི་
 རེད།

བ བསྟོན་གནས་ནང་གུང་སེང་མེད་ཀྱང་། བདུན་ཕྲག་གཅིག་ནང་ཉིན་ཕྱིད་
 དང་གཅིག་གི་ལས་རིམ་འགྱུར་བ་གཏོང་བའི་ཐོག་ནས་སྒྲེར་ལས་ཆེད་
 དུས་ཚོད་ཕྲན་བུ་ཐོབ་ཀྱི་རེད།

མ མི་ཚང་མས་རང་གི་ལུས་པོའི་རྒྱས་ལྷོགས་ལྟར་ལོ་གཅིག་ནང་ཉུང་
 མཐར་ཆེ་བ་གསུམ་པལ་མོ་ཆེ་ཡུལ་ནང་གོམ་བསྟོན་བྱེད་དགོས།

ཅ སྟོབ་གཉེར་བའམ་འོས་མི་ལས་ཆེ་རེའི་འགྲོ་གྲོན་ལེན་པའི་སྒྲིག་གཞི་
 བཅོས་མེད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཕ་མའམ། ཡང་ན་སོ་སོས་རྒྱས་པ་དེ་
 དག་གིས་ཇི་ཅམ་སྤྲད་ཐུབ་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་རེ་བ་བྱ་བྱ་རེད།

སྒྲ་ཚོགས། བསྟོན་གནས་ཀྱི་བཏང་འཛིན་ནི་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་གི་ཕྲག་དུ་
 ཡོད། བསྟོན་གནས་ནང་སྤྱི་ཞིག་འཇུལ་ཞུགས་ཚོག་པ་དང་། ཟླ་ཆན་གང་དུ་
 གཞག་བྱ་ཡིན་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ཐག་གཅོད་པའི་ཐོབ་ཐང་དེ་གོ་སྒྲིག་པ་གཙོ་བོ་
 ལ་ཡོད།

བསྟོ་གནས་ཀྱི་འགྲོ་བྱོན་ནི་གོ་སྟོན་པ་གཙོ་བོ་ལ་ཐོབ་པའི་དངུལ་དང་
བསྟོ་གནས་ལ་ཕན་བྱ་དང་པ་ཡོད་པའི་གྲོགས་པོ་རྣམས་ལས་ཐོབ་པའི་
མཐུན་འགྱུར་ལས་རེད།

གནས་སྐབས་བསྟོ་གནས་ནི་ཨ་ཉམ་དུ་བློད་ནང་སྐབ་རམ་ཉི་ཆུ་ཁྲུང་གི་
མཐར་གནས་པའི་ཁང་པ་གཉིས་ནང་འགྲོ་ཟུས་རེད། ཁང་པ་དེ་ནི་ཨིལི་
སའི་ཁྲི་གོང་དུ་ས་རམེའི་ལམ་དུ་འཁོལ་གྱི་ཡོད།

རེ་བ་ལ་ཆེ་གས་ནང་ཨ་ཉམ་དུ་བློད་ཉི་འགྲམ་དུ་ས་ཆ་ཨི་ཀར་
༣༥༠ ཐོབ་ཀྱི་རེད། དེ་ནས་བསྟོ་གནས་དེར་སྟོན་གྱི་རེད།

གསོལ་འདེབས། ཐུག་འཕྲད་ཆེད་བསྟོ་གནས་སུ་ཡོང་མཁན་རྣམས་ལ་
གསོལ་འདེབས་ཞུ་གྱི་ཞིག་ལ། ཁོང་རྣམས་ཀྱང་ཇི་སྟེད་བསྟོ་གནས་སུ་བསྐྱོད་
པ་དེ་སྟེད་བསྟོ་གནས་ཀྱི་ཁྲིམས་རྣམས་བསྐྱུང་དགོས། ཁོང་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་
ལེན་ཡག་པོ་ཡོང་བའི་འབད་ཚོལ་བྱ་གྱི་རེད། ཅི་ལྟས་ཀྱིས་དངོས་ཆས་ཉུང་
དུ་ཉར་གྱུ་བསྟོ་གནས་ཀྱི་སྟོན་ཁྲིམས་རེད། དེར་བདེན་འདིར་ཡོང་མཁན་
རྣམས་གལ་ཏེ་རང་གི་མཉམ་དུ་རང་གི་ཉལ་ཆས་དང་། ཁྲིམས་ལྟར་
བ། སྟེར་མ། ཀའོ་རྟེ་བཅས་འབྱུང་ཡོང་ན་བཞུག་ཆེ་ཞུ་གྱི་ཡིན།

ཕ་མ་གང་ཞིག་རང་གི་སྤྱ་གུ་བསྟོ་གནས་སུ་གདོང་འདོད་ཡོད་ན་ཐོག་
མར་རང་ཉིད་འདིར་ཡོང་ནས་བསྟོ་གནས་གཟིགས་ཞིབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཁ་

ད་བྱ་རྒྱ་ཡིན། བུའམ་བུ་མོ་སུ་ཞིག་ཀྱང་བདག་དཔྱད་མ་བུས་པར་བསྟེ་
གནས་སུ་འཇུལ་ཞུགས་བྱ་རྒྱ་མིན།

ཉིན་འེེ་ལས་འེེ།

༡ བསྟེ་གནས་སུ་ཆང་མ་ལྔ་རྩ་ལྔ་དྲུག་ ༥༠༠ ལ་ལང་ཐུབ་པའི་འབད་
ཙུལ་བྱེད་ཅིང་། རིལ་བུ་དང་པོ་ལྔ་དྲུག་ ༥༠༠ ལ་དྲུང་གི་ཡོད།

༢ ༥༣༠ ཐོག་ལང་རྒྱ་ནི་ནད་པ་མ་ཡིན་པ་ཆང་མའི་ཐོག་ངེས་པ་ཡིན།
ཆང་མ་ ༥༠༠ པའི་གོང་དུ་གཟུགས་པོ་བཀྲས་ཟིན་གྱི་ཡོད།

༣ ༥༠༠ ནས་ ༥༣༠ བར་ཞལ་འདོན་དང་ཆོས་དཔེ་ཕྱན་བུ་སྟོག་གི་
ཡོད།

༤ ༥༣༠ ནས་ ༧༠༠ བར་ལྔ་རྩ་འེེ་གིང་རྟོག་ལ་སྦྱོད་པ། དཔེར་ན། རྒྱ་
ཤིང་འབྲས་བུ་ལྔ་བུ།

༥ ༧༠༠ ནས་ ༩༣༠ བར་ལུས་པོས་ངལ་ཙུལ་བྱ་རྒྱ། དཔེར་ན། རྒྱ་
བཀང་བ་དང་། རྒྱ་ཞིབ་འཐག་པ། གད་བདར་བྱེད་པ། གོས་འཐག་པ།
ཟས་གཡོ་བ་སོགས་ཡིན།

༦ ༩༣༠ ནས་ ༡༠༠༠ བར་བསྐྱབ་པ་སྟོབ་གཉེར།

༧ ༡༠༠༠ ནས་ ༡༣༠༠ བར་ཁ་ལག་བཟའ་བ་དང་སྦྱོད་སྦྱོང་བཀྲ་རྒྱ།
ཟས་སུ་ཉིན་ལྔ་སྟན་ཐུག་དང་། འབྲས། རྒྱ་ཆལ། བག་ལེབ་བཅས་
དང་། ཉིན་གཉིས་བག་ལེབ་དང་གིང་རྟོག་འེེ།

- ༩ ༡༣༠༠ ནས་ ༣༠༠ བར་བསྐྱབ་པ་སྒྲིབ་གཉིས།
 ༡༠ ༣༠༠ ནས་ ༥༠༠ བར་ཕྱ་དྲོ་བཞིན་ལུས་པོའི་ངལ་ཚྱལ།
 ༡༠ ༥༠༠ ནས་ ༧༠༠ བར་ཟས་བཟའ་བ་དང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བཟུ་བྱ། ཟས་
 རི་ཕལ་ཆེ་བ་ཕྱ་དྲོ་ལྟར་ཡིན།
 ༡༡ ༥༣༠ ནས་ ༧༠༠ བར་ཕྱ་དྲོ་བཞིན་ཞལ་འདོན།
 ༡༢ ༧༠༠ ནས་ ༩༠༠ བར་རང་སྤྱོད་དང་བསྐྱེ་གནས་སུ་ཡོང་མཁན་
 རྣམས་དང་ཐུག་འཕྲད་བྱ་བྱ་སྐྱེ་གནས་ཡིན།

ཕྱ་གུ་ཆུང་བ་རྣམས་ཚྱོད་ ༩༠༠ སྒོན་ལ་ཉལ་བ་དང་། ཚྱོད་
 ༡༠༠༠ པར་སྒོག་དང་ཞུ་མར་གསོད་པ་ཡིན། གནས་སྐབས་ལེགས་སྦྱར་
 དང་། གུང་རྒྱུ་ ༥མེལ། ཡང་ཅིས་བཅས་སྒོབ་ཅིང་། བྱང་རབས་དང་ས་
 གཞིའི་རིག་པ་ནི་སྐད་ཡིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན།

བསྐྱེ་གནས་ནང་ཕོགས་ཟན་དགེ་ཆུན་དང་ཕོགས་ཟན་ཞབས་ཞུ་བ་ཉར་
 བྱི་མེད། འདི་སྐབས་ཁྱོད་བསྐྱེ་གནས་སུ་མི་སོ་ལྟ་ཡོད། དེའི་ནང་
 ནས་མི་བཞི་ནི་ནང་མི་དང་བཅས་པ་རེད། སྒོབ་ཁྲིད་ཀྱི་ལས་ཀ་ནི་དགེ་ཆུན་
 བཞི་ལ་འགན་དཀྱིས་བྱས་ཡོད། བསྐྱེ་གནས་ཀྱི་གཏན་འཇགས་ཚོགས་མིའི་
 ནང་ནས་གཉིས་ནི་བྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་དང་། དགུ་ནི་མདྲས་ཞིང་ཆེན། ལྷག་
 མ་རྣམས་གུང་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱོགས་བཅས་ནས་རེད།

གླུ་ཞབས་ཨིན་སི་མེན་ཏུ་(N.C.Mehta)ནི་ཨ་ཡི་སི་ཨིས་
 (ICS)ཆགས་ནས་ཡོང་གླུ་ཞབས་ཁོང་གི་གཟུང་ས་བསྟོད་ཆེད་ཨ་ཏམ་
 ཏུ་བུད་ལ་གོ་སྤྱི་གཞུང་པའི་ཆོག་ས་འདུར་གསུང་བཤད་གནང་
 གླུ་ཞབས་བུ་རྒྱུ་ནས་སྐྱ་གར་ཡུལ་མི་རྣམས་ལ་གལ་ཆེ་བ་ནི་སློབ་སྦྱོང་
 མཐོན་པོ་སྤྱད་དེ་ཡུལ་གྱི་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བྱ་དེ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་
 གནང་ཡོད། ལག་འབྲེར་མཐོན་པོའི་གལ་གནད་དེ་ཁོང་ལ་ཆགས་
 གྱི་མེད།

དཔོན་པོ་མི་མང་གི་གཡོག་པོ་ཡིན།

གལ་ཏེ་ངས་དགའ་སྟོའི་གོ་སྤྱི་ཞབས་འདི་ལ་འདོད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་
 བསམ་ཚུལ་བཤད་ན་ཁྱེད་ཚོར་སྤྲུག་བསུལ་ཡོང་གྱུ་ཡིན་པ་དེ་གཤམ་གྱི་ཡོད།
 དེ་ལྟ་ནའང་འདིའི་སྒྲུབ་རང་གི་བསམ་ཚུལ་ཁྱེད་ཚོར་བཤད་དགོས་པར་
 མཐོང་། ང་དགའ་སྟོན་འདི་ལ་ཡོང་བ་དེ་འགྲིགས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པའི་
 ཁྱིམ་གཅིག་ལང་གི་ཡོད། དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱིམ་ཆེ་བ་ཞིག་ལངས་པ་ནི་ངས་
 འདིར་གཏམ་བཤད་བྱེད་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ང་འདིར་
 བརྩེ་བའི་དབང་གིས་སྤེལ་ས་པ་མ་ཟད། བརྩེ་བའི་དབང་གིས་སྤྱིང་མོལ་ཆེད་
 ལངས་ཡོད་པ་ཡིན། ཁྱེད་ཚོ་ཆང་མར་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་བ་དང་། ཁྱེད་
 ཚོས་སྤྱན་རྒྱ་ལུལ་གྱི་གཟུང་ས་བསྟོད་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་མཐོང་ནས་ངའང་
 དགའ་དགོས་པ་ཞིག་ཟེད།

[illegible]

བོ་བཏང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཨ་ཁུ་མ་ག་ཏ་མགས་ར་བཟོ་ཞིག་རེད། ཡིན་
 ནའང་ཁོང་གིས་རང་གི་ལས་ཀ་བྱེད་མཉམ་ར་རང་ཉིད་གོང་འཕེལ་བཏང་ཡོད།
 མི་སྤྱའང་དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་ཡོད་ན་རང་གི་འཆོ་ཐབས་ནང་ཞུགས་བཞིན་
 དུ་རང་ཉིད་གོང་དུ་བཏོགས་ཐུབ། གལ་ཏེ་སྤྱན་རྒྱ་ལྡུལ་ཡང་རང་གི་འཆོ་
 ཐབས་བྱེད་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱི་ཞབས་འདེགས་ནང་ཞུགས་ཆེ་ཡུལ་གྱི་ཞབས་
 འདེགས་མང་བ་བསྐྱབས་ཐུབ་ཡོད། བྱིད་རང་ལས་ཏྲགས་ལ་ཞིན་ཆགས་
 ཡོད་པར་བརྟེན་ལས་ཏྲགས་བསྐར་སྐྱེད་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་མཐོང་གི་ཡོད།
 འོན་ཀྱང་ལས་ཏྲགས་ལས་མིའི་གལ་གནད་དེ་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཟད། མི་
 རང་ཉིད་སྤོང་པོ་མེད་པ་ཞིག་དུ་ཆགས་འགྲོ་བ་རེད། ང་ཆོར་ད་ཆ་བེ་ཨེ་
 (B.A)དང་། ཨེམ་ཨེ།(M.A)བེའོ་ནེཌ།(Baronet) ཀེ་སི་ཨེས་
 ཨེཡི།(K.C.S.I) སི་ཨེཡི་ཨེ།(C.I.E) སཱ།(Sir) བཀྱར་འོས་(Mananiya)
 སོགས་ལས་ཏྲགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་མེད་ཅིང་། དེ་ལས་ཁྲོག་སྟེ་འདོད་པ་འདི་
 དག་ཐམས་ཅད་ལས་གོང་དུ་འཕགས་ཏེ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་མིའི་དགོས་
 མཁོ་ཆགས་ཡོད། རང་གི་བསམ་ཚུལ་རང་དབང་ཆ་ཚང་ཐོག་ནས་འདོན་
 ཐུབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་ཡོན་དགོས། དེང་སྐབས་རང་གི་བསམ་ཚུལ་འདོན་
 ཐུལ་འང་དོན་མེད་སྐྱེད་པ་དེ་ཙམ་གྱི་འཇིགས་སྤང་ང་ཆོའི་ལུང་པའི་ནང་

8 བརྒྱ་ཐུག་བརྒྱ་བདུན་པའི་ནང་དོན་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྟན་ངག་མཁན་ཞིག་རེད།
 ཁོང་གི་ཚུམ་ནང་བླ་པ་ཟེར་དང་། རིག་བྱེད་མཐའ། གློ་བྲོས་རིང་ལུགས་ཀྱི་གན་
 དགའ་རབ་ཡོད།

ཡོགས་བཞིར་བྱས་ཡོད། ང་ཆ་ང་ཚོའི་འཛིགས་པ་དེ་བཙམ་ནས་དངོས་
 ཡོད་ཀྱི་མི་འཛིགས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་ཡོན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོར་
 ལས་ཉགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་མེད། བྱེད་རྒྱམས་ལ་ངའི་སྐད་ཆ་འདི་མི་སྟན་པ་
 ཚོར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ངས་ཤེས་ཀྱི་འདུག འོན་ཀྱང་དུས་ཡུན་ཅུང་ཟད་སྔོན་དུ་
 སྟན་རྒྱ་རྒྱ་ལུལ་གྱིས་ངའི་རྩ་བའི་ནང་། འདི་པའི་མི་རྒྱམས་སྐྱབས་འཕྲོད་
 སྤྱིའི་ཐོག་དེ་ཙམ་ཞེན་ཆགས་ཅིའི་ཕྱིར་ཡོད་དམ། འདིའི་སྐོར་ངས་གང་
 ཡང་བཙོད་མི་ཐུབ་ཀྱང་། བྱེད་ཀྱིས་གང་ཡང་གསུང་ཐུབ་པ་མི་འདུག་གམ།
 ཞེས་བཤད་པར་བརྟེན། ཇི་ཙམ་བཙོད་དགོས་པ་དེ་ངས་བཤད་ཟིན། དེའི་
 ནང་ནས་བསམ་ཚུལ་གང་ཞིག་སྤུལ་འཐད་པ་དེ་སྤང་རྟགས་གནང་། དོན་
 མེད་ཚོར་བ་དེ་འདྲར་རྟགས་གནང་། ཡང་ན་ས་ཆ་འདི་ཉིད་དུ་བཞག་སྟེ་
 འགྲོ་རྟགས། ང་ལ་དགག་བྱ་གང་ཡང་མེད། སྟན་རྒྱ་རྒྱ་ལུལ་རང་གི་ལས་
 འགན་བསྐྱུལ་སྤྱོད་ལམ་ལྟོང་ཡོང་བའི་སྟོན་འདུན་ཡོད། དོན་དུ་ཁོང་གིས་
 སྤྱིད་གཞུང་གི་ལས་དོན་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་ལ། མང་ཚོགས་གང་གི་ཐོག་དུ་
 དཔོན་པོ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་སྤྱོད་ཡོན་པ་དེ་དག་ལ་དཔོན་པོའི་ཚུལ་དུ་བཙོད་ཉམས་
 མ་བསྟན་པར་སྟན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཐོག་ནས་ལས་ཀ་བསྐྱུལ་དགོས། མང་
 ཚོགས་དཔོན་པོའི་བྲན་གཡོག་མིན་པར་དཔོན་པོ་མི་མང་གི་གཡོག་པོ་ཡིན་
 པ་དེ་ཁོང་གིས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། མངའ་བདག་མཆིན། སྟན་རྒྱ་རྒྱ་ལུལ་
 གྱི་ཆེ་བསྐྱོང་བར་ཤོག ང་ཚོས་ཡུལ་གྱི་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་ལས་དོན་གང་
 ཞིག་ཁོང་ལས་རེ་འདྲིད་བྱེད་པ་དེ་དག་ཁོང་གིས་བསྐྱུལ་ཐུབ་པར་ཤོག གལ་

ཉེ་ཁོང་གིས་ཤིང་འདྲོད་འདྲི་བསྐང་བ་ཡིན་ན་ང་དགའ་པོ་ཡོང་བ་འདུག གལ་
 ཉེ་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བར་ཁོང་གིས་ཀྱང་གཞན་བཞིན་བྱས་ན་ངས་ཁོང་ལས་
 འདྲིའི་བཤགས་པ་འདྲོད་སྡུ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱ་སྡུ་ཡིན་པ་གིས་རྟོགས་ཡོད་
 བཞིན་དུང་འང་དགའ་སྟོན་འདྲིའི་ནང་ཡོང་བ་དང་གཏམ་བཤད་བྱས་པ་
 དེའི་བཤགས་པ་བྱ་སྡུ་ཡིན། འཛོ་བའི་མཐུན་ཀྱིན་བཟང་པོ་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་ཙམ་
 གྱིས་མི་འགྲིགས་ཤིང་། ང་ཚོས་མ་འོངས་པར་མང་པོ་ཞིག་བྱ་སྡུ་ཡོད་པར་
 བརྟེན། འདྲི་སྐབས་ལས་དོན་དེ་བསྐྱབ་པ་ལ་གྲོགས་སུ་བྱུར་པའི་སྤྱོད་ལམ་
 དང་། གིས་ཡོན་སློབ་ཁྲིད། དེ་འདྲ་བའི་མིའི་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ཡིན།

(༡༩༡༥ ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༣༤)

བློན་གཡོག་གི་ཆིངས་རྒྱ་ར་བཟུམས་དེ་རྒྱ་གར་པའི་ངལ་རྩོལ་བ་
 རྩོང་ཕྱག་མང་པོ་ཕྱི་ལྷལ་གྱི་འགྲོ་ཞིང་། ཁོང་ཚོ་གནས་སྐོང་ས་
 གང་འདྲ་ཞིག་གི་ནང་ལས་ཀ་བྱ་དགོས་པ་དེ་འཛིགས་སྐོང་ཆེ། མི་
 ལ་མ་ཡིན་པའི་ལམ་སྟོན་དེ་མེད་པར་བཟོ་ཆེད་གྲུ་རྩྭ་ནས་སྐྱེ་ངལ་
 མང་པོ་གནང་ཡོད།

གི་ར་མི་ཏེ་འཇམ་བློན་གཡོག

བདེན་པའི་ཁྱུ་ཚུགས་ཀྱི་བརྟེན་གནས།

ཨ་ཁུ་མདུག་དང་།

གི་ར་མི་ཏེ་ཆོག་ནི་དབྱུང་ཇི་འོ་ཆོག་ཞིག་རེ་མེན་ཏེ་(Agreement) (ཆིངས་)
 ཀྱི་ཟུར་ཆག་རེད། ཆོག་འདི་སྐད་ཡིག་ནང་ནས་བཏོན་མི་ཐུབ། གི་ར་མི་ཏེ་
 ཆོག་ལས་ཐོན་པའི་དོན་དེ་ཞིག་རེ་མེན་ཏེ་(Agreement)ལས་མི་ཡོང་།

ཆོག་གཞན་སྐད་ཡིག་ནང་དུ་མེད། ཡིག་ཆ་གང་ཞིག་ཐོག་ས་ཡིག་བརྒྱབས་
 དེ་ངལ་རྩོལ་བ་རྩོང་ཕྱག་མང་པོ་རྒྱ་གར་ནས་ནེ་ཏུ་ལ་སོགས་ཕྱི་ལྷལ་གྱི་ཁག་
 དུ་ལོ་ལྷའི་ཆིངས་བཟོས་དེ་འགྲོ་ཟེན་པའམ་ད་ལྟ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ཡིག་ཆ་
 དེ་ལ་ངལ་རྩོལ་བ་རྒྱམས་དང་དེ་དག་གི་སྤྱི་བདག་རྒྱམས་ཀྱི་ནང་དུ་གི་ར་མི་
 ཏེ་ཞིས་ཡོངས་གྲགས་རེད། གི་ར་མི་ཏེ་དེའི་ཁོངས་སུ་འགྲོ་མཁན་གྱི་ངལ་
 རྩོལ་བ་རྒྱམས་ལ་གི་ར་མི་ཏེ་ཡ་ཟེར་གྱི་ཡོད། ལོ་ལྷར་རྒྱ་གར་ནས་ཕལ་ཆེར་
 དེ་འདྲ་བའི་གི་ར་མི་ཏེ་ཡ་ ༡༣༠༠༠ ཅམ་འགྲོ་ཞིང་། དེ་རྒྱམས་གཙོ་བོ་ཨོ་
 སི་ཀྱེ་རེ་ལི་ཡའི་ཉི་འགྲམ་དུ་གནས་པའི་ཕེ་ཇི་སློང་ཕྱན་ནམ། བྱང་ཨ་མི་རེ་

ཀའི་ཉི་འགྲམ་གྱི་ཇ་མི་ཀླུ་སྒྲིང་ཕྱན་ནམ། ཡང་ན་དབྱེན་ཇིའི་ག་ཡ་ནུ་དང་།
ཏེ་ཅི་ག་ཡ་ནུ། ཀྱི་ནི་རྒྱུ་བཅས་སུ་བསྐྱོད།

གི་ར་མི་ཏའི་གནས་སྤངས་དེ་ལ་སྐྱུ་ཞབས་གོ་ཁ་ལེ་མཚོག་གིས་ཉ་ལམ་
བྲན་གཡོག་གི་གནས་སྤངས་ལ་བཅིས་པ་དང་། སྙན་བྲགས་ཅན་གྱི་བྱུང་
རབས་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་གཤེགས་སར་བེ་མི་ཡམ་ཉན་ཏེ་ཁྱིས་ཀྱང་དེ་འབྲ་ཞིག་ལ་
འབྲེལ་བཅོད་གནང་ཡོད། ནི་ཏུལ་གྱི་སྒྲིན་ཆེན་བྱུར་པ་སྐྱུ་ཞབས་ཉི་ལྷེ་མི་
ཀམ་བ་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་དཔེ་བཞུགས་འདུག

གི་ར་མི་ཏེ་ནི་ཕྱིད་བྲན་གཡོག་ཡིན་པ་དེ་བདེན་པ་རེད། དཔེར་ན། བྲན་
གཡོག་གིས་དངུལ་སྤྲོད་ཀྱང་བྲན་གཡོག་ནས་ཐར་མི་བྱུང་པ་བཞིན་གི་ར་མི་ཏེ་
ཡ་ཡང་གི་ར་མི་ཏེ་ལས་ཐར་མི་བྱུང་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་བྲན་གཡོག་གིས་ལས་
ཀ་མི་བྱེད་ན་ཉིས་ཆད་གཏོང་བ་དང་། གི་ར་མི་ཏེ་ཡའང་ལས་ཀ་མི་བྱེད་ན་
ཉིས་ཆད་ཡོག་གི་ཡོད། ཁོས་སྤང་མེད་བྱེད་པ་དང་། ཉིན་གཅིག་ལས་ཀར་
མི་ཡོང་བའམ། ཡང་ན་གྲོང་པོ་བྱས་ན་དེའི་ནང་ནས་ཉིས་པ་གང་རུང་ལ་
ཉིས་ཆད་འཁུར་དགོས། བྲན་གཡོག་དེ་སྤྱིན་བདག་ཅིག་གིས་གཞན་ཞིག་ལ་
བཙོང་ཆོག་པ་བཞིན་གི་ར་མི་ཏེ་ཡའང་སྤྱིན་བདག་ཅིག་གིས་ནས་གཞན་ཞིག་
སར་གཏོང་ཆོག བྲན་གཡོག་གི་སྤུ་གུར་བྲན་གཡོག་གི་ནག་ཐིག་འཕྲོག་པ་
བཞིན་གི་ར་མི་ཏེ་ཡའི་སྤུ་གུ་ལའང་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་དམིགས་བསལ་གྱིས་
བཟོས་པའི་བྲིམས་ལག་ལེན་བསྟར་གྱི་ཡོད། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབར་བྲན་གཡོག་
གི་གནས་སྤངས་ནི་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་གི་ར་

མི་ཏི་ཡ་ངེས་པའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་ཐེས་སུ་ཐར་ཐུབ་པ་དེ་ཙམ་གྱི་བྱང་པར་རེད།
 གིར་མི་ཏི་ཡ་སྒྲིལ་ནི་བྲན་གཡོག་གི་ལམ་ལུགས་ཐོག་ལུང་བྱང་བ་
 ཞིག་དང་། བྲན་གཡོག་གི་ཚབ་བཅུག་ཡིན་པ་དེ་དམིགས་བསལ་གྱིས་དྲན་
 དགོས།

གིར་མི་ཏི་ཡ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་བྲགས་ཤིང་བྱུང་པ་ཞིག་ལ། ཁོང་ཚོར་
 ཡུལ་གང་དུའང་བཟང་སྤྱོད་དམ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོབ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་མེད། སལ་མོ་ཆེ་
 ཆང་ས་མ་བརྒྱབས་པར་གནས། གིར་མི་ཏི་ཡ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་གཞིང་ས་རེ་རེའི་
 རྣང་བརྒྱ་ཆ་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་བྱད་མེད་འབྱེར་རྒྱུའི་ཁྲིམས་སྒྲིག་ཡོད་ཅིང་།
 བྱད་མེད་དེ་དག་ལས་འགའ་ཞིག་སྤྱོད་རྒྱལ་བཟང་པོ་མེད་པ་དང་། སལ་མོ་
 ཆེས་སྒྲིས་པ་དང་ཆང་ས་མི་བརྒྱབས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་བརྒྱ་ཆ་ཉི་ལུ་
 ཆང་ས་བརྒྱབ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་བརྒྱབ་མི་ཐུབ་པའི་གནས་སྤངས་ཤིག་ཡོད་
 འདུག དེ་དག་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཕྱིན་ནས་ར་བཟེ་ཆགས་ཤིང་། རྒྱ་གར་ནང་ཆང་
 རག་རྩ་ནས་མི་འཕྱང་མཁན་རྣམས་ཀྱང་ཆང་རག་བཟེ་སྟེ་དྲན་པ་བརྒྱགས་
 རས་ཐེངས་མང་པོ་ལམ་དུ་ལྷག་པ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད།

གནས་སྤངས་ཐ་གལ་དེའི་མཐའ་མར་ཁི་ཕན་ཞིག་ཡོད་པར་བརྩི་བ་དེ་
 ནི་ཁོང་ཚོའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྤངས་ལེགས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་རེད། གལ་
 ཏི་བདག་(Aatma)བཙུངས་ཏི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྤངས་ལེགས་སུ་འགྲོ་
 ཡང་ཆང་མས་བདག་མི་བཙུང་རྒྱ་དེ་འདོད་པ་བྱེད་ཀྱི་རེད།

ཞོད་དུ་བཤད་པའི་གནས་སྒྲུབ་ས་དེ་ལོ་ལྟ་བུའི་བར་འགྲོ་འཇུག་པར་
 སྐྱུལ་ཀྱང་བཅོད་བསྐྱེད་ཀྱི་མདོ་གྲུབ་པོ་མ་རེད། དེ་ལྟ་ན་ང་ཚོས་རང་གི་
 སྐྱེ་བའི་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྒྲུབ་ས་དེ་ལོ་ལྟ་བུའི་བཅོད་བསྐྱེད་བྱས་པ་རེད་དམ། རྒྱ་
 བ་དེ་བསྐྱེད་ས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྣམས་འདས་པའི་དུས་དེའི་ཆེད་ཀྱང་ན་
 བྱ་དགོས་ཞེས་ནམ་ཡང་བཤད་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་དེ་ལས་དེང་
 རྒྱུ་བས་ང་ཚོའི་ལས་འགན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་ཐུབ། རྒྱ་གཤེགས་གོ་ཁ་ལ་
 ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༣ ཕྱི་ཟླ་གསུམ་པའི་ནང་ཁྱིམ་ས་བཅོ་ལྔ་ཚོགས་གོང་མའི་
 ནང་གི་ར་མི་ཤའི་ལམ་སྲོལ་མེད་པར་བཅོས་ཏེ་རྒྱ་གར་ནས་གི་ར་མི་ཤའི་ལ་
 འགྲོ་བ་དེ་བཀག་འགོག་བྱེད་དགོས་ཞེས་གྲོས་འཆར་བཏོན་ཡོད། དེ་དུས་
 འབྲུག་མི་ ༣༣ ནས་ཇི་སྲིད་གི་ར་མི་ཤའི་ལམ་སྲོལ་མེད་པར་མ་བཅོས་པ་
 དེ་སྲིད་ཁོ་ལོ་རྣམས་ཀྱིས་གྲོས་འཆར་དེ་ལོ་ལྟ་བུའི་འདོན་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་ཐག་
 ཚོད་ཀྱང་བྱས་ཡོད། ཁོང་ཚོ་ཕེབས་ཐོན་པའི་ཇེས་ལ་ཁོང་ཚོའི་དམ་བཅའ་
 བསྐྱེད་རྒྱུའི་ལས་འགན་དེ་ང་ཚོའི་སྤང་བབས་ཡོད། རྒྱ་ཞབས་ཨིན་དུ་ཇ་
 དང་པི་ཡར་སན་གཉིས་པེ་ཇི་ལ་ལས་དོན་འདི་བསྐྱེད་ཆེད་ཕེབས་པ་རེད།
 རྒྱ་བ་འདིའི་ཐོག་མས་མ་ཞིབ་ཀྱིས་བསྟོ་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་མཐུང་མའི་ཐག་ཚད་
 ནང་ཆ་ཤས་སྤང་རྒྱ་དེ་རྒྱ་གར་བ་ཤེས་ཡིན་ཅན་མི་རེ་ངོ་རེའི་ལས་འགན་
 རེད་ཅེས་བཞེད་ན་མ་འགྲེགས་པ་མེད།

འདིར་དེ་ལས་མང་བ་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་བཞེད་ཐབས་བྲལ་ཞིང་། འོན་
 ཀྱང་རྒྱ་བ་དེའི་ཐོག་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་འདང་ངེས་ཀྱི་

ཕྱི་མ་རིག་དཔེ་དེ་བ་བདེ་སྒྲིག་དུ་ཐོབ་ཐུབ། དེའི་ནང་ནས་གཙོ་ཆེ་ཁག་ནི་གོང་
 དུ་བཤད་པའི་གྲོས་འཆར་ཐོག་ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས་ནང་བུང་བའི་བཤོ་
 སྒྲིང་དང་། སེན་ཏར་སན་ཚོགས་ཆུང་གི་སྟན་ཤོ། གི་ར་མི་དེ་ཡ་རྣམས་ཀྱི་
 གནས་སྤངས་ཐོག་སྐྱེའོ་ཞབས་མིག་ནིལ་དང་། སྐྱེའོ་ཞབས་ཅི་མན་ལྷལ་གྱི་སྟན་
 ཞུ་རྣམས་རེད། གལ་ཏེ་གསར་ཤོག་གང་ཞིག་གིས་ཕྱི་མ་རིག་འདིའི་ཐོག་
 ཟུར་དུ་ཕྱི་མ་སྒྲིག་པའི་གཏམ་བྲིས་ཆེ་དེ་ངེས་པར་དུ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གྱུ་རེད།

འདི་ནི་ ༡༩༡༤ ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༧ ཉིན་བ་རྒྱ་ར་ས་ཉི་མུ་གཙུག་ལག་སྒོ་བ་
 བཞུང་ཁང་གི་དབུ་འབྱེད་དགའ་སྟོན་ལ་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་འཁོད་འོས་པའི་
 བསྐྱེད་བཤད་ཅིག་རེད། བསྐྱེད་བཤད་ཀྱི་ལྷ་སྒྲིག་གཞི་ནས་ཆེས་སུ་གནང་སྟེ་
 “ངས་ལྷ་སྒྲིག་བྱེད་དུས་བསྐྱེད་བཤད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ་གསལ་གཤམས་བྱེད་སྤྱོད་པའི་
 ཆེག་ནམས་ཡིག་ཐོག་གནས་སྐབས་སུ་ཕྱིར་བརྟོན་བྱས་པ་ཡིན” ཞེས་བྲིས་
 ཡོད།

རང་གི་སྐད་ཡིག : རང་དབང་།

༡༩༡༤ ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༤

གྲོགས་པོ་ཚོ། ང་འདིར་ཡོང་སྐབས་ལམ་དུ་ཉ་ཅང་འགོར་སོང་། དེ་ལ་
 དགོངས་དག་ལྷ་སྒྲིག་ཡིན། བྱིད་ཚོས་དགའ་པོའི་ངང་ནས་བཞོང་བཞེས་
 བཞུང་གི་རེད། བང་ལགས་ཤི་ན། འགོར་བ་དེའི་འགན་དཀྱིད་སུ་ལའང་
 མེད། དྲང་པོ་བཤད་ན་ང་ལྷགས་ཁྲའི་ནང་ཚུད་པའི་སེམས་ཅན་ཞིག་ཡིན་
 ཞིང་། ལྷ་རྟོག་བྱེད་མཁན་གྱིས་ངའི་ཐོག་བཙེག་དུང་ཉ་ཅང་ཆེ་བར་བརྟེན་མི་
 ཆེའི་གལ་གནད་ཆེ་བའི་ཕྱགས་སམ། རོན་དུ་རྒྱུན་སྒོ་བྱུར་བའི་སྐད་ཆ་དེ་
 བརྟེན་འགོ་བ་རེད། ཐངས་འདིའི་སྐབས་ཀྱང་ང་ཚོ་སྒྲི། ང་དང་། ངའི་ལྷ་
 རྟོག་པ། ང་བསྐྱངས་ཏེ་བྱིད་མཁན་བཅས་ལ་ཕྱད་པའི་གཅིག་ཆེས་གཉིས་
 མཐུད་ཀྱི་རྒྱུན་ངན་ནམས་ལ་སྟོན་ཚུད་ནས་བསམ་སྟོབས་བྱང་སྟེ་བྱ་སྒྲིག་གང་
 ཡང་མ་བྱས་པར་བརྟེན་དེ་ཙམ་འགོར་བ་རེད།

“གྲོགས་པོ་ཚོ། ང་ལྟ་སང་ཡུད་མེད་ཅིག་གསུང་བཤད་གནང་ཞེ་བཞུགས་
 སང་བ་དེའི་ཉ་ལས་པའི་སྤྱ་མཁས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱི་འོག་ཚུད་དེ་བྱིད་ཚོས་
 གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གང་ཞིག་ད་བར་ཆ་ཆང་གྲུབ་མེད་པ་དེ་ཚོ་གས་
 གྲེ་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།” ང་ལྟ་སློབ་གཉེར་བ་གང་ཞིག་
 འདིར་སླེབས་མེད་ཀྱང་ཁོ་སློབ་སྦྱང་བྱས་ཏེ་འདི་ནས་མངའ་བྱོན་ཆེན་པོ་
 ཞིག་གི་ཡུལ་མི་ཆགས་ཏེ་ཐོན་ཟེན་པའི་སྐད་ཆ་དེའི་ཐོག་ཡིད་ཆེས་མ་གནང་
 རོགས། བྱིད་ཚོས་སེམས་ཀྱི་སྤང་དུ་གཟུགས་བརྟན་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱིར་ཏེ་འདི་
 ནས་འགྲོ་མི་རོགས། ཡང་དོན་རིག་པའི་ཐོག་ཡུལ་འདིའི་སྟན་གསལ་དང་།
 དེ་དང་མཉམ་པ་སུའང་མེད་ཅིང་། ནང་དོན་རིག་པའི་གསུང་འཕྲིན་དེ་ཁ་
 ཤོའི་ཐོག་ནས་གཏམ་བཤད་ཆོག་པའི་སྐད་ཆ་འདི་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་སློབ་
 གཉེར་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ཡིད་ལ་འཛོག་མི་རུང་། གལ་ཏེ་
 བྱིད་ལ་དེ་འདྲ་བའི་བསམ་ཚུལ་ཡོད་ན་དེ་ནི་ནོར་འཁྲུལ་རེད། ཐུགས་རྗེ་
 གཟེགས། ངའི་སྐད་ཆ་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་གནང་རོགས། ངའི་རེ་བ་ལ་ཉིན་
 གཅིག་གྱི་གར་གྱིས་འཇམ་སྒྲིང་ལ་གསུང་འཕྲིན་འདི་འབུལ་གྱི་རེད། འོན་
 ཀྱང་ངས་གཅིག་ཤུའི་ཐོག་ནས་གསུང་འཕྲིན་དེ་ནམ་ཡང་འབུལ་མི་ཐུབ། ང་
 གཏམ་བཤད་དང་ཚིད་སྒྲིང་ལ་ཉོབ་ཆར་སོང་། ཡིན་ནའང་འདས་པའི་
 ཉིན་གཉིས་ནང་འདིར་གནང་བའི་གསུང་བཤད་ནམས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚིད་སྒྲིང་
 ལས་ཐ་དད་དུ་བརྩི་ཞིང་། དེ་དག་ནི་དགོས་ངེས་ཅན་ཞིག་རེད། ཡིན་
 ནའང་ང་ཚོ་ཕལ་ཆེར་གཏམ་བཤད་བྱིད་པའི་ཅུལ་གྱི་ཅེ་མོར་སོན་ཡོད་པ་

དང་། གོ་སྤྱོད་ལ་བལྟ་སྟེ་དང་གཏམ་བཤད་ཉན་སྟེ་ཅམ་གྱིས་མི་འགྲིགས་
 པར་བསམ་དགོས་ཤིང་། ད་ནི་ང་ཚོའི་སེམས་ནང་འཕར་ཁྲིང་དང་། གྲང་
 ལག་གཡོ་འགུལ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཏམ་པ་བྱས་དེ་བཤད་སྟེ་ཡིན། འདས་
 པའི་ཉན་གཉིས་རིང་གི་གཏམ་བཤད་ནང་གལ་དེ་སྟེ་གར་བའི་རྒྱས་སྤྱོད་
 མེད་པའི་མི་ཆེ་དེ་ཉར་འཛེག་དགོས་ན་རང་གི་གྲང་ལག་དང་སེམས་ཀྱི་
 གཡོ་འགུལ་གཉིས་དབར་འགབ་མཚུངས་དགོས་པ་དེ་ངེས་ཅན་ཡིན་པ་
 བཤད་སོང་། སྤྱིར་བཏང་འདི་སྤྱོད་སྤྱིང་ཡིན། ངས་དེ་རིང་བྲོང་བྲིར་ཅ་ཆེན་
 འདི་དང་། གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་འདིའི་སློ་སྤྱིའི་ནང་རང་
 གི་ཡུལ་མི་རྒྱམས་ལ་སྤྱིའི་སྐད་ཡིག་ཅིག་ནང་ལབ་དགོས་པ་དེ་ནི་ཆེས་གུས་
 ཞབས་མེད་པ་དང་ངོ་སྤྱོད་སྤྱོད་དགོས་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་བཞེད་འདོད་བྱུང་།
 འདས་པའི་ཉན་གཉིས་ནང་འདིར་གསུང་བཤད་གནང་བ་རྒྱམས་ལས་གལ་
 དེ་ཡིག་རྒྱགས་ལེན་པ་དང་། ང་རྒྱགས་ལེན་མཁན་ཡིན་ཆེ་ཕལ་མོ་ཆེ་
 རྒྱགས་འཕྲོད་སྟེ་མིན་ངེས། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གསུང་བཤད་འདི་དག་གིས་
 ཁོང་ཚོའི་སེམས་ལ་ཡིད་འགུལ་ཐེབས་པ་བྱུང་མེད། ང་དེ་སྤྱིའི་སྤྱོད་སྤྱིའི་
 གཉིས་ནང་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཆེན་དུ་ཡོད། དེར་མི་ཉ་ཅང་མང་པོ་འདུ་
 འཛེམས་བྱུང་འདུག བྱེད་ཚོ་ཉན་འཕྲོད་སྟེ་ཞིག་ལ་བོམ་སྤྱིའི་གསུང་བཤད་
 ཉན་མཁན་དེ་དག་ཉི་ལྔའི་ནང་བཤད་པའི་གསུང་བཤད་ཁོ་ནས་ཡིད་འགུལ་
 ཐེབས་པ་བྱུང་འདུག དོ་སྤྱོད་བྱོས་དང་། འདི་ནི་བོམ་སྤྱིའི་སྐད་ཆ་རེད། མི་
 ཚང་མ་ཉི་ལྔ་རྒྱག་མཁན་གྱི་བ་རྒྱ་རས་ཡུལ་གྱི་སྐད་ཆ་མ་རེད། དཔྱིན་སྐད་

དང་ཆུ་གར་བའི་སྐད་ཡིག་དབར་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་བོམ་སྤྲིའི་ཞིང་
 ཆེན་གྱི་སྐད་ཡིག་ནམས་ཉད་ཉི་མེད་དབར་མེད། དེར་བཞེན་དེ་གའི་ཉན་
 མཁན་ནམས་ཀྱིས་ཉི་མེད་ནང་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་དེ་ལྷག་པར་དུ་ཉེ་བའི་
 བསམ་པས་ཤེས་ཐུབ། ངའི་རེ་བ་ལ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་འདྲིའི་ནང་
 སློབ་གཉེར་བ་ནམས་ལ་རང་གི་མ་སྐད་བརྒྱད་ནས་ཤེས་ཡོན་སྤྱད་པའི་གོ་
 སྤྱིལ་བྱེད་ཀྱི་རེད་སྟེ། ང་ཚོའི་སྐད་ཡིག་ནི་ང་རང་ཚོའི་འགོག་ཁྱེན་ཡིན་པ་
 དང་། དེར་བཞེན་གལ་ཏེ་བྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་ང་ཚོའི་སྐད་ཡིག་ནམས་སུ་བསམ་
 ཚུལ་མཚོག་རབ་ནམས་གསལ་བཅོད་མི་ཐུབ་ཅེས་བཅོད་ན། ངོས་རང་
 འཇམ་སྤྱང་འདྲི་ནས་འགོ་བཞག་ན་བཟང་གི་རེད། མི་གང་ཞིག་གིས་དབྱིན་
 སྐད་དེ་མ་འོངས་པར་ཉན་གཅིག་ཆུ་གར་གྱི་ཚུལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཆགས་
 སྤྱིད་ཅེས་མི་ལམ་དུ་འང་བསམ་ཐུབ་བཅ། དེས་ན་ཚུལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་པར་
 ལྷགས་ཐག་འདྲི་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་ནམ། ཅུང་མཐོ་བསམ་བཞིས་ཏེ་གཟིགས་
 དང་། དབྱིན་ཕུག་ནམས་དང་དབྱིན་སྐད་ཐོག་འགུན་བསྐྱར་བྱེད་འཇུག་ཆུ་ར་
 ང་ཚོའི་ཕུ་གུ་ལ་ཇི་ཙམ་ལྡིང་གོག་ཐེབས་ཀྱི་འདུག ཕུ་ནའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་
 པོ་ཁ་གས་དང་སྐད་ཆ་བྱང་། ཁོང་ཚོས་ཆུ་གར་བའི་སློབ་ཕུག་ཆང་མ་དབྱིན་
 སྐད་བརྒྱད་སློབ་སྤྱིང་སྤྱིང་དགོས་པར་བཞེན། རང་གི་མི་ཆེའི་ཟིན་ཐང་ཆེ་

9 དེ་སྐབས་བོམ་སྤྲིའི་ཞིང་ཆེན་ནང་སི་རྩ་དང་། ཀུམ་ཀུའི་ཡུལ་། སྤྱི་རྩ།
 མན་རྩ་རྩའི་ཆ་གས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤེབས་ཀྱི་ཡོད། སི་རྩ་དང་། ལཱ་རྩ་རྩ། མ་
 རྩ་རྩ་དེ་དུས་དེ་གའི་གལ་ཆེ་བའི་སྐད་ཡིག་ནམས་རེད།

བའི་ལོའི་ནང་ནས་ཉུང་མཐར་ལོ་དྲུག་མང་བ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅིས་
 གསུངས་སོང་། ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་དང་མཐོ་སློབ་ནས་འཐོན་མཁན་གྱི་སློབ་
 གཉེན་བའི་གྲངས་ཀྱི་འདི་དྲུག་གིས་བསྐྱར་ཅིས་གནང་སྟེ་ལྟོས་དང་རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་ཇི་ཙམ་ཆུད་ཟོས་འགྲོ་ཟིན་འདུག ང་ཚོ་ལ་འགོ་
 འཇུགས་བྱེད་པའི་འབྲུག་ཐང་དེ་མེད་ཅིས་སྟོན་འཇུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཇི་
 ལྟར་ཡོང་ཐུབ་བཅ། གལ་ཏེ་ང་ཚོས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཡིག་ཅིག་གི་ཐོག་མངའ་
 དབང་བསྐྱར་བ་ལ་མི་ཆེའི་རིན་ཐང་སྤྲུལ་བའི་ལོ་དེ་ཙམ་བཟད་སྟོང་བྱེད་
 དགོས་ན། དེ་ནས་ག་རེ་ཡོང་ཐུབ་པ་འདུག་གཅུ། གཞན་ལྟ་པར་བཞག
 འདིའི་ཐོག་དུའང་ལམ་སྟོང་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་མེད། སྐྱེའབས་ཉིག་མོ་བོཌམ་གྱིས་
 ཉན་མཁན་རྣམས་ལ་ཇི་ཙམ་ཤུགས་ཀྱིན་ཐེབས་པར་བཟོས་པ་དེ་ཙམ་ཁ་
 མང་དང་དེ་རིང་གི་བཤད་མཁན་རྣམས་ལས་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་ཡོད་དམ། དེ་
 གི་བཤད་མཁན་དེ་དག་གི་ཉེས་སྟོན་མིན་ཞིང་། རྒྱ་ཆ་ནི་ཁོང་ཚོའི་གསུང་
 བཤད་ནང་དུའང་ཁངས་ནས་འདུག འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོའི་གསུང་བཤད་ཀྱིས་
 ང་ཚོའི་ཡོད་འཕྲོགས་མེད། མཐར་གདུགས་ན་དབྱེན་ཡིག་གེས་མཁན་
 རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་འགོ་ཁྲིད་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། དེ་དག་ཁོ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་
 ཆེད་དུ་ཆ་ཆང་བྱེད་ཐུས་རེད་ཅིས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་ལས་ལྷོག་པ་
 ཞིག་བྱུང་ཡོད་ན་དེ་ནི་གང་ལས་ཀྱང་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ཀྱི་
 རེད། གང་ལགས་ཤི་ན། ང་ཚོར་གེས་ཡོན་གྱི་མིང་ཐོག་ནས་དབྱེན་སྐད་ཀྱི་
 སློབ་སྦྱང་མ་གཏོགས་ཐོབ་ཀྱི་མེད། གེས་ཡོན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་གང་རུང་ཞིག་ནི་

ཐོན་ཐོན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་ང་ཚོས་འདས་པའི་ལོ་ལྔ་བཅུའི་ནང་སོ་
 སོའི་སྐད་ཡིག་བརྒྱད་ནས་ཤེས་ཡོན་རག་ཡོད་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན། ད་ལྟ་
 ཚོའི་གནས་སྐབས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་དམ། དེ་ལྟ་ན་དེང་སྐབས་
 རྒྱ་གར་དེ་རང་བཙན་ཆགས་ཏེ་ང་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་རྣམས་རང་གི་ཡུལ་
 ནང་ཕྱི་རྒྱལ་བ་བཞིན་མི་གསར་པ་ཞིག་མིན་པར་ཡུལ་གྱི་སྤྱང་ཁར་རེག་པའི་
 ཚེག་བརྗོད་སྒྲུབ་དང་། ཆེས་དབུལ་བའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་པ་
 མ་ཟད། ཁོང་ཚོའི་ལོ་ལྔ་བཅུའི་གྲུབ་འབྲས་དེ་ཡུལ་རྒྱལ་པོའི་ཕ་གཞིས་
 ཆགས་ཡོད་ཀྱི་རེད། དེང་སྐབས་ནི་ཆུང་མ་རྣམས་ཀྱང་ང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་
 བྱང་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་ཁྲུ་མི་འབྱུང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བ་
 སུ་10དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རུཡ་11བཙས་ཀྱི་གསར་བསྐྱུན་གཟེ་བརྗོད་
 ཅན་དེ་དག་དཔེར་ལོངས་དང་། མང་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་
 པ་དེ་ངོ་ཆ་དགོས་པ་ཞིག་མིན་ནམ།

ད་སྐད་ཆ་གཞན་ཞིག་བཤད་རྒྱུ་ཡིན། ཀང་རེ་སི་ནས་རང་དབང་སྐོར་
 ལ་གྲོས་འཆར་ཞིག་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་ནས་ངའི་ཡིད་
 ཆེས་ལ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀང་རེ་སི་(All India Congress)དང་ཁ་ཆེའི་
 རྟགས་པས་(Muslim League) རང་གི་ལས་འགན་སྒྲུབ་ཀྱི་རེད་ལ། སུ་
 བརྟན་གྱི་དགོངས་འཆར་དང་བཙས་མདུན་དུ་ཡོང་གི་རེད། འོན་ཀྱང་ངའི་

10 སར་ཇེ་སི་བོས། (Sir J. C. Bose) རྩི་ཤིང་རིག་པ་བ།

11 སར་པི་སི་རུཡ། (Sir P. C. Roy) རྩི་ཤིང་རིག་པ་བ།

ངོས་ནས་གསལ་པོ་བྱས་ཏེ་ཁས་ལེན་འདོད་ཡོད་པ་ནི་སློབ་གཉེན་པའི་སྤྱི་
 ཚོགས་སམ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བྱེད་མིན་ཐོག་ཅི་ཙམ་སློ་མིས་ཡོད་པ་
 བཞིན་དེ་དག་གིས་གང་བྱེད་ཐུབ་མིན་ཐོག་དེ་ཙམ་མིང། ཤོག་བུའི་ལས་དོན་
 གང་གིས་ཀྱང་ང་ཚོ་རྩ་དབང་སྤྱད་མི་ཐུབ་ལ། གསུང་བཤད་དུ་བ་
 འཚུབ་འཚུབ་ཀྱིས་ཀྱང་ང་ཚོ་རྩ་དབང་གི་འོས་ལྷན་དུ་བཅོམ་མི་ཐུབ། ང་ཚོ་
 དེའི་འོས་ལྷན་དུ་རྩ་གི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་བཅོ་བྱ་རེད། རྩི་བ་ནི་ང་ཚོས་རྩ་
 གི་ཐོག་དུ་དབང་སྤྱུར་ཅི་ལྟར་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། ང་དེ་མིང་གཏམ་
 བཤད་བྱེད་འདོད་མིང་ཅིང་། ཉན་མཁན་ཚུལ་དུ་བསམ་སློ་གཏོང་འདོད་
 ཡོད། གལ་ཏེ་བྱེད་ལ་དེ་མིང་ང་གྱ་ཚོས་དུ་སྤྱོད་བཞིན་འདུག་སྐམ་དུ་ཚོར་ན།
 ཐུགས་ཅི་གཟེགས། མི་ཞིག་གིས་སྤྱད་ཤུགས་ཆེན་པོས་བཤད་བཞིན་དུ་
 བསམ་སློ་གཏོང་བ་དེ་བྱེད་ཚོས་ཐོས་པ་ཞིག་དུ་དགོངས་རྟེན་གནང་།
 གལ་ཏེ་ངའི་ངོས་ནས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆད་དེ་བཞུལ་བཞིན་འདུག་སྐམ་དུ་བྱེད་
 ལ་ཚོར་ན། ཐུགས་ཅི་གཟེགས། རྩ་སྤྱད་གང་དུན་བྱས་པ་དེ་ལ་བཅོད་
 གསོལ་གནང་རྟེན། ཁ་སང་ཕྱི་ལོ་ང་ཀླུ་པོ་ལྷན་པ་ལྟ་ཁང་མཇུག་དུ་ཕྱིན་
 པ་ཡིན། སྤྱང་ལམ་དེ་ཚོ་ནས་སྤྱི་བའི་སྐབས་ངའི་སེམས་ནང་གལ་ཏེ་མི་
 གསར་པ་ཞིག་སྤྱི་བར་དུ་ཅི་ཐོག་ནས་ལྟ་ཁང་འདིའི་སྤྱང་བབས་ཏེ་ང་ཚོ་ཉི་མ་
 ནམས་ཀྱི་ཐོག་འཛིན་སྤངས་ཤིག་བཅོད་གསེང་ཆེ་ལྟ་ཚུལ་ཚུང་དུ་ཞིག་འཛིན་
 སྤྱོད་དང་བཞིན་གྱིས་མི་ཡོང་ངམ་སྐམ་དེ་འདྲ་ཞིག་བསམ་སློ་འཁོར་སོང་།
 ལྟ་ཁང་བྱེད་འཕགས་ཅན་དེས་ང་ཚོའི་སྤྱོད་ལམ་ཐོག་མཇུག་མོ་འཇུགས་ཀྱི་

མེད་དམ། ངས་སྐད་ཆ་འདི་ཉི་མུ་ཞིག་ལྟར་བྱུང་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཞུ་
 བཞིན་ཡོད། ང་ཚོའི་ལྷ་ཁང་ཙུ་ཆེན་གྱི་ཉི་འགྲམ་གྱི་སྤང་ལམ་རྣམས་དེ་
 ཅམ་བཅོག་པ་དང་། དེའི་ཉི་འགྲམ་དུ་བཅོས་པའི་ཁང་པ་རྣམས་གོ་རིམ་
 བསྐྱར་བསྐྱེགས་སུ་མེད་པ། སྤང་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱིས་དང་གུ་དོག་པོ་ཡོད་
 པ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་རེད་དམ། གལ་ཏེ་ང་ཚོའི་ལྷ་ཁང་ཡང་གུ་ཡངས་པོ་དང་
 གཙང་མའི་དཔེ་ཆ་དེ་ཅིག་མེད་ན་ང་ཚོའི་རང་དབང་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་
 ངམ། རང་འདོད་དམ། ཡང་ན་དབང་མེད་ཀྱིས་དབྱིན་ཇི་རྣམས་འདི་ནས་
 མལ་ཆས་བསྐྱམས་མ་ཐག་ང་ཚོའི་ལྷ་ཁང་རྣམས་ཙུ་ཆེ་དང་། གཙང་མ།
 ཞི་བའི་མཚན་ཁང་ཞིག་ཆགས་འགྲོའམ།

རང་དབང་གི་སྐད་ཆ་དེ་མ་བསམ་སྟེན་དུ་ང་ཚོས་དཀའ་སྤྱད་མང་པོ་
 ཞིག་སྤྱད་དགོས་ཞེས་པའི་ཀོང་ཟེ་སའི་ཚོགས་གཙོའི་སྐད་ཆ་དེ་ལ་ང་མས་
 མཐུན་ཡོད། ང་ཚོའི་འདི་གའི་གྲོང་ཁྱེར་རེ་རྒྱུང་ཚོ་དམིགས་བསལ་དང་།
 དམག་སྒར་བཅས་ཆ་གཉིས་རེ་ཡོད། གྲོང་ཚོ་ལ་རྣམ་ཀུན་ནས་བྲི་བའི་
 ཁང་པ་ཞིག་དུ་སོམས་ཤིག ང་ཚོ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་ཆེ་ལ་གོམས་འདྲིས་མེད་
 པ་དེ་བདེན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་རྒྱུང་ཁྱེར་གྱི་མི་ཆེའི་དགོས་མཁོ་ཡོད་
 ཅུང་། དེ་ནི་ཁྱུང་བསམ་མེད་པའི་གྲོང་གསེབ་གྱི་མི་ཆེའི་གཟུགས་བརྟན་
 བཅོ་ན་ཨི་འགྲིགས། བོམ་སྤྱེའི་སྤང་ལམ་གང་དུ་བྱ་གར་བ་རྣམས་གནས་
 སའི་ཐོག་བཅེགས་སྤང་མ་ཞིག་ནས་མཆིལ་མ་འཕེན་མ་ཡོང་སྐྱམ་པའི་ཞེད་
 རྐང་དེ་འགྲུལ་པ་རྣམས་ལ་ཡོང་བསྐྱད་གྱི་ཡོད། འདི་ནི་ཆེས་བསམ་ཞིབ་བྱ་

འོས་པའི་གནས་སྤངས་ཤིག་རེད། ང་མི་འཁོར་ནང་འགྲུལ་བཞུད་མང་པོ་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གྲུལ་རིམ་གསུམ་པའི་འགྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཐོག་དོ་
 སྤང་ཡོང་གི་འདུག འོན་ཀྱང་དཀའ་ངལ་དེ་ཆང་མའི་ཁག་འགན་མི་འཁོར་
 གྱི་དཔོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་དཀྱིལ་མེ་ཐུབ། མི་འཁོར་གྱི་ཁང་མིག་གི་ཞལ་བ་དེ་
 རྣམ་ཀུན་ཉལ་གྱི་དོན་དུ་བཅད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཤེས་བཞིན་དུང་གནས་
 གང་སར་མཆིལ་མ་འདོར་གྱི་ཡོད། དེར་གང་འཕེན་དགོས་དང་མི་དགོས་
 ཐོག་དོག་ཅམ་ཡང་ང་ཚོས་བསམ་སྟོབ་གཏོང་གི་མེད། དེའི་གྲུབ་འབྲས་སུ་མི་
 འཁོར་གྱི་ཁང་མིག་ཆང་མ་དམི་བཙོག་གི་བཙོན་དུ་མེད་པའི་དཔེ་ཆ་དེ་ཅིག་
 ཆགས་འགྲོ་བ་རེད། དེ་བཞིན་ཕྱན་བྱ་གྲུལ་རིམ་མཐོ་བར་བཙོན་བ་རྣམས་
 ཀྱིས་རང་ལས་སྐལ་བ་དམན་པའི་ཐུན་ཆེ་རྣམས་ལ་གཤེག་གཤེག་གཏོང་བའི་བྱ་
 སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ངས་སྟོབ་གཉེར་བའི་ཕྱི་ཆ་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད་པ་མཐོང་སོང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་འགྲུལ་རྟོགས་(དབྱུང་པོ་)མཉམ་དུ་
 འབྲེལ་ལམ་(ཡག་པོ་ཞིག་)བྱེད་ཀྱི་མེད། དེ་དག་དཔྱིན་སྐད་བཙོན་གཤེས་པ་
 དང་། ལྷ་རྩལ་ལྷ་ལྷ་ཀྱི་ཀྱི་ཡོད་པར་བཞིན་དབང་ཡོད་བཤད་དེ་མི་འཁོར་
 གྱི་ཁང་མིག་ནང་འཇུག་བ་དང་། བསྐྱད་ས་ལེན་གྱི་ཡོད། ངས་ཐུན་ནག་
 ཅན་གྱི་ཁྲག་གྱིག་ཆ་ཆང་ལ་སྟོན་མི་བཏོག་དེ་བཞུགས་པ་ཡིན། བྱེད་ཆོས་ང་ལ་
 སྐད་ཆ་བཤད་གྱི་མཐུན་ཀྱིན་གནང་བར་བཞིན་རང་གི་སེམས་བྱེད་རྣམས་
 ཀྱི་མདུན་དུ་འབྱེད་བཞིན་ཡོད། རང་དབང་གི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་པ་ལ་ང་
 ཚོས་འདི་དག་ཆ་ཆང་ཐོག་ངས་པར་དུ་ལྷགས་བཙོན་བྱེད་དགོས། དངས་

བྱིད་རྒྱལ་མཁའ་ཞིག་དུ་འབྱིད་སྐྱེ་ཡིན། ཁ་སང་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་གཙོ་
 གནང་མཁན་གྱི་པོ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཞབས་12འོང་ནས་གྲ་གར་གྱི་དབུལ་པོངས་
 ཐོག་སྤྱིང་མོལ་གནང་སོང་། གསུང་མཁན་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་སྐད་ཆ་
 འདིའི་ཐོག་ནན་བཟོད་གནང་སོང་། འོན་ཀྱང་གྲ་གར་ཆེན་ཞིག་ནང་གྱུ་ཆབ་
 (Viceroy)ཀྱིས་མྱང་དོ་འཇོག་པའི་མཛད་སྤྱོད་དེར་པེ་ཅི་སི་ནས་ཡོང་བའི་
 གསེར་དབུལ་དཔུང་ཞིབ་པས་མཐོང་ནའང་ལྟ་མི་བཟོད་པའི་སྐྱོན་ཆའི་
 འབྲེམས་སྟོན་གྱ་གྱུས་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་མཐོང་སོང་། ངས་སྐྱོན་ཆས་ལྡིང་པའི་
 ཕྱག་ལུན་དེ་དག་གྲ་གར་གྱི་དབུལ་པོ་འབུམ་ཕྱག་མང་པོ་དང་འཕྲད་དུ་འཇུག་
 སྐབས་ “ཇི་སྲིད་བྱིད་ཀྱིས་རང་གི་སྐྱོན་ཆ་འདི་དག་མ་ཕུད་ཅིང་། དེ་དག་
 དབུལ་པོ་རྒྱལ་ཀྱི་གཅེས་ཚོར་དུ་བསམས་ཏེ་མ་འགྲོ་བ་དེ་སྲིད་གྲ་གར་ལ་
 དགོ་པམ་ཡོང་སྐྱེ་མེད་” ཅས་བཤད་དགོས་སམ་སྙམ། ངའི་ཅེ་བ་ལ་གོང་
 མའམ། ཡང་ན་ལོ་ཏྲ་རྒྱ་རྒྱ་གིས་གོང་མ་ལ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གྱུ་ཞེན་
 བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་གཞན་ཞིག་གི་སྐྱོན་ཆའི་སྐྱེ་མཁོ་གཞན་གསལ་བསྟོགས་ཏེ་མགོ་
 གས་ཀྱང་གི་བར་དུ་གཟབ་སྟོང་གིས་ཡོང་དགོས་པར་གཟིགས་ཀྱི་མེད་སྙམ།
 གལ་ཏེ་བྱིད་རང་འདོད་ན་ངས་སྟོག་གི་སྐྱོན་བཅུགས་ཏེ་གྱུ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་
 ལ་པས་དེ་མི་འདོད་པའི་གསུང་འཕྲིན་དེ་སྤངས་ཏེ་བྱིད་ལ་སྤྱད་ཆོག་སྟེ་ཆེ་

12 དར་གླུ་རྒྱུ་ (Darbhanga) སར་རྒྱུ་མེ་ཐུ་ལེ་རྒྱ་ (Sir Rameshwar
 Singh) རེད། འོང་གིས་བ་རྒྱ་རས་ཏི་རྒྱ་གཙུག་ལག་སྤྱོད་གཉེར་ཁང་ཕྱག་
 འདེབས་སྐབས་སྤུལ་བྱེད་ཏི་ (Malviya ji) ལ་མཐུན་འབྱུར་གནང་ཡོད།

ཚོ། དབྱིན་ཇི་འི་ཤྱ་གར་ནང་དུ་འང་རུང་། དེ་བཞིན་ང་ཚོ་འི་ཤྱ་ལ་པོ་རྣམས་
 དང་ཕྱེ་པ་ཆེ་ས་ཆེ་བ་དག་གིས་མངའ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཡུལ་ལུང་ནང་ཁང་
 པ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤོང་གི་འདུག་ཅེས་ངས་ནམ་ཐོས་སྐབས་སྤོ་ཕམ་གྱིས་
 “དངུལ་འདྲི་ནི་ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་ནས་བསྐྱས་པ་ཞིག་ཤིང་” ཅེས་སྐྱམ་གྱི་
 ཡོད། ང་ཚོ་འི་མི་བརྒྱ་ཆ་ ༧༥ ལས་ལྷག་ཞིང་པ་ཤིང་། ཁ་སངས་སྤྱོ་ཞབས་
 ཉིག་ན་བོད་མ་གྱིས་རང་གི་ཤྱ་ཆགས་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གསུང་བཤད་ནང་
 “འབྲུག་གཅིག་གིས་གཉིས་བཅོ་ལྔ་མཇུག་གྱི་མི་རྣམས་ནི་འདྲི་དག་ཤིང་” ཅེས་
 གསུངས་ཡོད། གལ་ཏེ་ང་ཚོས་ཁོང་ཚོ་འི་ངལ་རྩུལ་གྱི་ཡོང་འབབ་ཡོངས་
 ཇོགས་གཞན་ལ་འབྱེད་བཅུག་ན་རང་དབང་གི་བསམ་སྤྱོད་སེམས་ནང་ཡོད་
 ཅེས་ཇི་ལྟར་བཞུགས་ཐུབ་བཅ། ང་ཚོ་ལ་ཞིང་པ་མེད་པར་རང་བཙན་འཕྲོ་
 མི་ཐུབ་ཅིང་། རང་བཙན་ནི་ཁྲིམས་ཅོད་པ་དང་། སྤྲོན་པ་འཇུག་ས་བདག་
 དུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་དབང་འོག་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་མིན།

‘ད་མཐའ་མར་ཉིན་གཉིས་གསུམ་ནས་ངའི་སེམས་མི་བདེ་བར་བཅོ་
 བའི་རྒྱུ་ཆ་དེའི་ཐོག་ཅུང་ཟད་དཔུད་པ་བྱ་བྱ་ནི་རང་གི་ལས་འགན་ཞིག་དུ་
 སེམས། ཤྱལ་ཆ་པ་མཚོག་འདྲི་གའི་ལམ་ནས་བཞུད་སྐབས་ང་ཚོ་ཆང་མ་
 ཉ་ཅང་སེམས་འཆབ་བྱུང་། ས་གནས་ཁག་དུ་གསང་བའི་སྒྲོ་ར་སྤྱང་བའི་མི་
 རྣམས་བསྐོ་འཇུགས་བྱས་འདུག ང་ཚོ་ཉོན་ཐོར་སོང་། ང་ཚོ་ལ་དེ་ཙམ་
 ཡོད་ཆེས་མེད་པའི་ཤྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་དྲི་བ་དེ་སེམས་ནང་
 ཡང་ཡང་འཁོར་སོང་། དེ་ལྟར་བྱའི་འཆི་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤིང་བཞིན་དུ་འཆོ་

བ་ལས་སྐྱུལ་ཚབ་ཉམས་མཚན་ལ་དངོས་གནས་རང་འཛི་སྐྱུ་དེ་ཏུ་ཅང་གི་
 བཟང་བ་ཡིན་ནམ། ཡིན་ནའང་སྟོབས་ལཱ་སྐྱུལ་པོ་ཞིག་གི་སྟེ་ཚབ་ཅིག་དེ་
 འདྲ་འཛིའང་ག་ལ་ཐུབ། ཁོང་གིས་གཤིན་པོ་བཞིན་དུ་འཛི་སྐྱུ་དེ་ཕལ་ཆེར་
 དགོས་ངེས་ཤིག་ལ་གཟེགས་ཀྱི་མེད་ནམ། རྒྱུ་བ་གཞན་ཞིག་ནི་གསང་བའི་
 སྟོར་སྤང་བའི་སྐྱུ་ཅིད་དེ་ང་ཚོའི་མགོ་བོར་བཀལ་དགོས་པའི་སྐྱུ་མཚན་
 གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་དེ་རེད། ང་ཚོ་ཁྱོད་ཡང་རུང་། དམོད་མོ་བགངས་ཀྱང་
 རུང་། ཀྱང་ལག་བརྟལ་ཀྱང་རུང་། ཡང་ན་ཅི་འདྲི་བྱེད་ཀྱང་རུང་། འོན་
 ཀྱང་སྐྱུ་གར་ནང་ཁྲིམས་མེད་ཅིང་ལུགས་པའི་དཔུང་སྡེ་འབྱུང་བའི་སྐྱུ་སྐྱེན་ནི་
 ཐུལ་ཏུ་ཕུག་པ་དེ་མ་བཞེད་པ་བགོས། ངའང་ཁྲིམས་མེད་ཅིང་ལུགས་པ་
 ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྡེ་ཚན་གཞན་ཞིག་ཡིན། འདི་གར་ཁྲིམས་མེད་ཅིང་
 ལུགས་པའི་དཔུང་སྡེ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དང་གལ་ཏེ་ཐུག་སྐྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ན།
 “སྐྱུ་ཟླ་ཚོ། གལ་ཏེ་སྐྱུ་གར་གྱིས་རང་གི་སྐྱུལ་བ་པོའི་ཐོག་དུ་རྒྱུ་པར་སྐྱུལ་
 བ་ཐོབ་དགོས་ན་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིམས་མེད་ཅིང་ལུགས་པ་ལ་འདིར་ས་ཆ་མེད་”
 ཅེས་གསལ་པོ་བཞེད་སྐྱུ་ཡིན། འདི་ནི་སྤར་མའི་ཏུགས་ཤིག་རེད། གལ་ཏེ་
 དབང་ཐུག་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་འཇིགས་སྦྱང་ཡོད་ན། དེ་ནས་སྐྱུལ་པོ་དང་
 སྐྱུལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནའང་རུང་། སྐྱུལ་ཚབ་དང་། གསང་བའི་སྟོར་སྤང་
 བའམ། ཡང་ན་གོང་མ་རང་ཉིད་ཡིན་ནའང་རུང་། སྤུལ་འང་འཇིགས་
 དགོས་པའི་སྐྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད། ངས་ཁྲིམས་མེད་ཅིང་ལུགས་པ་
 རྒྱུ་མཚན་གྱི་རང་ཡུལ་གྱི་བཙུ་སེམས་ལ་གུས་བདུད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོས་

རང་ཡུལ་ཆེད་དུ་དགའ་བའི་སྒྲོ་ནས་འཆི་རྒྱུ་ལྟོ་བྱ་སྒྲིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ངས་ཆེ་
 མཐོང་ཞུ་གི་ཡོད། ཡིན་ནའང་ངས་ཁྱིམ་ཆོ་ར་འདྲི་རྒྱ་ཞིག་ལ། བཞུན་སྒྲིག་
 གྲང་རྒྱ་དེ་ཆེ་མཐོང་ཡོད་པའི་ལས་དོན་ཞིག་ཡིན་ནམ། བྱི་མཚོན་གྱིས་
 བཞུན་སྒྲིག་གྲངས་པའི་སྐབ་འབྲས་སུ་སྒྲིག་ཐོག་ཉེས་ཆད་ཐོབ་པ་དེ་ཆ་གང་
 ནས་ཀྱང་གཟི་བཙུང་ཅན་ཞིག་ལ་བཅི་བྱུང་བམ། ད་ས་ནི་མིན་ཞེས་བཙུང་རྒྱ་
 ཡིན། ཆོས་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་རྒྱུ་ཆོག་
 མཚན་གནང་གི་མེད།

གལ་ཏེ་དབྱིན་ཇི་ནམས་སྤྱོད་བཞིན་དུ་ལུང་པ་འདྲི་པ་ཡན་ཐོགས་ནམ་
 ཡང་མི་ཡོང་བའི་ཡིད་ཆེས་བྱུང་སྟེ་ཁྱིམ་ཆོ་ར་འདྲི་ནས་ཕྱིར་བཏོན་དགོས་ན།
 རང་གི་མལ་ཆས་བསྐྱུས་ཏེ་འདྲི་ནས་འགྲོ་དགོས་ཞེས་གསོལ་འདེབས་ཞུ་བ་
 ལ་ངས་ཤ་དུས་ཡིན་ནའང་ཀ་ཀོར་བྱ་རྒྱ་མིན་ཞིང་། ངའི་ཡིད་ཆེས་ལ་རང་
 གི་ལངས་ཕྱོགས་བདུན་པོ་འདྲི་རྒྱུ་སྒྲིག་དུ་རང་ཉིད་འཆི་རྒྱུ་ལའང་ག་
 རྒྱུག་ཡིན། དེ་འདྲི་བའི་འཆི་རྒྱ་དེ་ངའི་བསམ་པར་ཆེ་མཐོང་ཡོད་པའི་འཆི་
 བ་རེད། འ་བར་མདེལ་འཕེན་མཁན་ནམས་ཀྱིས་གསང་བའི་སྒྲོ་ནས་ངན་
 བཤོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁྱིམ་ཆོ་ར་ཕྱིར་ཐོན་པ་ལ་འཛིགས་ཤིང་། འཛིན་བཟུང་
 བྱས་སྐབས་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་འབྱོན་པ་དང་སྒྲོ་བ་འཕར་མའི་བཤགས་པ་མྱོང་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཁྱིམ་ཆོས་བཙུང་རྒྱུ་ལ། གལ་ཏེ་ང་ཆོས་དེ་འདྲི་བའི་ལས་
 དོན་མ་བྱས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ང་ཆོའི་རོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མང་པོ་
 ཞིག་འབར་མདེལ་གྱི་འབེན་དུ་མ་བཟུང་བ་ཡིན་ན། བརྒྱལ་དུ་མ་བྱ་དང་

འབྲེལ་བའི་ཐོག་(འདི་སྐབས་ལུ་མ་སྐྱེ་བེ་སེན་ཏེ་ནས་གྲོལ་ལ་གསུང་བཤད་མགྲོགས་པོ་
 ཆར་དགོས་ཚུལ་གསུང་ས།) སྐྱེ་ཞབས་ལ་ཡན་སའི་ཚོགས་གཙའི་འོག་བརྒྱལ་
 དུའང་ངས་སྐད་ཆ་དེ་རང་བཤད་པ་ཡིན། ངའི་བསམ་པ་རངས་གང་བཟོད་
 བཞིན་པ་དེ་དངོས་གནས་འགྲིགས་ཡོད་སྟུང་། ང་ལ་གཏམ་བཤད་མཆམས་
 འཛེག་བྱ་དགོས་གསུངས་ན་ངས་མཆམས་འཛེག་བྱེད་ཆོག (ཚོགས་གཙའ་
 འཐོད་བན་བྱས་དེ་) ལུ་མ་སྐྱེ་མཆོག་ ང་བྱིད་ཀྱི་བཀའ་ལ་སྐྱབ་བཟུང་ཡོད།
 གལ་དེ་བྱིད་ཀྱི་དགོངས་པ་རངའི་སྐད་ཆས་ལུང་པ་དང་མངའ་བྱོན་ལ་
 གཞོད་སྟོན་ཡོང་གི་ཡོད་ན། ང་ངས་པར་དུ་ཁ་བཙུམ་དགོས། (གསུང་རྒྱུ་
 གསུང་རྒྱུ་ཞེས་པའི་སྐད་ཅེས། ཚོགས་གཙའ་གྲོལ་ལ་རང་གི་བཟོད་དོན་གསལ་པོ་
 གསུང་དགོས་གསུང་ས།) ངས་རང་གི་བཟོད་དོན་གསལ་པོ་བཟོ་བྱ་ཡིན། ང་
 གཙེག་པུ་ (སྐར་ཡང་ཟེང་ཆ།) ཐོགས་པོ་ཆོ། ཟེང་ཆ་འདི་ལས་བྱིད་ཆོ་
 དགོངས་པ་མ་འགལ་རྒྱུ་གནང་། ལུ་མ་སྐྱེ་བེ་སེན་ཏེ་ལ་ང་ཁ་བཙུམས་ན་
 འཐད་པར་མཐོང་ཞིང་། དེའི་སྐྱེ་མཆོན་ཡང་ཁོང་སྐྱེ་གར་ལ་ལྷག་པར་བཅི་
 བ་ཡོད་པ་དེས་ཡིན། ཁོང་གི་དགོངས་པ་རངས་ན་གཞིན་ནམས་ཀྱི་མདུན་
 ལ་དེ་འདྲ་བའི་སྐད་ཆ་གསལ་པོ་བཤད་དེ་མ་འགྲིགས་པའི་ལས་གིག་བྱེད་
 ཀྱི་འདུག་སྟུང་གི་ཡོད། གལ་དེ་དེ་འདྲ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་ངས་སྐྱེ་གར་གི་སྐྱལ་
 པོ་དང་མི་མང་གི་སེམས་ནང་གི་ཡིད་ཆེས་མེད་པ་དེ་རྩ་མེད་བཟོ་དགོས་
 པར་མཐོང་། གལ་དེ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཐོབ་དགོས་ན་ཕན་ཚུན་དགའ་
 མོས་དང་ཡིད་ཆེས་སྟེང་བཙུགས་པའི་མངའ་བྱོན་དེ་ཉིད་ལས་ང་ཆོའི་ལས་

རྟོན་ཡོང་ཞིང་། རང་རང་གི་བྱིས་དུ་སྤྱོད་བཞིན་དུ་འགན་ཁུར་མེད་པའི་སྐད་
 ཆ་དེ་རང་བཤད་པ་ལས་སློབ་གྲྭ་འདྲིའི་བར་བྱམས་སུ་ལངས་ནས་གསལ་
 སྤོར་བཤད་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་ལེགས་པ་མིན་ནམ། ངའི་བསམ་པར་སྐད་ཆ་དེ་ཆོ་
 ཆ་ཆོང་གསལ་པོ་བཤད་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་ལེགས་སྟམ། ངས་སྤྱིན་མཁུང་དེ་འདྲ་
 བྱས་པ་ཡིན། དེའི་གྲུབ་འབྲས་ཉ་ཅང་བཟང་པོ་ཐོན་སོང་། དེང་སྐབས་སློབ་
 གཉེན་པའི་ཁྱོད་བཞུ་སྤྱིང་མ་བྱུང་བའམ། ཁོང་ཚོས་མ་ཤེས་པའི་སྐད་ཆ་དེ་
 འདྲ་གང་ཡང་མེད་པ་དེ་ངས་ཀྱང་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ངས་རང་ཉིད་
 ཐོག་དཔྱད་པ་བྱ་རྒྱུ་འདི་འགོ་འཇུགས་བྱས་པ་ཡིན། རང་གི་ལུང་པའི་མིང་
 དེ་ལ་ང་བཅུ་བཅེན་སྟོན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ངས་བྱིད་ཆོ་མཉམ་དུ་བསམ་
 རྒྱུ་ལ་བཞེ་ལེན་གྱི་འབད་རྩོད་བྱས་པ་ཡིན། ངས་བྱིད་ཆོར་སྟོམ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 ལུགས་ངང་ནས་གསོལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱུ་ཞིག་ལ། རྒྱ་གར་ནང་བྱིས་མེད་རྒྱུ་
 ལུགས་པ་ལ་ས་ཆ་ནམ་ཡང་མི་ཐོབ་པ་བྱེད་དགོས། བྱིད་ཆོས་དཔོན་རྣམས་
 ཁག་ལ་གང་སྤྱོད་དགོས་པ་དེ་ལྷག་པོ་བྱས་ཏེ་གསལ་པོ་བཤད་དགོས། གལ་ཏེ་
 བྱིད་ཀྱིས་སྤྱིས་པ་དེ་ཁོང་ཆོ་ལ་མ་དགའ་བ་བྱུང་ཆེ། དེའི་ཉེར་ལེན་དུ་
 དཀའ་འདྲེན་གང་བྱུང་ཡང་བཟོད་བསྐྱོན་ལ་བྱ་སྤྱིག་དགོས། བྱིད་ཀྱིས་ཁོང་
 ཆོར་གྱི་གཤེགས་གཤེགས་ཀྱི་མི་རུང་། དམའ་འབེབས་ཤུགས་ཆེ་བྱ་སའི་གཞུང་
 ཞབས་པའི་ལས་རྟོན་(Civil Service)དེའི་དཔོན་པོ་ཞིག་དང་ཐེངས་གཅིག་
 བཀའ་མོལ་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་། ཁོང་ཆོ་དང་ཉ་ཅང་འབྲེལ་འདྲིས་མེད་
 ཀྱང་ཁོང་གི་བཀའ་མོལ་གནང་སྐད་དེ་བཟུགས་བཞེད་འོས་པ་ཞིག་འདུག

ཁོང་གིས་ “ཁྱིད་རང་གིས་ཀྱང་ང་ཚོ་གཞུང་ཞབས་ཚང་མ་ངན་པ་ཡིན་པ་
 དང་། གང་གི་ཐོག་དུ་དབང་བསྐྱར་ཆེད་ཡོང་བ་དེའི་ཐོག་དུ་གཉའ་གཞོན་ག-
 ལྟག་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་དགོངས་ཀྱི་འདྲུག་གམ་” ཞེས་དྲིས་
 སོང་། ངས་ “མ་ཟེད། མ་ཟེད། ང་དེ་འདྲ་བསམ་གྱི་མེད་” ཅེས་བཤད་
 པ་ཡིན། དེའི་ཐོག་ཁོང་གིས་ “དེས་ན་ཁྱིད་ལ་གོ་སྐབས་ནམ་ཐོབ་དུས་སྐལ་
 དུ་མཉམ་ཅན་གྱི་གཞུང་ཞབས་པ་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་སུ་ཆོག་གཉིས་མི་མང་གི་
 མདུན་དུ་གསུང་རོགས་གནང་” ཞེས་བཞེད་སོང་། ཆོག་གཉིས་དེ་ངས་
 འདིར་བཞེད་སྐྱེ་ཡིན། རྒྱ་གར་བའི་གཞུང་ཞབས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཅིང་པོ་དང་།
 གཉའ་གཞོན་ལ་དགའ་བལ་ ནམ་དུའོད་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད།
 དེ་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་མང་པོ་ཞིག་ད་དུང་ཁོ་ཚོར་སྦྱར་བྱུང་བ་ཡིན། འདི་
 ཚང་མ་ངས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། དེ་ཙམ་མིན་པར་ལོ་འགའ་གས་ང་ཚོའི་
 ལུང་པར་བསྐྱད་ནས་ཁོང་ཚོའི་བསམ་པའི་འབྱེད་སོ་ད་དུང་ཐ་གལ་ཅན་དུ་
 བྱུར་པ་དེའང་མཐོང་གི་འདུག འོན་ཀྱང་དེ་ལས་གང་གསལ་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེ-
 ན། གལ་ཏེ་ཁོང་འདིར་མ་སྤེལ་སྤོན་དུ་སྤྱི་ཆོགས་དཔལ་ཡོན་ལྷན་པ་དང་
 སྤྱི་བོ་བཟང་པོ་ཡིན་པ་དང་། འདིར་སྤེལ་ནས་བཟང་སྤྱོད་བྲལ་བ་ཆགས་
 ཆེ། དེ་ལ་ང་ཚོའི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་འཕྲིན་པ་བཞེད་མི་དགོས་
 སམ། (མ་ཟེད། མ་ཟེད།) ཁྱིད་ཚོ་བསམ་སྤོ་ཐོངས་དང་། མི་ཞིག་ཁ་སང་
 བར་མི་བཟང་པོ་ཡིན་ཞིང་། ངའི་མཉམ་དུ་བསྐྱད་པ་ན་ངན་པ་ཆགས་ཆེ།
 ཁོང་མར་ཟག་པ་དེའི་འགན་ཁུར་སུ་ལ་ཡོད་དམ། ཁོང་ལ་ཡོད་དམ། ཡང་

ན་ང་ལ་ཡོད། གྱི་གར་དུ་སྤེལ་ནས་བསྐྱོན་བཀུར་གྱི་སྤྱང་དེས་ཕྱོགས་བཞི་
ནས་བསྐྱོར་བ་དེ་ཉིད་ཁོང་གི་བཟང་སྤྱོད་ཉམས་པའི་སྐྱུ་རྒྱུན་ཡིན། དེ་ལྟར་
བའི་གནས་སྤངས་ནང་སྤྱི་པོ་སྤྱི་ཡིན་ནའང་བཟང་སྤྱོད་ཉམས་སྤྱད།
མཚམས་ཅེ་རང་སྤྱོད་ངོས་ལེན་བྱ་བྱུང་ཡག་པོ་ཡོད།

གལ་ཏེ་ནམ་ཞིག་ང་ཚོར་རང་དབང་ཐོབ་ན་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་འབད་ཚྭ་
ལས་འཕྲོག་གྱུ་རེད། དེ་སྤྱིན་པའི་ཚུལ་དུ་ནམ་ཡང་མི་ཐོབ། དཀྱིན་ཇིའི་
མངའ་ཁྱོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་གཟིགས་ཞིབ་གནང་དང་། དཀྱིན་ཇིའི་མངའ་ཁྱོན་
དེ་རྒྱུ་ཅམ་རང་བཙན་ལ་དགའ་མཁན་ཡིན་ཅུང་། འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་
འབད་ཚྭ་མི་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་རང་བཙན་སྤྱོད་མཁན་ཞིག་མ་རེད།
བྱིད་རང་འདྲོན་པ་ཡོད་ན་བོ་ཨ་ར་དམག་འབྲུག་ལས་སློབ་སྦྱོང་འགའ་ཞིག་
ལེན་ཆོག་ ལོ་འགའ་ཤས་སྤྱོད་དུ་བོ་ཨ་ར་གྱི་མི་རྣམས་མངའ་ཁྱོན་གྱི་དབང་པོ་
ཡིན་པ་དེ་ད་ལྟ་དེའི་གྲོགས་པོ་ཡིན་པ་རེད། (འདི་སྐབས་སྤྱར་ཡང་ཟིང་ཆ་བྱང་
ཞིང་། ལུ་སྤྱོད་པེ་སེན་ཏེ་བཞེངས་ནས་ཕེབས་པར་བཞེན། ཁོང་གི་ལྟན་དུ་མི་ཆེན་འགའ་
ཞིག་ཀྱང་བཞེངས་ཏེ་ཕེབས་པས་གསུང་བཤད་ཀྱི་མཚམས་འདིར་བཞག་དགོས་བྱུང་།)

བུ་རྩི་མཆོག་གིས་ རང་གི་བརྒྱལ་ཁྱབས་བཅུག་ནང་རང་ཡུལ་པ་
 (Swadeshi)ལ་ས་ཆ་སྤྲད་ཡོད། མངུ་སའི་ (Madras)ཡེ་
 སུའི་ཆོས་སྤེལ་མཁན་གྱི་ཆོགས་འདྲེ་གནང་བའི་གསུང་བཤད་
 དེའི་ནང་ཁོང་གིས་ རང་ཡུལ་པའི་ཐོག་རང་གི་དགོངས་ཚུལ་
 གསལ་པོ་བཅོས་ཡོད།

རང་ཡུལ་པའི་ཆེ་བ།

༡༩༡༤ ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཆེས་ ༡༤

ངས་ཉ་ཅང་འཆར་སྒྲུང་དང་བཅས་ཏེ་བྱིད་ཆོའི་མདུན་དུ་ལཔ་རྒྱ་ཁས་ལེན་
 བྱས་པ་ཡིན། བཅོམ་གཞི་གདམ་རྒྱུ་ལའང་ཉ་ཅང་དཀའ་ངལ་བྱུང་། ངས་
 བཅོམ་གཞི་གདམ་བདམས་པ་དེ་ཉིན་ཆབས་ཅན་དང་ཁག་པོ་ཞིག་ཟེད། ཉིན་
 ཆབས་ཅན་ཡིན་པ་ནི་རང་ཡུལ་པའི་སྒྲོར་ལ་ངའི་བསམ་ཚུལ་ཕྱན་བྱ་
 དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་ཡིན། ཁག་པོ་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་བསམ་ཚུལ་ནམས་
 ཏག་ཏག་བཅོམ་ཆེད་སྐད་ཡིག་ཐོག་ཇི་ཙམ་དབང་བསྐྱར་དགོས་པ་དེ་ཙམ་ང་
 ལ་མེད། ངའི་གཏམ་བཤད་ནང་ཏན་ཏན་བྱིད་ཆོར་སྒྲིན་ཆ་མང་པོ་ཞིག་
 སྒྲུང་གི་ཟེད། འོན་ཀྱང་བྱིད་ཆོའི་ཐུགས་ཡངས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ལ། ལྷག་
 པར་དུ་ངས་གང་སྤྲོ་བ་གཞིར་བཟུང་ཅི་རུས་འགྲོ་བའམ་འགྲོ་རྒྱའི་འབད་
 ཅོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་བཅོམ་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་མ་དགོས། བྱིད་
 ཆོས་འདས་པའི་ཟླ་བའི་ནང་གསུང་བཤད་ཀྱི་ཆབ་དུ་བདུན་ཕྱག་གཅིག་རྩིལ་

པོ་གསོལ་འདེབས་ཆེད་བཏང་བ་དེ་གིས་ནས་ང་ལ་སེམས་གསོ་ཐེབས་ཀྱི་
 འདུག ངས་གང་སྟོ་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་དོན་ལྡན་ཞིག་ཡིང་བ་ལ་སེམས་རྟིལ་པོས་
 གསོལ་འདེབས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ངའི་ཡིད་ཆེས་ལ་བྱེད་ཆོས་ཀྱང་ངའི་སྐད་
 ཆ་དེ་འབྲས་བུ་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིང་ཆེད་གསོལ་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་རེད།

ངས་བསམ་སྒྲིམ་པ་པོ་བཏང་ཆེས་རང་ལུལ་པའི་སྟེ་བཤད་ཅིག་གཏན་
 འཁེལ་བྱས་པ་ཡིན། གཅིག་བྱས་ན་ངའི་བསམ་པ་དེ་འདྲིའི་ཐོག་ནས་ཉ་
 ཅང་གསལ་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད། རང་ལུལ་པ་ནི་ང་ཚོ་ཐག་རིང་བ་ལས་ལྷོག་
 སྟེ་རང་གི་ཉེ་འཁོར་ཁོར་ལུག་གི་བེད་སྤྱོད་དང་ཞབས་འདེགས་དབར་
 མཆམས་བརྩུང་བྱེད་པའི་སེམས་ཚུལ་དེ་རེད། གལ་ཏེ་ཆོས་དེ་དཔེ་མཚོན་
 ཆེད་སྤངས་ན། སྟོ་བཤད་དེ་དོན་དང་ལྡན་པ་བཟོ་ཆེད་རང་གི་ཡ་མེས་
 རྣམས་ལས་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཁོར་ལུག་ལེན་བྱེད་དགོས། རང་གི་ཉེ་འབྲམ་དུ་
 གནས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁོར་ལུག་དེ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཐུབ།
 གལ་ཏེ་ཁོང་གིས་ང་སྟོན་ཅན་དུ་གཟིགས་ཆེ། ངས་བྱ་དགོས་པ་ནི་ཁོང་གི་
 སྟོན་རྣམས་བསམ་ཏེ་ཞབས་འདེགས་ལྷ་རྒྱ་དེ་ཡིན། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ང་
 ཆོས་ཆབ་སྲིད་ནང་ས་གནས་ཀྱི་ཆོགས་སྟེ་ཁག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་
 དག་གི་ཉེས་སྟོན་ཆེ་ཁག་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསམ་ཏེ་ཞབས་འདེགས་ལྷ་
 དགོས། དཔལ་འབྱོར་ཐོག་ང་ཚོས་ཉེ་འབྲམ་གྱི་བྱིམ་མཆེས་ཁག་གིས་ཐོན་
 སྟེད་བྱས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཁོར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་བཟོ་
 བྱའམ་ལས་ཀ་དེ་དག་ཐོག་ཉམས་སྟངས་ཆེ་འདྲ་ཞིག་བྱང་ཡང་དེ་དག་ལྟག་

པར་དུ་ཆ་ཚང་བ་དང་ནུས་ལྡན་དུ་བཟོས་དེ་དེའི་ཞབས་འདེགས་ཞུ་དགོས།
 ངའི་བསམ་པར་གལ་དེ་དེ་འདྲ་བའི་རང་ཡུལ་པ་ཞིག་ལག་ལེན་དུ་བཀལ་ན་
 གསེར་གྱི་དུས་རབས་ཡོང་ཐུབ། རི་ལྗར་ང་ཚོའི་དུས་ལ་གསེར་དུས་ཡོང་
 མི་ཐུབ་སྟེ་ནས་དེའི་ཕྱོགས་སུ་འབད་ཚོལ་བྱ་རྒྱ་མཚམས་འཇོག་མི་བྱེད་
 པ་དེ་ལྟར་རང་ཡུལ་པ་དེ་མི་རབས་འགའི་བར་མི་ཐོབ་སྟེ་ནས་དེའི་
 ཕྱོགས་སུ་འབད་ཚོལ་བྱ་རྒྱ་དེ་ང་ཚོས་མཚམས་འཇོག་བྱེད་མི་རིགས།

ད་ངས་གོང་དུ་བཤད་པའི་རང་ཡུལ་པའི་ཡན་ལག་གསུམ་གྱི་ཐོག་ཅུང་
 ཟད་དཔུང་པ་བྱ་རྒྱ་ཡིན། ཉི་མའི་ཚོས་ལུགས་ནི་རང་གི་མང་གཞིར་གནས་
 པའི་རང་ཡུལ་པའི་སེམས་ཚོར་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་
 ཡིན། དེའི་ཐུབ་འབྲས་སུ་ཆེས་སྒྲིབས་ལྡན་ཆགས་པ་རེད། དེ་བཞིན་དེས་
 ཚོས་ལུགས་བཞི་ལེན་གྱི་སྲིད་བྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་མི་བྱེད་པར་བརྟེན། ཆང་
 མ་ལས་བཟོད་བསྐྱོན་ཆེ་བ་རེད། དེས་འདས་པའི་སྐབས་སུ་རི་ཙམ་རང་
 ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེད་ནུས་པ་དེ་ཙམ་དེང་སང་ཡང་ནུས་པ་ཡིན། དེས་ནང་པ་
 སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལུགས་བསྐྱེད་དེ་ཀྱ་གར་ནས་བརྟོན་པ་རེད་ཅེས་
 བཤད་གྱི་ཡོད། དེ་དངོས་གནས་མིན། དེས་དེ་རང་ཉིད་ནང་བསྐྱེམས་པ་
 རེད། རང་ཡུལ་པའི་སེམས་ཚོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་མ་རྒྱུ་རྒྱུས་རང་གི་ཚོས་
 ལུགས་གཏོང་གི་མེད་ཅིང་། དེའི་དོན་ཡང་རང་གི་ཚོས་ལུགས་ལེགས་ཤོས་
 བཅོམས་མིན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེའི་ནང་ལེགས་བཅོས་གསར་པ་རྒྱུས་
 བསྐྱེད་དེ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་བཟོ་ཐུབ་པར་སྟེ་གྱི་ཡོད། ངས་ཉི་མའི་ཚོས་ལུགས་

ཐོག་གང་ལ་པ་པ་དེ་ངའི་བསམ་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚས་ལུགས་ཆེ་ཁྱོད་ཆང་
 མའི་ཐོག་བབས་གྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་དྲི་རྒྱའི་ཚས་ལུགས་ཐོག་དེ་དམིགས་
 བསལ་གྱིས་རན་པ་ཡོད། འདིར་སྐད་ཆ་འདི་ཡོང་གི་ཡོད་སྟབས། དེ་
 བཟོད་རྒྱུར་ངས་འབད་ཚུལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་གར་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་
 མཁན་གྱི་ཡི་ཤུའི་ཚས་སྤེལ་མཁན་ཚས་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་དག་གིས་རྒྱ་
 གར་གྱི་ཆེད་དུ་མང་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད་ལ། ད་ལྟའང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཁོང་
 རྣམས་གྱི་བྱ་ལོན་དེ་རྒྱ་གར་ལ་ཟུག་བཟུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ངས་གང་སྤྲོས་པ་
 དེའི་ནང་གལ་དེ་སྤྱིང་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་ཁོང་རྣམས་གྱིས་གཞན་ཕན་གྱི་ལས་ཀ་
 བྱེད་མུར་ཚས་ལུགས་བཟོ་བསྐྱར་གྱི་ལས་ཀ་མཚམས་འཛིག་བྱ་རྒྱ་ནི་གང་
 ལས་ལེགས་པ་དེ་མིན་ནམ། ཡི་ཤུའི་སེམས་ཚར་འཚོ་སྦྱང་གི་ཐོག་ནས་
 བལྟས་ཀྱང་དེ་ཉ་ཅང་གིས་ལེགས་པ་མིན་ནམ། བྱེད་ཚས་ངའི་སྐད་ཆ་དེ་མ་
 རབས་ཤིག་ལ་མི་བརྩི་བའི་རེ་བ་ཡོད། ངས་སྟོམ་ཆུང་ཆུལ་ལྡན་དང་སྤྱིང་
 ཐག་པ་ནས་གྲོས་འདི་མདུན་དུ་བཞག་པ་ཡིན། དེ་མིན་བྱེད་ཚས་ངའི་སྐད་
 ཆ་དོ་སྤྱང་གིས་ཉན་དགོས་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡང་ང་ལ་ཅུང་ཟད་ཡོད། ངས་བ་
 ཡ་བོལ་ (Bible) [ཡི་ཤུའི་གསུང་འབྲུམ] ཤེས་པའི་འབད་ཚུལ་བྱས་པ་ཡིན།
 དེ་ནི་རང་གི་ཚས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ནང་བགྲང་གི་ཡོད། ངའི་སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་
 དུ་‘བཅོམ་ལྡན་ལྷུ་’ (Bhagvatgita) ལ་ཇི་ཙམ་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་ཉ་
 ལམ་ ‘རི་བོའི་སྤང་ལ་གསུང་ཚས་’ (Sermon on the mount) (སྟོན་པ་
 ཡི་ཤུའི་ཚས་བཤད་ཅིག) ལའང་ཡོད། ‘ཁྱིད་ཅིག་བརྩི་བས་འོད་འགྲེད་ཅིག་

(Lead, kindly light) ཅེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བསྐྱེད་མ་སྤྲོད་པའི་
གསོལ་འདེབས་ཀྱི་སྒྲུ་དུ་མ་ཡི་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་པ་རྣམས་ལས་དྲང་བ་མི་
ཉུང་པའི་ཐོག་ནས་གདོང་གི་ཡོད། ང་ཆོས་བརྒྱད་འདྲ་མིན་གྱི་ཡི་ཤུའི་ཆོས་
སྤེལ་མཁན་གྲགས་ཆེ་བ་ཁག་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་ཁྱེད་ཞིང་། ཁྱོད་ཆོ་ལས་
ཤུགས་ཀྱི་ཡང་ཐེབས་སོང་། དེ་ལས་མང་པོ་ཞིག་ད་ལྟའང་ངའི་གྲོགས་པོ་
རེད། དེར་བརྟེན་བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་ངའི་གྲོས་དེ་ཞེན་ཁོག་ཅན་གྱི་ཉི་མུ་གཅིག་
གིས་བརྟོན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཡི་ཤུའི་ཕྱོགས་སུ་ཆེས་གཞིལ་བའི་སྒྲུ་
ཆུང་ཆུལ་ལྟ་དང་གཟུ་བོར་གནས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བ་ཞིག་གི་ངོས་
ནས་བརྟོན་པ་ཞིག་ལ་ངོས་ལེན་བྱེད་མདོག་ཁ་པོ་རེད། “འཇིག་རྟེན་
མ་ཐུང་དག་ལ་སོང་ཞིག” ཅེས་པའི་གསུང་འཕྲིན་འདིའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་
སེམས་ཆོར་དེ་མ་ཤེས་པར་གོ་དོན་དོག་པོར་བྱས་མི་སྤྲིད་དམ། ངས་རང་
གི་ཉམས་ཁྱོད་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ཆོས་ལུགས་བརྗེ་ལེན་པལ་མོ་ཆེ་ནི་ཆོས་
དང་མིང་ཙམ་མ་གཏོགས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེ་སྤྲུལ་ཀྱང་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་
རེད། འགའ་ཞིག་ནི་སེམས་ལས་ལྷག་པ་གྲོད་ཁོག་གི་ཆེད་དུ་འདི་ཕྱོགས་སུ་
གཞིལ་བ་ཡིན། ཆོས་ལུགས་བརྗེ་ལེན་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་ལྟོས་
པའི་འབྲེལ་བ་མི་བཟང་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ཐུག་བྱུང་གི་རེད་སྙམ།
ངས་སྤར་ཡང་ཁྱོད་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞུ་རྒྱུ་ར། གང་ལ་ “སྐྱེ་བ་གསར་
པ་” (New Birth) ཞེས་བརྗོད་པའི་སེམས་བརྗེ་བའི་བྱུང་བ་དེ་ཆོས་
ལུགས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཆང་མའི་ནང་སྤྲིད་པ་ཡིན། ངས་ཉ་ཅང་

ཉེན་ཆབས་ཅན་གྱི་སྐད་ཆ་ཞིག་ཤོད་བཞིན་པ་དེ་ཤིས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་
 ངས་རང་གི་གཏམ་བཤད་ཀྱི་དུམ་བུ་འདིའི་མཐར་སློ་ཁོག་དང་བཅས་དེ་
 བཟོད་འདོད་པ་ཞིག་ལ། དེང་སྐབས་ཡུ་རོབ་ནང་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་དོན་
 གྱིན་ཡོང་བཞིན་པ་དེ་ལས་ཞི་བའི་བུ་རྒྱ་ཇ་ར་ཐའི་ཡི་ཤུའི་གསུང་འཕྲིན་ལ་
 སལ་ཆེར་སུ་གང་གིས་ཀྱང་ཉན་འཛོགས་མ་བྱས་པ་དེ་གསལ་གྱི་ཡོད། ང་
 བར་ཕྱོགས་ནས་འོད་སྣང་འབྱེད་དགོས་སྟེ།

ངས་བྱིད་རྣམས་ལས་ཚས་ཀྱི་ཐོག་ལ་རོགས་རམ་གྱི་གསོལ་འདེབས་
 ཞུས་པ་ཡིན། རོགས་རམ་དེ་དོན་བྱུང་པར་བཞིག་ལ་བྱིད་ཚོ་ཁོ་ནས་གནང་
 གྲུབ། འོན་ཀྱང་ངས་བྱིད་རྣམས་ལས་ཆབ་སྟོན་གྱི་ཐོག་དུའང་རོགས་རམ་
 གྱི་གསོལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ངས་ཚས་དེ་ཆབ་སྟོན་དང་འབྲེལ་བ་ཅེའང་
 མེད་པ་འདོད་ཀྱི་མེད། ཚས་མེད་པའི་ཆབ་སྟོན་དེ་གི་རོ་ནང་བཞིན་རེད།
 དེ་སའི་འོག་དུ་སྐབས་བྱུང་བུ་ན་ལེགས། འོན་ཀྱང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ནི་
 བྱིད་ཚོས་རང་གི་བྱིད་སྐང་ས་ཐོག་ནས་ཁྲ་སིམ་པོས་ཆབ་སྟོན་ཐོག་ཤུགས་
 གྱིན་དགའ་རབ་ཐེབས་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ངའི་བསམ་པར་ད་ལྟའང་བྱིད་
 ལུས་བཞིན་གལ་དེ་ཆབ་སྟོན་དེ་ཚས་ལས་ཐ་དད་དུ་བཟོ་ཐབས་བྱས་མེད་
 ན་ཆབ་སྟོན་གྱི་གནས་ཚད་ཇི་ཙམ་མར་ཐག་པ་མཐོང་བཞིན་པ་དེ་ཙམ་མི་
 ཐག་པ་ཡིན། འདི་ནི་སུས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་ཆབ་སྟོན་གྱི་མི་ཆེའི་གནས་སྐང་ས་
 དེ་བཟང་པོ་ཡོད་ཅེས་བཟོད་མི་ཐུབ། ངས་རང་ཡུལ་པའི་སེམས་ཚོར་དེ་
 འཆོལ་ཞིབ་བྱེད་དུས་ཡུལ་གྱི་ཚོགས་ལྗེ་རྩེད་པ་དང་གོང་གི་ལྔ་ཚོགས་

(Gram, panchayat)མོགས་ཀྱིས་ཏ་ཅང་ཡིད་འཕྲོག་གི་འདུག དངོས་
 འབྲེལ་ལ་རྒྱ་གར་དེ་ཡུལ་མིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་རེད། དེར་བརྟེན་ད་བར་དེའི་
 ཐོག་ཅི་ཙམ་དུང་རིག་ཕྱོག་ཀྱང་བཟོད་བསྐྱོན་བྱུང་པ་རེད། རྒྱ་གར་བའམ་
 ཕྱི་རྒྱལ་བ་གང་ཡིན་རུང་། རྒྱལ་པོ་དང་སྤེལ་རྒྱམས་ཀྱིས་མི་མང་ལས་ཁྲལ་
 ཁོ་ན་བསྐྱས་པ་མ་གཏོགས། དེ་ལས་ལྷག་པའི་མི་མང་དང་འབྲེལ་བ་གཞན་
 ཞིག་ཅང་ཡོད་དམ། མི་མང་གིས་“རྒྱལ་པོའི་ཆ་ཤས་རྒྱལ་པོ་ལ་”སྤྱད་ཆེས་
 གོ་གནད་གཞན་གྱི་ཐོག་ཕལ་ཆེ་བ་རང་གི་འདོད་པ་གཞིར་བཟུང་བྱས་པ་
 རེད། རིགས་ཀྱི་རྒྱམ་གཞག་གི་སྤྱི་འཇུགས་རྒྱ་ཆེན་པོས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚས་
 ཕྱོགས་ཁོ་ན་མིན་པར་སྤྱད་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་རྒྱམས་ཀྱང་བྱུང་འབྱོར་བ་
 ཡིན། བྱོང་གསེབ་པ་ཚོས་ནང་ཁྲལ་གྱི་ལས་དོན་རྒྱམས་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་
 འཇུགས་ཐོག་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དབང་འཛིན་པའི་
 གཉའ་གཞོན་ལ་ཁ་གདང་ཀྱང་གཙོག་གི་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གིས་རིགས་ཀྱི་
 སྤྱི་འཇུགས་ཐོག་ནས་རང་གི་སྤྱི་འཇུགས་ཀྱི་སྒྲོལས་ཤུགས་དེ་ལྟ་བུ་གསལ་
 པོ་བསྐྱོན་ཡོད་ན་མི་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱི་འཇུགས་ཀྱི་རྒྱུས་སྒྲོལས་དེ་ངོས་ལེན་
 མི་བྱེད་པར་བསྐྱད་མི་བྱུང་། སྤྱི་འཇུགས་ཤིག་གིས་དམིགས་བསལ་འབད་
 ཚུལ་མེད་པར་གནས་སྒྲོར་བའི་འབྲལ་པ་འབྲམ་ཕྱག་མང་པོའི་བཟའ་བདུང་
 གི་བྲ་སྤྱི་བདེ་སྤྱི་ཏུ་ལེགས་པར་བྱེད་བྱུང་པ་དེ་ཐབས་མཁས་པ་ཅི་ཙམ་
 ཡིན་པ་ནི་ལོ་སྔོན་མ་ཏ་རི་དྲུང་གི་བྱམ་པའི་དུས་སྔོན་(Kumbh-Mela)
 གཟིགས་ཐོང་བ་རྒྱམས་ཀྱིས་ལས་སྤྱོད་པོས་ཤེས་བྱུང་། དེ་ལྟར་ཡིན་རུང་ད་

དུང་ང་ཚོར་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཤུགས་མེད་ཅེས་བཞེད་སྐྱེ་དེ་དཔེ་གསར་
 ཞིག་ཆགས་ཡོད། ངའི་བསམ་པར་སྒྲིག་སྒྲུབ་གསར་པའི་ནང་འཆར་
 ལོངས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་དུ་སྐད་ཆ་འདི་ཆད་ཅིག་བར་འགྲིགས་ཡོད།
 ང་ཚོ་རང་ཡུལ་པའི་སེམས་ཚོར་ལས་ཕལ་ཆེར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐ་
 དད་ཆགས་པར་བརྟེན་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་གོགས་དང་བར་ཆད་འོག་ནས་
 འགྲོ་དགོས་བྱུང་ཡོད། ང་ཚོ་གེས་ཡོན་ཅན་གྱི་ཐེ་ཆན་ཆོས་ཤི་བྱུལ་གྱི་སྐད་
 ཡིག་བརྒྱད་ནས་བསྐབ་པ་སློབ་གཉེར་བྱས་པར་བརྟེན་མི་མང་ཐོག་ཤུགས་
 རྒྱུན་ཐེབས་མེད། ང་ཚོས་མི་མང་གི་ངོ་ཆབ་བྱེད་འདོད་ཡོད་ཀྱང་བྱེད་ཐུབ་
 གྱི་མེད། ཁོང་ཚོས་རང་གི་དབྱིན་ཇིའི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཇི་ཙམ་གེས་པ་
 ལས་ལྷག་པ་ང་ཚོ་ངོ་གེས་གྱི་མེད། ཁོང་ཚོས་དེ་དག་དང་ལྷག་པོ་བྱེད་གྱི་
 མེད་ལ། དེ་བཞིན་ང་ཚོ་དང་ཡང་ལྷག་པོ་བྱེད་གྱི་མེད། ཁོང་ཚོའི་འདོད་
 འདུན་དེ་ང་ཚོའི་མིན་ཞིང་། དེར་བརྟེན་གཉིས་ཀའི་དབར་ལ་སེར་ཁ་བྱུང་
 ཡོད། དེས་ན་བྱིད་ཚོས་མཐོང་བ་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྒྲིག་
 འཇུགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཆ་མིན་པར་སྒྲུ་ཆབ་དང་སྒྲུ་ཆབ་བྱ་ཡུལ་ཕན་ཚུན་དབར་
 འགབ་མཚུངས་མེད་པ་དེས་རེད། གལ་ཏེ་འདས་པའི་ལོ་ལྷ་བཅུའི་ནང་ང་
 ཚོའི་བསྐབ་པ་སློབ་གཉེར་རང་རང་གི་སྐད་ཡིག་བརྒྱད་བྱུང་ཡོད་ན། ང་ཚོའི་
 ཁན་རབས་དང་། གཡོག་པོ། ཉེ་འཁོར་གྱི་མི་རྣམས་ལ་ང་ཚོའི་སློབ་སྦྱང་
 ལས་ཁེ་ཕན་ཐོབ་ཡོད་ལ། རྒྱལ་ཡུལ་དང་མདུས་རྒྱུ་བཞིན་སྒྲུ་ཞབས་བསུ་
 དང་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་གསར་བསྐྱུན་རྣམས་ཀྱང་བྱིམ་ཆང་ཡོངས་ཀྱི་གཉེར་དུ་

བྱུར་ཡོད། ད་ལྟའི་གནས་སྒྲུང་ས་ལ་གསར་གཏོད་དེ་དག་དང་མི་མང་དབར་
 གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཆན་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་གསར་གཏོད་
 རང་བཞིན་རེད། གལ་ཏེ་སློབ་སྦྱང་གི་ཡན་ལག་ཆང་མའི་སློབ་སྦྱོན་རྣམས་
 ཡུལ་གྱི་སྐད་ཡིག་ནང་བྱུང་ཡོད་ན། ངས་ང་ཚོའི་སྐད་ཡིག་དེ་དག་ཏུ་ལས་
 པའི་ཕུག་པོ་ཆགས་ཟིན་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་བཟོད་ཐུབ། གྲོང་གསེབ་
 གཙང་མ་བཟོ་རྒྱ་སྐོག་གི་དོན་གནད་རྣམས་ལྟ་མོ་ནས་བསལ་ཟིན་ཅིང་།
 དེ་བཞིན་གྲོང་གི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་དམིགས་བསལ་གྱིས་གསོན་པོའི་སྟོབས་
 འགས་ཤིག་གི་ཚུལ་དུ་ལས་དོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཀྱི་རེད་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་
 དགོས་མཁོར་གཞིགས་པའི་རང་དབང་ཇི་དགོས་ལ་ཡོངས་སྦྱོད་བཞིན་ཡོད་
 ཀྱི་རེད། དེ་བཞིན་རང་གི་དམ་པའི་གནས་ཀྱི་ཐོག་དུ་སྒྲིག་འཇུགས་བྱས་པའི་
 ཐོག་ནས་དམར་གསོད་གཏོང་བ་རྣམས་ལྟ་བུའི་སྟུག་སྦྱང་དེ་མྱོང་དགོས་བྱུང་
 མེད། ད་ལྟའང་ཏུ་ཅང་ཕྱིས་པོ་ཆགས་མེད་ཅིང་། རྒྱ་ཆ་འབྲིགས་ཐུབ།
 གལ་ཏེ་དེའི་ཐོག་འདོད་པ་ཡོད་ན། བྱིད་ཚོས་ཚོགས་སྡེའམ་ཚོགས་སྡེ་ཁག་
 གཞན་ལས་རོགས་རམ་མང་བ་བྱེད་ཐུབ།

ད་ངས་རང་ཡུལ་པའི་ཡན་ལག་མཐའ་མ་དེ་སྤང་རྒྱ་ཡིན། མི་མང་
 རྣམས་ཆེས་དབྱལ་བའི་རྩ་བར་ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་དཔལ་འབྱོར་དང་བཟོལ་ས་
 ཀྱི་མི་ཆེའི་ནང་རང་ཡུལ་པ་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐ་དད་ཆགས་པ་
 དེས་ཡིན། གལ་ཏེ་ཁྲོམ་རྣམས་སུ་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་ནས་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་
 མངགས་མེད་ཆེ་རྒྱ་གར་ནང་དེང་སྐབས་མར་དང་འོ་མའི་ཆུ་ཁྲུང་རྒྱགས་

བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་ང་ཚོའི་སྐལ་བ་ར་མེད། ང་ཚོ་ལ་འདྲོད་
 རམས་ཡོད་ཅིང་། དབྱིན་ཡུལ་ལ་འང་དེ་བཞིན་ཡོད། དབྱིན་ཡུལ་དང་གྱ་
 གར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་མང་གཞི་ནོར་པ་ཞིག་གི་སྤང་གནས་ཡོད། འོན་ཀྱང་
 དེང་སྐབས་དམིགས་ཡུལ་གང་གི་ཐོག་ནས་འདིར་གནས་བཞིན་པ་དེའི་ཐོག་
 དེ་དག་ལ་འཁྲུལ་གཞི་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། དེའི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་མའི་
 སྤྱད་བྱས་ནི་གྱ་གར་དེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་གཅིས་ནོར་དུ་བསམས་ཏེ་དེ་དག་གི་
 ཁི་ཕན་ཆེད་ལས་དོན་བྱ་གྱུ་དེ་རེད། ཅི་སྟེ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ལྟོགས་པ་
 ལམ་དེ་ལས་གཡོལ་དགོས་པ་དང་། གལ་ཏེ་རང་ཡུལ་པའི་ལྷ་སྐྱབ་དེ་ཡང་
 དག་པ་ཡིན་ན་འགོ་འཇུགས་སྐབས་སུ་ལྟོགས་པ་ལ་ཐོག་སྐྱབ་ཕན་བྱ་ཡོང་
 སྤྱད་ཀྱང་དེ་ལས་གཞོད་སྟོན་གང་ཡང་མི་ཡོང་། ངས་རང་ཡུལ་པའི་ཉིག་
 འཆར་དེ་དག་ལ་ན་གྱི་བསམ་པས་བྱས་པའི་འགོག་སྤོང་(Boycott)གི་ཚུལ་
 དུ་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཅིང་། དེ་ནི་མི་རེ་ངོ་རེས་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་ཚས་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱབ་ཅིག་ལ་འདྲོད་ཀྱི་ཡོད། ང་དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་བ་ཞིག་
 མིན་ཡང་ངས་གཞུང་འགའ་ཞིག་བསྐྱབས་ཡོད། དེ་ལས་ཤེས་གསལ་ལྷ་ར་
 ན་དབྱིན་ཡུལ་དེ་ལས་སྤོས་རང་གི་དགོས་མཁོའི་དངོས་པོ་ཆང་མ་ཐོན་
 སྤྱད་བྱས་ཏེ་རང་འཚོ་སྐྱབ་པའི་བྱལ་ཁབ་ཆགས་སྐྱབ། སྐད་ཆ་དེ་གད་མོ་
 ཞོར་གཞི་ཞིག་དུ་གྱུར་སྤྱོད། དེ་ནོར་འཁྲུལ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཆེ་ཤོས་ཀྱང་
 གཅིག་དུ་ན་དབྱིན་ཡུལ་དེ་ཕྱི་ནས་དངོས་པོ་མང་ཤོས་མངགས་མཁན་གྱི་
 ལུང་པའི་ནང་སྤོབས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་རེད། འོན་ཀྱང་གྱ་གར་ཇི་སྤྱད་རང་གི་ཁི་

ཕན་ནམས་སྤང་ནུས་པ་མ་ཆགས་པ་དེ་སྤྲིད་ལྟོགས་ལ་རམ་ལུང་པ་གཞན་
 གྱི་ཆེད་དུ་འཛོལ་གྱི་དེ་ནོར་པ་ཡིན། ནམ་དེས་རང་གི་འབད་ཚོལ་ལམ་གཞན་
 གྱི་རོགས་སྒྲངས་ཏེ་རང་གི་དགོས་མཁོའི་དངོས་པོ་ཆ་ཚང་རང་གི་ས་ཁུལ་
 དུ་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་པ་དེ་དུས་རང་གི་ཁེ་ཕན་ནམས་སྤང་སྟོབ་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་
 སྟོང་འབྲུགས་ཀྱིས་གཏམས་པའི་གཏོར་གྲོལ་གཏོར་བའི་འབྲན་བསྐྱར་གྱི་སྤྱོད་
 འཚུབ་ནང་ཞུགས་དགོས་མེད་ལ། དེ་བཞིན་ཕན་ཚུན་འབྲུགས་འཛིངས་
 དང་། ཆགས་སྤང་། གཞན་ཡང་ཉེས་སྦྱོན་དུ་མ་སྦྱེད་བྱེད་དེའི་ནང་འཐེན་
 སྤྱོད་མེད། འོན་ཀྱང་ས་ཡ་བདག་པོའི་ཡུལ་བདག་ནམས་འཛིངས་སྤྱོད་གྱི་
 ཁུལ་གྱི་ཕན་ཚུན་འབྲན་བསྐྱར་ནང་ཞུགས་པ་ལ་སུས་བཀག་འགོག་བྱེད་དམ།
 བྱིས་མོ་ནས་ལས་ཀ་དེ་མི་ཡོང་བ་ཐག་ཆོད། འོན་ཀྱང་མང་ཆོགས་གྱི་
 བསམ་འཆར་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་དང་གེས་ཡོན་འདྲང་ངེས་གྱིས་འདྲིའི་
 ཕྱོགས་སུ་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ། ལག་འཐག་གི་བཟོ་བྲུ་ནི་འཆི་ལ་ཉེ་ཞིང་།
 ལོ་སྟོན་མ་ལྟ་སྟོར་སྐབས་ཐ་ག་པ་ནམས་དང་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཐུག་
 ཐབས་བྱས་པ་ཡིན། སྐབས་གཤིག་ལ་མཐོང་ཆེན་པོ་དང་གོང་འཕེལ་དུ་བསྐྱོད་
 པའི་ལས་དོན་དེ་སྤངས་ཏེ་ད་ཆ་ཁོང་ནམས་སེམས་ཤུགས་ཆག་ནས་བསྐྱོད་
 ཡོད་པ་དེ་མཐོང་དུས་ཉ་ཅང་སྟོ་ཕམ་བྱུང་། གལ་ཏེ་རང་ཡུལ་པའི་ལྷ་གྲུབ་
 དེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ན་ང་ཚོའི་ལས་འགན་ནི་རང་གི་དགོས་མཁོ་ནམས་སྟོབ་
 ཐུབ་པའི་བྱིམ་མཆེས་ནམས་བཅལ་དགོས་སྤྱོད་དེ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་ལས་
 དོན་ཡག་པོས་ཐོངས་པའི་བྱིམ་མཆེས་དེ་འདྲ་འགའ་ཞིག་རག་ཆེ། ལས་

དོན་ལག་པོ་ག་འདྲ་བྱས་ཏེ་ང་ཚོའི་དགོས་མཁོ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་བསྐྱབ་
 དགོས། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བྱུང་ཆེ་སྒྲུབ་ར་གྱི་གོང་གསེབ་ཆ་ཚང་རང་འཛོ་སྒྲུབ་
 པ་དང་། རང་ཉིད་ཆ་ཚང་བའི་སྡེ་ཆན་ཞིག་ཆགས་སྒྲུ་རེད། དེས་རང་གི་
 ས་ཆ་ར་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་མི་སྒྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ནམས་གོང་གསེབ་གཞན་ལས་
 བཟེ་ཡོན་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེ་ཚང་མ་ཉན་སྐབས་སློན་ཉགས་གིག་དུ་ཚོར་སྤྲིད།
 དེས་ན་ཉན་ཅིག་སྒྲུབ་ར་ནི་སློན་པ་ནམས་ཀྱི་ལུང་པ་ཞིག་རེད། སྤྱིང་ཇེ་ཅན་
 གྱི་ཁ་ཆེ་ཞིག་གིས་ཆུ་གཙང་མ་སྤེར་དུས་ད་དུང་རང་གི་མིད་པ་སྐྱམ་དུ་
 འཇུག་པ་དེ་སློན་ཉགས་མིན་ནམ། འོན་ཀྱང་འཆི་སྒྲུ་འདེམས་པ་ལས་ཁ་
 ཆེའི་བྱིམ་པ་ཞིག་གིས་སྤྱོན་པའི་ཆུ་མི་འཕྱང་མཁན་རྟི་སྤྱོད་སྤྱོད་མང་པོ་
 ཡོད་རེད། གལ་ཏེ་མི་སློན་པ་དེ་ཚོ་ལ་སྒྲུབ་ར་ནང་བཅོས་པའི་གོས་གྱོན་སྒྲུ་
 དང་སྒྲུབ་ར་ནང་སྤྱོད་བའི་འབྲུ་བཟའ་དགོས་པ་ཁོ་ཚོའི་ཚོས་ཀྱི་བགའ་
 དགོངས་ཡིན་ཞེས་ཐེངས་གཅིག་ཡོད་ཆེས་བསྐྱེད་དུ་འཇུག་ན། དེ་དག་གིས་
 འབྲུ་གཞན་དག་བཟའ་སྒྲུ་དང་གོས་གཞན་དག་གྱོན་སྒྲུ་མཆམས་འཛོག་བྱེད་
 ཀྱི་རེད། འུ་ཀུར་ཇོན་(Lord Curzon) གྱིས་ཇ་བདུང་རྒྱའི་དཔེ་གསར་དེ་
 འགོ་འཇུགས་བྱས་པ་རེད། དེང་སྐབས་མི་གསོད་ཅི་ཤིང་དེས་སྒྲུལ་ཁབ་
 ཆང་མ་ཁུར་མིད་གདོང་བ་ལ་གཞོལ་བ་ཡིན། དེས་སྤྱོས་པ་དང་བྱུང་མིད་
 འབྲུམ་སྤྱོད་མང་པོའི་ཟས་འཇུ་བའི་རྒྱས་སྤོབས་དེ་ཉམས་སུ་བཅུག་པ་དང་།
 ཁོ་ཚོའི་སེམས་གུ་དོག་དུ་གདོང་བཞིན་ཡོད། གལ་ཏེ་ལཱ་ཉརྩེ་ཇུ་ནས་རང་
 ལུལ་པའི་དཔེ་གསར་དེ་འགོ་འཇུགས་བྱས་པ་ཡིན་ན། ལལ་ཆེར་སྒྲུབ་ར་

ཚང་མས་དམ་བཅའ་ཡུལ་བའི་སྒྲིན་ས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་འགོག་
 སྤང་བྱེད་གྱི་རེད། བཅོམ་ལྷན་སྒྲུའི་ནང་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ཡོད་ཅིང་།
 གཤམ་ཏེ་དེ་དོན་ཐུགས་བྱས་ན། མང་ཚོགས་ནི་མཚོག་གི་ཐེས་སུ་འབྲང་བ་
 ཡིན་ཞེས་པ་དེ་རེད། གཤམ་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱད་ལྷན་པའི་ཆ་ཤས་དེས་
 རང་ཡུལ་པའི་བརྒྱལ་ཁྱལ་སྤངས་ན། འགོ་འཇུགས་སུ་དཀའ་ངལ་མང་པོ་
 ཞིག་མྱོང་དགོས་བྱུང་ཡང་ཉེས་སྒྲིན་དེ་ལས་སྤྱི་པོས་མེད་པར་བཟོ་བྱུག་ མི་
 ཆེད་ཕྱོགས་གང་དུའང་ཐེ་བྱས་ལ་ང་དགའ་པོ་མེད། ཉེས་སྒྲིན་གཞན་དག་
 དང་བསྐྱར་ན་དེ་དོག་ཙམ་ཉུང་བ་ཡིན་ཞེས་མང་མཐར་དེ་ཙམ་ལ་བ་བྱུག་
 ཡིན་ནའང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཅ་དངོས་འགོག་རྒྱུའི་ཁྲལ་དེ་ངས་བཟོད་བསྐྱོན་བྱ་རྒྱ་
 ཡིན་ལ། དགའ་བསུའང་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། མ་ཟད་དེའི་རྒྱལ་སྒྲིན་དུའང་ལ་བ་རྒྱ་
 ཡིན། རྒྱལ་ནི་དཔྱན་ཇིའི་མི་སེར་སྤེལ་ཡུལ་ཞིག་རེད། དེས་དཔྱན་ཇིའི་
 མི་སེར་སྤེལ་ཡུལ་གཞན་ལྷ་ཟེམས་གྱི་བྱེ་མ་ཀ་རའི་ཐོག་ཁྲལ་བརྒྱབས་ཏེ་
 རང་གི་བྱེ་མ་ཀ་རའི་བཟོ་བྱ་སྤང་སྒྲིབ་བྱས་པ་རེད། དཔྱན་ཡུལ་གྱིས་རྒྱ་གར་
 ཐོག་ཁྲལ་མེད་པའི་ཚོང་ལས་བཀལ་ཏེ་རྒྱ་གར་མཉམ་དུ་མ་བྲང་བ་བྱས་པ་
 རེད། དེ་ལས་རང་ཉིད་གསོན་ཡང་། རྒྱ་གར་ལ་འཆི་བ་མ་གཏོགས་བྱུང་
 མེད།

རྒྱ་གར་གྱིས་དཔལ་འབྱོར་ཐོག་རང་ཡུལ་པའི་ལག་ལེན་བསྐྱར་མི་བྱུག་
 ཅེས་རྣམ་ཀུན་ནས་བཟོད་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟའི་དགག་པ་བྱེད་མཁན་གྱིས་རང་
 ཡུལ་པ་དེ་མི་ཆེད་སྤྱི་སྤེལ་ཞིག་ལ་ཁས་ལེན་བྱེད་གྱི་མེད། ཁོང་ཚོར་དེ་ནི་

རྒྱལ་གཅེས་ཅན་གྱི་འབད་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་དང་། དེའི་ནང་ཉ་ཅང་ཟུ་ཚུགས་
 བྱེད་དགོས་ཆགས་ཆེ་སྟོན་ཀྱང་གཏོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ་བརྩི་བ་ཡིན། ཞོང་
 ཏུ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་རང་ཡུལ་པ་ནི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ཞིག་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་ལག་ལེན་བྱེད་བཞིན་དུ་སྤུལ་ལུས་པའི་དཀའ་ངལ་གང་ཡོང་བ་
 དེའི་ཐོག་བསམ་སྟོ་མི་གཏོང་བ་ཡིན། དེའི་ཁོངས་སུ་གལ་ཏེ་ཁབ་བམ་ཁབ་
 གཟེར་རྒྱ་གར་ལ་མ་བཟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་མེད་པར་གནས་
 དགོས་ཆེ་དཀའ་ངལ་གང་ཡང་མི་ཆོར་བ་བྱེད་དགོས། རང་ཡུལ་པའི་
 བརྒྱལ་ཞུགས་སྤང་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་དེང་སྐབས་རང་ཉིད་ལ་དགོས་མཁོ་
 ཡོད་པར་ཆོར་བ་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་སྟོང་ཕྱག་དེ་དག་མེད་པར་ལས་དོན་
 གུ་རྒྱ་སྤང་གི་རེད། དེ་མིན་རང་ཡུལ་པ་དེ་མི་སྤྱོད་པར་སྤྲོས་ཏེ་ཡོད་ནས་
 བཏོན་པ་དེ་དག་གིས་མཐར་རང་ཡུལ་པ་དེ་མིག་དཔེ་གཞག་ས་ཞིག་ཡིན་པ་
 དང་། དེ་རྒྱན་མར་འབད་ཚུལ་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་
 བརྟེན་འགྲོ་བ་རེད། གལ་ཏེ་ང་ཆོས་ཡུལ་ནང་མ་བཟོས་པའི་དངོས་པོ་
 རྣམས་མེད་སྟོན་བྱ་རྒྱ་དེ་དུས་ཡུན་ཏོག་ཙམ་རིང་ཁས་ལེན་བྱས་ཏེ་དངོས་པོ་
 འགའ་ཞིག་གི་མཚམས་ཤིག་གི་བར་དུ་འང་རང་ཡུལ་པའི་ས་མཚམས་ངོས་
 ལེན་བྱས་ཆེ། དེ་འང་དམིགས་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་མདུན་སྟོན་བྱེད་པ་ཞེས་
 བརྟེན་གྱི་རེད།

ད་ངས་རང་ཡུལ་པའི་ཁ་གཏད་གྱི་དགག་པ་གཞན་ཞིག་ལ་ལན་བརྒྱབ་
 དགོས་ཡོད། དགག་པ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ནི་ཆེས་རང་དོན་གྱིས་

ཁྲིམ་པའི་ལྷ་ཐུབ་ཅིག་ཡིན་ལ། སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་(Civilization)ཀྱི་
 བཟང་སྤྱད་ཀྱི་ཁྲིམས་ནང་དེའི་རེ་བ་ཁོ་རང་མེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ཁྲིམ་
 ཚོས་རང་ཡུལ་པའི་སྐྱམས་ལེན་བྱ་སྟེ་ སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་མེད་པའི་
 དུས་སུ་ཕྱིར་ལོག་བྱ་སྟེ་ཞིག་ལ་བསམ་གྱི་ཡོད། ངས་སྐད་ཀ་འདྲེའི་ཐོག་
 འབྲེལ་བཤད་སྟེ་ཆེན་པོ་བྱེད་འདོད་མེད། གལ་ཏེ་སྤྱི་མས་ཚུང་ཚུལ་ལྟ་
 དང་བརྩེ་བའི་ཁྲིམས་དང་མཐུན་པའི་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་རང་ཡུལ་
 པའི་ཐུབ་མཁན་ཉིད་རེད་ཅེས་ངས་དེ་ཙམ་གསལ་འདེབས་ཞུ་སྟེ་ཡིན།
 ངས་རང་ཁྲིམ་གྱི་ཞབས་འདེགས་ཞུ་སྟེ་འཛིན་གྱི་མེད་ན། སྟེ་གར་ཀ་
 ཚང་གི་ཞབས་འདེགས་ལ་འབད་ཚུལ་བྱ་སྟེ་བསམ་སྟོན་དེ་ཉམ་པ་རེད། དེ་
 ལས་ལེགས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་འབད་ཚུལ་དེ་རང་གི་ཁྲིམ་ཚང་གི་ཞབས་
 འདེགས་བར་དམིགས་བཀར་བྱ་སྟེ་ཡིན་ཞིང་། ཁྲིམ་ཚང་གི་ཞབས་
 འདེགས་ཞུས་པའི་སྒོ་ནས་ལུང་པ་ཀ་ཚང་ངམ་སྤྱི་འགྲོ་ཚང་མའི་ཞབས་
 འདེགས་ཞུ་བཞིན་ཡོད་སྟེ་ཉམ་པ་ཡིན་ན། འདི་ཉིད་ནང་དུ་སྤྱི་མས་ཚུང་ཚུལ་
 ལྟ་དང་། འདི་ཉིད་ནང་དུ་བརྩེ་སེམས་ཡོད། ལས་དོན་གྱི་འོས་མཚམས་
 ནི་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ལས་ངེས་ཐག་ཚད་པ་ཡིན། ངས་ཁྲིམ་ཚང་གི་
 ཞབས་འདེགས་ནི་དེ་ལས་གཞན་ལ་ཡོང་བའི་དཀའ་ངལ་ལ་དོ་སྤང་ཡི་ནས་
 མེད་པར་ཡང་བྱེད་ཐུབ། དཔེ་མཚན་ཙམ་བཟོད་ན། ངས་གཞན་ལས་
 དངུལ་འབྲོག་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད་པའི་ལས་ཀ་དེ་འདྲ་ཐོབ་ན། རང་གི་
 དངུལ་ཁྲག་ཀྱང་ཆ་པོ་ཉེ་ཐུབ་ལ། ཁྲིམ་ཚང་གི་མི་འོས་པའི་དགོས་མཁོ་དུ་

མཁའ་བསྐྱབ་ཐུབ། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་བྱིམ་ཚང་གི་ཞབས་འདེགས་མིན་ཞིང་།
 ཡུལ་གྱི་ཞབས་འདེགས་ཀྱང་མིན། སྤྱིམ་ཚང་གི་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་ཐབས་
 ལམ་གཞན་ཞིག་ནི་རང་ཉིད་དང་རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ སྤྱིམ་
 ཟས་འཛོལ་ཆེད་མཁའ་བདག་གིས་དང་ལ་ཀྱང་པ་དང་ལྷག་པ་སྤྱད་པ་རེད་
 སྤྱིམ་པ་ཡིན་ན། ངས་རང་ཉིད་དང་རང་ལ་ཐུང་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་མི་ཆེ་དེ་མཐའ་གཅིག་དུ་རྒྱས་སྤྱོད་མེད་པ་ཞིག་བཟོ་ཐུབ། གནས་
 སྐབས་དེར་རང་གི་བྱིམ་ཚང་གི་ཞབས་འདེགས་དེ་གཞན་ཞིག་ལ་དཀའ་ངལ་
 མ་སྤྱད་པའི་ཐོག་ནས་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན། གལ་དེ་མི་ཚང་མས་མི་ཆེ་སྤྱིལ་
 ལྷགས་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ན་ལས་སྤྱོད་པའི་མཐོང་དཔེ་གཞག་སའི་གནས་
 སྐབས་ཤིག་བསྐྱེད་ཐུབ། གནས་སྐབས་དེ་མི་ཚང་མས་མཉམ་དུ་མི་ཡོང་།
 འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་ནང་ནས་དེའི་བདེན་པ་དེ་གཤམ་དེ་མི་ཆེའི་ནང་ལག་ལེན་
 བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་དགེ་བའི་ཉིན་མོ་དེ་ཡོང་བ་ཡིན། མི་ཆེ་སྤྱིལ་ལྷགས་
 འདིའི་ནང་ངས་རྒྱ་གར་ཁོ་ནའི་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བཞིན་པ་དེ་མཐོང་དུ་ཡོད་
 ལ། ཡིན་ནའང་ལུང་པ་གཞན་གང་ལའང་གནོད་བ་མི་སྤྱིལ་བའང་གསལ་པོ་
 རེད། ངའི་རྒྱལ་གཅིས་དེ་སྤངས་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་
 འཛིན་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་ཡང་ཡིན། སྤངས་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་ནི་ངས་ཉ་
 ཅང་སྟོམས་རྒྱལ་རྒྱལ་ལྷན་ཐོག་ནས་རང་གི་དོ་སྤང་དེ་རང་གི་སྤྱིལ་ཞབས་
 འདེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཡིན་ཞིང་། འཛིན་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་ནི་ངའི་
 ཞབས་འདེགས་སུ་འབྲན་བསྐྱར་རམ་ངོ་གྲོལ་གྱི་བསམ་པ་ནམ་ཡང་མེད་པ་

དེ་ཡིན། “ཁྱི་ཀྱི་ཁྱི་མ་ཆེས་ལ་དྭག་འང་ལ་གང་ཡང་མི་ཡོང་བ་དེ་འདྲ་
 ཞིག་ཐོག་ནས་རང་གི་རྩ་མོར་གྱི་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་དགོས་“ཞེས་པ་དེ་ཁྱི་མས་ཁོ་
 ནའི་ལྟ་སྟུག་ཅིག་མོན་པར་མི་ཆེད་ལྟ་སྟུག་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།
 ལྟ་སྟུག་འདི་ནི་འཆེ་བ་མེད་པའམ་བཙེ་བ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པའི་ཐེ་མིག་
 ཡིན། ཁྱི་ཚོ་ཚོས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་གི་སྤྱང་སྟོབ་པ་རེད། དེས་ན་
 ཁྱི་ཀྱི་ལས་འགན་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་མི་ཆེ་སྤྱེལ་ལུགས་གསར་པ་
 འདིའི་དཔེ་མཚན་བཞག་གྱུ་དང་། དེ་བཞིན་ཞི་སྤང་ལ་བཞེན་པའི་རྒྱལ་
 གཅེས་དེ་“གསོད་ཀྱི་དུང་”དང་། བཙེ་བ་ལ་བཞེན་པའི་རྒྱལ་གཅེས་དེ་ “སྟོལ་
 ཀྱི་དུང་” ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ལས་དང་དག་གི་ཐོག་ནས་མི་རྣམས་ལ་སྤྱོད་གོས།

༡༩༡༤ ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༣༤

གཞི་མཆོག་ནས་བསྐྱེད་པའི་གཞི་བཞུགས་པའི་མཆོག་པོ་བཞུགས་
 ལུགས་རྒྱལ་པོ་མཆོག་པོ་ཡོད། མདུས་ཡི་གཞི་མཆོག་སྤྱི་
 (Madras Christian College) གྱི་བཀྲ་འོས་ཅི་པའི་ཁོ་
 རྒྱུ་གི་ཆོགས་གཞི་འོག་ཆོགས་འདུར་གནང་བའི་གསུང་
 བཤད་དེའི་ནང་ཁོང་གིས་བཞུགས་ལུགས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཐོག་ཐུགས་
 བསམ་གྱི་ཆེར་བཞུགས་ཡོད།

བསྐྱེད་པའི་གཞི་མཆོག་པོ་ཡོད་པའི་བཞུགས་ལུགས་རྒྱལ་པོ་མཆོག་པོ་

༡༩༡༦ ལྷོ་ཁྲི་ ༡ ཆེས་ ༡༤

ཆོགས་གཞི་མཆོག་དང་ཐོགས་པོ་ཆོ། ང་རང་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་བཤད་ཉན་
 གྱུར་འདོད་པ་མེད་ཅེས་ཐེངས་འགའ་ཤས་ལུས་ཟེན། ད་ལྟོ་ངའི་ཡིད་
 ཀྱི་གནས་སྤངས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པར་ཐོཾ་མེད།

སྤྱི་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་པོ་ཡོད་པའི་གསུང་ལུགས་
 ཀྱང་ཡོད། ཁོང་ཆོ་མ་འོངས་ཀྱི་གསུང་གི་ཐོག་ཐུགས་ལ་བརྟེན་ཞིང་། ཁོང་
 ཆོའི་དགོངས་འཆར་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་གཏམ་བཤད་བྱ་གྱུར་མཐོན་བཤ་
 དེ་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན། ངས་བཞིན་བྱ་གང་གི་ཐོག་ཐུགས་པ་དེ་གཏམ་
 འཁེལ་ཐུབ་མ་སོང་། འདིར་སྤྱི་བཞུགས་པའི་གསུང་ལ་ཐོག་ཐུགས་བསྐྱེད་དེའི་
 ནང་བ་རྒྱ་ར་སའི་ཕྱང་ཀྱི་དེ་སྤྱི་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་པོ་ཡོད་པའི་
 ཐོག་ཐུགས་སྤྱི་བཞུགས་པའི་གསུང་ལ་ཐོག་ཐུགས་བསྐྱེད་དེ་དང་དེ་འདྲ་འདོད་པའི་སྤྱི་བཞུགས་

གཞན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་བསྐྱང་ཐུབ་པ་མི་འདུག ངའི་བསམ་པར་བྱུང་
 རྒྱུ་དེ་ལ་གལ་གནད་བརྩི་མི་རུང་། དེ་འདྲ་ཡོང་མཁས་ཡིན། དེར་བརྟེན་
 བྱུང་རྒྱུ་དེའི་ཐོག་གང་ཡང་མ་བཤད་པར་དེ་རིང་ངས་བྱིད་རྣམས་ཀྱི་
 མདུན་དུ་ཆང་མའི་ནང་ནས་གལ་གནད་ཆེ་གྲོས་དང་རིན་ཐང་ཆེན་པོར་
 བརྩི་བའི་བརྗོད་བྱ་དེའི་ཐོག་རང་གི་སྤྱང་གི་འཕྲོད་སྤྱུག་གསལ་བཏོན་བྱ་བྱ་ཡིན།

ལོ་ཐུན་མ་སློབ་གཉེར་བ་མང་པོ་ཞིག་ང་དང་སྐད་ཆ་བཤད་དུ་འདིར་
 སླེབས་སོང་། ཁོང་རྣམས་ལ་ངས་སྐྱབས་ཀྱི་གར་ནང་གི་ས་ཆ་གང་ཞིག་དུ་ཚོགས་
 སྤེལ་བ་སྟེ་གནས་ཤིག་འཇུགས་སྐྱུ་ཡིན་ལུགས་བཤད་པ་ཡིན། དེ་རིང་དེའི་
 སྐོར་ལ་བ་སྐྱུ་ཡིན། ངས་ཉམས་སྲུ་མྱོང་བ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་འཆོ་བའི་
 ནང་ཉག་དུ་ཉམས་སྤང་བྱུང་བ་ཞིག་ནི་ད་ལྟའི་སྐབས་ལ་ང་ཚོའི་དགོས་མཁོ་
 ཆེ་གོས་ཀྱན་སྤྱོད་བསྐྱུན་སྐྱུ་དེ་ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་ཆང་མ་ལ་དེའི་དགོས་མཁོ་
 ཡོད། འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་ང་ཚོར་དགོས་མཁོ་ཆེ་གོས་ཡོད། དེ་མ་ཡིན་
 པར་དངོས་པོ་གཞན་དག་གིས་ང་ཚོའི་ལས་དོན་མི་ཡོང་། རྒྱལ་གཅེས་པ་
 ཆེན་པོ་སྤྱི་ཞབས་གོ་ཁ་ལེ་མཚལ་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསུངས་ཡོད། མཁྱེན་
 གསལ་ལྟར་ཁོང་གིས་རང་གི་གསུང་བཤད་མང་པོའི་ནང་གལ་ཏེ་ང་ཚོའི་
 དགོས་འདུན་གྱི་རྒྱལ་ལ་ཀྱན་སྤྱོད་ཀྱི་རུས་ཤུགས་མེད་ན། ང་ཚོས་གང་ཡང་
 ཐོབ་མི་ཐུབ་ཅིང་། གང་ཡང་ཐོབ་འོས་པ་ཞིག་དུ་མི་ཆགས་ཞེས་གསུངས་
 ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོང་གིས་ “སྐྱབས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་བ་13” ཞེས་
 པའི་ཚོགས་སྤྱི་བྱུང་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་འཇུགས་གནང་མཛད། བྱིད་ཚོས་

མཁུན་གསལ་བཞིན་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚོགས་ཐུན་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་དུས་དེབ་ནང་
 གླུ་ཞབས་གོ་ཁ་ལི་མཚོག་ནས་ཐུགས་བསམ་མང་པོ་བཞེས་ཏེ་ང་ཚོས་ཡུལ་
 གྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མི་ཆེད་ནང་ཚོས་ཕྱོགས་བཅུག་དགོས་པ་དེ་གསུང་ས་ཡོད།
 བྱིད་ཚོས་མཁུན་གསལ་ལྟར་རྣམ་ཀུན་ནས་ཁོང་གིས་ང་ཚོའི་སྤྱི་སྤྱོད་མས་ཀྱི་
 ཀུན་སྤྲོད་ནི་ཡུ་རོབ་ཀྱི་ལུང་པ་མང་པོའི་སྤྱི་སྤྱོད་མས་ཀྱི་ཀུན་སྤྲོད་ལས་ཆད་གཞི་
 དམའ་བ་ཡོད་ཚུལ་དེའང་གསུངས་ཡོད། ངས་ཁོང་ལ་སློབས་པ་དང་
 བཅས་ཏེ་རང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྒྲ་མར་བརྩོན་ཞིང་། ཁོང་གི་བཀའ་མོལ་འདི་
 ལ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གཞི་རྩ་ཡོད་མེད་ངས་བཤྲོད་མི་ཐུབ་ཀྱང་། རྒྱ་གར་གྱི་
 ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཚན་གྱི་ཆད་ཅིག་གི་བར་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་
 མེད། ང་ཚོ་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཚན་རྣམས་ཀྱིས་བག་མེད་དབང་དུ་ཀུན་
 སྤྲོད་ལ་དོ་སྤངས་མ་སྤྲད་པ་མིན་ཞིང་། ང་ཚོ་གནས་སྤངས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་
 དབང་འོག་སོང་ཡོད། གང་ཡིན་རུང་གལ་ཏེ་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ལ་ཚོས་ཀྱི་
 སློབས་ཤུགས་མ་ཐོབ་ན་ང་ཚོ་ཇི་ཅམ་ཆེ་རུང་། དངོས་ཡོད་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་
 འགྲོ་མི་ཐུབ་ཅིས་པའི་མི་ཆེད་ལྟ་གྲུབ་འདི་ངས་ཁས་སྤངས་ཟིན། འོན་ཀྱང་
 བྱིད་ཚོས་འཕྲལ་དུ་ཚོས་གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་སྐད་ཆ་འདྲི་བྱ་རེད། ངའི་ལན་
 ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་གཞུང་རྣམས་བཟུགས་ཆེས་ཐོབ་པ་དེ་ཚོས་མིན་ཞིང་།
 དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཚོས་དེ་ནི་སྤོང་གཟུང་བྱ་མིན་ཞིང་། སེམས་ཀྱི་
 གཟུང་བྱ་ཡིན། དེ་ནི་ཕྱིའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ནི་ང་ཚོས་
 རང་གི་ནང་ནས་སྤྱི་བ་དང་རྒྱས་པར་བྱ་དགོས། དེ་ནི་རྟག་དུ་ང་ཚོའི་ནང་དུ་

གནས་ཤིང་། འགའ་ཞིག་ལ་དེ་ཡི་རིག་ཚུར་ཡོད། འགའ་ཞིག་ལ་མིད། དེ་
ལྟ་ནའང་དེ་དེར་གནས་ཡོད། གལ་ཏེ་ང་ཚོས་ལས་ཤིག་བྱེད་སྐབས་ཡག་
པོས་བྱེད་འདོད་པ་དང་། གལ་ཏེ་དེ་གཏམ་འཇགས་བཟོ་འདོད་ཡོད་ན།
ཕྱི་ལོ་སྟོན་དང་ནང་གི་ཡར་རྒྱས་ཅི་རིགས་སྟོན་ཡིན་རུང་། ཚོས་ཀྱི་ཅ་
བའི་འཇུག་པ་འདི་ངས་པར་དུ་སད་སྤོང་བྱེད་དགོས།

རང་ལྟར་གི་ཚད་མར་གྲུབ་པའི་བདེན་པར་བསམས་ཏེ་ང་ཚོས་ངས་
པར་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་མི་ཆེན་ལྟ་གྲུབ་དེ་འདྲ་འགའ་ཞིག་ང་ཚོའི་
ཚོས་ཀྱི་བསྐྱན་བཅོས་དག་གིས་མདུན་འཛོག་བྱས་ཡོད། ལྟ་གྲུབ་དེ་བཞིན་
ཉམས་ལེན་མ་བྱས་པར་ཚོས་ཀྱི་ངོ་པོ་རགས་པའང་གིས་མི་བྲལ་ཅེས་
བསྐྱན་བཅོས་ལས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་མང་པོའི་རིང་བསྐྱན་
བཅོས་ཀྱི་སྒྲིག་སྤྲུལ་འདི་དག་ལ་མི་གཡོ་བའི་དད་པ་དང་། དེ་གཞི་བཟུང་
ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་འབད་ཅོལ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་ངའི་བསམ་ཚུལ་འདི་ལ་
མོས་མཐུན་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ལས་ཚོགས་སྡེ་འཇུགས་སྐྱར་མཐུན་འགྱུར་
སྤང་དགོས་པ་དེ་ངས་ཅན་ཞིག་ཚུར་སོང་། བསྐྱེད་གནས་ཀྱི་ཚོགས་མིར་
ཞུགས་འདོད་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བཟོས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་སྒྲིག་གཞི་
དེ་དེ་རིང་བྱེད་རྣམས་མདུན་དུ་བཞག་འདོད་ཡོད། ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲིག་གཞི་དེ་
རྣམས་ལས་དང་པོ་ལྷ་ལ་ཡམ་(Yam)ཟེར་གྱི་ཡོད།

བདེན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས།

བདེན་པའི་ངོ་པོ་ནི་ཇི་ལྟར་ང་ཚོས་སྤྱིར་བཏང་གིས་གིས་པ་དེ་ལས་ཐ་དན་
ཡིན། ང་ཚོས་ཅི་རྒྱས་ཀྱིས་རྩོན་གྱི་གོགས་སྤངས་པ་ཅམ་ལ་བདེན་པར་བཅི་
བ་ཡིན། དོན་དུ་ང་ཚོའི་འཛིན་པའི་བདེན་པ་ནི་“དུང་པོ་ནི་ལུགས་བཟང་
ཤོས་ཡིན་”སྟེ་པའི་བསམ་པས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་བདེན་པ་དེ་མིན།
གཏམ་དཔེ་འདིར་གལ་ཏེ་གནས་སྤངས་གང་ཞིག་ནང་དུང་པོ་དེ་ལུགས་
བཟང་ཤོས་སུ་འཐད་པར་མ་མཐོང་ཆེ་ང་ཚོ་དེ་ལས་ལྷོག་ཆོག་པའི་དོན་དེ་
ཡིབ་ཡོད། འོན་ཀྱང་བདེན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་དོན་ནི་ང་ཚོས་རང་གི་མི་
ཆེ་མཐའ་དག་ལེགས་ཉེས་གང་སྤྱང་ཡང་བདེན་པ་ཁོ་ནས་སྒྲིག་སྒྲུལ་བྱ་
དགོས་པ་དེ་ཡིན། མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་ཆེད་ངས་བསྐྱེད་འི་
བྱིབྱུང་དཔེ་མཚན་དེ་གོགས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་བདེན་པའི་ཆེད་དུ་
རང་གི་པ་ལའང་འགལ་ཆེ་བྱ་རྒྱུར་ཆ་མ་ཆོས་བྱས་མིད། དེ་དང་མཉམ་དུ་
ས་པག་གི་ལན་ནི་ཡིས་སྤྱད་དེ་རང་ཉིད་སྤྱང་སྒྲོབ་བྱས་པས་མ་ཆད། ཁོང་
གིས་གང་ལ་བདེན་པར་བསམས་པ་དེའི་སྤྱང་སྒྲོབ་ལ་པ་ཡི་སྒྱུན་རིག་དང་།
ཡང་ན་པའི་བཀའ་བཞིན་གཞན་གྱིས་སྒྱུན་རིག་ལ་ལན་མ་སྤྱད་པར་འཆི་
རྒྱུར་བྱ་སྒྲིག་བྱས་པ་ཟེད། ཁོང་གིས་གནོད་ལན་གང་ཡང་བྱས་མེད་པ་མ་
ཟད། གཉའ་གནོན་ཆ་ཆང་ལ་གད་མོ་བྟོད་བཞིན་དུ་ངོས་ལེན་བྱས་སྐབས།
དེའི་བྱུང་འབྱས་སུ་མཐར་བདེན་པ་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ་ཟེད། རང་ཉིད་
གསོན་པའི་རིང་ཉིན་ཞིག་བདེན་པའི་ལྟ་བུ་ཀྱི་དོན་ཡོད་པ་དེ་སྐྱབ་པའི་གོ་

སྐབས་འཕྲོ་བ་རྒྱ་ཤིང་སྒྲུབ་ནས་ཕུགས་པ་གཉེན་གཞི་ན་མཁུ་པ་ཅུག་དུ་ཁྱེད་
 མེད། ཡིན་ནའང་བསམ་པ་བཞིན་ངེས་པར་དུ་བྱང་བ་ཟེད། འོན་ཀྱང་གལ་
 ཏེ་གཉེན་གཞི་དེ་དག་བཟོན་བསྐྱེད་བཞིན་དུ་ཁོང་འཆི་ཡང་བདེན་པ་
 ལས་མི་གཡོ་བ་ཡིན། ང་བདེན་པའི་བརྟུལ་ཁྱེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་
 འདོད་ཡོད། ཁ་སང་གྲུང་ཆེན་ཞིག་ལ་ངའི་དོ་སྤངས་བྱུང་སྟེང་། སྤྱིར་བྱུང་ཆེན་
 དེ་ཆུང་དུ་ཞིག་ཟེད། འོན་ཀྱང་སྐད་ཆ་ཆུང་ཆུང་དེ་ཆོའི་ནང་ནས་ལྷག་པ་
 ཟུག་ཕྱོགས་དེ་ཤེས་ཐུབ། བྱུང་ཆེན་དེ་འདི་ལྟར་བྱུང་སྟེ། ངའི་ཕྱོགས་པོ་ཞིག་
 ང་དང་གཅིག་ཕུར་སྐད་ཆ་བཤད་འདོད་ཡོད་འདུག དེར་བརྟེན་ང་གཉིས་
 གཅིག་ཕུར་དབར་གསང་བའི་སྐད་ཆ་བཤད་བཞིན་ཡོད། དེ་ཙམ་ལ་ཕྱོགས་
 པོ་གཞན་ཞིག་སྐབས་སྟེང་། ཁོང་གིས་སྒྲུབ་སྐྱེད་ཆུང་ཆུང་ལྷན་སྒྲིལ་ནས་“ངས་
 བར་ཆན་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག་གམ་”ཞེས་དྲིས་སྟེང་། ང་དང་མཉམ་དུ་སྐད་ཆ་
 བཤད་བཞིན་པའི་ཕྱོགས་པོ་སྐྱེད་ཐུག་དེས་ “མིན་འདུག འདིར་གསང་བ་
 གང་ཡང་མེད་”ཅིས་བཤད་སྟེང་། ང་ཏོག་ཙམ་ཡ་མཆན་སྟེང་། གང་
 ལགས་ཤིན། ཁོང་གིས་ང་གཅིག་ཕུ་ཟུར་དུ་འཕྲིན་པ་ཟེད། ཕྱོགས་པོ་འདིའི་
 གནང་སྤངས་ལ་བལྟས་ན་སྐད་ཆ་དེ་ངེས་པར་དུ་གསང་བ་ཞིག་ཟེད། འོན་
 ཀྱང་ཁོང་གིས་སྐབས་འཕྲལ་སྒྲུབ་སྐྱེད་ཆུང་ཆུང་ལྷན་ལ་བརྟེན་ནས་གསང་
 བའི་སྐད་ཆ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། བྱིད་རང་ཡོང་ཆོག་ཅེས་བཤད་པ་དེ་ལ་
 ངས་དགོས་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་སྐྱེད་ཆུང་ཆུང་ལྷན་ཞེས་བརྟེན་དུ་ཡོན། དེ་ནི་ངའི་
 བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་ནང་མི་བཟུང་ཅེས་ལབ་འདོད་ཡོད། ངའི་བསམ་

ཚུལ་ལ་ཁོང་གིས་ཆེས་སྦྲུམས་ཚུང་ཚུལ་ལྡན་གནང་ཡང་གསལ་པོ་བྱས་ཏེ་
 “ལགས་ཟེད། བྱིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་པར་ཆད་ཡོང་བ་འདྲིག་ཅིས་
 བཤད་དགོས། གལ་ཏེ་ཁོང་མི་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་སྐད་ཆ་འདིས་ཁོང་ཁྱོད་
 གང་ཡང་མི་ཟ་ཞིང་། ཇི་སྲིད་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྲིད་མི་ཆང་མ་བཟང་
 པོར་བརྩིས་ཏེ་འགྲོ་དགོས། འདིའི་ཐོག་བྱིད་ཆོས་ང་ལ་བྱུང་གྱིན་དེ་ལས་
 མཐར་ཐུག་ཁབ་ཀྱི་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་གསལ་གྱི་ཡོད་ཅིས་ལཱ་སྤྱོད།
 ངའི་བསམ་པར་འདི་ནི་དགོས་མཁོ་ལས་མང་བའི་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་
 ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་སྦྲུམས་ཚུང་ཚུལ་ལྡན་དབང་དུ་སོང་སྟེ་ང་ཆོས་དེ་འདྲ་
 བྱིད་བཟང་ན་ཐུག་ཁབ་ཐོག་རྩ་མཐའ་གྱི་མིས་ཁོངས་འགྲོ་གྱུ་ཟེད། འདིར་
 ངས་དབྱིན་ཇིའི་གྲོགས་པོ་ཞིག་དང་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་དེ་དྲན་སོང་། ཁོང་དེ་
 དུས་ང་ཆོའི་ཡུལ་དང་ངོ་འཕྲོད་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་ཐུབ་མེད། ཁོང་མཐོ་སློབ་
 ཅིག་གི་སློབ་སྟོན་ཟེད། རྒྱ་གར་ནང་ལོ་མང་སྡོན་ནས་ཡོད་ཅིང་། ང་ཆོ་སྐད་ཆ་
 འདྲ་མིན་ཐོག་ཕན་ཚུན་བསམ་ཚུལ་བརྗེ་ལེན་བྱིད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་གིས་ང་ལ་
 “སེམས་ནང་ ‘མིན་’ ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་གར་བ་པལ་མོ་ཆེ་དབྱིན་ཇིའི་མི་
 བཞིན་ ‘མིན་’ བརྗོད་པར་སློ་སྟོབས་མེད་ཅིས་པ་དེ་བྱིད་རང་འདོད་ཀྱི་
 ཡོད་དམ་” ཞེས་དྲིས་སོང་། ངས་ “ཟེད། བྱིད་ཀྱི་གསུངས་པ་དེ་བདེན་པ་
 ཟེད་” ཅིས་ལཱ་དགོས་ཐུག་སོང་། སྐད་ཆ་བཤད་བཞིན་པའི་མི་དེའི་
 སེམས་ཆོར་ལ་བསམས་ཏེ་སློ་ཁོག་དང་བཅས་ཏེ་གསལ་པོར་‘མིན་’
 བརྗོད་པར་ཆམ་ཆོམ་ཡོང་གི་ཡོད། བསྟོ་གནས་ནང་གྲུབ་འབྲས་ལ་སེམས་

ཁུལ་མ་བྱས་པར་གལ་དྲིང་ཚོའི་སེམས་ནང་མིན་ཡོད་ན། ང་ཚོས་མིན་
'བཟོད་དགོས་ཞེས་སྒྲིག་གཞི་བཅོས་ཡོད། འདི་ནི་སྤྱིམས་དང་པོ་རེད། ན་
ངས་འཆེ་མེད་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་སྒྲོར་ལ་བཤད་རྒྱུ་ཡིན།

འཆེ་བ་མེད་པའི་བརྒྱུལ་ཞུ།

འཆེ་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་མི་བསྐྱུན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ངའི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་ན་
དེའི་དོན་ཁྲབ་ཆེ་ཞིང་། གལ་དྲི་དེའི་དོན་མི་བསྐྱུན་པ་ཅམ་ལ་གོ་ན། ཆེག་
དེས་ཁོ་བོ་མཐོ་བ་དང་། མཐའ་མེད་མཐོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་འབྲིད་པ་དེའི་བར་ང་ནམ་ཡང་སྤེབས་མི་སྲུབ། 'འཆེ་
མེད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གོ་དོན་ནི་བྱིས་སུ་ཞིག་གི་ཡིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་
མི་བྱེད་པ་དང་། བྱིས་ལ་རང་གི་དགྲ་བོར་བརྩི་བ་དེའི་ཐོག་དུའང་གུ་ཡངས་
མིན་པའི་བསམ་ཚུལ་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མ་བཞག་པ་དེ་ཡིན། རྒྱུ་ཆ་འདྲིའི་
ནང་ཡིད་གཟབ་བྱས་པ་དེའི་ཐོག་སྤྲུགས་སྤང་གནང་རྒྱུ་ཡིན། ངས་ 'བྱིས་
ཀྱིས་རང་གི་དགྲ་བོར་སེམས་པ་' ཞེས་བཤད་མིང་། 'བྱིས་ལ་རང་གི་དགྲ་
བོར་བརྩི་བ་' ཞེས་བཤད་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། འཆེ་བ་མེད་པའི་ལྷ་
གྲུབ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་དེ་དག་ནི་སྤྱི་ལའང་རང་གི་དགྲ་བོར་བརྩི་བའི་
བསམ་ཚུལ་མེད་ཅིང་། དེས་དགྲ་བོའི་གནས་སྤངས་ཁས་ལེན་གྱི་མིང་།
འོན་ཀྱང་ཁོང་ལ་རང་གི་དགྲ་བོར་བརྩི་བའི་མི་དེ་འདྲ་ཡོད་སྟེ། དེ་ནི་ཁོང་
གི་དབང་འོག་དུ་མིང་། དེར་བརྟེན་མི་དེ་འདྲ་ལའང་ངན་སེམས་གང་ཡང་

མི་འཆང་བའི་ནམ་བཞེད་བྱས་ཡོད། གཤམ་ཏེ་ང་ཚོས་ཁྱུ་ཚུར་གྱི་ལན་ལ་ཁྱུ་
 ཚུར་གཞུས་ན་འཆེ་བ་མིན་པའི་གྲུབ་མོམ་ལས་ཉམས་འགྲོ་བ་ཡིན། ང་ནི་
 འདི་ལས་ཀྱང་ད་དུང་མདུན་དུ་ཐོན་པ་ཡིན། གཤམ་ཏེ་ང་ཚོས་གོགས་པ་ཞིག་
 གཤམ། ཡང་ན་དགྲ་བོར་བསམ་པ་ཞིག་གི་ལས་དོན་ལ་ཁྱོད་མཁའ་བྱེད་ན། ལྟ་
 གྲུབ་འདིའི་ཐོག་ཏག་ཏག་མི་སྡོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ངས་ཁྱོད་བྱ་སྤྱུ་མེད་
 ཅེས་བཞེད་དུས། དེའི་དོན་ང་ཚོས་ (ནོར་འཁྲལ་གྱི་མདུན་ལ་) མགོ་བོ་
 བསྐྱར་ནས་གནས་དགོས་པ་དེ་མིན། ཁྱོད་མི་བྱ་ཞིག་པ་ལས་ངའི་གོ་དོན་ནི་
 འུ་ཅག་གིས་སོ་སོའོ། གཞན་ཞིག་གི་ལས་དོན་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ལང་ན་
 དབང་ཕུག་གི་དབང་ཤུགས་ (Ishwariya Satta) བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་དགྲ་བོར་
 གནོད་འཆེ་བྱས་པའོ། ང་ཚོའི་ལམ་ནས་བསྐྱེད་པ་དེ་འདྲའི་འདོད་བྱེད་
 མི་རུང་བ་དེ་ཡིན། གཤམ་ཏེ་དེ་འདྲའི་བསམ་ཚུལ་ཡང་ང་ཚོའི་སེམས་ནང་
 ཡོད་ན། འཆེ་བ་མེད་པའི་ལྟ་གྲུབ་ལས་ཐོག་པ་ཡིན། བསྐྱེད་གནས་སུ་འཇུག་
 འདོད་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱིས་གོ་དོན་དེ་ཁས་ལེན་དགོས། འདིའི་དོན་ནི་ང་
 ཚོས་ལྟ་གྲུབ་འདི་ཆ་ཆང་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ནམ་ཡང་མིན།
 འདི་ནི་དཔེ་ཆ་ད་ཅིག་ཡིན་ཞིང་། ང་ཚོ་འདིའི་བར་སླེབས་དགོས་པ་ཡིན།
 དཔེ་ཆ་ད་འདི་ནི་གཤམ་ཏེ་ང་ཚོར་དེ་འདྲའི་རྣམས་སླེབས་ཡོད་ན། རྒྱུ་ཅིག་
 འདིར་ཐོབ་པར་བྱེད་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་སློ་འཛིན་
 བྱ་དགོས་པའི་དབྱིབས་རྩིས་རིག་པའི་བསྐྱེད་བྱ་དེ་འདྲ་ཞིག་མིན་ཞིང་། འདི་
 ནི་ཨང་རྩིས་ཀྱི་དྲི་བ་ཁག་པོ་དེ་ཚོའི་གྲུབ་འབྲས་བདོན་རྒྱ་དེ་འདྲའང་མིན།

འདི་ནི་དེ་དག་བསྐྱབ་རྒྱ་ལས་ལྟ་བུ་འགྲེལ་ཞིག་གིས་དཀའ་བ་ཡོད། ཅང་
 ཅིས་ཀྱི་དྲི་བ་ཁག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལན་བཙལ་བ་ལ་བྱིད་ཚོ་ལས་མང་པོ་ཞིག་
 མཚན་ཕྱིད་བར་གཉིད་མ་ཁུགས་བར་བསྐྱད་ཡོད། འོན་ཀྱང་དཔེ་ཚད་འདི་
 རང་གི་མི་ཆེན་ནང་ཉམས་སྲུང་བ་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཡོང་བ་ཡིན། བྱིད་
 ཀྱིས་མཚན་མང་པོ་གཉིད་མེད་པར་མཚན་ཕྱད་གཏོང་དགོས་ཤིང་། ཡིད་
 སྐྱབ་བམ་ཁྲད་པ་དཀྱུགས་པ་དང་ནང་གི་ཚོར་བའི་གནས་སྤངས་མང་པོ་
 ཞིག་ནས་བརྒྱད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་རྗེས་བྱིད་རང་དཔེ་ཚད་འདིའི་བར་
 སླེབས་ཐུབ་པའམ། ཡལ་ཆེར་དཔེ་ཚད་འདི་དང་ཉེ་བར་སླེབས་ཐུབ་ཅིས་
 བརྗོད་ན་ལེགས་པར་མཐོང་། མི་ཞིག་ལྟ་བུ་འདིའི་ཤུགས་ཀྱི་སྒྲོབས་
 ཤུགས་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་དེས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དང་ཆེས་ཉེ་བར་
 སླེབས་སྐྱབས་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་རང་གི་རྟེན་པའི་ཉེ་འབྲམ་དུ་འཕྱོལ་རྒྱ་
 རེད་ཅིས་ངས་ལྟ་བུ་འདིའི་ཐོག་དེ་ལྷག་གང་ཡང་ཁྱེད་རྒྱ་མིན། དེས་འཛིག་
 རྟེན་མཐའ་དག་རང་གི་རྟེན་པའི་སྤྱིང་བལྟ་འདོད་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་མིན་ཞིང་།
 འོན་ཀྱང་འདི་ནི་ངས་པར་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་ཞིག་རེད། གལ་ཏེ་བྱིད་
 ཀྱིས་རང་གི་བཙུང་བ་དང་རང་གི་འཆི་བ་མེད་པའི་འཇུག་པ་རྣམས་རང་གི་
 དབྱ་བོའི་ཐོག་ཟུབ་དུ་མེད་པའི་རྗེས་ཤིག་བཞག་ཐུབ་པ་དེ་འདྲའི་གསལ་
 བཏོན་ཐུབ་ཆེ། དེས་ཀྱང་བཙུང་བའི་ལན་བཙུང་བའི་ཐོག་ནས་སྤྱད་ཀྱི་རེད།
 འདི་ལས་བསམ་རྒྱལ་གཞན་ཞིག་ཐོན་པ་ནི་ལྟ་བུ་འདིའི་ནང་གསང་ཡིབ་
 ཀྱིས་བྱས་པ་མིན་པར་ཉན་མོའི་སྤང་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་རུང་། གང་

ལྷ་རྩེག་འཇུགས་ཐོག་ནས་བྱས་པའི་འཆེ་བ་དང་དམར་གསོད་ལ་ཅེ་ག་
 ནམ་ཡང་མེད་པ་དེ་རེད། རང་ཡུལ་གྱི་ཆེད་དུ་འཇུག་ཡང་ན་རང་གི་ཐུག་
 པའི་ལྷོས་བཅས་ནམས་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་སྤང་སྦྱོབ་ཆེད་དུ་འང་འཆེ་བ་ཅི་འདྲ་
 ཞིག་ཡིན་རུང་དེ་ལ་ས་ཆ་མེད། དེ་འདྲ་བའི་ཆེ་མཐོང་སྤང་སྦྱོབ་བྱ་སྡུ་དེ་ནི་
 ཆེ་མཐོང་སྤང་སྦྱོབ་གང་ཡང་མིན། འཆེ་བ་མེད་པའི་ལྷ་གྲུབ་འདིས་གང་
 བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། མི་ཞིག་གིས་དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་མིན་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་ན།
 རང་ཉིད་དེ་ཡི་ལག་དུ་ཅིས་སྤྱད་དེ་རང་གི་ལྷོས་བཅས་ནམས་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་
 སྤང་སྦྱོབ་བྱ་དགོས་པ་དེ་རེད། དེའི་ཆེད་དུ་ལག་འཛིངས་ལས་ཉ་ཅང་ལྷག་
 པའི་ལུས་སྦྱབས་དང་སྤྱང་སྦྱབས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཡོད། བྱིད་ལ་ལུས་སྦྱབས་
 སྤུན་བྱ་ཡོད་སྟེ། དེ་ལ་ངས་སྤྱང་སྦྱབས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་མིན། འོན་ཀྱང་
 སྦྱབས་ཤུགས་དེ་བེད་སྤྱོད་ཀྱང་བྱེད་དགོས། འོན་ཀྱང་དེ་སྦྱབས་ཤུགས་དེ་
 བེད་ལོག་ཕྱིན་ན་གང་ཡོང་ངམ། དཔེར་ན་མདུན་གྱི་མི་དེ་ཁོ་བས་ཁེངས་
 ཡོད་ཅིང་། ཁོའི་འཆེ་བའི་ཁ་གཏད་དེ་འཆེ་བས་བྱས་ཏེ་བྱིད་ཀྱིས་ཁོའི་ཁོ་
 བ་དེ་མང་དུ་གཏོང་གི་ཡོད། ཁོས་བྱིད་རང་བསད་དེ་བྱིད་ཀྱི་ལྷོས་བཅས་
 ནམས་ཀྱི་ཐོག་དུ་མཛོང་གི་ཡོད། ཁོ་བཞག་མ་དེ་འདྲ་བྱས་ཏེ་ཞི་བར་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་བྱིད་ཀྱིས་ཡ་ལན་མ་བྱས་པ་དང་། རང་གི་ལྷོས་
 བཅས་དང་ཁ་གཏད་དབར་བརྟན་པོར་ལངས་ཏེ་ཁོས་ཚུར་སྐོལ་བྱས་པ་དེའི་
 ཡ་ལན་མ་སྤྱད་པར་བཟོད་བསྐྱུ་བྱས་ན། ཁོའི་འཆེ་བ་མཐའ་དག་བྱིད་ཀྱི་
 ཐོག་ལ་འཕངས་ཏེ་བེད་མེད་ཆགས་འགྲོ་སྡུ་དང་། བྱིད་ཀྱི་ལྷོས་བཅས་

རྒྱལ་ཁོང་སྐྱོན་མེད་པར་གནས་ཀྱི་རེད་ཅེས་ངས་ཐག་བཅད་དེ་ཁྱ་ལྟ་ཡིན།
 མི་ཆེ་སྐྱེལ་ལྷགས་འདིའི་ནང་དེང་སྐབས་ལུ་རྩ་ནང་རྒྱག་བཞིན་པའི་
 དམག་འབྲུགས་རྒྱལ་ཁྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་གཅེས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་
 དེའང་མེད། དེའི་ཆེས་སྟུ།

ཆངས་ཐྱིད་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུ།

མི་གང་ཞིག་སྐྱེ་ཁལ་གྱི་ཁ་བས་འདེགས་ཞུ་འདོད་ཡོད་པའམ། ཆོས་ཕྱོགས་
 གྱི་མི་ཆེའི་གཞུགས་བརྟན་ངོ་མ་ལྟ་འདོད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཆང་ས་སྐྱག་ཟིན་
 པའམ། ཆང་ས་བསྐྱབ་སྐྱུ་གང་ཡིན་རུང་བཟུམས་པའི་མི་ཆེ་སྐྱེལ་དགོས།
 ཆང་ས་དེས་བྱད་མེད་ཅིག་དང་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཕན་ཚུན་ཉེ་བར་འབྲིད་ཡོང་བ་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་དམིགས་བསལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ནས་སྐྱེ་བའི་བར་ནམ་ཡང་ཁ་
 གྲུལ་དུ་མེད་པའི་སྐྱོགས་པོ་ཆགས་འགྲོ་ཡི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ངའི་བསམ་པར་
 ཆང་ས་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ནང་ཀམ་ཆགས་ཁོ་ན་ཡོད་
 དགོས་པ་དེ་ངས་མི་དགོས། གང་ལྟར་བསྐྱོ་གནས་སུ་ཡོང་མཁན་རྣམས་ལ་
 དེ་རང་ལ་བ་གྱི་ཡོད། ངས་འདིའི་ཐོག་མང་པོ་ལ་བ་སྐྱེ་མིན། དེའི་ཇེས་ལ།

རི་མི་ལྷོང་བའི་བརྟལ་ཁྲ།

རང་གི་དུང་འགྲོའི་འཇུག་པ་རྒྱལ་པ་བདེ་སྒྲུབ་དབང་འོག་དུ་བཅུག་འདོད་
ཡོད་པའི་མི་རྒྱལ་སྤྱི་མཉམ་རང་གི་རྩོམ་པ་པོ་ལ་མངའ་བརྒྱུ་ཆེ་དེ་ལྟར་

བྱེད་ཐུབ། ངའི་མཐམ་སྒྲོར་འདི་ནི་ཆེས་དཀའ་བའི་བརྒྱུ་ཞུགས་ཤིག་ཡིན།
 ང་ད་ལྟ་བུ་ཀྱོང་འི་ཡ་ཉལ་ཁང་བལྟས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། ངས་དེར་རིགས་
 ཀྱི་དབྱེ་བས་མིན་པར་རྩི་དབྱེ་བས་ཐབ་ཆང་མང་པོ་ཞིག་མཐོང་སོང་།
 མཐོང་ནས་སྐྱུག་བསྐྱུ་སྒྱེད་གོས་པ་ཡིན་ཡང་། ད་གོམས་པ་ཐེབས་ཟིན་
 པར་བརྟེན་སྐྱུག་བསྐྱུ་མ་བྱུང་། དེར་ལྷུལ་ཕྱོགས་གང་ནས་ཡོང་བའི་མི་
 དེའི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་དེ་གའི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སྒྲན་སྒྲ་དེ་དག་ཟས་སུ་ཆད་གཞི་
 དེ་རང་སྒྲགས་དེ་ལྟོ་ཆས་བཟོ་བའི་རྒྱུ་གཞི་ཅིག་འདུག དེར་བརྟེན་བྲམ་
 ཟེ་གཅིག་ཕྱ་ལའང་ལྟོ་ཆས་བཞེས་ཁང་དང་ཐབ་ཆང་ཐ་དད་ཡོད། དེར་སྒྱི་
 ཆོགས་འདྲ་མིན་གྱི་མིའི་འདོད་འདུན་སྒྲ་མོ་དང་མཐུན་པར་ཟས་བྲངས་ཀྱི་
 ཡོད། བྱེད་རང་སོམས་དང་། དེ་ནི་ལྟུ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་མིན་པར་དེའི་
 བྲན་གཡོག་ཡིན། ངས་ལབ་འདོད་པ་ཞིག་ལ། གལ་ཏེ་ང་ཆོས་ཇི་སྤྱད་
 གོམས་པ་དེ་ལས་རང་གི་སེམས་མ་བཞོག་པ་དང་། ཇི་དང་ཀོ་ཕི་(Coffee)
 ཆོང་ཁང་དང་ཐབ་ཆང་དུ་མ་ལས་རང་གི་མིག་མ་བཙུམས་པ། ལུས་
 ཁམས་བདེ་ཐང་ལ་མཁོ་བའི་ཟས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་ཤིས་མི་བྱེད་པ། ང་
 ཆོས་ཟས་སུ་བསྐྱེས་པའི་ངར་སྒྲོང་མཁན་དང་། སྤྱད་སྒྱེ་མཁན། ཆོག་པར་
 བྱེད་པའི་སྒྲན་སྒྲ་རྒྱུ་མས་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཆེད་བྲ་སྒྲིག་མི་བྱེད་པ་དེ་སྤྱད་དེ་
 ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བའི་དགོས་དོན་མེད་པའི་ངར་བྱགས་འདུལ་སྒྱུ་དེ་ང་ཆོས་
 མི་ཐུབ། གལ་ཏེ་ང་ཆོས་དེ་འདྲ་མ་བྱས་ན་རང་གི་རྒྱས་སྒྲོབས་དང་ང་ཆོར་
 བྱུང་བའི་གཅེས་ནོར་དམ་པ་དེ་ཡང་ཆུད་ཟོས་གཏོང་བ་རེད། དེ་ལྟར་བཟའ་

བདུང་གི་ཡུལ་བསྐྱེན་པ་ལ་ཐིམས་ནས་ང་ཚོ་དུང་འགྲོ་རྣམས་ལས་ཀྱང་མར་
 ཟག་གྱུ་རེད། ཟས་ལ་སྤྱད་གྱུ་དང་གནས་གྱུ་ནི་དུང་འགྲོས་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་རེད།
 འོན་ཀྱང་བྱེད་ཀྱིས་རྟེན་པ་གང་ཞིག་ལྟེན་ཅི་རྩོད་གི་ཐེས་སུ་གནས་པ་
 མཐོང་སོང་ངམ། སོ་སོས་གང་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་སོ་སོས་ཤེས་མི་ཐུབ་པ་དེ་
 ཅམ་གྱི་ཟས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་གཏོང་བ་དང་། ཟས་གསར་པ་དག་གི་
 འཚོལ་ཞིབ་ལ་སྒྲི་ནས་སྒྲན་སྒྲ་ལྟན་པའི་མངར་སྒྱར་གྱི་ཟས་རྣམས་ཀྱི་བྱུ་
 བསྐྱགས་སྤེལ་བའི་གསར་ཤོག་གི་ཐེས་སུ་གྱུག་ཞོག་བྱེད་པ་དེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
 དཔལ་ཡོན་རྣམས། ཡང་ན་དངོས་ཡོད་མི་ཆེན་མཆན་ཉིད་ཅིག་ལ་འདོད་ཀྱི་
 ཡོད་དམ།

མི་རྒྱ་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས།

ངས་ལ་བ་འདོད་པ་ཞིག་ལ་ང་ཚོ་ (ཆང་མ་) ཕྱགས་གཅིག་ནས་རྒྱན་མ་རེད།
 དངོས་པོ་ཞིག་སོ་སོར་འཕུལ་དུ་དགོས་མཁོ་མེད་ཀྱང་སྤངས་ཏེ་ཉར་འཛིག་
 བྱེད་ན་སྒྲི་བོ་གཞན་ཞིག་ལ་མི་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ངས་སློ་ཁོག་བྱས་ཏེ་
 ལ་བ་འདོད་པ་ཞིག་ལ། ང་ཚོའི་ཉིན་རེའི་དགོས་མཁོའི་ཆེད་དུ་འདང་ངས་
 བཞིན་པའི་དངོས་ཐེས་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་པ་ནི་རང་བྱུང་ཁམས་འདིའི་སྒྲིན་མེད་
 དང་གཞི་ཅིའི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཤིག་རེད། ང་ཚོར་ཇི་ཅམ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་དེ་
 ཅམ་སྤང་ན། འཛིག་ཏེན་ནང་དབུལ་ཕོངས་མེད་པར་བཏེན་སུའང་བཀྲུས་
 ཏེ་འཆི་བར་མི་འགྱུར། འོན་ཀྱང་ཇི་སྤྱིད་མི་མཉམ་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་རྒྱ་

བཞིན་པ་དེ་(ཤེས་དགོས།) ང་ཀྱི་ཚོགས་ཤིང་ལུགས་པ་མིན་ཞིང་། གྱུ་ཚོར་
 སོགས་ཡོད་པ་རྣམས་ལས་འཕྲོག་འདོད་མེད་ཅུང་། ཟུང་པའི་ནང་དུ་སྒྲུང་
 བ་ལྟ་འདོད་ཡོད་པ་དེ་ཚོས་སྒྲེར་གྱི་ཐོག་ནས་སྒྲིག་ཁྲིམས་འདི་བརྩེ་དགོས་
 ཞེས་ངེས་པར་དུ་ལབ་འདོད་ཡོད། ངས་སུ་ཞིག་གི་ས་ནས་གང་ཡང་འཕྲོག་
 འདོད་མེད། དེ་ནི་འཆེ་བ་མེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལས་ཉམས་པ་ཟེར་གྱི་
 རེད། གལ་ཏིང་ལས་གཞན་ཞིག་ལ་མང་བ་ཡོད་དུ་ཆུག་གྱུང་། རང་གི་མི་
 ཆེད་སྒྲིག་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ངས་ཐག་བཅད་དེ་ཞུ་
 ཐུབ་པ་ཞིག་ལ། ང་ལ་ཇི་ཅམ་གྱིས་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་དེ་ལས་ལྷག་པ་བཞག་
 གྱུརིང་ལ་སློལ་བ་མེད། གྱུ་གར་ནང་མི་ས་ཡ་གསུམ་དུས་གཅིག་ལྟོ་ཆས་
 བཟས་ཏེ་ཆོམ་དགོས་ཐུག་གི་ཡོད། དེའང་བག་ལེབ་སྐྱམ་པོ་ཞིག་དང་ཆ་
 སེན་མོ་གང་ལས་ལྷག་པ་གང་ཡང་མེད། རྒྱང་པོ་བཤད་ན་ཇི་སྲིད་མི་ས་ཡ་
 གསུམ་པོར་དེ་ཤིང་ནས་ལྟོ་ཆས་དང་གོས་བཟང་བ་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྲིད་བྱིད་
 རང་དང་ང་ལ་དངོས་པོ་གང་གི་ཐོག་དུའང་ཐོབ་ཐང་གང་ཡང་མེད། སོ་
 སོར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་ཤེས་རྟོགས་མང་བ་ཡོད་པར་བརྟེན། རང་
 གི་དགོས་མཁོ་ཉུང་དུ་གཏོང་དགོས་མ་ཟེད། དེ་དག་འཚོ་སྤྱོད་ཐུབ་པ་དང་།
 ཟས་གོས་ཐོབ་ཐུབ་ཆེད་རང་དོས་ནས་བཀྲེས་ལྟོགས་བཟོད་བསྐྱེན་ཆུན་བྱེད་
 དགོས། འདིའི་རྗེས་ལ་འདིའི་ཐུབ་འབྲས་སུ་གསོག་འཛིག་མེད་པའི་བརྟུལ་
 ཞུགས་སྤེབས་གྱི་ཡོད།

རང་ཡུལ་པའི་བརྟུལ་ཞུ།

དང་ས་རང་ཡུལ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཐོག་བཤད་རྒྱུ་ཡིན། བྱིད་ཚོ་རང་ཡུལ་
པར་གཞོལ་བའི་མི་ཆེ་དང་སེམས་ཚོར་ལ་ཆ་རྒྱས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། གལ་
ཏིང་ཚོས་རང་གི་དགོས་མཁོ་ནམས་བསྐྱབ་ཆེད་རང་གི་བྱིས་མཆེས་ལས་
ཕྱི་མི་མཉམ་དུ་ཆོང་འབྲེལ་བྱེད་ན། དེ་ནི་མི་ཆེའི་འགོ་ལྟགས་དམ་པ་ཞིག་
ལས་བཞུལ་བ་རེད་ཅེས་ལོ་བ་རྒྱུ་ཡིན། གལ་ཏེ་མི་ཞིག་བོམ་སྤེལ་ནས་ཡོང་སྟེ་
འདིར་སྤྱོད་སྤྱད་བཅོང་འདོད་ཡོད་པ་དང་། བྱིད་རང་གི་ཉེ་འབྲམ་དུ་མདྲས་
ལ་འཆར་ཡོང་ས་བྱས་པའི་ཆོང་པ་ཞིག་ཡོད་ན། བྱིད་ཀྱིས་བོམ་སྤེའི་ཆོང་པ་
དང་སྤྱོད་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དེ་འོས་འཆམས་མིན། རང་ཡུལ་པའི་སྐོར་ལ་ངའི་
བསམ་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་མདྲས་ནས་བྱིད་རང་སར་རྩལ་ཅན་
བྱི་སྐྱ་བཞུར་ཞིག་ཡོང་ན་དེ་བཟང་སྟེ་རང་གི་བྱོང་གི་སྐྱ་བཞུར་ལ་སྐྱབས་
བཅོལ་དགོས། གལ་ཏེ་བྱིད་རང་ལ་བྱོང་གི་སྐྱ་བཞུར་དེ་མདྲས་འི་སྐྱ་བཞུར་
དང་མཚུངས་པ་ཐབས་མཁས་པོ་ཞིག་དགོས་པ་ཆོར་ན། བྱིད་ཀྱིས་ལས་ཀ་
དེ་འདྲ་བསྐྱབ་དུ་འཇུག་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་འདོད་ན་ཁོས་རང་གི་ལས་
དོན་ (ལེགས་པར་) ཤེས་ཆེད་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཁོང་མདྲས་ལ་གཏོང་
དགོས། འདིའི་མིང་ལ་རང་ཡུལ་པ་རེད། གལ་ཏེ་བྱིད་ཀྱིས་འདི་མ་བྱས་
པར་སྐྱ་བཞུར་གཞན་ནས་ལས་ཀ་སྤངས་པ་ཡིན་ན་དེ་མ་འབྲེགས་པ་རེད།
དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་ཅ་ལག་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་གར་ནང་བཟོ་བསྐྱུན་མི་བྱེད་པ་དེ་
མཐོང་གི་ཡོད་ན། དེ་དག་མེད་པར་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱུའི་འབད་ཅོལ་བྱེད་

དགོས། ང་ཚོས་དགོས་མཁོ་ཅན་དུ་བསམས་པའི་ཅ་ལག་མང་པོ་ཞིག་མེད་
 པར་གནས་དགོས་ཆགས་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་ལ།
 ཐེངས་གཅིག་ཡིད་སེམས་ག་སྟེག་བྱེད་ཐུབ་ན་འགྲུལ་པའི་ཡར་རྒྱས་ཞེས་
 པའི་དེབ་ཀྱི་འགྲུལ་པ་ལྟར་བྱེད་རང་གི་ཕྱག་པ་ལས་ཁུར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཕབ་པ་
 ཚོར་གྱི་རེད། འགྲུལ་པ་ཞིག་རང་གི་ཕྱག་པར་ཁུར་ཆེན་པོ་ཞིག་འོར་འདྲིན་
 བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེའི་བར་ལ་ཁྱེ་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཉ་མི་གོ་བར་ས་ཆ་ཞིག་
 ལ་ཟག་པར་བརྟེན། འགྲུལ་བཞུད་འགོ་འཇུགས་སྐབས་ལས་ད་ཆ་ཡང་བ་
 ཚོར་བ་རེད། དེ་ལྟར་བྱེད་ཚོས་རང་ཡུལ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་འདི་ཉམས་སུ་
 སྒངས་པ་དང་བྱེད་ཚོ་ལའང་ཡང་བ་ཚོར་རྒྱ་རེད།

”

མི་འཇིགས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་
 དེ་ནས་འདིར་མི་འཇིགས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱང་ཡོད། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་
 སུ་སྒྲོར་བསྐྱོད་སྐབས་ངས་རྒྱ་གར་དང་དེའི་ཤེས་ཡོན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་གཙོང་
 པོ་བཟོ་བའི་འཇིགས་པས་ཟེན་འདུག་པ་དེ་མཐོང་སོང་། ང་ཚོ་སྤྱི་ཡོངས་
 ནས་རང་གི་མཆུ་དོ་བཙུགས་ཡོད་པ་རེད། རང་གི་ཕྱག་ཚད་པའི་བསམ་
 ཚུལ་སྤྲ་གསང་མེད་པར་བཤད་ཀྱི་མེད། ང་ཚོ་གཅིག་ཤུའི་ཁྲོད་དེའི་བགོ་
 སྒྲིང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྒྲོ་རའི་ནང་རང་ཉིད་བཅུག་སྟེ་ང་ཚོས་སྐད་ཆ་ཇི་འདྲ་
 ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད་རུང་། དེ་དག་ལ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞིག་སྤྱིན་གྱི་མེད།
 གལ་ཏེ་ང་ཚོས་མི་སྤྱི་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྒངས་ཡོད་ན་ང་ལ་གང་ཡང་ལབ་

རྒྱ་མིང། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་སྤྱི་ཡོངས་ཐོག་ནས་འགའ་ཞིག་བཤད་དུས་
 དངོས་གནས་ཡིད་ཆེས་མེད་རུང་ཆ་ཆང་བཤད་ཀྱི་ཡོད། སྤལ་ཆེར་རྒྱ་གར་
 རྒྱ་གསུང་བཤད་གནང་མཁན་འགོ་བློན་ཆ་ཆང་གི་གནས་སྐངས་དེ་རང་ཅིད་
 འདུག དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐངས་ནང་ངས་ལ་མ་རྒྱ་ཞིག་ལ། གལ་དེ་དེ་ལ་
 དབང་ཤུགས་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་བེད་སྤྱོད་འགྲིགས་ཀྱི་ཡོད་ནང་ཚོ་འཛིགས་
 དགོས་པའི་དབང་ཤུགས་གཅིག་ཤུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་དབང་ཤུགས་ཅིང་།
 དབང་ཤུགས་ལ་ཞིད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་སུ་ལའང་མི་སྐྱེས་ བྱིད་རང་རྣམ་པ་ཐི་
 འདྲ་ཞིག་དུའང་དཔོན་གནས་བདེན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱང་འདྲོད་ཡོད་ན་
 མི་འཛིགས་པ་དེ་དེའི་ངེས་ཅན་གྱི་དགོས་མཁོ་ཞིག་ཅིང་། དེར་བརྟེན་བཙམ་
 ཐུན་སྤྱི་ནང་མི་འཛིགས་པ་དེ་བུམ་ཟེའི་ངེས་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་པོ་དེ་
 འདྲོད་ཡོད། ང་ཚོ་སྤྱབ་འབྲས་ལ་འཛིགས་ནས་བདེན་པ་བཤད་དུས་ཞིད་
 སྤང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མི་གང་ཞིག་བདག་ཉིད་མཚོག་ལ་འཛིགས་པ་དེ་ཐེ་ཚོམ་
 མེད་པར་འཛིག་རྟེན་པའི་སྤྱབ་འབྲས་གང་ལའང་མི་འཛིགས་པ་ཐག་གིས་
 ཚོད། ཚོས་ཤེས་རྒྱ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་འདྲིན་པ་བྱེད་འདྲོད་ཐོན་དུང་ཚོས་མི་
 འཛིགས་པ་དེ་རང་གི་རང་བཞིན་བཟོ་དགོས་པ་དེ་བྱིད་ཀྱིས་མི་འདྲོད་དམ།
 ཡང་ན་ང་ཚོ་གཞན་ལས་འཛིགས་པ་བཞིན་རང་གི་ལུང་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་
 ཐོག་དུ་འཛིགས་སྐྱལ་དང་མགོ་གཞོན་ཏུ་རྒྱ་དེ་ང་ཚོའི་ལས་འགན་ཡིན་ནམ།
 དེ་ལྟར་མི་འཛིགས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དེ་ཐི་ཅམ་གྱི་དགོས་མཁོ་ཅན་ཡིན་པ་
 དེ་ཤེས་སྤྱབ་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་བརྟུལ་ཞུགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ནི།

ཟེག་པར་བསམ་པའི་བརྒྱལ་ཞུ།

དེང་སྐབས་ཉི་མའི་ཚས་ལ་བསལ་དུ་མེད་པའི་ནག་ཐོག་ཅིག་ཐོག་ཡོད། དེ་
ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཡོང་བ་ཞིག་ལ་ངས་འདྲོད་ཀྱི་མེད། ངའི་བསམ་
པར་ཟེག་མི་རུང་བར་བརྩི་བའི་ཞབས་འདྲིན་དེ་དང་། ཞེ་འགྲུས། མངོན་
པར་གནོན་པའི་གདོན་དེ་ང་ཚོའི་ཐོག་དུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཡོ་འགལ་གྱི་
ནང་ང་ཚོ་ཉམས་སྡུད་ཀྱི་མཐར་སྐྱབས་པའི་རང་གི་མི་ཟེགས་ཀྱི་བྱང་རབས་
ཀྱི་དུས་ཚོད་དེའི་ནང་འཇུག་ཡོད་ཀྱི་རེད། དེ་ནས་ད་བར་ང་ཚོའི་ཐོག་དུ་
བཞིན་ཡོད། ངའི་བསམ་པར་དེ་ནི་དམོད་པ་ཞིག་རེད། ཇི་སྲིད་དམོད་པ་དེ་
གནས་པ་དེ་སྲིད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ས་གཞི་རྒྱ་གར་ནང་ང་ཚོ་ར་དཀའ་ངལ་ཇི་
འདྲ་ཞིག་བཅོད་དགོས་ཀྱང་དེ་ནི་ཐར་ཐབས་མེད་པའི་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་དེའི་
ཉེས་ཆད་དུ་བསམ་སྐྱེལ་ས་གཞན་ཐབས་ཤེས་མེད། ལས་ཟེགས་ཀྱི་དབྱེ་
བས་འགའ་ཞིག་ལ་ཟེག་མི་རུང་བར་ཇི་ལྟར་བརྩི་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ངས་
ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག བྱིད་ཚོ་སློབ་གཉེར་བ་དང་དེང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཐོབ་
བཞིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་གལ་ཏེ་སྤྲིག་པ་དེའི་ཟེགས་ཟླ་ཆགས་ན་དེ་ལས་ཡིག་
མ་ཤེས་པར་བཟུང་པ་དེ་རང་ལེགས།

ང་ཚོའི་མདུན་དུ་དཀའ་ངལ་ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བརྗོད་མ་
དགོས། དེ་ནི་འཁོར་བ་འདྲིའི་ནང་མི་སྲུ་ཞིག་ལ་འང་ཟེག་མི་རུང་བར་
བརྩི་བྱེད་མེད་པ་དེ་བྱིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཤེས་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཀྱི་བྱིས་ཆང་
དང་ཉེ་འཁོར་གྱི་མི་ནམས་ལ་སྐད་ཆ་དེ་རུས་ཤུགས་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སློབ་

གསོ་བསྐྱོན་ཐུབ་ཀྱི་མེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། བྱིད་ཀྱིས་ཕྱི་སྒུལ་གྱི་སྐད་ཡིག་
 ཅིག་བརྒྱད་དེ་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་དང་། བྱིད་ཀྱི་རུས་པ་ཆ་ཆང་དེའི་ནང་
 སོང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་བསྐྱེ་གནས་སུ་ང་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་བརྒྱད་ལམ་
 སྐད་ཡིག་དེ་རང་ཡུལ་གྱི་སྐད་ཡིག་རྣམས་དགོས་པའི་སྒྲིག་གཞིའང་བཟོས་
 ཡོད། ཡུ་རོབ་ནང་ལེགས་བྱང་ལྷན་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སྐད་ཡིག་
 ལས་གཞན་པའི་སྐད་ཡིག་གཞན་གསུམ་མམ་བཞིའང་སྤྱད་གི་ཡོད། ཡུ་རོབ་
 ནང་མི་རྣམས་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་སྒྲིག་པར་ནང་དུའང་སྐད་ཡིག་རྣམས་ཀྱི་
 དཀའ་ཚོག་བསལ་ཕྱིར་ང་ཚོས་བསྐྱེ་གནས་སུ་ཇི་ཅམ་རུས་པ་དེ་ཅམ་སྒྲིག་པར་
 གྱི་སྐད་ཡིག་རྣམས་ངས་པར་དུ་སྤྱད་དགོས་པའི་ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད། སྐད་
 ཡིག་འདི་དག་སྤྱད་སྒྱུར་དཀའ་ངལ་གང་འཕྲད་པ་དེ་དབྱིན་སྐད་ཐོག་མཁས་
 པ་ཆགས་ཆེད་འབད་ཚོལ་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་ན་གང་ཡང་མིན། ང་ཚོ་དབྱིན་
 སྐད་ཐོག་མཁས་པ་ཆགས་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ཅིང་། དམིགས་བསལ་འགའ་ཞིག་
 ཡུད་ན་དེ་ང་ཚོ་ལ་ད་བར་བྱུང་མེད། ང་ཚོས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཆ་དེ་
 རང་གི་མ་སྐད་ནང་ཇི་ཅམ་གསལ་བར་བཟོད་ཐུབ་པ་དེ་ལྟར་དབྱིན་སྐད་ནང་
 ཡོང་མི་ཐུབ། ང་ཚོས་བྱིས་པའི་སྐབས་སུ་གང་སྤྱད་སུ་པ་དེ་དྲན་པ་ནས་ཇི་
 ལྟར་བསུབ་ཐུབ་བཅ། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་ཕྱི་སྒུལ་གྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་རང་
 གི་དར་མའི་མི་ཆེ་འགོ་འཇུགས་བྱེད་དུས་དངོས་གནས་དེ་རང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
 དེ་ཡིས་ང་ཚོའི་མི་ཆེའི་ནང་སེར་ཁ་ཤོར་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་ང་ཚོས་རེན་ཐང་
 ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་འཇུག་དགོས་ཀྱི་རེད། ད་བྱིད་ཀྱིས་བསྐྱེ་བ་སྒྲིབ་གཉེར་

དང་རེག་མི་རུང་བའི་དབར་འབྲེལ་བ་གང་ཡོད་པ་དེ་གེས་ཐུབ། བསྐབ་བ་
 སློབ་གཉེར་དར་བྱས་ཆེན་པོ་འགྲོ་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེང་སང་ཡང་རེག་མི་
 རུང་བའི་བསམ་པ་དེ་ཐུར་བཞིན་གནས་ཡོད། བསྐབ་པ་སློབ་གཉེར་ལ་
 བརྟེན་ནས་ང་ཚོས་སྒྲིག་པ་འདྲིའི་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་ངོ་གདོང་དེ་མཐོང་
 བ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་ཞིད་སྤང་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་བསམ་ཚུལ་
 འདི་རང་གི་བྲིམ་དུ་འབྱེར་བྱུང་གི་མེད། ང་ཚོར་རང་གི་བྲིམ་ཆང་དང་བྲིམ་
 ཆང་གི་སྒོལ་རྒྱུ་ལ་མྱོངས་ནད་ཅིག་ཡོད་རེད། བྲིད་ཀྱིས་ “གལ་ཏྲིངས་
 མ་མཐར་ད་སྒྲིག་པ་འདྲིའི་ཟླ་སྒྲིགས་བྲིད་འདོད་མེད་ཅེས་ལབ་ན་ངའི་པ་
 མས་སྒོག་གཏོང་གི་རེད་”ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ངས་ལབ་རྒྱུར་ཤུགས་གལ་
 ཏྲིཁོས་བྱུང་འཇུག་གི་མིང་གི་ཅུ་ཆེའི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་འདོན་ན་ཁོའི་པས་
 སྒོག་གཏོང་གི་རེད་ཅེས་པ་འདྲིའི་ཐོག་ནས་ཡང་བསམ་སྒོ་བཏང་མེད། དེ་
 ལས་ཐོག་སྒྲིཁོང་གིས་བྲིམ་ཆ་ཆང་ནང་དང་། ཟུར་གདོང་འདི་ནས་ཟུར་
 གདོང་དེའི་བར། པ་མདུན་དུ་ཡོད་བཞིན་དུའང་དེའི་མིང་གི་འདོན་པས་
 འུར་སྒྲིག་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ང་ཚོས་རང་གི་བཀྱར་འོས་པ་མ་མདུན་དུ་
 ཡོད་བཞིན་དུ་རེག་མི་རུང་བ་དེ་འདོར་བྱུང་། གལ་ཏྲིང་འདི་ལས་འགའ་ཞིག་
 ལ་ཕོག་བྱུང་གྲགས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་སྒོག་འདོར་བ་ཡིན་ན་ངའི་བསམ་པར་དེ་
 ལ་གོད་ཆགས་གང་ཡང་མེད། དེ་འདྲུ་བའི་ཕོག་བྱུང་གྲགས་ཆེན་པོ་འགའ་
 ཞིག་པལ་ཆེར་དགོས་ཀྱི་མེད་དམ་སྟེ། མི་རབས་ནས་མི་རབས་བརྒྱད་དེ་
 འགྲོ་བའི་རྒྱུང་ཞིན་འདི་དག་ལྟ་ཚུགས་དང་བཅས་དེ་སྤྱང་བསྐྱད་ན་དེ་འདྲའི་

བྱུང་གྱིན་ཡོང་སྟེ། འོན་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷན་པ་རང་བྱུང་གི་སྒྲིག་ལམ་ཞིག་
ཡོད། སྒྲིག་ལམ་ཆེ་བ་དེ་ཚུལ་མཐུན་སྲུང་བཞིན་དུང་དང་ངའི་ཡ་མས་དེ་
སྟོས་བདང་བྱེད་དགོས། -

དང་ཚོ་ལག་འཛུལ་ཐོག་ཡོང་གི་ཡིན། བྱིད་ཀྱིས་“ང་ཚོ་ལག་པས་
ལས་ཀ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་དགོས་སམ་“ཞེས་དྲི་བ་འདྲི་སྟེ། ཡང་“ལག་པའི་
ལས་ཀ་ནི་ཡི་གེ་མ་ཤེས་པ་དེ་ཚོས་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ང་ནི་ཚོམ་རིག་དང་
ཆབ་སྟོན་གྱི་ཆེད་ཚོམ་ནམས་སྟོན་གྱི་ཁྱེད་ལ་བས་གནས་ན་འགྲིགས་” ཞེས་
ལབ་སྟེ། ངའི་བསམ་པ་རང་ཚོས་ངལ་ཚུལ་གྱི་གཟེ་བཞིན་དེ་ཤེས་པར་བྱ་
དགོས། གལ་ཏེ་སྐྱོ་བཞུར་རམ་ལྷན་བཟོ་བ་ཞིག་མཐོ་སྟོབ་དུ་སྟོབ་སྟེང་བྱེད་གྱི་
ཡོད་རུང་ཁོས་ཨ་ར་བཞུར་གྱི་དང་ལྷན་བཟོ་བའི་ལས་ཀ་དེ་གཡུག་གྱི་མེད།
ངའི་བསམ་ཚུལ་ལ་ཨ་ར་བཞུར་གྱི་ལས་ཀ་དེ་འང་གསོ་རིག་གི་ལས་ཀ་
དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

མཐའ་མར་སྒྲིག་ལམ་དེ་དག་ཆ་ཆ་དང་མཐུན་པར་འགྲོ་ཟེན་ན་གཞི་
ནས་བྱིད་རང་ཆབ་སྟོན་ཐོག་སྟེབས་ཆོག་ཅིང་། དེའི་སྟོན་དུ་མིན། དེ་ནས་
ཇི་འདྲིན་ལྷན་དེ་དང་ཅིད་ཆོག་ཅིང་། བྱིད་རང་གདོན་མི་ཟ་བར་མགོ་སྐྱོར་
མི་ཐེབས། ཚོས་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་ཆབ་སྟོན་དེ་མཐའ་གཅིག་དུ་དོན་མེད་
རེད། གལ་ཏེ་སྟོབ་གཉེར་བའི་སྡེ་ཆན་གྱིས་ཡུལ་འདྲིའི་ཆབ་སྟོན་གྱི་སྟེགས་
བུའི་ཐོག་འཆང་ཁ་བརྒྱབ་ན། ངའི་བསམ་པ་རང་དེ་ལས་སྒྲུལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་
འགྲོ་བའི་ངེས་པ་མེད་རུང་། རང་གི་སྟོབ་གཉེར་བའི་མི་ཆེའི་ནང་ཆབ་སྟོན་

གྱི་སློབ་སྦྱང་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་མིན། ཆབ་སྲིད་ནི་ང་ཚོའི་མི་ཆེའི་
 ཡན་ལག་ཅིག་རེད། ང་ཚོས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚོགས་སྡེ་རྣམས་ཤེས་
 དགོས་ལ། རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་དང་སྐད་ཆ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་
 ཤེས་དགོས། འདི་ནི་བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ནས་འགོ་འཇུགས་བྱེད་ཐུབ།
 དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་བསྟོན་གནས་འདིར་བྱིས་པ་ཆ་ཆང་ལ་ཡུལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་
 གྱི་ཚོགས་སྡེ་རྣམས་ཤེས་པའི་སློབ་སྦྱང་སྦྱོང་གྱི་ཡོད་ཅིང་། ཡུལ་ནང་ཇི་ལྟར་
 སེམས་ཚུངས་གསར་པ་དང་། འདུན་པ་ཆེན་པོ་གསར་པ། མི་ཆེ་གསར་
 པའི་སྐབས་འཕྲུལ་བཞེན་པ་དེའང་ལབ་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་ཚས་ཀྱི་
 གཡོ་བ་མེད་པ་དང་དོན་ལྡན་གྱི་འོད་དེའང་དགོས་མཁོ་ཡོད་ཅིང་། ཚས་དེ་
 ནི་སློབ་རེག་པ་ཙམ་མིན་པར་སྙིང་ལ་བྱུང་མེད་པའི་རྗེས་བཞོད་ཐུབ།
 ཐོག་མར་ང་ཚོ་ལ་འདིའི་ཚས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཚུངས་མ་དེ་དགོས་མཁོ་ཡོད།
 འདི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ན་མི་ཆེའི་མཛོད་དེ་ང་ཚོའི་ཆེད་དུ་བྱེ་འགྲོ་བ་
 ཞིག་དུང་ལ་ཚོར་གྱི་འདུག དེ་ནས་ཡོངས་སུ་རྗེས་པའི་མི་ཆེ་འདིར་ཆ་
 བས་སྤང་དགོས་པ་ནི་སློབ་གཉེར་བ་དང་གཞན་ཆང་མའི་ལས་འགན་དུ་
 བྱུར་པ་ཡིན། དེ་ལས་ནམ་ཞིག་ཆེན་པོ་ཆགས་པ་དང་། སློབ་གྲྭ་གཡུགས་ཏེ་
 ཕྱི་ལ་འགྲོ་དུས་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་མི་ཆེ་དང་འཐབ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན།
 དེང་སྐབས་ནི་ཁོང་ཚོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མི་ཆེ་དེ་རིང་ན་དེ་དག་གི་སློབ་གཉེར་
 པའི་མི་ཆེའི་བར་ཆད་བཟུང་བྱས་ཤིང་། དེ་དག་སློབ་གྲྭ་ནས་ཐོན་ཕྱིན་སློབ་
 གཉེར་བ་མིན་པར་ཆགས་དུས་ཆ་ཆང་བཞིན་དེ་སློབ་ཤོགས་ཐབས་ཆག་ཅིག་

ཆེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་ཆ་གཅིག་འཛུལ་གྱི་ཡོད། དེ་དུས་འདུན་པ་ཆེན་པོ་དང་
 དབང་ཕྱུག་བཅས་གང་ཡང་བསམ་སྒོ་འཁོར་གྱི་མེད། དེ་ནས་ངས་བྱིད་ཚོའི་
 མདུན་དུ་སྒྲུན་འབུལ་ཞུས་པའི་སྒྲིག་ལམ་ཁག་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 རྒྱུད་བསྐལ་པོ་དང་། འབར་བའི་འོད། རོ་མ་དང་སྒྲོབས་ལྡན་གྱི་རང་དབང་
 དེ་དག་དང་ཁོང་ཚོ་འབྲེལ་མེད་དུ་གྱུ་།

མཇུག་བསྐྱེད་མཁུ། ངས་བྱིད་ཚོ་གངས་འབྲོ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་བསྐྱེད་གནས་
 སུ་ཡོང་དགོས་ཞེས་བཞིན་གྱི་མེད། དེར་ས་ཆའི་དཀར་ངལ་ཡོད། ཡིན་
 ནའང་ངས་བྱིད་ཚོ་གཅིག་ཕུའམ་བྱུ་ཚོགས་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་བསྐྱེད་གནས་གྱི་མི་ཆེ་
 དེ་བསྐྱལ་བྱུ་བཅས་བཤད་གྱི་ཡོད། བྱིད་ཚོའི་མདུན་དུ་སྒྲུན་འབུལ་ཞུས་པའི་
 སྒྲིག་ལམ་དེ་དག་ལས་བྱིད་གྱིས་རང་གི་ཆེད་དུ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བདམས་ཏེ་ལག་
 ལེན་འཁེལ་བ་ཡིན་ནའང་ང་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒོ་ཡིད་ཆེས་རྒྱ་རེད། འོན་ཀྱང་
 གལ་ཏེ་བྱིད་ཚོས་གོང་ཞུས་སྐད་ཆ་དེ་དག་མི་སྒྲིན་པ་ཞིག་གི་འཐོད་སྒྲུ་ཙམ་
 རེད་འདུག་སྟུང་ན། ང་ལ་ལབ་རྒྱུར་འཆེར་སྒྲུང་བྱེད་མི་དགོས་ཤིང་། བྱིད་
 གྱི་ཐག་ཚད་ལ་ངས་སེམས་བཟང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་ཡ་མཚན་གང་ཡང་མེད་
 པའི་སེམས་ཚོར་གྱི་ཐོག་ནས་ངོས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

གཞི་མཆོག་ནས་ ༡༩༡༤ ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་གུ་རུ་ཀྱལ་
 ཀླུ་ཤིའི་ལོ་ལོ་ལོ་རྒྱུ་ལྷོན་ལ་གསུང་བཤད་གནང་འདུག འདི་
 རྟོག་པོ་ལྷོན་ལྷོན་སྤྱོད་པ་ཞིག་རེད།

ཕྱི་གར་གྱི་འཕྲུལ་གྱི་དགོས་མཁོ་ཁག

ངའི་བསམ་པར་གཏམ་བཤད་ཀྱི་ཆ་གསུང་འབྲི་འོས་པ་དེ་ཁོ་ན་འདིར་འབྲི་
 དགོས་སྟུང་། གལ་ཏེ་དགོས་མཁོ་བྱུང་ན་འགའ་ཞིག་མཐུད་དགོས་པ་འང་
 བསམ་གྱི་ཡོད། དྲན་དགོས་པ་ཞིག་ལ་གཏམ་བཤད་དེ་ཉི་མའི་ནང་ཞུས་པ་
 རེད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མུ་མུ་རྒྱུ་ལྷོན་ལྷོན་14ནས་ངའི་ཕྱ་གུ་ཆོར་གནས་སྐབས་
 འདྲ་མིན་གཉིས་སུ་སྒྲུབས་སྒྲིན་པ་དང་། ཡ་དང་མཚུངས་པའི་འབྲུལ་
 འབྲིས་གནང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་ངས་ཐོག་མར་ཁོང་ལ་ཐུགས་རྟེན་ཆེ་ཞུས་
 པ་ཡིན། དེ་ནས་གསུང་བཤད་ཀྱི་དུས་ཚོད་ཚོགས་ཟིན་པ་དང་། ལས་ཀའི་
 དུས་ཚོད་ལ་སྒྲིབས་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་མི་རྣམས་ཀྱི་དོ་སྣང་བྲངས་པ་ཡིན།
 ངས་ཞུ་བའི་ཐོག་མི་(Arya Samaj)ཀྱི་བཀྲིན་དྲན་གྱི་ཡོད་ཅེས་པ་དེ་འང་
 བཟོད་པ་ཡིན། ངས་རྣམ་ཀུན་ནས་ཁོང་ཚོའི་ལས་དོན་ལས་བསྐྱལ་མ་
 བྲངས་པ་ཡིན། ངས་ཞུ་བའི་ཐོག་མི་ཀྱི་ཐོག་མི་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་སྒྲིབས་
 བྲངས་ཆེན་པོའི་སེམས་ཆོར་ཞིག་མཐོང་སྟངས་། ཕྱི་གར་ནང་འབྲུལ་བཞུད་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་ངས་ཡུལ་གྱི་ཞབས་འདེགས་མཆོག་རབ་ཞུ་མཁན་གྱི་ཞུ་བའི་

ཚྱོགས་ཀྱི་སྤྱན་རླབས་པོ་དང་ཐུག་འཕྲད་བྱས་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་ང་ཕྱིད་
 ཚོའི་དབྱས་སུ་ཡོང་བྱའི་གོ་སྐབས་གནང་བར་བརྟེན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 དེའི་བཀྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་བྱ་ཡིན། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ང་ལྷག་པར་དུ་སྤར་
 སྤོལ་བྱུང་འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ལབ་བྱུང་འོས་མཚམས་གྲིག་མཐོང་།
 ངའི་ལྷ་ཚུལ་ལ་ཉི་མུའི་ཚོས་ནང་ཚང་མ་སྤེལ་པ་ཡིན། འདིའི་དཔེ་བཟང་
 གི་གྲིབ་མའི་འོག་དུ་བསམ་ཚུལ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚྱོགས་ལ་གནས་རག་གི་ཡོད་
 ལ། ལྷུ་སྤྱི་ཚྱོགས་དང་། སྤྱི་ཚྱོགས་ཚངས་པའི་སྤྱི་ཚྱོགས་ (Brahma
 Samaj) རྣམས་རང་ཉིད་ཉི་མུའི་ལས་འོགས་སུ་བཞག་འདྲི་ཡོད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་།
 དེ་དག་ཆ་ཚང་མགྲོགས་པོར་ཉི་མུའི་ལུགས་སུ་ཐིམ་འགྲོ་བྱུང་། དེ་དག་
 ལ་རང་ཉིད་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཀྱང་འདི་ནས་འཐོབ་བྱུང་ཡིན་པར་ང་ལ་ཐེ་ཚོམ་
 མེད། འགྲོ་བ་མའི་ཚྱོགས་ལྷེ་གཞན་ཆ་ཚང་དང་མཚུངས་པར་ཉི་མུའི་ཚོས་
 ལུགས་སུ་འདྲ་ཉེས་སྦྱོན་དང་ཆད་སྦྱོན་ཡོད་ཅེད། དེར་བརྟེན་ལས་ཀྱི་བྱེད་
 མཁན་ཆ་ཚང་གིས་འཁྲུགས་བཅོས་ཆེད་དུ་ལུགས་སྤྱི་ལྷེ་ལ་ཆེན་པོ་འདིར་
 ཡོད་ཀྱང་། འདི་ལས་ཐོར་ཉེ་འོགས་སུ་ཆགས་བྱའི་སྤྱི་མཚན་གང་ཡང་
 མེད།

མི་འཛིགས་པའི་སྒོ།

རང་གི་འགྲུལ་བཞུད་འདིའི་སྐབས་སུ་ང་ལ་ས་ཆ་ཚང་མ་ནས་བྱ་བར་བྱི་
 འཕྲལ་བྱི་དགོས་མཁོ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་དེ་དྲིས་སོང་། ངས་དེའི་ལན་ནི་

ས་ཆ་གཞན་དག་དུ་གང་སྤྲད་པ་དེ་ངའི་བསམ་པར་འདིར་ཡང་དེ་བསྐྱར་
 རྩོམ་བྱ་རྒྱ་དེ་བཟང་གོས་སུ་མཐོང་། རགས་པའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་འོས་
 ཤིང་འཆམས་པའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སློ་ཞིག་དགོས་རྒྱ་དེ་འཕྲལ་གྱི་དགོས་མཁོ་
 ཆེ་གོས་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཆོག ལན་འདི་ཆོས་རགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་བདེན་
 མོད། དེ་ལས་སུ་ཞིག་ལ་ཆོས་པ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཐོབ་མི་ཐུབ། ལར་ནས་
 འདི་ནི་གནས་སྤངས་ཅི་འདྲ་ཞིག་དུ་འང་སྤྲད་ཆོག་པའི་ལན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།
 དེར་བརྟེན་ང་ཆོའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སློ་ནི་ཉལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་
 ཆོ་རྟག་དུ་འཛིགས་སྤངས་ནང་གནས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་ངས་ལབ་སྟེང་འདྲོད་ཀྱི་
 འདུག ང་ཆོ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་ཤུགས་
 གཉིས་ཀར་འཛིགས་ཀྱི་ཡོད། རང་གི་མདུན་ན་འདྲོན་དང་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་
 མདུན་དུ་ང་ཆོའི་སེམས་ནང་གི་སྐད་ཆ་དེ་ལྷག་པོར་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་མེད།
 ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཤུགས་ལ་འང་ང་ཆོ་ཞེད་སྤངས་གིས་འདར་གསེགས་རྒྱག་
 གི་ཡོད། ང་ཆོའི་བྱེད་སྤངས་འདི་ནི་ཁོང་ཆོ་དང་ང་ཆོ་གཉིས་ཀར་ཕན་
 ཐོགས་པ་ཞིག་མིན་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཅིང་མེད། ང་ཆོའི་ཆོས་ཕྱོགས་དང་།
 ཤེས་ཡོན། ཆབ་སྲིད་བཅས་ཀྱི་དགོ་ཆུན་ནམ། ཡང་ན་དབང་འཛིན་པ་
 རྣམས་ལ་ང་ཆོས་བདེན་པ་དེ་ཁོང་རྣམས་ལས་སྤྱི་རྒྱུའི་འདྲོད་པ་དེ་ནམ་
 ཡང་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། ལྟ་བུ་ལང་ཁན་གྱིས་ད་ལྟ་བོམ་སྤེའི་ཆོགས་འདུ་ཞིག་
 ལ་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས་ང་ཆོ་སྐད་ཆ་ཞིག་ཁས་མི་ལེན་རྒྱུའི་འདྲོད་པ་
 སེམས་ནང་ཡོད་བཞིན་དུ་འང་མིན་ཞེས་ལབ་དུས་འཆར་སྤངས་ཡོང་གི་ཡོད་

ཅེས་གསུངས་འདུག ཁོང་གིས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སློབ་ཤོད་
 གྲེལ་གཏོང་དགོས་པའང་གསུངས་ཡོད། ཐེ་ཚོམ་བྲལ་བ་ཞིག་ལ་མི་
 འཇིགས་པའི་དོན་ནི་གཞན་གྱི་གཟེངས་བསྟོད་དམ་སེམས་ཚེར་ལ་ཡ་མེད་
 གཏོང་བྱ་དེ་མིན། ངའི་བསམ་པར་གལ་ཏེ་ང་ཚོས་སྤྲོ་བ་དང་ངོ་མའི་
 ལས་ཀ་ཞིག་བྱེད་འདོད་ཡོད་ན། མི་འཇིགས་པ་དེ་དེའི་ཆ་རྒྱུ་ཆེ་ཤོས་དང་
 དགོས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡིན། མི་འཇིགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཚོས་ཀྱི་འདུ་གཤམ་
 མེད་པར་ཐོབ་མི་ཐུབ། ང་ཚོ་དབང་ཕུག་ལ་འཇིགས་བྱེད་ཤེས་ན་མི་ལ་སྐྱེག་
 བྱེད་མེད་པ་ཆགས་ཡོང་། གལ་ཏེ་ང་ཚོས་སོ་སོའི་ནང་དུ་ལྷའི་ཆ་གསལ་
 ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོས་གང་བྱེད་པའམ་མནོ་བསམ་གཏོང་བ་དེའི་དཔང་པོ་
 དེ་ཀ་ཡིན་པ། ལྷའི་ཆ་གསལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ང་ཚོ་སྤང་སྟོབ་བྱེད་པ། ང་ཚོ་ལ་
 ལམ་ཡང་དག་པ་བསྟན་པ་བཅས་ཀྱི་བདེན་པ་དེ་གསལ་པ་ཡིན་ན། དཀོན་
 མཆོག་གི་འཇིགས་པ་ལས་གཞན་པའི་ས་སྤྱང་འདིའི་འཇིགས་པ་གཞན་གང་
 ལའང་མི་བརྩི་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྐད་ཆ་དེ་ཉིད་ཅང་གསལ་པོ་ཆགས་བྱེད་པ།
 དེ་ནི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་པོའང་རེད། གལ་ཏེ་ང་ཚོའི་ལྷག་བསམ་དེའི་ནང་
 བདེན་པོ་ཡོད་ན་འདི་ནི་ཆེས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་གཅེས་ལས་ཀྱང་མཐོ་བའི་དངོས་
 པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་འདི་ནི་རྒྱལ་གཅེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོངས་ཀྱི་ངེས་
 གཏན་འཁེལ་བའི་གཞི་རྟེན་ཞིག་ཀྱང་རེད།

རང་ཡུལ་པའི་དོན།

རང་ཡུལ་པའི་སློང་མ་མེད་པར་རང་དབང་མི་སྲིད་པ་དེ་ང་ཚོས་མི་

འཛིགས་པའི་སློལ་གས་པར་སྤེལ་བྱེད་མཐོང་གི་རེད། “རང་ཡུལ་པའི་

སློང་མ་”ནི་ང་ཚོས་རང་གི་སྐབས་བདེ་ལོད་ཐོག་ནས་སྦྱོང་འདོད་ཡོད་པའི་

རང་ཡུལ་པའི་སློད་ལས་ཐར་དད་ཡིན། ཁོ་བོའི་རང་ཡུལ་པའི་གོ་དོན་ཉ་

ཅང་གཉིད་ཟབ་རེད། ངས་དེ་རང་གི་ཚས་ཕྱགས་དང་། སྲིད་ཕྱགས།

དཔལ་འབྱོར་ཕྱགས་ཀྱི་མི་ཆེའི་ཐོག་དོན་འཁེལ་བྱེད་འདོད་ཡོད། དེ་ནི་གོ་

སྐབས་དམིགས་བསལ་ལ་རང་ཡུལ་པའི་གོས་གྱོན་ཐུབ་ཙམ་གྱིས་མི་འཐུས་

ཤིང་། འདི་ཙམ་ནི་ང་ཚོས་ག་དུས་ཡིན་རུང་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་སྐྱབ་དོག་

དང་ལན་བསྟོག་སྒྲིའི་བསམ་པས་མིན་པར། རང་གི་བརྩེ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཐར་

ང་ཚོའི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་ང་ཚོས་ཕྱི་སྒྲུབ་དུ་བཟེས་པའི་རས་

གོས་གྱོན་གྱི་ཡོད་ན་རང་ཡུལ་པ་ལས་བཟུལ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཐེ་

ཚོམ་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་ང་ཚོས་ཡུལ་གྱི་རས་གོས་ཕྱི་སྒྲུབ་

བའི་བྱེད་སྒྲུབ་སྒྱིས་འཆེམ་གྱི་ཡོད་ན་འང་ང་ཚོས་དེ་ལས་བཟུལ་བར་བྱེད་

ཀྱི་ཡོད། ཁ་གད་ལྟར་ཁོར་ཡུག་དང་གྱོན་ཆས་དབར་འབྲེལ་བ་ཞིག་ནི་ཡོད་པ་

ཡིན། ང་ཚོའི་གྱོན་ཆས་ཀྱི་མཛེས་ཚས་དང་སྒྲུང་བ་འགྲོ་ལོད་ནི་གོཌ་

(Coat)དང་གོས་ཐུང་ལས་ལྷག་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་བ་ཡོད། ནམ་ངས་སྒྱ་གར་

བ་ཞིག་གིས་པ་ཇ་མའི་(pajame) སྒྲུང་ལ་སྟོད་ཐུང་དང་། སྟོད་ཐུང་སྒྲུང་ལ་

ནི་ཀ་ཌཱེ་(necktie) མེད་པར་སྐྱས་ཀྱི་ཀྱུ་(waistcoat)གྱོན་ནས་དེའི་མཐའ་

ཟུར་རྒྱུང་གི་གཡོ་བཞིན་པ་དེ་མཐོང་དུས་ང་བདེ་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་མི་འདུག
 ཚོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་རང་ཡུལ་པས་རང་གི་གཟི་བཞིན་ཅན་གྱི་འདས་པ་ལ་རིན་
 ཐང་གཞུང་གྱི་དང་། དེང་གི་དུས་སུ་དེའི་ལྷགས་བཅོས་སོང་བའི་སྤྱིད་ལམ་
 བཅས་བསྐབ་ཀྱི་ཡོད། ཡུ་རོབ་ནང་ཕྱོགས་བཞིར་མྱོང་འཇགས་མེད་པ་ཞིག་
 བྱལ་ཡོད་པ་དེ་ལས་དེང་རབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་གྱིས་ཞི་བ་མིན་པ་
 དང་ཕྱན་ནག་ཅན་གྱི་སྒྲིབས་ཤུགས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་ཚབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་
 མངོན་གྱི་ཡོད། དེང་རབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་ནི་གཙོ་བོ་དངོས་གཙོ་
 སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་ནི་གཙོ་བོ་སེམས་
 གཙོ་སྤྱོད་པ་ཞིག་རེད། དེང་རབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་ནི་དངོས་པོའི་
 སྤྱོད་ལུགས་འཚོལ་ཞིབ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། འགྲོ་བ་མའི་རྣམ་དཔྱད་དེ་ཐོན་
 སྤྱིད་དང་གཏོར་བཞིས་གི་ཆ་རྒྱུན་འཚོལ་ཞིབ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་། ང་
 ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་ནི་གཙོ་བོ་ནང་དོན་རྣམ་ཚས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱོད་
 ལུགས་འཚོལ་ཞིབ་ལ་ཞུགས་ཡོད་པ་རེད། བདེན་པའི་མི་ཆེའི་ཆེད་དུ་
 བདེན་པ་ཉག་ཉག་སྤྱང་བ་དང་། ཀུན་སྤྱོད་གཙང་མ། སྤྱི་ཆགས་ཆང་མའི་
 ཐང་འཆེ་བ་མེད་པའི་བསམ་པ། གཞན་གྱི་སྤྱོད་རྣམས་སེམས་མི་སྤྱིད་
 པ། ཉིན་རེའི་འཚོ་བའི་ཆེད་ཇི་ཅམ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་ཁོ་ན་བཟུ་
 བསོག་བྱ་གྱི་བཅས་ནི་མཐའ་གཅིག་དུ་དགོས་ངེས་ཀྱི་དོན་གནད་རྣམས་ཡིན་
 པ་དེ་ང་ཚོའི་ཚོས་གཞུང་ནང་བཤད་པ་མ་ཟད། དོན་གནད་འདི་དག་མེད་
 པར་བདག་གི་སྤྱིང་པོ་ཤེས་སྤྱོད་པར་བཤད་ཡོད། འཆེ་བ་མེད་པའི་

འོས་ཤིང་འཆམས་པ་དང་ཆ་ཡོངས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་དེས་འཇམ་གླིང་ཆང་མ་
 ང་ཚོའི་ཀྱང་པའི་དྲུང་དུ་འབྲིད་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་
 ཡོན་གྱིས་མཁུགས་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་རྒྱའི་སྒོ་ཁོག་བྱས་ཡོད། འགྲུལ་ཤུགས་
 ལྡན་པའི་ཚུལ་དུ་འཆེ་བ་མེད་པའི་དོན་ནི་བཅི་བ་དང་སྤང་ཆེ་ལྷན་མེད་པ་
 དེ་ཡིན། ཚིག་འདི་བཞེད་མཁན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོ་དེས་དཔེར་བཞེད་མཁའ་
 མེད་པ་བཞོད་དེ་ར་སྤྱོད་གནང་ཡོད།

འཆེ་བ་མེད་པའི་ལྟ་བུ།

ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མི་ཚའི་ནང་འདིའི་གྲུབ་འབྲས་ནམས་ལ་གཟིགས་དང་། ང་
 ཚོའི་ཆོས་གཞུང་ནང་ཆེ་སྟོག་གི་སྤྱིན་པ་ལས་ཆེ་བའི་སྤྱིན་པ་གཞན་གང་ཡང་
 མེད། ཐུགས་བསམ་བཞིས་ཏེ་གཟིགས་དང་། གལ་ཏེ་ང་ཚོས་རང་གི་དབང་
 འཛིན་པ་ནམས་ལ་དེ་དག་གི་མི་ཚའི་ཕྱོགས་སུ་མཐའ་གཅིག་དུ་ཐུགས་ཁུལ་
 མེད་པར་བཟོས་ཆེ་ང་ཚོ་དང་ཁོ་ཚོའི་འབྲེལ་བ་ཇི་ཙམ་གྱི་ཡག་པོ་ཡོང་ཐུབ་
 པ་འདུག ང་ཚོའི་སྒོ་དེ་ཁོང་ཚོའི་ལས་དོན་ཐོག་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་།
 ཁོང་ཚོའི་ལུས་པོ་དེ་ང་ཚོའི་ལུས་པོ་བཞིན་བསྐྱུང་བྱུང་སེམས་པ་དེའི་ཐོག་
 གལ་ཏེ་ཁོང་ཚོ་ར་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཞིག་སྤྱིས་ན་མཁྱོགས་སྤྱུར་པན་ཚུན་
 དབར་གྱི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཤིག་ཆགས་སྤྱུང་། གཉིས་ཀས་
 གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ལྷུག་པོར་བཀའ་ཚིག་གནང་གི་རེད་ལ། ང་ཚོ་དེང་
 སང་ལྷིང་འཇགས་མེད་པར་བཟོ་མཁན་གྱི་དཀའ་ཚོག་འདི་དག་ལས་མང་པོ་

ཞིག་ཆེ་མཐོང་ལྟན་པ་དང་། ལུགས་མཐུན་སྒྲིན་སེལ་ཐུབ། འཆེ་བ་མེད་
 པ་ལ་སྤྱོད་སྐབས་གཞན་ལས་ཀྱང་དེ་འདྲི་སྤྱོད་ལམ་རེ་བ་བྱ་བྱ་མེད་པ་དེ་
 དུན་དགོས། དང་པོ་བཤད་ན་རང་གི་མཐའ་མའི་དམིགས་ཡུལ་ནང་འཆེ་
 མེད་གྱི་ལན་པར་འཆེ་མེད་ལས་གཞན་གང་ཡང་མི་སྲིད། ང་ཚོའི་ནང་ནས་
 མང་པོ་ཞིག་དང་། ང་རང་གི་འང་ཡིད་ཆེས་ནི་ང་ཚོས་རང་གི་སྤྱི་ཚོགས་
 དཔལ་ཡོན་བརྒྱད་ནས་འཛིག་རྟེན་ལ་འཕྲིན་སྤྱོད་བྱ་དེ་རེད། དབྱིན་ཇིའི་
 སྲིད་གཞུང་ཐོག་ངའི་སྒྲུབ་ཞེན་གྱི་སྒྱུ་ཁྱེན་ནི་མཐའ་གཅིག་དུ་རང་དོན་ལྟར་
 ལེན་ཞིག་ཡིན། ངས་དབྱིན་ཇིའི་མི་རིགས་བརྒྱད་ནས་འཆེ་བ་མེད་པའི་
 འཕྲིན་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་ལ་བཅན་དབང་ཐོག་སྤེལ་འདོད་ཡོད། འོན་
 ཀྱང་འདི་ནི་ནུམ་ཞིག་སྒྲུབ་བ་པོ་ཟེར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་དུ་ང་ཚོས་རྣམ་པར་
 སྒྲུབ་བ་ཐོབ་པ་དེ་དུས་སྲིད་པ་ཡིན། ཞུ་བྱ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱན་ཟླ་ཚོ། ངའི་
 བསམ་པར་ལས་དོན་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱིད་རྣམས་
 དམིགས་བསལ་གྱིས་འོས་ཤིང་འཆམས་པར་བཅིས་པ་རེད། བྱིད་ཀྱིས་
 རང་གི་བཟོན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཞིབ་མོས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་ཡིན་ཚུལ་བཞིན་
 ཀྱི་ཡོད། བྱིད་ཀྱིས་མིག་བཙུམས་ནས་བསམ་ཚུལ་གང་ཡང་ངོས་ལེན་བྱེད་
 ཀྱི་མེད་ལ། རང་གི་བསམ་ཚུལ་གཞི་བཟུང་ཉམས་ལེན་བྱ་བྱར་ཡང་གཏན་
 རྒྱུ་གི་མེད། ངའི་བསམ་པར་འཆེ་བ་མེད་པའི་ལྟ་བུ་ལ་ཉུང་བར་
 ཚོད་ཅིས་བྱ་བྱའམ། ཡང་ན་དེའི་ས་མཆམས་གཏན་འབེབས་བྱ་བྱའི་
 དགོས་མཁོ་གང་ཡང་མེད། དེས་ན་ཐེབས་དང་། ང་ཚོས་འདིའི་འཕལ་གྱི་

གྲུབ་འབྲས་ལ་མ་བསམས་པར་རང་གི་ལག་ལིན་དུ་བཀལ་བར་བྱོལ། *
 །འདྲིའི་འཕྲལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷོག་བསམ་གྱི་རྒྱས་སྒྲུབས་དེ་ཆད་
 བཞིའི་ཐོག་བཞུགས་ཀྱི་རེད། གལ་ཏེ་འདི་ཉམས་ལེན་གནང་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱི་
 གར་བྲན་གཡོག་ལས་ཐར་བ་བྱེད་ཀྱི་རེད་ལ། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཁྱེད་ཀྱིས་
 འགྲོ་བ་མི་རིགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་རེད། དེ་
 འབྲེལ་ཞབས་འདེགས་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་དཔྲ་ནས་ཀྱིས་སྒྲི་བ་བཞེས་པ་
 རེད་ཅས་ཁྱེད་ཀྱིས་ལབ་སྟེ་དེའང་འགྲིགས་ཡོད། རང་ཡུལ་པ་ནི་མཐའ་
 བཅེས་དུ་འགྲུལ་རྒྱས་ལེན་པའི་སྒྲུབས་ཤུགས་ཤིག་རེད་ལ། འདྲིའི་བེད་སྤྱོད་
 ནི་རྟག་དུ་སྒྲི་ཡིད་སང་པའི་ཐོག་རང་ཉིད་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་བཞིན་དུ་སྒྲི་
 མར་བྱེད་བསྐྱད་དེ་གོས་པ་ཡིན། ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འདྲིའི་ཉམས་ལེན་
 བྱེད་མི་ཐུབ། འདི་ནི་བདེན་པའི་ཆེད་དུ་རང་གི་མི་ཆེ་དགའ་པོས་སྒྲོས་
 བཏོང་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་འོས་སྲུ་གྱུར་པ་ཡིན། རང་ཡུལ་པའི་
 རྩོགས་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་དུ་དུང་ཡང་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་འོས་པ་ཡིན།
 འོན་ཀྱང་ངའི་བསམ་པ་རང་ས་གང་ཞུས་པ་དེ་ལས་ཁྱེད་ཀྱིས་ངའི་གོ་དོན་
 ཤེས་ཐུབ། ཁྱེད་ཚོ་ནི་སྒྲི་གར་གྱི་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་ལེགས་བཅས་སྒྲི་
 བའི་ཚོགས་སྡེ་ཞིག་གི་སྒྲི་ཆབ་རེད། ངའི་སྐད་ཆ་དེ་ཆད་གཞིར་མ་བཞུགས་
 བར་དུ་སྤང་བྱར་མི་བརྩེ་བའི་ངས་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་ངའི་སྐད་ཆ་
 དེ་ཁྱེད་ཚོའི་སྒྲི་ལ་བབས་ན། ཁྱེད་ཚོས་བྱས་པའི་ལས་དོན་མཐོང་བར་
 བརྟེན་ངས་རེ་བ་བྱ་སྟེ། ངས་ད་ལྟ་བཤད་པའི་ཐེར་བྲག་གི་དོན་གནད་དེ་

དག་ཀྱིས་རང་གི་མི་ཆེན་ནང་ས་ཆ་སྤྲོད་ཀྱི་རེད་ལ། དེ་གཞི་བཟུང་གིས་
ཀྱི་གར་ཀྱལ་ཡོངས་ནང་འབད་ཚུལ་བྱེད་པའི་རེ་བ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། རྩོམ་

ལྷན་སྤྲོད་ཚུགས་ཀྱི་ལས་དོན།

ངས་གོང་དུ་སློབ་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་མ་ཐར་དེ་གའི་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ལ་མ་
བཤད་པའི་སྐད་ཆ་དེའང་ལབ་འདོད་བྱུང་། ད་བར་ང་གུ་རུ་ཀྱལ་ལ་ཐོངས་
གཉིས་སླེབས་མྱོང་། ལྷན་སྤྲོད་ཚུགས་ཀྱི་སྤྱན་ཟླ་རྣམས་དང་རང་གི་བསམ་
ཚུལ་མི་མཐུན་པ་གཙོ་བོ་འགའ་ཞིག་ཡོད་བཞིན་དུའང་སེམས་ཀྱི་ནང་དུ་
ཁོང་ཚོ་ལ་ཆེ་མཐོང་ཞི་དགས་ཡོད་ལ། ལྷན་སྤྲོད་ཚུགས་ཀྱི་བྱ་གཞག་གི་གྲུབ་
འབྲས་ལེགས་ཤོས་ནི་ཕལ་ཆེར་གུ་རུ་ཀྱལ་གྱི་འཇུགས་སྤྱན་དང་། དེའི་
འཇིན་སྐྱོང་བྱེད་སྐད་ས་ནས་མཐོང་གི་འདུག བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྷན་རྒྱུ་ཉ་
བར་གནས་པ་ཁོ་ཅེས་དེའི་སློབས་ཤུགས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་དངོས་འབྱེལ་རེད།
འོན་ཀྱང་ཚུགས་སྤེལ་དེ་ནི་དོན་ངོ་མར་རང་སྐྱོང་དང་། མང་གཙོ་ ཀྱལ་
ཁབ་ཀྱི་ཚུགས་སྤེལ་ཞིག་རེད། སྤྱིད་གཞུང་གི་རོགས་རམ་མམ་མཐུན་འགྱུར་
གང་ཡང་ལེན་གྱི་མེད། དེའི་བང་མཛོད་ནི་ནོར་རྒྱན་མའི་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་
གཏོང་མོད་ཀྱི་སློབས་ལས་ཕྱག་པོ་ཆགས་མེད། མི་དབུལ་པོ་མང་པོ་ལོ་ནས་
ལོ་བསྐྱེད་ཀླུ་རྒྱུ་ལ་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་གིས་ཅི་རུས་ཀྱལ་
ཡོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་འདིའི་བདག་གཉེར་ལ་དགའ་པོའི་ཐོག་ནས་གང་
གནང་བ་དེ་ལས་བང་མཛོད་འདི་ཕྱག་པོ་ཆགས་པ་རེད། ལོ་འཁོར་གྱི་

དགའ་སྟོན་འཆར་ཅན་སྐབས་མི་ཉ་ཅང་ཕོན་ཆེན་པོ་འདིར་ཡོང་བ་དེ་དག་
 གི་སྟོང་གནས་དང་བཟའ་བདུང་གི་བྲ་སྟོན་ཆགས་ཚུད་པོ་ཡོད་པ་དེ་ལས་ མ་
 སྟོན་འཇུགས་ཀྱི་རྒྱས་ཤུགས་སྟོབས་ལྡན་དེ་མངོན་གྱི་ཡོད། ཆང་མ་ལས་ཡ་
 མཚན་ཆེ་བའི་དོན་གནད་ནི་འདི་གར་ཡོང་མཁན་སྟེས་པ་དང་། བུད་མེད།
 སྤྱ་བུ་བཅས་པལ་ཆེར་ཆེག་སྟོང་ཅམ་ཡོད་ཅིང་། འདི་དག་གི་བྲ་སྟོན་ནི་དམག་
 མི་ལྟ་བུའི་སྟོབས་ཤུགས་ཤིག་གམ། ཡང་ན་ཉེན་རྟོག་སྟོར་སྤང་བའི་མི་
 གཅིག་གི་མཐུན་འབྱར་ལའང་མ་བརྟེན་པར་བྱས་འགྲོ་བ་དེ་རེད། འདིར་
 ཡོང་བའི་མི་རྣམས་དང་ཆོགས་སྟེའི་བྲ་སྟོན་མཁན་གྱི་བར་ལ་ལས་ཀ་བྱ་
 སྟེའི་སྟོབས་ཤུགས་དེ་ཕན་ཚུན་གྱི་བརྟེན་བ་དང་གུས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་
 ཉག་ཅིག་ཡིན། གུ་རུ་ཀལ་འདྲ་བའི་ཆོགས་སྟེ་ཆེན་པོའི་མི་ཆེའི་ནང་ལོ་བཅུ་
 བཞིའི་དུས་ཡུན་དེ་རིང་པོ་ཞིག་མིན། འདས་པའི་ལོ་གཉིས་སམ་གསུམ་
 ནང་ཚུད་འདི་ནས་ཐོན་པའི་སྟོབ་ཐོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ག་རེ་བྱས་ཏེ་བསྐྱོན་
 མིན་ནི་ད་ལྟ་བལྟ་སྟེ་བཟུང་ཡོད། མི་མང་གིས་ནི་མི་སྟེར་རམ་ཆོགས་སྟེ་
 དེས་བསྐྱོན་པའི་བྱ་བ་འབྲས་ལས་ཆད་གཞལ་གྱི་རེད། མི་མང་ནི་བློ་མས་
 དཔོན་ནན་པོ་ཞིག་རེད། ཁོང་ཆོའི་སེམས་ནང་བྱ་བ་འབྲས་མི་ཐོན་པའི་
 རྟོགས་པ་གཏན་ནས་མེད། དེར་བརྟེན་མཐར་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་སྟེ་
 མཐའ་དག་བཞིན་དུ་གུ་རུ་ཀལ་གྱི་ལས་ཀའི་ཞིབ་འཇུག་ཀྱང་མི་མང་གིས་
 བྱེད་གྱི་རེད། དེ་ལྟར་སྟོབ་གཉེར་བ་ཞིག་སྟོབ་བྲ་ཆེན་མོ་འདི་ནས་སྟོབ་སྟོང་
 ཐོན་ནས་ཆེར་མས་ཁྱབ་པའི་མི་ཆེའི་ལམ་དུ་རྐང་པ་འཛོག་པ་དེ་དག་གི་

དཔུང་པར་འགན་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པས་གཟུང་བ་གཟུང་བ་བྱས་དེ་ལས་ཀ་
 བྱེད་དགོས། འགན་ཁྲི་བལ་པའི་ཚོད་བཤྲོད་འདི་ལ་དགོ་བའི་སྒོན་འདྲུན་བྱེད་
 མཁན་དེ་དག་གིས་གིང་འབྲས་ནི་གིང་སྤོང་དང་མཐུན་པར་ཡོང་གྱུ་ནི་མི་
 ཆེད་བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་བཅུན་ཞིག་ཡིན་པར་བསམས་དེ་ལྟོད་ལྟོད་བསྐྱེད་ཆོག
 མཛེས་པ་དང་སྤྱོད་ལུང་གིས་ཁོངས་པའི་སྤོང་པོ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་
 སྤྱིས་བྱ་ཞིག་གིས་ཆུ་འདྲེན་བཞིན་ཡོད་པར་བརྟེན། འབྲས་བྱ་ཅི་འདྲ་ཡོང་
 མིན་ཐོག་སེམས་ཁུལ་བྱ་དགོས་དོན་མིད།

བཅོམ་ལས་སྒྲོབ་སྤྱོད།

ལུ་རུ་ཀུལ་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ངས་དེའི་
 ཆོགས་ཆུང་དང་ལྟ་རྟོག་བྱེད་མཁན་ནམས་ལ་གྲོས་གཅིག་གཉིས་གིས་འདོན་
 གུའི་ཉམ་པ་བྱེད་འདོད་འདུག རང་ལ་བརྟེན་པ་དང་རང་འཚོ་ཐུབ་པ་
 ཆགས་ཆེད་ལུ་རུ་ཀུལ་གྱི་ཕུ་ལུ་ཚོར་བཅོམ་ལས་ཀྱི་སྒྲོབ་སྤྱོད་བཅུན་པོ་ཞིག་སྤྱོད་
 དགོས། ངའི་བསམ་སྒྲོར་ང་ཚོའི་ཡུལ་དུ་མི་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཅུ་བྱ་ལྟ་ཞིང་པ་
 ཡིན་ཞིང་། མི་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱས་ཁོང་ཚོའི་དགོས་མཁོ་བསྐྱེད་ཆེད་ལས་རིགས་
 རང་ཁྱེད་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཞིང་ལས་དང་འཕག་ལས་ཐོག་ལག་
 ལེན་གྱི་སྒྲོབ་སྤྱོད་ཁུངས་འཕེར་ཞིག་འདི་གའི་ན་གཞིན་མཐའ་དག་གི་སྒྲོབ་
 སྤྱོད་གི་ཆ་གས་གིས་དུ་འབྱར་དགོས། གལ་དེ་ཁོས་ལག་ཆ་དག་གི་བེད་སྤྱོད་
 ཡག་པོ་གིས་པ་དང་། ཁོས་པང་ལེབ་ཁ་ཐུག་ལ་གཤགས་ཐུབ་པ། དེ་བཞིན་

སློབ་དཔོན་(གཞིཡེ)ཤིང་སྤྱིང་དག་དག་བྱས་དེ་ཁ་སྤྱོད་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འབྲེལ་མི་ཐུབ་པ་དེ་འདྲའི་རྩིས་གྲངས་སྤྱོད་ན་དེ་ལ་སྤྱོད་གང་ཡང་།
 མེད། སྤྱི་གཞིལ་ལས་ཀ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཤིང་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཆགས་
 ཆེ་ཁོ་མི་ཆེ་འུ་ཐུབ་ཅོད་ནང་ནས་ཡང་འུ་སྤྱོད་ཐུབ་པ་ཟད་ཆགས་ཀྱི་མ་
 རེད་ལ། ལས་རིགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཡང་འཕྲད་ཀྱི་མ་རེད། དེ་མིན་འཕྲོད་
 བཞེན་དང་། གཙང་སྤྱི་སྤྱོད་ཤིམས། བྱིས་པ་གསེས་སྤྱིང་ཡང་གུ་རུ་ཀུལ་གྱི་
 སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆ་ཤས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཆགས་དགོས།
 འདིར་དུས་སྟོན་སྤྱོད་ཀྱི་གཙང་སྤྱི་སྤྱོད་དེ་ལ་ད་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་
 འདུག དེ་ནི་སྤྱོད་མ་ཐོན་ཆེན་ཡོད་པ་ལས་གསལ་བར་གྱུར། སྤྱོད་མ་
 རྣམས་ནི་གཞིམ་དུ་མེད་པའི་འཕྲོད་བཞེན་གྱི་ལྟ་རྟོག་པ་ཞིག་རེད། དེ་དག་
 གིས་ང་ཚོར་གཙང་སྤྱི་སྤྱོད་དེ་ལྟ་འདྲ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་འབྲིགས་མེད་པའི་
 སློབ་སྟོན་མུ་མཐུད་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་ཐོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལས་ཟས་
 འཕྲོད་དང་དྲི་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ཡག་པོ་བྱས་དེ་ས་མ་བཀའ་པ་དེ་བཞེན་གྱི་
 ཡོད། ང་ཚོས་གསེར་གྱི་གོ་སྤྱོད་འདི་དེ་འདྲའི་ངང་བཞུག་བཅུག་གི་ཡོད་
 པ་དེ་ལ་བསམས་དེ་སྤྱོད་པའི་ཀྱི་འདུག འདི་སྤྱོད་པའི་ཡང་མཁན་གྱི་འབྲེལ་པ་
 རྣམས་ལ་གཙང་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་དོན་དོན་དེ་ཚོ་སྤྱོད་བྱུང། འོན་ཀྱང་ལས་
 ཀ་འདིའི་འགོ་འཇུགས་ནི་གུ་རུ་ཀུལ་གྱི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཁོ་ནས་བྱེད་
 དགོས། གལ་དེ་དེ་འདྲ་བྱུང་ན་ལོ་འཁོར་དུས་སྟོན་སྤྱོད་སྤྱོད་མཁན་
 རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་ཐོན་པའི་འཕྲོད་བཞེན་དག་གིས་ ༣༠༠ ཐོབ་ཀྱི་ཡོད།

མཐའ་མར་ད་དུང་གལ་གནད་ཆེ་བའི་སྐད་ཆ་གཅིག་ཡོད། སྤུ་གུའི་ཕ་མ་
 དང་ཚོགས་ཐེའོ་ཚོགས་ཚུང་གིས་རང་གི་སྤུ་གུ་ནམས་ལ་ཡུ་རོབ་ཀྱི་ཆས་
 གོས་དང་། དེང་རབས་ཀྱི་བག་མེད་རྒྱས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་ཟོག་མཁྱེན་བྱས་
 ཉེ་ལད་མོ་བྱ་རྒྱ་དེ་མ་སྤྱོད་ཤིག མི་ཆེའི་སྤྱད་ཆ་ར་དངོས་པོ་འདི་དག་ནི་
 ཁོང་ཚོའི་ལམ་དུ་བཞགས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཆགས་སྤྱོད་དང་། ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་
 རྒྱབ་འགལ་དུ་འགྲོ་སྤྱོད་ཅིང་། འཇུག་པ་ངན་པ་འདི་ཚང་མའི་ནང་དུ་བྱུང་
 ལུས་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་ངེས་པར་དུ་ཁ་གཏད་གཅིག་དགོས། ང་ཚོས་
 ཁོང་ཚོའི་བག་ཆགས་དེ་སྤེལ་ནས་འཇུག་པ་འདི་དག་གི་ཁ་གཏད་དུ་འཐབ་
 ཅོད་བྱ་རྒྱ་དེ་དཀའ་ཏུ་མ་ཐོངས་ཤིག །

1916 ཕྱི་ལོ་ ༤ ཆེས་ 30 ཉིན་གྱི་གར་བའི་གསར་ཤོག་མཐུན་ཆོགས་
 གྱི་གོ་སྤྲོད་འོག་གསར་ཤོག་གི་རང་དབང་ལྷན་མཐུན་ཉར་འཛུགས་དང་། ཕྱི་ལོ་
 1920 ལོའི་གསར་ཤོག་གི་ཁྲིམས་ལུང་གོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ཆེད་དུ་སྤོང་སྤྱི་མི་
 མང་གི་མང་ཆོགས་ཆོགས་འདུ་ཞིག་ཚུགས་ཏེ། དེའི་ཆོགས་གཙོ་སྤོང་སྤྱི་མི་
 ར་ནི་ཀལ་གྱི་ཚོམ་སྤྲོད་པ་སྤྱི་ཞབས་པའི་ཉར་ནི་མན་ནས་གནང་ཞིང་། དེར་
 བསྐྱོད་ཀྱི་ནས་གནང་བའི་གསུང་བཤད།

གསར་ཤོག་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་སྟོན་དུ། 15

ཆོགས་གཙོ་མཆོག་དང་། བཅེ་བའི་སྤྱན་ཆེ་པོ་མོ་རྣམས། ཆོགས་འདུ་
 འདིར་ངས་གུང་རྒྱ་རྒྱུ་འདི་ནང་གཏམ་བཤད་བྱེད་འགོ་བཙུགས་པ་ལས་འགའ་
 ཤས་གད་མོ་ཤོར་བ་ངས་མཐོང་གི་འདུག བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་མཁྱེན་གསལ་
 བཞིན་ང་ཆོས་རང་དབང་(Swaraj)ལེན་འདོད་ཡོད་པ་རེད། ངའི་བསམ་

15 ཁྲིམས་གཞུང་ནང་ཕྱི་ལོ་ 1904 ལོའི་གསར་ཤོག་གི་ཁྲིམས་དེ་ཕྱི་ལོ་
 1920 ལོར་བཙུག་པ་རེད། འདིའི་བརྒྱུད་ནས་སྤྲིད་གཞུང་གིས་པར་ཁང་
 དང་གསར་ཤོག་གསར་པ་ལས་སྒྲུ་ 1000 བར་དང་། པར་ཁང་དང་
 གསར་ཤོག་རྒྱུ་ལས་སྒྲུ་ 4000 བར་གྱི་འབའ་དངུལ་ལེན་ཆོག་གི་
 ཡོད། ཕྱི་ལོ་ 1920 ལོར་དམག་ཆེན་གཉིས་པ་འགོ་འཇུགས་སྐབས་ཁྲིམས་
 འདི་བེད་འོག་བྱས་པ་དང་། ཀལ་ཀརྱའི་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཁང་གི་ཁྲིམས་
 དཔོན་གཙོ་བོས་དེ་ལ་སྤྱོད་བཅོད་གནང་ཡོད།

པར་རང་དབང་ཐོབ་ན་ང་ཚོས་རང་གི་ལས་དོན་མཐའ་དག་གུང་རྒྱ་རྒྱུ་
 སྐད་ཡིག་ཁོ་ནའི་ནང་བྱེད་དགོས། འདིའི་སྐོར་ལ་བྱིད་རྒྱམས་ཁོ་པོ་དང་
 མོས་མཐུན་ཡོད་པའི་རེ་བ་ཡོད། མི་ས་ཡ་མང་པོའི་ཕན་བདེའི་ཆེད་དུ་
 རང་དབང་ལག་ལེན་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་དང་འབྲེལ་གཏུག་བྱ་རྒྱ་ནི་
 དབྱིན་སྐད་ཐོག་ནས་མི་ཐུབ། བང་ལགས་ཤི་ན། ཁོང་ཚོས་དབྱིན་སྐད་ཅ་བ་
 ནས་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཚོགས་འདུ་འདིར་ཕེབས་པའི་མི་ཕལ་ཆེ་བས་དབྱིན་
 སྐད་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལ་དྲོགས་པ་མེད་མོད། ཁོང་རྒྱམ་པའི་མདུན་དུ་རང་
 སྐད་ནང་གཏམ་བཤད་བྱ་རྒྱུའི་སྒོ་ཁོག་བྱས་པ་དེ་ལ་ངས་དགོངས་སེལ་ཞུ་རྒྱ་
 ཡིན། ཚོགས་ཁང་འདིའི་ནང་དབྱིན་སྐད་ཤེས་མཁན་ལས་གཞན་པའི་མ་རྒྱ་
 སྒྲི་ཤེས་མཁན་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། འདིར་མ་རྒྱ་སྒྲིའི་སྐད་
 ཡིག་ཅན་གྱི་མི་ཡོད་པ་དེ་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ངས་ཁོང་ཚོར་གུས་
 ཞབས་དང་བཅས་དེ་ལ་བ་འདོད་ཡོད་པ་ཞིག་ལ། ད་ཁོང་རྒྱམ་པས་གུང་རྒྱ་
 རྒྱ་སྐད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་ནམ་ཞིག་ངའི་གུང་རྒྱ་རྒྱུའི་གཏམ་བཤད་ཉན་
 རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་དུས་ཅུང་ཟད་ཤེས་ཐུབ།

ང་ལ་གྲོས་འཆར་ཞིག་ཅིས་སྤྱད་པ་དེ་འདི་ལྟར་ཡིན་དེ། “གོང་མ་ཆེན་
 པོའི་མངའ་འབངས་དང་ཁྱིམས་སྤང་མཁན་གྱི་རྒྱ་གར་བའི་མི་མང་གི་
 ཚོགས་འདུ་འདིས་ཡོད་ཆེས་བྱ་རྒྱུ་ལ། ཐང་པོ་དང་ཡར་རྒྱས་འགོ་བཞིན་
 པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་ཆེད་དུ་རང་དབང་ཅན་གྱི་མང་ཚོགས་ཀྱི་གསར་ཤོག་
 དགོས་རྒྱ་ནི་ཆ་ཤིན་དང་པོ་དེ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ནི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་ཅན་

གྱི་མི་རྒྱམས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་གོང་མཉམ་ལ་འོས་མཚམས་ཤིག་
 ཡོང་ཆེད་དགོས་ངེས་ཡིན། དེ་བཞིན་མང་ཆོགས་ཀྱི་མི་ཆེན་མེད་ཚན་མཐའ་
 དག་ནང་རང་དབང་དེ་འཇུག་ཞུགས་དང་སྤྱི་མཐུན་ཉམ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ནི་མི་
 མང་གི་ཡར་རྒྱས་དང་། འདོད་སྤྱོད་ཁོངས་པ་མ་ཟད། སྲིད་གཞུང་དང་མི་
 མང་དབར་གྱི་ཕན་ཚུན་གྱི་ཡིད་ཆེས་གནས་རྒྱུ་རྒྱུ་འགན་ལེན་འཁོལ་བ་མེད་
 པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་ཆོགས་འདྲུ་འདིས་སྲིད་གཞུང་ལ་གསོལ་འདེབས་
 ཞུ་རྒྱུ་ནི། ཡུལ་འདིའི་གསར་ཤོག་རྒྱམས་ལ་བསམ་ཚུལ་བཟོད་རྒྱུ་རང་
 དབང་ཆ་ཆང་སྤྱད་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་ཐོག་སྤྱིར་བཏང་སྲིམས་དང་ཉེས་
 ཆད་ཀྱི་ལྟགས་ཀྱི་བཞག་དགོས་པ། དེ་བཞིན་འོས་འཚམས་ཀྱི་གྲོད་གཞི་
 འཇུགས་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་ཉེས་ཡིན་པ་བྲུབ་ཤིང་ཉེས་ཆད་གཏོང་དགོས་པ་
 བཅས་ཡིན།” ཞེས་སོ།

ད་བར་གསར་ཤོག་གི་སྲིམས་འདི་གནས་ཆད་མཐོ་བའི་གསར་འགོད་
 རིག་པའི་ཆེད་ཀྱི་བར་ལ་སྒྲིན་མེད་དང་ཉེན་ཁ་མེད་པར་བརྩི་བ་རེད།
 དངོས་སུ་སྲིད་གཞུང་གིས་སྲིམས་འདི་ངོས་ལེན་བྱེད་སྐབས་སྒྲུབ་ཆབ་དང་
 སྲིད་སྲོད་སྤྱི་བྲུབ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་རྒྱམས་ལ་དམ་བཅའ་དེ་རང་བྱས་
 ཡོད། འཐུས་མི་རྒྱམས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་དེ་འདྲ་བཞིས་བཅུག་ནས་སྲིམས་
 འདི་ངོས་ལེན་བྱས་པ་རེད། སྲིམས་འདིའི་བེད་སྤྱོད་ནི་ནལ་ཉེས་ཅན་གྱི་
 གསར་འགོད་པ་ཁོ་ནའི་འགལ་ཁྲར་བྱ་རྒྱུ་རེད་ཅེས་ཁོང་རྒྱམས་ལ་དབུགས་
 དབྱང་མཇོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་ “སྤྱི་གར་གསར་པའི་” སྒྲུབ་ལ་གང་བྱུང་བ་

དེ་ལས་དམ་བཅའ་འདི་འཁུལ་མ་ཞིག་རེད་ཅེས་ལབ་ཐུབ། སྲིད་གཞུང་
 གིས་ལྷམ་ཨིནྱ་བེ་སེན་ཏེ་ཐོག་དུ་གཏོང་བའི་སྒོམ་རྒྱུ་ལས་སློམ་ས་འདིའི་
 རོ་བོ་རོ་མའི་སྒོར་ལ་ང་ཚོའི་འཁུལ་པ་དེ་མེད་པ་ཆགས་སོང་། གལ་ཏེ་
 སློམ་ས་འདིའི་ཁོངས་སུ་ཆེ་མཐོང་ལྡན་པའི་གསར་འགོད་པའི་ཐོག་དུ་གདུག་
 ཅུབ་ཀྱི་མནར་གཅོད་གཏོང་བཞིན་ཡོད་ན། ང་ཚོ་ཉེན་ཁ་མེད་པར་གང་འདྲ་
 བསྟན་ཐུབ། འདི་སྐབས་ང་ཚོའི་སྲིད་གཞུང་དཀའ་ངལ་གྱི་གནས་སྤངས་
 ནང་ལྷང་ཡོད་ཅུལ་བཟོད་ཀྱི་ཡོད། སྲིད་གཞུང་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོང་བའི་
 དུས་ཚོད་དེ་ནི་ང་ཚོ་ལ་འདྲ་དཀའ་ངལ་གྱི་དུས་ཚོད་ཡིན་ཞེས་ང་ཚོའི་མི་
 མང་གིས་ལབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་བྲན་དགོས། ཡིན་ནའང་གལ་ཏེ་དུས་ཚོད་
 འདིའི་ནང་དུ་འདྲ་སྲིད་གཞུང་གིས་ཁུ་ཅག་སྤྱི་བའི་སློམ་ས་འདི་དག་ནང་
 བསྐྱམ་རྒྱར་གཞིལ་ན། དམག་ཆེན་གྱི་རྗེས་སུ་ང་ཚོའི་གནས་སྤངས་གང་
 འདྲ་ཞིག་ཡོང་བ་འདུག་གམ། དེས་ན་ང་ཚོའི་མ་འོངས་པ་དེ་ལྷ་འདི་དག་གི་
 སྤར་མོ་ཁོ་ནའི་ནང་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ང་ཚོས་རང་གི་གནས་སྤངས་འདི་
 སྤང་མེད་བྱས་ཏེ་འཁུར་བ་ལས་གཞན་གང་ཡང་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ནམ།
 ང་ཚོས་འདི་ཉིད་རང་གི་ལས་འགན་དུ་བརྩི་དགོས་ཤིང་། ང་ཚོའི་ད་ལྟའི་
 གནས་སྤངས་འདི་མ་འོངས་པར་ངེས་པར་དུ་བཟང་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་རྒྱ་རེད་
 ལ། བཟང་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་སྟེ་པའི་སྤྱིང་སྤྱོད་ས་བསྐྱེད་དགོས།
 ངས་ཚོགས་འདུ་འདི་ཚོ་དང་གྲོས་འཆར་འདི་ཚོའི་ཐོག་ཡོད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་
 མེད། ཚོགས་འདུ་འཚོགས་རྒྱ་དང་དེའི་ནང་གྲོས་འཆར་གཏན་འབེབས་བྱ་

ལྷ་ཉི་དུས་ཚོད་འཕྲོ་བཞུག་ཁོ་ན་ཟེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་དེ་ལས་གཞན་བྱེད་
 ཀྱང་གང་ཐུབ། ང་ཚོ་གཞན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གནད་དོན་གང་ལྟར་
 རང་གི་བསམ་ཚུལ་འདོན་སྤྱོད་ལས་གཞན་གང་ཡང་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་ཡིན།
 དེར་བརྟེན་བྱེད་ཀྱི་མགོན་བདེ་འབྱོར་པ་དང་ང་འདིར་ཡོང་བ་ཡིན། ངའི་
 ཚོར་སྣང་ལ་ང་ཚོས་འགའ་ཞིག་བྱེད་དགོས་འདུག་སྟེ། ང་ཚོའི་སྙན་
 བསམ་དེ་སྤྱིར་གཞུང་གི་སྙན་གྱི་བར་དུ་སྤྱིབས་ཐུབ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས།
 ང་ཚོས་འདིའི་སྐོར་ལ་རང་གི་སེམས་ཚོར་གསལ་སྟོན་ཆེད་འདིར་གང་སྤྱོད་
 ནུང་། རང་གི་སེམས་ནང་དངོས་འབྱེལ་གྱིས་ཉམས་ཚོར་ཅི་ཙམ་བྱུང་བ་
 དེའི་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱའི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཀྱང་གདུག་རྩལ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་འདི་ལ་
 བརྟེན་ནས་བཞིན་མི་ཐུབ་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་བྲལ་བའི་བདེན་དོན་ཞིག་ཟེད། ང་
 ཚོས་གསར་ཤོག་ཁྲོག་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། བསམ་ར་ཤོག་ཁྲོག་གི་ཡོད། འོན་
 ཀྱང་བྱེད་ཀྱིས་ཙམ་སྤྱིག་པའི་དགོངས་ཚུལ་ངོ་མ་དེ་ཁྲོག་གི་ཡོད་པའི་ངས་
 ཤེས་ཡོད་དམ། ངའི་བསམ་པར་དེ་འདྲ་མེད་སྟེ། ཙམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 རང་དབང་ཅན་གྱི་དགོངས་ཚུལ་རྣམས་པར་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་མེད། གང་པར་
 སྤྱོད་བྱས་པ་དེ་དག་ནི་གཞན་ཞིག་ཟེད། དེར་བརྟེན་གསར་ཤོག་ནང་པར་
 སྤྱོད་བྱས་པའི་ཆེག་རྣམས་ཀྱི་གོ་དོན་ལྟོག་ནས་སྤང་སྤྱོད་འབྲིགས་ཡོད་ཅིས་
 ལབ་ཐུབ། ངས་སྤོན་མ་བདེ་བཞེ་གང་ཡང་བཤད་ཀྱི་མེད། ང་རང་ལོ་ཤས་
 ཟིང་གསར་ཤོག་གི་ཙམ་སྤྱིག་པ་བྱས་ཟྱང་། དེར་བརྟེན་ཙམ་སྤྱིག་པས་རང་
 གི་ལས་འགན་སྤུལ་སྤྱོད་དཀའ་ངལ་གང་དང་གང་བརྒྱུད་དགོས་པ་དེ་རང་

གི་སྒྲིལ་གྱི་ཉམས་མྱོང་ཐོག་ནས་བཤད་ཐུབ། གསར་ཤོག་ཐོག་ཕྱན་བྱ་དམ་
 བསྐྱལ་བྱ་རྒྱ་དེ་དགོས་ངེས་ཤིག་ཡིན། དངོས་བདེན་འདྲི་ཐོག་ངས་ཅོད་
 སྒྲིང་བྱེད་ཀྱི་མིང། འོན་ཀྱང་དམ་བསྐྱལ་འདི་ལག་ལེན་བྱེད་སྐབས་རྣམ་
 དཔྱད་དང་ས་མཆམས་མ་བཞེད་པར་བྱ་རྒྱ་དེ་བློ་དགོས། ངའི་འབྲུག་ཅོད་
 ནི་སྒྲོར་མི་འཐད་པའི་དམ་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱལ་འགལ་དུ་ཡིན། སྤྱིང་གཞུང་གི་
 དཔོན་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཆན་ཆོ་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་མང་ཆོགས་ཀྱི་
 བསམ་ཚུལ་བཞེད་རྒྱའི་ཐོབ་ཐང་ཐོག་དམ་བསྐྱལ་བྱ་རྒྱ་མིང། དམ་
 བསྐྱལ་བྱེད་དགོས་དོན་ནི་མི་རྣམས་ལོག་པའམ་འབྲུལ་གཞི་ཅན་གྱི་བསམ་
 ཚུལ་ལ་ཞེན་ཆགས་ཆེད་སྤྱོད་བསྐྱེད་རྒྱ་དེ་རེད། འདི་ལས་མི་རྣམས་ངོས་ཀྱི་
 སྤྱིང་གཞུང་གི་དགྲ་ཐོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ང་ཆོའི་སེམས་ཆོར་ངོ་མ་དེ་གནོན་
 གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་རང་དབང་ཐོག་ནས་བཞེད་ཐུབ་ཀྱི་མིང། ང་ཆོར་ཉམས་
 མྱོང་གང་ལྟར་བ་དེ་ལས་ཐོག་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱེད་སེམས་ལ་བརྟེན་
 ནས་ང་ཆོའི་ལུང་པའི་མི་ས་ཡ་སྐྱམ་ཅུ་པོས་རང་གི་དབང་རྒྱུར་བ་རྣམས་ལ་
 རྣམ་པར་དག་པའི་བཅེ་བ་ཞིག་ཡོང་མི་སྤྱིད། རྒྱ་གར་ནང་དྲང་བདེན་གཙང་
 མ་བྱེད་དགོས། སྤྱིང་གཞུང་ནི་ང་ཆོའི་ཆེད་དུ་དགེ་ཅུ་བའམ་སྤྱང་སྒྲོབ་པ་ལྟ་
 བྱ་རེད། དངོས་གནས་བཤད་ན་དགེ་ཅུ་བ་ཞེས་པའི་ཆིག་དེ་ལ་ང་དགའ་
 རྒྱང་མིང། རྒྱ་གར་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ད་ཆ་བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་མིན་
 པར་བརྟེན་དེ་ལ་དགེ་ཅུ་བའམ་སྤྱང་སྒྲོབ་པའི་དགོས་མཁོ་མིང། རྒྱ་གར་ནི་
 འཛམ་གླིང་གི་ལུང་པ་རྩིང་ཤོས་ཤིག་རེད། དེ་ནི་ཆེས་ཉམས་མྱོང་གིས་ཐུག་

པའི་ལུང་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་གར་གྱི་མི་རྒྱལ་སྐྱེས་མཉམ་སྦྲེང་གིས་སྤྲོད་པའམ་
 བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཞེས་བཞེད་རྒྱ་དེ་འགྲིགས་སམ། དེ་ནི་འགྲིགས་
 གྱི་མེད། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་བ་རྒྱལ་ལ་སྤྲོད་སྤྱོད་པའི་དགོས་མཁོ་མེད། སྤྲོད་
 བཞུང་གིས་ང་ཚོར་དྲང་བདེན་གཙང་མ་ཞིག་བྱེད་ན་དེ་ཙམ་མ་གཏོགས་
 དགོས་ཀྱི་མེད། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་བ་རྒྱལ་མི་ལྟར་གཡོ་སྤྱོད་ཅན་གྱི་ལས་དོན་ནང་
 མི་འཇུག་པ་བཞིན་བསམ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཙམ་གྱི་ཡང་ས་པོ་ཡོད། ང་ཚོ་དངོས་
 བན་ས་ལུ་ཐུག་མེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་རྒྱལ་ཞིན་མིན་པའི་ཉེས་པ་དེ་ནམ་
 ཡང་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། བན་ས་སྤངས་འདི་དག་གི་ནང་འོས་ཤིང་འཆམས་པ་
 དང་ཁྲིམས་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་རོགས་ཞེས་སྤྲོད་
 བཞུང་ལ་གསོལ་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་དེས་དེ་ལྟར་བྱེད་ན་ཚོགས་
 འདུ་འདི་དག་གི་དགོས་མཁོ་ཁོ་རང་མེད། དེ་ནི་ང་ཚོ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་གསོལ་
 འདེབས་དེ་ཡིན། བསར་ཤོག་ཁག་གི་ཚུམ་པ་པོ་རྒྱལ་ཀྱི་ངོས་ནས་སྤྲོད་
 བཞུང་ལ་ངའི་གསོལ་འདེབས་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་“བརྩེ་
 བཀྱར་ལྷན་པའི་ཚུམ་སྤྱིག་པ་རྒྱལ་སྤང་བསར་ཤོག་གི་བདག་པོ་རྒྱལ་ས་ལ་
 བསྐྱུན་པོ་མ་བཟོ་རོགས་” ཞེས་པ་དེ་ཡིན། “ཇི་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་དབྱིན་ཡུལ་
 གྱི་མི་རྒྱལ་སྤང་གྱི་ཡང་ས་པོས་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ང་ཚོ་དང་ཡང་
 བན་རོགས། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་བ་རྒྱལ་གཡོ་སྤྱོད་ཅན་གྱི་མི་རོགས་ཤིག་མིན།
 ང་ཚོ་ཤེས་ཡིན་ཅན་དང་། ཡ་རབས། སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་ལྷན་པའི་མི་
 ཞིག་ཡིན་“ཞེས་པ་དེ་འང་ངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན། ངས་བསར་ཤོག་གི་ཚུམ་པ་པོའི་

སྤྱི་ཆ་ནམས་ལའང་“བྱིད་ལ་གང་སྤྱ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱ་གསང་མེད་པར་
 བཤད་དགོས་”ཞེས་བཞེད་རྒྱ་ཡིན། འདི་ནི་ང་ཚོའི་ལས་འགན་རེད། ང་
 ཚོས་རང་གི་ཐོག་དུ་བཞེན་དགོས་ཤིང་། རང་གི་དཀའ་ངལ་ནམས་ཀྱི་ཐོག་
 ལུགས་ཆེ་འབྲི་དགོས། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་ལས་དོན་འདི་ཡ་རབས་དང་ཚོད་
 འཛིན་གྱི་རྒྱ་ལས་མ་བཞུལ་བར་བྱ་རྒྱ་དེ་མ་བཞེད་པ་དགོས། གལ་ཏེ་ནམ་
 ཞིག་ང་ཚོའི་མདུན་དུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དཀའ་ཚུགས་བྱུང་སྐབས་ང་ཚོས་གང་
 ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་ལབ་འདོད་ཡོད་པ་དེ་ཅི་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོག་གསལ་པོས་
 བཞེད་རྒྱ་ར་འཆར་སྤང་ནམ་ཡང་བྱ་རྒྱ་མེད། དེ་ལྟར་སྤང་ཆ་གཙང་མ་ལབ་
 རྒྱ་དང་རང་གི་ལས་དོན་གྱི་རྒྱ་སྒྲིབ་དང་པོས་བྱས་པ་ལས་གལ་ཏེ་སྲིད་
 གཞུང་གིས་ང་ཚོར་ཉེས་ཆད་བཏང་བ་ཡིན་ན་འབྲིགས་ཀྱི་རེད། ཉེས་ཆད་
 གཏོང་བཅུག་རྒྱུ་གས། གལ་ཏེ་བྱུང་འབྲས་གང་ལས་སྤྱི་པ་ཆགས་ཆེ་བྱིད་
 རང་གིས་ཀྱང་བྱིད་གང་ཐུབ་བཅ། ཉ་ལས་ན་ང་ཚོའི་ལུས་པོ་དེ་འབྲེར་
 ཡོང་། ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། གལ་ཏེ་ཁོང་ཚོས་ང་ཚོའི་ལུས་པོ་དེ་འབྲེར་ན་
 ང་ཚོའི་ནམ་ཤེས་དེ་ཐར་འགོ་རྒྱ་རེད།

(༡༩༡༦ ཕྱི་ཆ་ ༤ ཚེས་ ༡༥)

ཀེཙ་རབ་བསྐྱེ་གནས་སུ་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆེས་སུ་དྲི་བ་ཞིག་གི་
 ལན་དུ་གནང་བའི་གསུང་བཤད། གསུང་བཤད་འདིའི་ནང་ཨོ་
 ཨལ་ཅི་ཀའི་འཕྲུབ་ཅོད་ཀྱི་རྒྱབ་ཁྲིའས་སུ་བདེན་པའི་ཨུ་ཚུགས་ཀྱི་
 གོ་དོན་དང་། དེའི་ཆེ་བའི་ཐོག་འབྱེལ་བཟོད་གནང་ཡོད།

ཨོ་ཨལ་ཅི་ཀའི་བདེན་པའི་ཨུ་ཚུགས་ཀྱི་གསང་གནད།

མདོར་བསྡུ་ན་བདེན་པའི་ཨུ་ཚུགས་ཀྱི་གསང་གནད་ནི་མི་ཆེའི་དོན་གནད་
 འཆོལ་ཞིབ་བྱ་རྒྱ་དེ་ཡིན་སྟེ། ང་ཚོ་འཆོལ་ཞིབ་འདིའི་ཆེད་དུ་འཕྲུབ་
 ཅོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། གླུ་ཆ་འདི་ང་ཚོས་སུ་ལའང་གསལ་པོ་བྱས་ཏེ་
 བཤད་མེད། གལ་ཏེ་ངས་དེ་ལྟར་བཤད་ན་དེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ང་ཚོར་འཕྱ་
 ལད་རྒྱག་གི་རེད། ང་ཚོས་ལས་འགུལ་གྱི་དགོས་པ་ཤལ་པ་དེ་གསལ་བདོན་
 བྱས་ཤིང་། དེ་ནི་དེ་གའི་སྤྱིད་གཞུང་གིས་ང་ཚོ་གྲལ་རིམ་དམའ་བ་དང་
 ཞན་པར་བཅིས་ཏེ་ལུང་པ་འདི་ནས་སྤྱུག་ཆེད་ཁྲིམས་སྤྱིག་གསལ་པ་དག་
 བཟོ་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཁྲིམས་དེ་དག་ངོས་ལེན་མ་བྱས་པར་རང་གི་
 དཔལ་ཉག་སྤྱོད་བསྐྱེ་རྒྱ་དེ་འོས་ཤིང་འཆམས་པ་རེད་ཅེས་པ་དེ་ཡིན། སྤྱིད་
 གཞུང་གིས་མི་རིགས་ནག་པོས་ཞུ་མོ་སེར་པོ་གྱོན་དགོས་པའི་དགོངས་དོན་
 ཅན་གྱི་ཁྲིམས་ཡིག་བཟོས་དབང་དུ་བཏང་ན། མ་གཞི་ཐེངས་གཅིག་རིམ་
 ནང་ཡུལ་དུ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དེ་འདྲའི་ཁྲིམས་ཤིག་བཟོས་པ་རེད། གལ་ཏེ་
 དེ་གའི་སྤྱིད་གཞུང་གིས་ཀྱང་ང་ཚོར་དེ་འདྲའི་སྤྱིད་ཚུལ་བྱེད་པ་དང་། ང་

ཚོའི་ཆེད་དུ་དེ་འདྲའི་ཁྲིམས་གིས་བཟོ་བ་དེའི་དགོས་པ་ང་ཚོ་དམའ་
 འཁེབས་ཀྱི་ཐུ་ཡིན་པ་ཚོར་ན་ང་ཚོས་ཁྲིམས་འདི་བཙུ་མིན་ཞེས་སྲིད་
 གཞུང་ལ་གསལ་པོ་བྱས་ཏེ་མ་གོ་མ་ཐོས་པ་བྱེད་དགོས། ལོ་ན་མ་སོན་པའི་
 སྤུ་གུ་ཞིག་གིས་རང་གི་པ་ལ་ཐོད་དགྲིས་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱོན་ནས་སྟོན་ཅིག་
 ཅེས་བཏྲོད་སྐབས། སྐས་རང་གི་བྱས་ང་དེ་ལྟར་མཐོང་ནས་བཀད་འདོད་
 ཡོད་འདུག་སྟེ་མ་ནས་དགའ་པོས་དེའི་བཀའ་དྲང་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་
 ནའང་མི་གཞན་ཞིག་གིས་བསམ་ངན་གྱིས་སྐད་ཆ་དེ་རང་ལ་བ་དུས་ཁོང་
 གིས་གསལ་པོ་བྱས་ཏེ་ “སྟུན་ཟུ་ལགས། ཇི་སྲིད་ངའི་ལུས་པོའི་སྤྱིང་དུ་
 མགོ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་དམའ་འཁེབས་དེ་བྱེད་མི་ཐུག། དེར་
 བརྟེན་ཐོག་མར་ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་མགོ་བོ་ཚོད་ཅིག དེ་ནས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་
 གཞི་བཟུང་དེ་ལ་ཐོད་དགྲིས་སྟོན་ཅིག” ཅེས་ལན་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེ་
 བཞིན་དེ་གའི་སྲིད་གཞུང་གིས་ཐུ་གར་བ་རྣམས་ལ་ཐ་གཤམ་དུ་བསམས་ཏེ་
 བཟོ་གཡོག་ལྟར་སྤྱོད་ཚུལ་བྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྟས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོ་རང་གི་ལུང་
 པར་ཡོང་སྐྱར་བཀག་འདོད་ཡོད་ཅིང་། རང་གི་འདོད་པ་འདི་བསྐྱབ་ཆེད་ཁོ་
 ར་ཁྲིམས་སྒྲིག་གསར་པ་དེ་དག་བཟོ་སྐྱོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ཐུ་གར་
 བ་རྣམས་ཀྱི་མིང་དེ་བ་ཐ་དད་ནང་འགོད་པ་དང་། ལྷན་མ་དང་ཇག་པ་
 བཞིན་ཁོང་ཚོའི་མཇུག་རེས་ལེན་པ། ཁོང་ཚོ་མངའ་སྡེའི་ས་ཁུལ་དམིགས་
 བསལ་བ་ཞིག་ནང་གཞིས་ཆགས་སྐྱར་བཙན་དབང་གཏོང་བ། ཇེས་པའི་ས་
 མཚམས་ལས་ཕྱི་ལ་འཕྱོན་སྐྱར་བཀག་འགོག་བྱས་པ། ཁོང་ཚོ་ལམ་

དམིགས་བསལ་བའི་ཐོག་ནས་བསྐྱོད་དགོས་པ་དང་མི་འཁོར་གྱི་ཁང་མིག་
 དམིགས་བསལ་ནང་ཞུགས་དགོས་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་བཟོ་བ། གཉིན་སྤྱི་གཤིས་
 ཆད་འཛིན་ཡིག་ཆ་མེད་ན་ཁོང་ཚོའི་ཆུང་མ་རྒྱམས་གསང་ཉར་ཆུང་མར་
 བཅོ་བ། མི་རེ་རེའི་ས་ནས་ལོ་རེར་ཉིན་སྤྱིར་ ༥༥ ཁྲལ་བསྐྱུ་བ་སོགས་
 ཡིན། ཅུ་བའི་ནད་གཞི་གཅིག་ཡིན་ཡང་སྐབས་མང་པོར་དེ་ལུས་པོའི་ཐོག་
 རོ་བོ་མི་འདྲ་བ་བྱས་ཏེ་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་གོང་སྤོས་ལྟར་ནད་
 གཞི་གཙོ་བོ་ལྟོ་ཨམ་རི་ཀའི་སྤྱད་གཞུང་གི་ངན་སེམས་དེ་ཡིན་ཞིང་། གོང་དུ་
 གྱིས་པའི་ཁྲིམས་སྤྱི་ཆང་མ་དེའི་རོ་བོ་མི་འདྲ་བ་དེ་རེད། དེར་བརྟེན་
 ཁྲིམས་འདི་དག་ཆང་མའི་ཁ་གཏད་དུ་འཕྲུབ་ཅོད་ཆེད་ང་ཚོ་གྲ་སྤྱི་གཤིས་
 དགོས་བྱུང་བ་རེད།

དྲང་བདེན་མ་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་ཁ་གཏད་གཙོག་སྤངས་རྒྱུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་རེད།
 གཙོག་ནི་དྲང་བདེན་མི་བྱེད་མཁན་གྱི་མགོ་བོ་གཏོར་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་
 པའི་ཐོག་ནས་རང་གི་འང་མགོ་བོ་གཏོར་རྒྱུ་དེ་རེད། འཇམ་སྤྱིང་ནང་སྒྲོ་བས་
 ལུན་གྱི་མི་ཆང་མས་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་གྱི་ཡོད། ས་ཆ་ཆང་མར་དམག་
 འཁྲུག་ཡོང་གི་ཡོད། མི་འབྲུམ་ཕྱག་དང་ས་ཡ་མང་པོ་འཆི་ཞིང་། དེའི་གྲུབ་
 འབྲས་ཀྱི་ཆུལ་དུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གོང་འཕེལ་མ་བྱུང་ཡང་། ཉམས་སྲུང་ཏན་
 ཏན་ཡོང་གི་ཡོད། དམག་འཁྲུག་གི་ས་ཁུལ་ལས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྟེ་ཕྱིར་ལོག་
 པའི་དམག་མི་རྒྱམས་རྒྱལ་དཔྱོད་དང་བྲལ་བ་ཆགས་འགྲོ་ཞིང་། ཁོང་ཚོ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཚོགས་སུ་ཟིང་འཁྲུག་ལང་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་དཔེ་མཚན་

ཆེད་ཐལ་ཤིང་པོ་འགྲོ་མི་དགོས་ཤིང་། སྒྲིམ་ར་དམག་འཁྲུག་དུ་དཀྱིན་ཇིང་།
 སྤྱིད་གཞུང་གིས་མི་མེ་གི་རྒྱ་ནང་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྐབས་དཀྱིན་ཡུལ་ཆ་ཆང་དང་།
 སྒྲིམ་སུ་ལོན་ཤོན་གྲོང་ཁྱིམ་པ་ཆེ་ཆུང་ཆང་མ་ཉིན་མཆན་མེད་པར་
 ཞབས་བྲོ་འཁྲུག་བསྐྱད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་དགོང་བས་ཚུས་པ་རེད། ཁོང་ཆོས་
 འདོད་པ་ཁེངས་པའི་བསྐྱེད་བཞིག་བསྐྱངས་པ་དང་། ཡར་མཆོང་མར་
 མཆོང་བྱས་པ། ཆོང་ཁང་ནང་ཆང་རག་གི་ཐོགས་པ་གཅིག་ཀྱང་ལྷག་མ་
 བཅུག་པ་རེད། ཉིན་འགའ་ཤས་འདིའི་ཤིང་གི་གནས་ཚུལ་ཁ་ཡི་མ་སེ་
 གསར་ཤོག་ནང་“མི་རྒྱལ་སྤྱི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས་ཉིན་མོ་འདི་དག་བསྐྱེད་བ་
 དེ་ཆོག་གི་ཐོག་ནས་བཞུད་མི་བྱུང་ཅིང་། དཀྱིན་ཇིང་མི་རིགས་མི་མེ་གི་རྒྱ་
 གིས་ཚུས་འདུག་ ཅས་དེ་ཅམ་ཁོ་ན་ལ་བ་བྱུང་” ཅས་བྲིས་ཡོད། རྒྱལ་ཁ་
 ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁ་བ་ཉི་ཁེངས་སྒྲོམ་ལ་བཏེན་ནས་རང་བཞིན་ངན་པ་ཆགས་
 ཏི་སྒྲིད་པོ་བཏང་ནས་བསྐྱེད་རྒྱུའི་གོམས་འདྲིས་ཐེབས་ཤིང་། དེ་ནས་དུས་
 ཡུན་ཐུང་དུ་འི་ཤིང་དངོས་གནས་ཡུལ་ནང་ཞི་བདེ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད། འོན་ཀྱང་
 དམག་འཁྲུག་གི་སྤྱུ་གུ་འཇིག་མེད་པ་མ་ཟད། ལྷ་བ་སྤོང་སྤྱག་གིས་རྒྱས་པ་
 དང་སྒྲོབས་ཆེན་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་ཉིན་ཤས་རྗེས་ངེས་ཐག་ཆོད་པའི་ཐོག་
 ནས་ཤེས་ཡོང་གི་རེད། དམག་འཁྲུག་ཐོག་ནས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྐྱེ་ཡུལ་གང་
 ལའང་ནམ་ཡང་བདེ་བ་བྱུང་མེད་ལ། འབྱུང་གི་འང་མ་རེད། ཡུལ་དེ་ནི་
 ཡར་རྒྱས་མི་འགྲོ་བར་ད་དུང་མར་ལྷུང་བ་ཡིན། དངོས་ཡོད་ལ་རྒྱལ་ཁ་
 དེའི་རྒྱལ་ཁ་མིན་པར་ཕམ་ཉིས་རེད། དེ་ནས་གལ་ཏེ་ང་ཚོའི་ལས་དོན་

ནམ་དམིགས་ཡུལ་འབྲུལ་གཞི་ཅན་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་འདྲི་དམག་འབྲུག་ལས་
ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་གྱུང་གྱུན་མི་བཟད་པ་ཡོང་བ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་དྲང་བདེན་མིན་པའི་ཁ་གཏད་དུ་འཐབ་སྒྲིའི་ཚུལ་ལྟགས་
གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་རང་གི་ནོར་འབྲུལ་གྱི་གྱུང་གྱུན་རང་ཉིད་ཀྱིས་
འབྲུར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཕྱོགས་གཞན་པ་དེ་དེ་ལས་མཐའ་གཅིག་དུ་ཐར་
བ་ཡིན། ཚུལ་ལྟགས་གཞན་པ་དེ་ ‘བདེན་པའི་ཨུ་ཚུགས་’ རེད། ཐབས་
ལམ་འདི་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་མགོ་བོ་བཅོམ་མ་
དགོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་མགོ་བོ་ཁོ་ན་བཅོམ་དུ་འབྲུག་དགོས། རང་ཉིད་ཀྱིས་
མནར་གཅོད་ཆ་ཆང་བཟོད་བཞིན་དུ་འཆི་སྒྱུར་གྱི་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་བཟུང་དགོས་
པ་ཡིན། ལྷོ་ཨམ་རི་ཀའི་སྤྱིད་གཞུང་གི་གདུག་རྩལ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་ལ་གདོང་
ལེན་བྱ་སྒྱུར་ང་ཚོས་ཐབས་ལམ་འདི་ཉིད་ལག་ལེན་བསྟར་བ་རེད། ང་ཚོས་
སྤྱིད་གཞུང་ལ་ “ང་ཚོ་བྱེད་ཀྱི་གདུག་རྩལ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་མདུན་དུ་ནམ་
ཡང་མགོ་བོ་སྒྱུར་གྱི་མིན། ཇི་ལྟར་ལག་གཉིས་མེད་པར་ཐལ་མོ་བཅུ་གུ་
མེད་པ་དང་། མི་གཉིས་མེད་པར་འབྲུག་པ་མི་ཡོང་བ་དེ་ལྟར་ཕྱོགས་གཉིས་
མེད་པར་བྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཛོལ་གནས་ཀྱང་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། ཇི་སྤྱིད་ང་ཚོས་རང་
ཉིད་སོ་སོར་བྱེད་ཀྱི་མངའ་འབངས་སུ་བསམས་པ་དེ་སྤྱིད་བྱེད་ང་ཚོའི་
བྱལ་པོ་འམ་སྤྱིད་གཞུང་ཡིན། ང་ཚོ་མངའ་འབངས་མིན་ན་ཁྱེད་བྱལ་པོ་འམ་
མིན། ཇི་སྤྱིད་བྱེད་ཀྱི་འབད་ཚོལ་དེ་ང་ཚོ་དྲང་བདེན་དང་བཅི་བས་བཟུང་
སྒྱེད་ཡིན་པ་དེ་སྤྱིད་དེ་ལྟར་བྱེད་བཅུག་གི་རེད། གལ་ཏེ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་

འོག་ང་ཚོར་གནོད་སྐྱོན་གཏོང་འདོད་ན་དེ་ནི་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། གནད་དོན་
 གཞན་ཐོག་ཁྱིམ་ཇི་འདོད་ལྟར་བྱས་ཤིག འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་ཆེད་དུ་
 བཅོས་པའི་ཁྲིམས་ལ་ང་ཚོའི་འོས་ཤོག་ངེས་པར་དུ་སྒྲང་དགོས་ཐུག་གི་རེད།
 ང་ཚོའི་སློབ་སྦྱོན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ང་ཚོར་འོས་མཆམས་མིན་པའི་ཐོག་ནས་
 གནོན་རྒྱུའི་ཁྲིམས་བཅོས་ན་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དེབ་ནང་ལྟག་འགྲེ་རྒྱ་རེད། ང་
 ཚོས་ནམ་ཡང་དེ་ལ་བརྩི་སྲུང་བྱ་རྒྱུ་མིན། འདྲིའི་ཆེད་དུ་ཉེས་པ་གང་གཏོང་
 འདོད་ཡོད་ཀྱང་གཏོང་རྒྱུ་མེད། ང་ཚོ་དེ་བཅོད་རྒྱུའི་བྲ་སྒྲིག་ཡོད། གལ་ཏེ་
 བཅོན་ཁང་དུ་བཏང་ཡང་དེ་ལྟ་ལྟུལ་དུ་བརྩིས་ཏེ་དེའི་ནང་བཟུང་རྒྱ་ཡིན།
 སློབ་སྦྱོར་དགོས་གསུངས་ཀྱང་གོད་བཞིན་དུ་བཟུང་རྒྱ་ཡིན། ང་ཚོའི་སྤྱིང་དུ་
 ཐུག་བཟུལ་གྱི་ཆར་ཇི་ཅམ་པམ་ཀྱང་ཆ་ཆང་ཞི་བའི་ངང་ནས་བཅོད་རྒྱུ་མ་
 ཟད། ཁྱོད་ཀྱི་བ་སྒྲུབ་ཐོག་ལ་འང་གནོད་པ་བསྐྱུལ་རྒྱུ་མིན། ང་ཚོ་དགའ་བའི་
 ངང་ནས་འཆི་ཡང་ཁྱོད་ལ་རེག་ཅམ་ཡང་བྱ་རྒྱུ་མིན། འོན་ཀྱང་རུས་པ་འདི་
 དག་ནང་སློག་ཡོད་རེང་ང་ཚོས་ཁྱོད་ཀྱི་རང་འདོད་ཀྱི་ཁྲིམས་རྣམས་ནམ་
 ཡང་བསྲུང་མི་ཐུབ།” ཅེས་བཤད་པ་ཡིན།

འགོ་འཇུག་ས་འདི་ལྟར་བྱུང་བ་རེད། གཟའ་ཉི་མ་ཞིག་གི་དགོང་དྲོར་ཇོ་
 ཉ་ན་ས་བར་ག་གི་རི་བོ་ཞིག་གི་སྤྱིང་ང་ནི་ཉེ་མ་ཅན་ཞེས་པའི་མི་བཟང་པོ་
 ཞིག་མཉམ་དུ་བཟུང་ཡོད། ཉིན་མོ་དེ་ནི་ཁ་སང་གི་སྐད་ཆ་བཞིན་དེ་ཅམ་
 དུན་པ་གསལ་པོ་བཟུང་འདུག ངའི་འགྲམ་དུ་སྤྱོད་གཞུང་གི་གསར་ཤོག་
 བཞག་ཡོད། དེའི་ནང་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཡིག་ཐོག་

འཁོད་པའི་སྤྲིམས་གཞི་འགྲུབ་ཞིག་གཏན་འབེབས་བྱས་སྐྱོར་བྱིས་འདུག དེ་
 གྲོག་པ་དང་ཁོང་སྤྲོས་ངའི་གཟུགས་པོ་ཆ་ཆང་འདར་གསེགས་ཐེབས་སོང་།
 རང་གི་སེམས་ནང་ “སྲིད་གཞུང་གིས་ང་ཚོར་ག་ཤེ་བསམ་གྱི་ཡོད་དམ་”
 ཞེས་བསམ་སྒྲིལ་ཏེ་ལྟར་འཁོར་སོང་། ངས་དེ་མ་ཐག་དུ་སྲིད་གཞུང་གི་གསར་
 འོག་ནང་གོང་དུ་སྤྲོས་པའི་སྤྲིམས་གཞིའི་སྐོར་ཡོད་པའི་ཆ་གསེང་པ་
 བསྐྱར་བྱས་ཏེ་དེའི་འོག་དུ་ “ངས་ནམ་ཡང་སྤྲིམས་འདི་དག་གི་དབང་
 རྒྱལ་པ་དེ་རང་གི་ཐོག་དུ་འགོ་འཇུག་རྒྱ་མིན་” ཞེས་བྲིས་པ་ཡིན། ཙུམ་
 འདི་འཕྲུལ་མར་ཕེ་ནི་ཀ་སའི་ཨིན་ཏེ་ཡན་ཨོ་ཕེ་ནི་ཡན་གསར་འོག་དུ་པར་
 འདེབས་ཆེད་བཏང་བ་ཡིན། དེ་དུས་ལས་དོན་འདིའི་ཐོག་རྒྱ་གར་བ་སྤྲུམ་
 ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་ལྔ་མེད་དཔའ་རྟགས་ཤིག་བསྐྱར་རྒྱ་མིན་པའམ། ཡང་ན་
 བདེན་པའི་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་ལས་འགུལ་ལ་དེ་ཙམ་རྒྱལ་ནུས་ཐེབས་གྱི་རེད་
 ལྷ་མ་པ་ངའི་མི་ལམ་དུ་འང་མེད། ངས་སྐད་ཆ་འདི་དེ་དུས་རྒྱ་གར་བའི་སྤྲུམ་
 རྒྱ་རྒྱལ་ལ་ལབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མང་པོ་ཞིག་བདེན་པའི་ལྷ་རྒྱལ་པ་བྱ་
 རྒྱུར་ཁས་ལེན་བྱ་སྤྲིན་བྱང་བ་རེད། འཐབ་འཁྲུག་དང་པོར་ཁོང་ཚོས་ཉིན་
 གསེང་ལྔ་དཀའ་ངལ་བཟོད་ཐུབ་ན་དམིགས་ཡུལ་འབྲུག་གྱི་རེད་ལྷ་མ་ནས་
 མཉམ་ཞུགས་བྱས། འཐབ་འཁྲུག་གཉིས་པའི་སྐབས་འགོ་འཇུགས་སུ་མི་
 ཉུང་གསེང་གི་མཉམ་ཞུགས་བྱས་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་མི་མང་པོ་འབྱོར། རྗེས་སུ་
 སྤྲུམ་ཞུགས་པོ་ཁ་ལེ་དེར་འབྱོར་ཏེ་ལྷ་མ་རེ་ཀའི་སྲིད་གཞུང་ལས་གྲོས་མཐུན་
 གྱི་ཁས་ལེན་ཐོབ་པར་བརྟེན་འཐབ་འཁྲུག་འདི་མཆམས་འཇོག་བྱས། འོན་

ཀྱང་ཇིས་སུ་སྲིད་གཞུང་གིས་བསྐྱུ་བྱིད་ཀྱིས་རང་གི་ཁས་ལེན་བསྐྱུ་བྱིད་དང་
 ལེན་མ་བྱས་པར་བརྟེན་བདེན་པའི་ཁྱུ་ཚུགས་ཀྱི་འཐབ་འཁྲུག་གསུམ་པ་དེ་
 འགོ་འཇུགས་བྱ་དགོས་བྱུང་། དེ་དུས་གོ་ཁ་ལེ་མཆོག་གིས་ང་ལ་ལས་
 འགུལ་ནང་མི་ག་ཆོད་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་ཀྱི་རེད་ཅེས་བཀའ་འདྲི་གནང་
 སོང་། ངས་མི་སུམ་ཅུ་ནས་དྲུག་ཅུའི་བར་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་ཀྱི་རེད་ཅེས་
 ཞུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ང་ལ་རོགས་པ་དེ་ཅམ་ཡང་ཐོབ་མིན། ང་ཆོ་མི་
 བཅུ་དྲུག་གིས་གདོང་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དེ་འགོ་འཇུགས་བྱས་པ་ཡིན། ཇི་སྲིད་སྲིད་
 གཞུང་གིས་རང་གི་བཅན་གཞོན་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་རྒྱུ་མས་མེད་པ་མ་བཟོས་
 པའམ། ཡང་ན་འགྲིགས་ཆགས་ཀྱི་གྲོས་མཐུན་ཞིག་མ་བྱས་པ་དེ་སྲིད་ཉིས་
 ཆད་ཆ་ཆང་འཁྲུ་རྒྱུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མགོ་བོ་སྐྱུར་གྱི་མིན་ཞེས་ང་ཆོས་
 ཐག་གཅིད་བརྟན་པོ་བྱས། ང་ཆོ་ལ་རོགས་པ་མང་པོ་རག་གི་རེད་སྟུམ་པའི་
 རེ་བ་ནམ་ཡང་བྱས་མིན། འོན་ཀྱང་མི་གཅིག་གིས་ཀྱང་རང་དོན་བྲལ་བའི་
 རྫོགས་བདེན་པ་དང་ཡུལ་གྱི་ཁི་ཕན་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་སྒོས་བཏང་གི་བྱ་སྤྲིག་
 བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ནི་ངེས་པར་དུ་ཐོན་གྱི་ཡིན། མཐོང་གིན་མཐོང་གིན་
 ལ་མི་སྤོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལས་འགུལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱས། ཁོང་ཆོ་བཅོམ་
 ཁང་ནང་དུ་གཞག་ས་མེད་ཅིང་། རྒྱ་གར་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུ་འཕར་འགོ་
 ཚུགས། མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་གལ་ཏེ་ལྟ་རྟེན་དང་ནས་བར་འདུམ་མ་བྱས་
 ཆེ་གྲོས་མཐུན་མི་ཡོང་རྒྱུའི་ཐག་ཆོད་ཅེས་ཤོད་མཁན་ཡང་ཡོད། འོན་ཀྱང་
 དེ་དག་གིས་སྐྱེ་ཞབས་ལྟར་ནས་བར་འདུམ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱས་པ་དེའི་ཐོག་

བསམ་སྒོ་གཏོང་བྱ་བ་ཆེད་འགྲོ་བ་ཡིན། ལྷོ་ཨམ་རི་ཀ་ལ་ལྷོ་ས་ན་གེ་ན་ཏེ་
 རྒྱ་གར་བ་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མང་བ་མྱོང་བཞིན་ཡོད། དེར་ཁོང་གིས་བར་
 འདུམ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བྱས། ས་གནས་གང་དུ་སྦྱིས་པ་དང་བྱད་མེད་སྤོང་ཕྲག་
 དག་གིས་སྤོང་སྤོང་བས་མཉམ་འདུས་ཡོད་པ་དང་། ས་གནས་གང་དུ་བྱངས་
 ལས་འདས་པའི་སྦྱིས་པ་དང་བྱད་མེད་དག་གིས་རང་སྟོབ་ལག་མཐོལ་དུ་
 འབྱེད་ཡོད་པ་དེར་གྲ་རིམ་སྤྱོད་པ་ཡོད་དམ། ལོ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་
 འདུམ་བྱ་བྱ་ལས་ཐབས་ལམ་གཞན་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་
 ཁོང་གིས་རང་གི་སྒོ་རྩལ་བསྐྱེད་པ་རེད། དེ་རྗེས་གང་བྱུང་བ་དེ་བྱིད་རྣམས་
 ཀྱིས་མཁྱེན་གྱི་ཡོད། དོན་དུ་ལྷོ་ཨམ་རི་ཀ་ལི་སྤྱོད་གཞུང་ཁྱུ་ཐུག་སྤོང་ཆོ་
 མཉམ་དུ་གྲོས་མཐུན་བྱ་དགོས་བྱུང་། གནས་ཚུལ་འདི་དག་ལས་ང་ཆོས་
 བཅོམ་པོ་གང་ཡང་གཞན་སྤྱི་ཞིག་ལ་གནོད་སྦྱོར་མེད་པར་བོད་གསོ་བས་སམ་
 བདེན་པའི་ལྷོ་ཨམ་རི་ཀ་ལི་སྤྱོད་གཞུང་གི་ཡོད་པ་དེ་གསལ་པོ་ཆགས་པ་
 ཡིན། མཚོན་ཆས་འཐབ་འཐུག་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ཆ་དང་
 གཞན་གྱི་མཐུན་འགྱུར་ལ་བརྟེན་དགོས། འགྲོ་ལམ་ཁ་ཐུག་སྤངས་ཏེ་ལམ་
 ཕྱན་གྱི་པོ་བཅོམ་དགོས་ཐུག་གི་ཡོད། བདེན་པའི་ལྷོ་ཨམ་རི་ཀ་ལི་སྤྱོད་
 ལམ་གང་ནས་ཀྱང་འཐབ་འཐུག་བྱེད་བདེ་པོ་ཡོད། གཞན་སྤྱི་ལའང་སྤྲུག་
 དགོས་མེད། གཅིག་ཕུས་ཀྱང་འཐབ་ཐུབ་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གནས་སྤངས་
 དེའི་ནང་འབྲས་བྱ་ནི་ཏོག་ཙམ་འགོར་པོ་ཡོང་ངེས། གལ་ཏེ་ལྷོ་ཨམ་རི་ཀ་ལི་
 ལས་འགུལ་ནང་ང་ལ་རོགས་པ་མང་པོ་རྒྱ་མེད་ན་དེའི་བྱུང་འབྲས་ནི་ད་

རིང་ང་ཁྱིད་ཚོའི་ཁྱོད་དུ་བསྐྱད་ཡོད་པ་དེ་མཐོང་སྐྱེ་མེད་པ་དེ་ཙམ་ཡིན།
 སལ་ཆེར་ངའི་མི་ཆེ་ཆ་ཆང་འཐབ་ཚོད་དེའི་ནང་ཁོ་ནར་ཐོགས་སྐྱེ་རེད།
 འོན་ཀྱང་འདི་ལས་ག་རེ་ཡོང་ངམ་ཞེ་ན། ལྷུ་འབྲས་དེ་དོག་ཙམ་འགོར་
 ནས་ཐོབ་པ་ཡིན། བདེན་པའི་ལྷ་ཚུགས་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་ནང་སོ་སོ་གཅིག་ཤུ་
 བྲ་སྒྲིག་དགོས་ངེས་རེད། ང་ཚོ་བཟོད་བསྐྱེད་ཅན་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པ་ཞིག་
 ཡིན་དགོས། བྲ་སྒྲིག་འདིའི་ཆེད་དུ་གལ་དེ་བྲག་ལྷག་ནང་བསྐྱད་དགོས་བྱུང་
 ན་དེར་ཡང་ཕྱིན་ནས་བསྐྱད་དགོས།

བྲ་སྒྲིག་འདིའི་ཆེད་དུ་དུས་ཚོད་རིམ་ཙམ་འགོར་ཡང་དེ་ཆུད་ཟོས་སུ་
 སོང་བར་བསམ་སྐྱེ་མེད། སྟོན་པ་ཡི་ཤུས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕན་བདེའི་ཆེད་དུ་
 མ་ཐེབས་སྟོན་ཉིན་བཞི་བརྩ་ནགས་སུ་བཞུགས་དེ་རང་ཉིད་བྲ་སྒྲིག་གནང་བ་
 རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟའི་བྲ་སྒྲིག་གནང་སྐྱེར་ལོ་མང་པོ་བཏང་བ་
 རེད། གལ་དེ་ཁོང་ཚོས་དེ་ལྟ་བུའི་བྲ་སྒྲིག་གནང་མེད་ཆེ། ཁོང་ཚོ་གཅིག་
 བྲས་ན་ཡི་བུའི་སྟོན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཆགས་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་
 གལ་དེ་ང་ཚོས་རང་གི་ལུས་པོ་དེ་བདེན་པའི་ཉམས་ལེན་དང་གཞན་ཕན་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བཟོ་འདོད་ཡོད་ན། ཐོག་མར་ཆངས་སྦྱོད་དང་།
 འཆེ་བ་མེད་པ། བདེན་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྒྱས་པར་བྲས་དེ་རང་
 ཉིད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས། འདིའི་རྗེས་སུ་ང་ཚོ་ཡུལ་གྱི་ཞབས་འདེགས་
 བྱེད་མཁན་ངོ་མར་འོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ཅིས་ལབ་ཐུབ་པ་ཡིན།

མདོར་ན་བདེན་པའི་ཨུ་ཚུགས་ཀྱི་འཐབ་ཚྩ་དྲ་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་མི་རྒྱལ་ས་
 ཀྱི་ནང་ནས་ཐུར་མའི་ཉགས་དེ་བཏོན་ནས་སྒྲིམ་པའི་སྒྲུབས་སྤེལ་གྱི་དང་
 མིའི་རང་བཞིན་ངོ་མ་གྱིས་པར་བྱ་གྱི་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གའི་སྤྱིད་གཞུང་དང་
 འཐབ་ཚྩ་དྲ་གྱི་ཉི་དེའི་ལས་དོན་གྱི་ས་ཁུལ་དེ་རེད།

(ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༥ ལྷ་ ༧ ཚེས་ ༣༧)

ཙམ་ཡིག་འདི་ནང་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྤྲོལ་གྱི་
ཉེས་སྒྲོན་བསྐྱེད་ནས་ཤེས་ཡོན་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་དེ་གསུངས་
ཡོད།

དང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན།

དང་སང་མི་ཚང་མའི་ཁ་ནས་ ‘ཤེས་ཡོན་’ ཞེས་པའི་ཆིག་དེ་ཐོས་ཡོང་གི་
འདུག གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་སློབ་གྲྭ་མཐའ་དག་སློབ་
ཕྲུག་གིས་ཁེངས་ནས་ཡོད། མཐོ་སློབ་ཁག་དུ་ཞབས་སྟེགས་ཐོབ་ཀྱི་མེད།
གུང་རྒྱ་མཐོ་སློབ་ནས་སློབ་འཇུག་པ་ཇི་ཙམ་རེ་བ་ཟད་དེ་ལོག་འགྲོ་དགོས་
བྱུང་ཡོད། ཤེས་ཡོན་ཐོག་དུ་དེ་ཙམ་ཞེན་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་གོ་དོན་
གང་ཡིན་པ་དང་། ང་ཚོར་ད་བར་ཤེས་ཡོན་ཐོབ་པ་དེ་ལས་ཁེངས་ཀྱི་གྲང་གང་
བྱུང་ཡོད་པ། ཡང་ན་འབད་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཁེངས་བྱུང་ཡོད་དམ་
མེད་ཅེས་པའི་དྲི་བ་འདི་དག་པལ་ཆེར་མི་སུ་ཞིག་གི་སེམས་ནང་སླེབས་ཀྱི་
ཡོད་འགྲོ། ཇི་ལྟར་ཤེས་ཡོན་གྱི་གོ་དོན་སྐོར་ལ་བསམ་སྒྲིལ་དུ་བཏང་ཡོད་
པ་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་དེའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྐོར་ལའང་བཞིན་བུ། དམིགས་
ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་ཤེས་ཡོན་སྤངས་ཏེ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་ཀ་ཞིག་གི་འོས་སུ་
གྱུར་པ་ཆགས་སྒྱུ་དེ་མཐོང་གི་འདུག འཚོ་ཐབས་འདྲ་མིན་ལ་ཞུགས་པ་
ཚོས་ཤེས་ཡོན་ཐོབ་ཇིས་རང་གི་འཚོ་ཐབས་སྤངས་ཏེ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་
ཀ་ཞིག་འཚོལ་བར་འཇུག་གི་ཡོད་ཅིང་། ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་ཀ་ཐོབ་ན་རང་

ཉིད་མཐོ་པོར་སླེབས་པ་ཞིག་དུ་བསམ་གྱི་ཡོད། ང་ཚོས་རང་གི་སློབ་གྲྭ་ཁག་
 དུ་ཨར་ལས་པེ་དང་། ལྷགས་བཟོ། ཤིང་བཟོ། ཆེས་བཟོ། ལྷམ་བཟོའི་
 རིགས་སོགས་ཀྱི་ཕུ་གུ་རྣམས་སློབ་སྦྱང་བྱེད་པ་མཐོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོང་
 ཚོས་སློབ་སྦྱང་བྱས་ཏེ་རང་གི་པ་མེས་ཀྱི་འཆོ་བཀའ་ལས་རིགས་ཡར་རྒྱས་
 གཏོང་རྒྱུ་ཆ་བ་དུ་དམན་པར་བརྩིས་ཏེ་སྦྱང་གི་ཡོད་ཅིང་། ལས་ཁུངས་
 ཤིག་གི་ལས་བྱ་བུ་རྒྱར་མཐོང་ཆེ་བར་བརྩི་ཞིང་། ས་མ་ཚོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
 བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟའི་སློ་ནས་རིགས་ཅུ་སྟོར་དང་ལས་འགན་ཅུ་སྟོར་གྱིས་
 ང་ཚོ་བྱན་གཡོག་ཆགས་བཞིན་ཡོད། ཁོ་བོས་སྐྱ་གར་ནང་འབྲུལ་བཞུད་
 སྐབས་ཕྱོགས་ཆང་མར་གནས་སྐངས་དེ་རང་མཐོང་ཞིང་། དེ་ལས་ངའི་
 སེམས་ཐིངས་མང་དུ་ཤོར་དགོས་བྱུང་།

ཤེས་ཡོན་ནི་ང་ཚོའི་བསྐྱེད་བྱ་མིན་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན། ཤེས་ཡོན་གང་
 ལས་ང་ཚོ་སྦྱོང་ལམ་ལྷན་པ་ཆགས་བྱུང་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་ཡོན་ངོ་མར་བརྩི་
 ཚོགས་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ཤེས་ཡོན་ལས་སྦྱོང་ལམ་བཟང་པོ་ཡོང་བྱུང་མིན་སྲུས་
 ཀྱང་བཟོད་མི་བྱུང་། སློབ་གྲྭ་ཁག་དུ་སྦྱོང་ལམ་སྐྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་དཔེ་མཚོན་
 མང་པོ་ཉིད་དུ་ཡོད། གཟུ་བོར་གནས་པའི་དབྱིན་ཇིའི་འབྲི་ཚོམ་པ་ཞིག་གིས་
 ཇི་སྲིད་སྐྱ་གར་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་ཁྱིམ་རྣམས་ཀྱི་དབར་མཉམ་མཐུན་ཞིག་
 མ་བྱུང་བ་དེ་སྲིད་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཐོངས་པ་གཉིས་ལས་ཉམས་ཉེས་
 འགྲོ་བཟུང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། ང་ཚོའི་ན་གཞོན་རྣམས་ལ་ཁྱིམ་དུ་
 ས་མ་དང་། རང་གི་ཉེ་འཁོར་གྱི་ཁོར་ཡུག་ལས་ཇི་ལྟར་སློབ་སྦྱང་ཐོབ་པ་དེ་

ལས་ཐོག་མེ་སྒྲོལ་གྱི་རྒྱུ་མཉམ་སྦྲེལ་གྱི་ཡོད། སྒྲོལ་གྱི་ནང་འབྲེལ་བ་དང་
 སྒྲོལ་ལམ་བྱེད་སྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ལས་ལོ་མེ་མེ་དང་ཡོད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོའི་
 སྒྲོལ་དེ་བ་ནང་གི་ཤེས་ཡོན་ནི་ཤོག་ཤོག་གི་དུ་ལུས་གྱི་པར་བཞིན་བསམ་
 དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་རང་གི་འཛིན་ཉེན་པའི་ལག་ལེན་དུ་བཅད་སྒྲོལ་གང་ཡང་
 བྱེད་མི་ཐུབ། ང་ཚོ་ལ་སྒྲོལ་གྱི་ནང་གང་སྒྲོལ་མིན་སྒྲོལ་པ་མས་དོ་སྒྲུང་བྱེད་
 གྱི་མེད། སྒྲོལ་སྒྲོང་མང་པོ་ཞིག་ཡིག་རྒྱགས་ཁོ་ན་སྒྲོད་ཆེད་དམིགས་ལུལ་
 བྱིས་བྱས་པའི་ངལ་བ་དཀའ་མོ་ཞིག་ཡིན་པར་ངས་ངས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད།
 ང་ཚོས་ཡིག་རྒྱགས་སྤྱད་ཐེས་ཅི་རུས་གྱིས་གང་མཐུགས་དེ་བཞིན་རྒྱུའི་
 འབད་ཅོལ་བྱེད་གྱི་ཡོད། དབྱེན་ཇི་འགའ་ཞིག་གིས་ང་ཚོ་ལ་ལང་མོ་བྱེད་
 མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་སྒྲོན་འཇུགས་བྱེད་གྱི་ཡོད། རྒྱུ་ཆ་འདི་མཐའ་གཅིག་
 དུ་དོན་མེད་ཅིག་མིན། དབྱེན་ཇིའི་སྒྲོན་བཞིན་པ་ཞིག་གིས་ང་ཚོར་སྒྲོན་
 འཛིན་ཤོག་སོག་གྱི་མཆུངས་དཔེ་ཐ་གལ་ཞིག་བཞེད་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་
 བསམ་པར་ཇི་ལྟར་སྒྲོན་འཛིན་ཤོག་སོག་གྱིས་ཕན་མེད་སྒྲུག་ཆ་འཛིན་པ་དེ་
 ལྟར་ང་ཚོས་ཁོ་ཚོའི་སྒྲོན་ཆོགས་དཔལ་ཡོན་གྱི་དགོས་མཁོ་མེད་པའི་དོན་
 བཅད་དམ། དེའི་ཉེས་སྒྲོན་ཁོ་ན་ལེན་གྱི་ཡོད་སྟེ། ཆ་གས་འགའ་ཞིག་
 ཐོག་ང་ཚོའི་གནས་སྐྱེད་སྤྱོད་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པར་ངས་ལེན་བྱེད་
 དགོས། བཅད་སྐྱེད་སྤྱོད་དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བསམ་གཞིག་བྱེད་སྐབས་གཞི་རྩའི་
 སྒྲོན་ནི་དབྱེན་རྒྱུ་བརྒྱུད་སྒྲོལ་སྒྲོང་སྤྱད་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མཐོང་། འཛིན་
 རིམ་བཅུ་པའི་བར་གྱི་སྒྲོལ་སྒྲོང་མཐའ་བསྐུལ་རྒྱུར་སྤྱིར་བཏང་ལོ་བཅུས་

འཁོས། འོ་དེ་དག་ཅིང་ང་ཚོར་སྤྱིར་བཏང་གིས་བྱ་ཆེས་ཉུང་དུ་མ་གཏོགས་
 ཐོབ་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་འབད་ཚུལ་ལྟེ་བ་ནི་སློབ་སྦྱང་དེ་རང་གི་ལས་
 དོན་དང་མཐུན་ཐབས་བྱེད་པའམ། དེ་རང་གི་ལག་ལེན་དུ་འགོལ་སྒྱུ་མིན་
 པར། ཡོད་དགུ་ཚུལ་སྤྲུགས་ཀྱིས་དབྱིན་སྐད་ཐོག་དབང་བསྐྱར་བྱ་སྒྱུ་དེ་ཡིན་
 པར་མཐོང་། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ནི་གལ་ཏེ་ཆ་ཆང་ལ་འཛིན་
 རིམ་བཅུ་པའི་བར་གྱི་སློབ་སྦྱང་རང་གི་པ་སྐད་བརྒྱད་ནས་སྤྱད་ན་ཉུང་མཐར་
 འོ་ལྷ་ལྷག་གི་རེད་ཅེས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལྷ་ན་སློབ་གཉེར་བ་སྦྱང་སྤྲུག་བཅུ་
 འཛིན་རིམ་བཅུ་པའི་བར་སློབ་སྦྱང་སྤྱད་སྒྱུར་ལོ་སྦྱང་སྤྲུག་ལྷ་བཅུའི་གྲོང་གུན་
 ཐོག་ འདི་ནི་གྲུབ་འབྲས་ཆབས་ཆེན་ཞིག་རེད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ང་ཚོས་
 དེ་ལྷ་ར་རང་གི་སྐད་ཡིག་དབུལ་པོ་བཟོ་བ་ཡིན། ལྷུང་རྩ་དྲུའི་སྐད་ཡིག་སྤུན་
 སྤུམ་ཚོགས་པ་མིན་པའི་སྐད་ཆ་འདི་ངས་རྣམ་ཀུན་ནས་ཐོས་ཀྱི་འདུག
 འདི་ཐོས་ཏེ་ང་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་ཀྱི་འདུག ལྷུང་རྩ་དྲུའི་ལེགས་སྤྱར་གྱི་བརྩེ་
 བའི་བྱ་མོ་རེད། གལ་ཏེ་འདི་དབུལ་པོ་ཡིན་ན་སྐད་ཡིག་གི་སྒྲིན་མིན་ཞིང་།
 དེ་ལས་ཁྲོག་སྒྲིང་ཚོ་སྤྱད་བ་པོའི་སྒྲིན་ཡིན། ང་ཚོས་དེ་བཏང་སྟོམས་སུ་
 བཞག་སྟེ་བཞེད་བཅུག་པ་རེད། དེས་ན་དེའི་ནང་གཟེ་བཞེད་དང་རྒྱས་སྟོབས་
 དགོས་པ་དེ་གང་ནས་སྟེབས་སམ། ང་ཚོ་དང་ང་ཚོའི་ཁྱིམ་ཆང་དབར་བར་
 སྦྱང་བྱུང་བ་རེད། དུན་ཅིང་འབྲེལ་གཏུག་གིས་གཤིབ་དགོས་པའི་ང་ཚོའི་པ་
 མ་དང་། ཁྱིམ་འཁོར་གཞན། ང་ཚོའི་བྱད་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ཆན། དེ་བཞིན་
 གཡོག་པོ་རྣམས་ལ་ང་ཚོའི་སློབ་གྲུའི་གིས་ཡོན་ནི་སྤྲོས་པའི་ནོར་དང་

མཚུངས་ཤིང་། ཁྲིའི་རྒྱལ་ལ་ཤེས་ཡོན་འདྲིའི་ཁྲི་ཕན་གང་ཡང་མི་ཐོབ།
 ང་ཚོས་བདེ་ལྷག་དུ་ཤེས་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ་གང་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྤངས་མི་
 མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེར་མི་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་མི་ཐུབ། གལ་ཏེ་
 ང་ཚོ་སྤྲོད་འཛིན་ཤོག་སྤོང་མིན་ན་ལོ་ལྟ་བུའི་རིང་ཤེས་ཡོན་འདྲི་ཐོབ་
 རིས་མི་མང་ནང་འཇུག་པ་གསལ་པ་ཞིག་མཐོང་དགོས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་
 ང་ཚོས་རང་གི་མི་མང་ངོ་ཁོ་རང་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཁྲིའི་ཚོས་ང་ཚོ་ལ་སྤྱི་
 ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་ལ་བརྩིས་ཏེ་གཞན་དུ་ལྟ་བར་བྱེད་
 ཅིང་། ང་ཚོས་ཁྲིའི་ཚོར་ནགས་མིར་བསམས་ཏེ་འཕུ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
 མཐོ་སློབ་ནང་འཐོབ་པའི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ལའང་ནམ་ང་ཚོས་དཔུང་པ་བྱེད་
 རྒྱལ་ཤེས་ལྟ་བུ་འབྲས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་རྒྱུ་ཡོད་པར་མཐོང་ཐུབ། དེར་ཡང་
 རྩོགས་གཅིག་ནས་ང་ཚོས་རང་གི་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་རྒྱ་དུ་གཞི་
 བཟོན་པོ་བཟོ་རྒྱུར་དུས་ཚོད་སྤྱིལ་གྱི་ཡོད་ཅིང་། རྩོགས་གཞན་ནས་རང་གི་
 ས་སྐད་བཟང་སྟོམས་སུ་ཡལ་བར་འཕོར་བཞིན་ཡོད། འགའ་ཞིག་གི་སེམས་
 ནང་རང་གི་ས་སྐད་ལ་དམའ་འབེབས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོའང་ཡོད་གི་ཡོད། ང་
 ཚོའི་དབྱིན་སྐད་ནི་སྒྲ་གདངས་དང་བརྟེན་སྤྱོད་ཐོག་ནས་མ་དག་པ་ཡོང་གི་
 ཡོད་ཀྱང་། ད་དུང་རང་གི་འབྲེལ་ལམ་ཆ་ཆང་དབྱིན་སྐད་ཁོ་ནའི་ནང་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་རང་གི་སྐད་ཡིག་ནང་ཆན་རིག་འདྲ་མིན་གྱི་བརྟེན་ཆོག་དུ་ལྟ་
 བཟོས་མེད་ཅིང་། དབྱིན་སྐད་དུ་ཡོང་བའི་ཆོག་རྒྱལ་ལ་ང་ཚོས་རི་བཞིན་
 ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་མེད། མཐོ་སློབ་ཀྱི་སློབ་སྤྱོད་ཐོན་ཉེའི་སྐབས་ང་ཚོའི་སློ་

འཁུམས་ཟིན་པ་དང་། ལུས་པོ་མི་ནུས་པ་ཆགས་འགྲོ་བ་རེད། ང་ཚོ་སྒྲན་
 གྱི་ཤེལ་དམ་ལྷན་དུ་མི་ཆེ་ཉིལ་པོ་སྦྱར་བཟུང་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་ཆང་
 མས་ཁོང་རྣམས་གྱི་གཟི་བརྗིད་ནི་ང་ཚོ་ལ་རག་ལུས་པ་དང་། ང་ཚོ་ཁོང་
 ཚོའི་སྤང་སྦྱོབ་པ་ཡིན་པ། ཁོང་ཚོའི་མ་འོངས་པ་ང་ཚོའི་ལག་དུ་ཡོད་པ་དེ་
 ལྟར་བསམ་གྱི་ཡོད།

གལ་ཏེ་གུང་རྩ་དྲིའི་ན་གཞིན་ཚོ་མཐོ་སློབ་ནས་ཐོན་ཏེ་བསམ་སློབ་མ་
 བཏང་ཐེས་མང་ཚོགས་གྱི་སྤང་སྦྱོབ་པར་ཁས་ལེན་གནང་ན་སྤིང་སྦྱོབས་ཅན་
 ཞིག་ལ་བརྩི་རྒྱ་ཡིན། མ་གཞི་ནས་ངས་འདི་གའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སློལ་གྱི་
 ཆེས་ཏུ་ཐུག་པའི་རིམ་ཞིག་འཐེན་ཡང་། དེའི་ནང་ནུས་ལྷན་གྱི་རེ་བའི་ས་
 བོན་ཡང་གནས་ཡོད། ཚུམ་ཡིག་འདིའི་དགོངས་དོན་ནི་སྤང་གིས་དབྱིན་
 རྒྱུ་བསྐྱབ་རྒྱ་མེད་ཅེས་པ་དེ་མིན། ཇི་ལྟར་ཨུ་རུ་སྤྱད་དང་། ལྷོ་ཨམ་རི་ཀ
 ཉི་ཉོང་ནང་བྱས་པ་དེ་ལྟར་ང་ཚོས་ཀྱང་བྱེད་དགོས། ཉི་ཉོང་ནང་གྲངས་ཀ་
 ཐེབས་པའི་མི་ཉུང་ཤས་ཤིག་གིས་དབྱིན་རྒྱུ་གྱི་སློབ་སྦྱང་མཐོ་པོ་བྱས་ཡོད་
 ལ། ལུ་རྩེ་བ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་ནང་ནས་སྤང་འོས་པ་དེ་དག་ཉི་ཉོང་གི་
 རྒྱུ་ཡིག་ཐོག་ནས་བཏོན་ཏེ་མང་ཚོགས་ལ་ཐོབ་སྤྱོད་བ་བཅས་ཡོད། དེ་ལྟར་
 ཁོང་ཚོས་གཞན་རྣམས་དབྱིན་རྒྱུ་གྱི་སློབ་སྦྱང་འཐོབ་ཆེད་དོན་མེད་ཀྱི་
 འབད་ཚོལ་ལས་སྦྱོབ་གྱི་ཡོད། དང་ཚོ་ལས་མང་པོ་ཞིག་གིས་དབྱིན་རྒྱུ་
 སློབ་སྦྱང་བྱས་ཟིན། ཁོང་ཚོས་འདྲོད་ན་དེ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ་མ་
 ཟད། གང་དག་ལ་ལུས་པོའི་ཕུན་ཚོགས་ཡག་པོ་ཐོབ་ཡོད་པ་དང་། སེམས་

གྱི་སྒྲོ་བ་ལྟོན་པོ་ཆགས་མེད་པ་དེ་དག་གིས་དབྱིན་སྐད་དང་སྐད་ཡིག་གཞན་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་འཛིག་རྟེན་ཡན་བྱེད་གྱི་བསམ་ཚུལ་རྣམས་ལུང་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 སྐད་ཡིག་ནང་ནས་བཏོན་དགོས། ང་ཚོས་ལུང་མཐུད་འབད་ཚོལ་ཐོག་ནས་
 རང་གི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སྒྲོལ་བཞེས་སྐྱུར་བྱ་བ་ཅིང་། ཆན་རིག་གསར་པ་
 དང་བསམ་ཚུལ་གསར་པའི་སྒྲོལ་སྒྲོལ་རྣམས་ལུང་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྐད་ཡིག་ཁོ་ནའི་
 བརྒྱད་སྟངས་བྱ་བ་པ་ཡིན། གསོ་རིག་དང་། བྱ་གཟིངས་རིག་པའམ། སྒོག་
 རིག་གི་སྒྲོལ་སྒྲོལ་ཆ་ཆང་བ་ལུང་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྐད་ཡིག་བརྒྱད་ནས་སྟངས་མི་བྱ་བ་པ་
 དེ་འདྲ་གང་ཡང་མེད། དབྱིན་སྐད་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་གཞི་ནས་ལུས་པོའི་
 ཡན་ལག་འདྲ་མིན་གྱི་སྒྲོལ་སྒྲོལ་ཐོབ་བྱ་བ་གྱི་ཡོད་པའམ། མི་གསོན་པོའི་
 རུས་པའི་གཤག་བཅོས་བྱེད་བྱ་བ་གྱི་ཡོད་པ་དེ་འདྲའི་རྒྱ་མཚན་བཟན་པོ་
 གང་ཡང་མེད།

རྒྱ་གར་ནང་ཉུང་མཐུར་མི་མང་བརྒྱ་ཆ་ ༥༥ ཞིང་ལས་བྱེད་གྱི་ཡོད།
 བརྒྱ་ཆ་བཅུ་ཡིས་འཕགས་ལས་རིགས་བྱེད་གྱི་ཡོད། བརྒྱ་ཆ་བཅུ་པོ་འདྲིའི་
 རྒྱང་མང་ཆེ་བས་རས་འཕགས་མཁན་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་ཅིང་། ལྷག་མ་བརྒྱ་ཆ་
 ལུས་ལས་རིགས་འདྲ་མིན་བྱེད་གྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་ཕྱི་ཆན་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་
 མང་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ངོ་མ་ཞིག་བྱེད་འདོད་ཡོད་ན། ལྷག་མ་བརྒྱ་
 ཆ་ ༩༥ རྣམས་ཀྱི་ལས་རིགས་རྣམས་ཏོག་ཙམ་ཤེས་དགོས། མི་བརྒྱ་ཆ་
 ༩༥ རང་གི་པ་མེས་ཀྱི་ལས་རིགས་བྱེད་གྱི་ཡོད། རང་རང་གི་ལས་རིགས་
 ཐོག་སྒྲོལ་སྒྲོལ་ཡག་པོ་འཐོབ་པར་བྱ་རྒྱུ་དེ་དེ་དག་གི་ལས་འགན་ཡིན། གལ་

ཏེ་བསམ་ཚུལ་འདི་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཞིང་ལས་དང་འཕག་ལས་ཀྱི་ལས་
 རིགས་འདི་གཉིས་ང་ཚོའི་སློབ་གྲུའི་ནང་ཆུང་དུས་ནས་སྤང་རྒྱུའི་བྲ་སྒྲིག་
 བྱེད་དགོས། ཞིང་ལས་དང་རས་འཕག་གི་སློབ་སྦྱང་ཡག་པོ་ཞིག་སྤང་ཐུབ་
 རྒྱུའི་གནས་སྤངས་ཤིག་བསྐྱེད་ཆེད་ང་ཚོའི་སློབ་གྲུ་རྒྱམས་མི་འབོར་མང་
 བའི་བྱོང་དང་བྱོང་ཁྱིམ་གྱི་སྤྱུལ་དུ་མིན་པར། ཏེ་ལས་ཁྲོག་སྤྲོ་གང་དུ་ཞིང་
 ཁ་ཆེ་བ་ཆེ་བ་དག་བཟོ་ཐུབ་པ་དང་། འགོག་མེད་དུ་སྤྱིང་རྒྱ་བའི་ས་གནས་
 ཏེ་འདྲ་བ་ཞིག་དུ་དགོས་པ་ཡིན། སློབ་གྲུ་འདི་དག་ནང་སློབ་ཐུག་གི་ཅིད་
 མོའི་ཁོངས་སུ་ཞིང་མོ་རྒྱ་སོགས་དགོས། ཐུ་གུ་དང་ན་གཞོན་རྒྱམས་ཀྱི་མི་
 ཆེའི་ནང་ཀྱང་སློབ་དང་ཀྱི་རི་ཀེཌ་མེད་ན་ཉོབ་ཏོ་ཆགས་ཀྱི་རེད་ཅེས་པའི་
 བསམ་ཚུལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་དུ་ནོར་འབྱུལ་རེད། ང་ཚོའི་ཞིང་པའི་ཐུ་གུ་
 ཚོར་ཀྱི་རི་ཀེཌ་ཅིད་རྒྱུའི་མཐུན་ཞུན་རག་གི་མེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོའི་མི་ཆེ་
 དགའ་བ་དང་སློབ་སྦྱང་པ་དེ་འདྲ་མིན། ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སློབ་ནང་ཏེ་
 འདྲའི་འགྱུར་བ་དེ་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཞིག་མིན། གལ་ཏེ་མི་མང་གི་འདོད་
 པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཆེ་སྤྱད་གཞུང་གིས་དེ་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན།
 ཏེ་འདྲ་བའི་མི་མང་གི་འདོད་པ་བྲ་སྒྲིག་མ་ཆགས་པའི་སྤྲོན་དུ་གོང་དུ་སྒྲིས་
 པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སློབ་ལ་དགའ་སྤང་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་བཏག་དཔུང་
 བྱས་ཏེ་བཞུ་དགོས། གལ་ཏེ་མི་མང་གིས་ཁོང་ཚོའི་འབད་ཅོལ་གྱི་གྲུབ་
 འབྲས་བཟང་པོ་མཐོང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུའི་འདོད་པ་བྱེད་ཀྱི་
 རེད། ངའི་བསམ་པར་ཚོད་བཞུ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆེད་འགོ་བློན་མང་པོའི་དགོས་

མཁོ་མེད། འོན་ཀྱང་ངས་ཚུམ་ཡིག་འདི་འཚོ་ཐབས་ལས་རིགས་ཀྱི་ལྟ་
 ཚུལ་ཐོག་ནས་བྲིས་མེད། འདི་འབྲི་བའི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་ནི་ཚུམ་ཡིག་འདི་
 སྤུས་ཀློག་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ཤེས་ཡོན་ངོ་མ་གང་ཡིན་པ་འཚོལ་ཞིབ་བྱ་བྱེད་
 ཡིན། གལ་ཏེ་འཚོལ་ཞིབ་འདིར་ཚུམ་ཡིག་འདི་ལས་མཐུན་འགྱུར་ཅུང་
 ཟད་ཐོབ་ཆེ་འདི་བྲིས་པའི་ཚུལ་བ་དེ་གྲུབ་འབྲས་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་བརྩི་བྱ་
 ཡིན།
 (ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༥)

ཨི་ལཱ་ཏཱ་བླ་པ་ (Allahabad) མ་ཡོང་དབུས་མཐོ་སྒོ་གྱི་
 དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་ཐེ་ཚན་ཚོགས་ཚུང་གི་གོ་སྒྲིག་འོག་ཚུགས་
 པའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེལ་བས་གཞི་མཚན་ནས་དོན་སྤྱིང་ལྟ་
 པའི་གསུང་བཤད་འདི་གནང་བ་རེད། ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་གཙོ་
 པའི་མ་དན་མོ་ཏན་མུལ་སྤྱི་ཡ་མཚན་པའི་མཚན་པའི་བཞུགས་པའི་
 'དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཡར་རྒྱས་དེ་ཡར་རྒྱས་ངོ་མའི་ཐོག་ཕྱགས་སུ་
 གནས་སམ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།

དངོས་གཙོ་སྒྲུབ་དང་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས།

མདུན་དུ་གསལ་བའི་བཞུགས་པའི་ཐོག་ཀྱི་དོན་སྤྱིང་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་
 རིང་ངམ་པའི་ཏུ་ཀ་པའི་དེ་མུལ་སྤྱི་ཡའི་མཐོན་བཞུགས་དེ་ཁས་ལེན་དུས་ངའི་
 དོན་ལྟར་རང་གི་ས་མཚམས་ཕྱགས་སུ་སོང་བས་རང་གི་ཕོངས་ཆ་རྒྱལ་ལ་
 སྒོ་པམ་བྱུང་། བྱུང་གི་ཚོགས་ཚུང་ནི་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་སྒོ་བ་ཚན་གྱི་
 སྒོ་བ་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅིང་། རང་གི་ལས་རིམ་དུས་དེ་བཞུགས་
 འདི་ལོ་དང་རྗེས་ལོའི་ཆེད་དུ་ངས་གཏན་བཟུངས་པའི་བཞུགས་པའི་ཐོག་ཏུ་
 གསུང་བཤད་གནང་མཁན་སྐད་གསུངས་ཆེ་བའི་བྱུང་མཁན་མི་སྒྲུབ་དཔལ་
 ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་བསྐྱར་བའི་ལས་དོན་རྒྱལ་ལ་ཆགས་ཚུང་ཐོག་
 རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་མི་དེ་ང་གཅིག་ཕུ་རེད་འདྲི། རྒྱང་པོར་
 བཤད་ན་དངོས་ཡོད་ལ་དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་དེ་བྱུང་ཚོས་རྒྱལ་པའི་ལྟ་བུའི་

སྒོ་ནས་ཤེས་པ་བཞིན་སྒྲིབ་ཆན་འདི་ལོ་ཤོག་ངའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དེ་ཆེས་ཉུང་དུ་
 ཡིན། ཉི་ཆར་ཉིན་གཅིག་གི་དགོང་དྲོ་ར་དང་གོགས་པོ་ཞིག་གི་ལྷན་དུ་བས་
 ཟ་བཞིན་པའི་སྐབས། ཁོང་གིས་ངའི་སྒྲིབ་འཕྲིན་སྒྲིབ་པ་ལ་དྲི་བ་མང་པོ་ཞིག་
 གྲུངས་ཏེ་དྲིས་སོང་། འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཁོའི་ཚད་སྲིང་གི་ཡུལ་དུ་རང་མོས་
 ཀྱིས་ཆགས་བཅུག་པར་བརྟེན། ཁོང་གི་བསམ་པར་བརྟེན་གཞི་གང་དག་ཐོག་
 ངས་ཐོགས་མེད་དུ་བརྟེན་གྱི་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ང་གསར་ཀྱང་ཡིན་པ་དང་།
 ངས་རང་གི་མོངས་པ་དེ་རྟོགས་གྱི་མེད་པ་དེ་ཁོང་གིས་ཆེས་བཤད་སྒྲིག་དུ་
 ཤེས་པ་རེད། ཁོང་གིས་ངས་མེད་དང་། མར་ཤལ། ཞུམ་སེམས་ལྟ་བུའི་
 ལྷན་བྲགས་ཅན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་
 ལ་བལྟས་ཙམ་ཡང་བྱས་མེད་པ་དེ་ཤེས་སྐབས་ཡ་མཚན་པོ་དང་། ངའི་
 ཐད་ལ་ཆོག་པའང་ཟ་ཡོད་ཤས་ཆེ། འུ་ཐུག་སྟེ་མཐར་ཁོང་གིས་ང་ལ་
 དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཐོག་ཚོད་བལྟ་བྱེད་རྒྱ་དང་།
 དེ་ལྟ་བུས་མི་སྒྲིལ་ཡོངས་ཀྱི་དུས་ཚོད་དང་རྒྱ་ནི་ར་བཤད་སྒྲིབ་ལོག་པར་མ་བཟང་
 བའི་ཐོན་དུ་གོང་སྒོས་ཚུམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚུམ་རྣམས་སྒོག་དགོས་ཞེས་སྒྲིབ་
 གསོ་གནང་སོང་། ངས་དེ་དེ་ཆོ་བསྐྱབས་ཀྱང་སྒྲིབ་པོ་རང་འཇགས་སུ་
 གནས་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། ང་མི་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་སྙིང་རྩེའི་ཡུལ་དུ་བྱུར་པ་
 ཁོང་ལ་མཁྱེན་རྟོགས་མེད་པ་རེད། ང་ལ་ཡོད་ཆེས་བྱེད་པའི་གོགས་པོ་དེ་
 དག་གི་སྒྲིབས་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་ཚོད་བལྟ་བྱེད་མུས་ཡིན། གང་ལགས་ཤི་
 བ། མི་ཆེའི་ནང་སྐབས་རེ་གནད་དོན་འགའ་ཞིག་ཐོག་ཕྱི་ཆད་འཛིན་གྱི་

དགོས་མཁོ་མེད་པའི་གོ་སྐབས་དེ་འདྲའང་ཡོང་གི་ཡོད། ང་ཚོའི་སེམས་
 ཐུག་ནས་“བྱིད་རང་ལམ་ཁ་ཐུག་སྐད་ལོ་འདུག གཡམས་གཡོན་དུ་མ་བསྐྱར་
 བར་ཐང་ཀར་རྒྱགས་ཤིག་“ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ་འཕྲོན་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་མཐུན་
 འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོ་དལ་ཡང་རུང་། གང་ལྟར་མདུན་ཕྱོགས་སུ་ངེས་
 པར་དུ་སྤྱ་མཐུད་ནས་བསྐྱོད་གྱི་ཡོད། ང་མི་གནས་སྐངས་དེ་རང་རེད།
 གནས་སྐངས་འདི་ང་ལ་ཆེ་མ་པ་སྐྱེ་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་སྲིད། འོན་ཀྱང་བྱིད་ཚོ་
 ལྟ་བུའི་ཚོགས་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་རྣམས་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་ཡང་རུང་
 བསྐྱང་མི་ཐུབ། འདི་ཐམས་ཅད་ཡིན་བཞིན་དུ་འང་པརྟེན་ཀ་པེལ་དེབ་སྤྲུལ་
 བྲིལ་ལ་ངའི་མིང་གསུང་བཤད་གནང་མཁན་གྱི་མཚན་གཞུང་ནང་མ་བཞག་
 རོགས་ཞེས་སློབ་སློན་ལྟ་བུ་དེ་དོན་མེད་རེད། ཁོང་གིས་བྱིད་ཚོའི་མདུན་དུ་
 ཉིན་གཅིག་ངའི་གཏམ་བཤད་བྱེད་དུ་འཇུག་སྐྱར་ཙུལ་བ་གནང་བཞིན་ཡོད་
 པ་དེ་ངས་ཤེས་གྱི་ཡོད། གཅིག་བྱས་ན་དེ་རིང་གི་ངའི་གཏམ་བཤད་གསན་
 ཏེ་བྱིད་ཚོའི་སེམས་ནང་ཡག་པོ་བྱུང་སོང་། ཉིན་ལྟར་གཅིག་འདྲ་བའི་ལྟ་
 ཐུབ་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བཀྲོལ་དང་། དེ་དག་གི་ཕྱ་ཞིབ་འབྱེད་སྐྱེལ་ས་ཉིན་
 གཅིག་ངལ་གསོ་ཐོབ་སོང་སྟེ་མ་གྱི་རེད། ཉིན་མང་པོའི་བར་སྤྱ་མཐུད་ནས་
 ཟས་ཞིམ་པོ་བཟའ་སྐབས་བར་བར་དུ་བསྐྱང་གནས་བྱ་དགོས་པ་ནི་རྣམ་ཀུན་
 རྣམ་དགོས་ངེས་ཤིག་ཆགས་གྱི་ཡོད། སྐད་ཆ་ཞིག་ལུས་པོའི་ཆེད་དུ་ལབ་
 ཐུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀླད་པའི་ཆེད་དུ་འང་དེ་རང་རེད། གལ་ཏེ་དེ་རིང་བྱིད་ཀྱི་
 ཀླད་པར་ཟས་ཡག་པོ་མ་ཐོབ་པར་ལྟོགས་པར་ལུས་ཆེ་ངེས་པར་དུ་འབྱུང་

འགྱུར་གྱི་ཆེས་ ༡༣ ཉིན་རྒྱལ་བདུན་པ་མེད་ཅན་གྱི་པ་སྤྲུང་གི་གསུང་
བཤད་ཉན་དེ་ཆེས་པ་ལྷག་པ་ཞིག་ཉམས་སུ་ཁྱེད་ཀྱི་རེད།

‘ངའི་སྒེར་གྱི་ཉམས་སུ་ཁྱེད་དང་ཚོད་བལྟ་ནམས་མ་གསན་ཐོན་དུང་ཆོ་
ཐོག་མར་དེ་རིང་གཏམ་བཤད་ཀྱི་འགོ་བཅོམ་གྱི་གོ་དོན་ཐོག་ཕན་ཚུན་འདོད་
པ་མཐུན་པ་བཟོ་དགོས་པ་དེ་འོས་མཚམས་སུ་མཐོང་། ང་ཚོའི་གཏམ་
བཤད་ཀྱི་བཅོམ་གཞི་ནི་ “དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཡར་རྒྱས་དེ་ཡར་རྒྱས་ངོ་མའི་
ལྷོག་ལྷོགས་སུ་གནས་སམ་” ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ངའི་བསམ་པར་དཔལ་
འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ནི་ང་ཚོས་“ས་མཚམས་གྲལ་བའི་དངོས་པོའི་
འཕེལ་རྒྱས་”ལ་གོ་ཞིང་། དངོས་ཡོད་ཡར་རྒྱས་ནི་ང་ཚོས་ “བཟང་སྤྱོད་
ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་”ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཅི། བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ནི་ང་
ཚོའི་སེམས་ནང་གནས་པའི་ཐེར་བྲག་གི་ཆ་གས་དེའི་ཡར་རྒྱས་ལས་གཞན་
གང་ཡིན་ནམ། དེར་བརྟེན་མདུན་འཛིག་གི་བཅོམ་གཞི་འདི་བཅོམ་ཆེག་
གཞན་དུ་འདི་ལྟར་བཞག་ཆོག་སྟེ། “བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་དེ་དངོས་
པོའི་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཚད་གཞི་དང་མཚུངས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་དམ།” བཅོམ་གཞི་
འདི་མདུན་གསལ་གྱི་བཅོམ་གཞི་ལ་ལྷོས་ན་ཁྲུབ་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དེ་ངས་ཤེས་
ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ངའི་བསམ་པར་དྲི་བ་ཚུང་དུ་ཞིག་བསྐང་བའི་སྐབས་
སུ་འང་ང་ཚོའི་དགོངས་དོན་དེ་དྲི་བ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་
ཚོའི་སྤྱོད་ལུལ་གྱི་འཛམ་གླིང་ནང་མཐའ་གཅིག་དུ་གཡོ་འགལ་གྱིས་སྤོང་པ་
དེ་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཆུ་རིག་གི་མཁྱེན་རྟོགས་དེ་

ཅམ་ང་ཚོ་ལའང་ངེས་པར་དུ་ཡོད། དེར་གཉེན་གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་ཡར་
 རྒྱས་དེ་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་འགལ་དུ་མ་འགྲོ་ཆེ། དེ་དེའི་ཡར་
 རྒྱས་སུ་མ་ཐུན་གྲོགས་མ་ཆགས་པར་གནས་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་ནས་དཀའ་
 རྒྱུ་ཆེ་བ་དག་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་མིས་སྐབས་ཟེས་བྱེད་སྐངས་
 འཛིན་པོའི་ཐོག་ནས་རང་གི་སྐད་ཆ་མདུན་དུ་བཞག་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ང་ཚོར་
 ཆེས་པ་ཐོབ་མི་ཐུབ།

སྐྱེ་གཤེགས་སར་མྱེ་ལི་ཡམ་མྱེལ་སན་ཉན་ཏར་ནས་རྒྱ་གར་ནང་མི་ས་
 ཡ་གསུམ་དུས་གཅིག་གི་ཟས་ཐོག་གནས་ཀྱི་ཡོད་པ་གསུངས་ཡོད། མི་
 རྣམས་ཀྱིས་གཏམ་འདི་ལ་ལྷག་པར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐད་
 ཆ་གཞན་རྣམས་ཁོང་ཚོའི་ཁྱད་པར་འཕྲུལ་མི་ཐུབ་པ་མཐོང་གི་འདུག ཁོང་
 ཚོས་བཤད་རྒྱལ་མི་རྣམས་ཀྱི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་སྐོར་བསམ་སྒོ་
 གཏོང་རྒྱུ་འཇུག། དེའི་ཐོག་དུ་མ་བཤད་སྔན་ཁོང་ཚོའི་ཉིན་འེའི་དགོས་མཁོ་
 རྣམས་བསྐྱང་དགོས་ཞེས་པ་དེ་ཟེ། ཁོང་ཚོས་འདི་དག་ལ་དངོས་པོའི་
 ཡར་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡར་རྒྱས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་རྗེས་ཁོང་རྣམས་ལམ་
 སེང་རྒྱང་མཚོང་ཆེན་པོ་ཞིག་བརྒྱབས་ཏེ་སྐད་ཆ་ཞིག་མི་ས་ཡ་གསུམ་གྱི་ཐོག་
 དུ་བདེན་པ་ཡིན་པ་དེ་འཛིན་ཉེན་མཐའ་དག་གི་ཆེད་དུ་འང་ཡིན་ཞེས་པའི་
 ཐུབ་འབྲས་འདིའི་ཐོག་སྐབས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དོན་གནད་དམིགས་
 བསལ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཐོག་ནས་བྲིམས་གང་ཡང་གཏན་འབེབས་
 བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་དེ་ཁོང་ཚོས་བརྗོད་འགྲོ་བ་ཡིན། ཐུབ་འབྲས་འདི་རྗེ་

ཅམ་ན་ར་འཁྲུལ་དང་སྒྲིབ་བྱ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ངས་བཤད་མ་དགོས་པ་རེད།
 ཆེས་དབྱལ་པོངས་ཀྱིས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཉམས་སྦྱང་མ་གཏོགས། གཞན་གང་
 ཡང་སྤྱིན་མི་ཐུབ་ཅེས་པ་དེ་ད་བར་སྤྱི་ཀྱང་བཤད་མེད། མི་ཆང་མར་
 འཇོ་རྒྱུ་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ཅིང་། དེར་བརྟེན་གྲོད་ཁོག་བརྒྱུང་ཆེད་ཟས་དང་།
 དགོས་མཁོ་གཞིར་བཟུང་ལུས་པོ་འགེབས་ཆེད་གོས། སྤྱོད་གནས་ཆེད་ཁང་
 པ་མཁོ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་ཐོབ་ཐང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལས་དོན་ཏུ་ཅང་ཕལ་པ་
 འདྲི་ཆེད་དུ་དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་བཟུང་། ཡང་ན་ཁོང་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་
 སྤྱོད་ཆན་རྣམས་ཀྱི་རིགས་རམ་ང་ཚོ་ལ་དགོས་ཀྱི་མེད།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་གཞུང་ཆང་མའི་ནང་སང་ཉིན་གྱི་སེམས་ཁལ་མ་
 ཁྱོས་ཞིས་པའི་དགོངས་དོན་ཅན་གྱི་བཀའ་ལུང་ཡོད་སྤྱིས་རེད། ཤིན་ཏུ་
 ཆགས་སྦྱང་པའི་སྤྱི་ཆོགས་གང་དུའང་ལྟོགས་འཇོལ་རྒྱ་དེ་ལས་སྤྱོད་གོས་
 ཤིག་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཡོད་པའང་རེད། ལུལ་གང་ཞིག་གི་ཆེས་
 ཆགས་སྦྱང་གྱི་ངོས་འཛིན་ནི་དེའི་ནང་མི་འབུམ་གྱི་བདག་པོ་ཇི་ཅམ་གནས་
 མིན་ལས་མིན་པར། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་མི་སྤྱོད་ལྟོགས་ཤི་མ་ཐེབས་པ་ཉིད་
 ཡིན་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད། ད་དངོས་པོའི་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ནི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་
 འཕེལ་རྒྱས་ཡིན་མིན་དང་། འདི་ནི་ལུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་འཁེལ་
 བྱེད་ཐུབ་པའི་ཁྲིམས་ཤིག་དུ་བརྩི་ཐུབ་བམ་མི་ཐུབ་དེ་ཅམ་བཞུ་རྒྱ་ལྟོགས་ཡོད།

ད་དཔེ་མཚན་འགའ་ཞིག་ཞུ་ན། དངོས་པོའི་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱི་མོར་སོན་
 ཅམ་ནས་རྩ་མན་(Roman)མི་རྣམས་ཀྱི་བཟང་སྤྱོད་ཉམས་འགོ་ཚུགས་པ་

རེད། མི་སྤྱ་(Egypt)ཡུལ་དུའང་དེ་ལྟར་བྱུང་ཞིང་། ང་ཚོར་བྱུང་རབས་ཆེད་
 ཐོབ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ལུང་ཆང་མའི་ནང་དུའང་ཕལ་ཆེར་དེ་ལྟར་བྱུང་ཡོད་པ་
 རེད། མཆོག་བདག་གི་གཟི་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པའི་གྲིཙ་ཅོན་མརྒྱ་
 རྒྱའི་འཁོར་ཡུད་བ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་ཕྱག་པོ་ཉ་ཅང་ཆགས་ཏེ་རྣམ་གཡོང་
 བྱེད་དུས་ཉམས་སྐྱད་ཕྱིན་པ་རེད། ཨ་མི་རི་ཀའི་ཕྱག་པོ་གཤམ་ཅན་རྟོག་
 ཐེལ་ར་དང་། ཀཱར་ནེ་གྲོ་ དེ་བཞིན་དེ་འདྲ་བའི་མི་གཞན་རྣམས་ལ་སྤྱིར་
 བཏང་བཟང་སྤྱོད་གྱིས་ཐོངས་ཡོད་ཅིས་ངས་ལབ་གྱི་མིད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་
 ཁོང་ཚོའི་ཡོན་ཏན་མིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་དོ་སྣང་མ་སྤྱད་པར་བསྐྱུགས་བཞེད་
 ཁོ་ན་བྱེད་བསྐྱེད་གྱི་ཡོད། ངའི་བཞེད་དོན་ནི་ང་ཚོས་ཁོང་རྣམས་ལས་བཟང་
 སྤྱོད་གྱི་ཆད་གཞི་ཉ་ཅང་དཀའ་བའི་ཐོག་ཏག་ཏག་གནས་ཐུབ་པའི་རེ་བའང་
 བྱེད་གྱི་མེད་པ་དེ་ཡིན། དེ་དག་ལ་དངོས་པོའི་ཡར་རྒྱས་གྱི་ངེས་ཅན་གྱི་གྲུབ་
 འབྲས་ནི་བཟང་སྤྱོད་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཆགས་མིད། ལྷོ་ཨ་ཕ་རི་ཀའི་ནང་རང་
 གི་ཡུལ་མི་སྤྱོད་ཕྱག་དང་ཉེ་འབྲེལ་ཡོང་རྒྱའི་ང་ལ་བགོ་སྐལ་ཐོབ་ཡོད། དེར་
 དཔལ་འབྱོར་ཐོག་ནས་ཇི་ཅམ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་བཟང་
 སྤྱོད་གྱི་གནས་ཆད་མར་ཟག་པ་ཞིག་དུ་ཕལ་ཆེར་ངས་དེ་ལྟར་མཐོང་སོང་།
 གཞན་གང་མིན་རུང་ང་ཚོའི་བདེན་པའི་ཟུ་ཚུགས་གྱི་བཟང་སྤྱོད་གྱི་འཐབ་
 ཅོད་ལ་དབུལ་པོ་རྣམས་ལས་ཇི་ཅམ་རྒྱས་སྟོབས་ཐོབ་པ་དེ་ཅམ་ཕྱག་པོ་
 རྣམས་ལས་ཐོབ་མེད་པ་དེ་ཅམ་ནི་ལབ་ཐུབ། འདི་གའི་གནས་སྤངས་
 མཐོང་ནས་དབུལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་ལ་ཇི་ལྟར་ཐོག་ཐུག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་

ལྟར་ཕྱག་པོ་རྣམས་ལ་ཡོང་གི་མེད། ངས་རང་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་དཔེ་མཚན་
 བཞག་སྟེ་ནོར་ཇུས་མང་དྲགས་པས་མི་རྣམས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་
 ལམ་དུ་གཞགས་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་སྒྲུབ་ཐུབ། འོན་
 ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ནི་ཉེན་ཁ་མེད་པ་ཞིག་མ་རེད། ངའི་བསམ་པར་དཔལ་
 འབྱོར་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་འགྲོ་ལུགས་སྒྲུབ་དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་ལས་
 ང་ཚོའི་ཚོས་གཞུང་གིས་ང་ཚོར་ལམ་སྟོན་ལེགས་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་
 དེ་རིང་དྲི་བ་གང་གི་ཐོག་བསྟོར་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་གསར་པ་ཞིག་མིན། ལོ་
 སྔོང་ཕྱག་གཉིས་ཙམ་སྟོན་དུ་སྟོན་པ་ཡི་ཤུལ་ཡང་དྲི་བ་དེ་རང་དྲིས་པ་རེད།
 ཚོས་པ་མྱུ་ཞུས་གནས་སྐྱངས་དེའི་རིམ་གསོན་པོ་ལྟ་བུ་བཞོད་ཡོད་དེ། ཡི་
 ཤུའི་སྟོན་པ་མདུན་དུ་བཞགས་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་གི་རྣམ་འགྲུར་ནི་ཞི་ཞིང་
 ཡངས་པ། ཕྱག་རྒྱ་ནི་བདུན་ཞིང་སྒྲམ་པ། ཁོང་གི་འཆི་བ་མེད་པའི་སྒྲོམ་ལ་
 འགའ་ཞིག་གསུང་བཞིན་ཡོད། རང་གི་ཉེ་འཁོར་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཐོག་ཁོང་ལ་
 མཐུན་ཉིགས་ཆ་ཆང་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ནི་རང་དུས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་རིག་
 པ་བ་ཆེ་ཤོས་རེད། ཡུལ་དུས་ཕྱག་ནས་དེའི་བེད་སྤྱོད་བཟང་ཤོས་སུ་བྱས་
 ཉེ་ཁོང་ནི་ཡུལ་དང་དུས་ལས་གོང་དུ་འཕགས་ཟེན་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་
 ཡོངས་ཇོགས་ལུན་པའི་སྟོན་པ་ཡི་ཤུའི་གམ་དུ་གེས་འདོད་ཅན་ཞིག་
 དབུགས་ཉལ་བཞིན་དུ་སླེབས་ནས་ཤུས་མོ་བཙུགས་ཤིང་ཕྱག་བྱས་དེ་ “ཀྱི་
 བཙུ་བའི་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་ ལམ་གང་ནས་འགྲོ་ན་གཞིམ་དུ་མེད་པའི་
 མི་ཆེའི་པ་གཞིས་ཐོབ་ཐུབ་པ་དེ་གསུང་རོགས་” ཞེས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར།

ཡེ་ཤུའི་སྟོན་པས་ཁོང་ལ་ “ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བརྟེན་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་
 བཞེད་ཀྱི་ཡོད་དམ། མཚོ་ག་བདག་ཁོ་ན་ལས་གཞན་པའི་བརྟེན་བའི་རྒྱ་མཚོ་
 སུའང་མེད། ཁྱོད་རང་ལ་ཚོས་ཁྲིམས་ནམས་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པ་རེད། དེ་
 དག་ནི་ལོག་གཡེམ་མ་བྱས། སེམས་ཅན་གྱི་སྟོག་མ་ཚོད། ཀྱན་མ་མ་ཀྱ
 དཔང་པོ་བརྟུས་མ་མ་བྱས། སུ་དང་ཡང་གཡོ་སྐྱེ་མ་བྱས། རང་གི་པ་མ་ལ་
 གུས་ཞབས་བྱ་རྒྱ་བཅས་རེད།” ཅེས་གསུངས། མི་དེས་ལན་དུ་ “མངའ་
 བདག་ མན་ངག་དེ་ཚོ་ངས་ན་གཞིན་གནས་སྐབས་ནས་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་
 ཡིན་”ཞེས་ཞུས་པར། ཡེ་ཤུའི་སྟོན་པས་ཁོང་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་
 ཏེ་བརྟེན་བའི་ཆར་འབེབས་བཞིན་དུ་ “ཁྱོད་ལ་སྟོན་གཅིག་ལྷག་འདུག ཕྱིར་
 ལོག་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་འགྲམ་ལ་གང་ཡོད་པ་ནམས་བཅོངས་ཏེ་དེ་ལས་ཐོབ་པའི་
 རྟོར་ནམས་དབུལ་པོ་ནམས་ཀྱི་ཁྱོད་དུ་བགོ་འགྲེམས་བྱས་ཆེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་
 གཏེར་འཐོབ་ཀྱི་རེད། ཞོག་དང་། རྒྱ་གྲམ་(Cross)འདི་ལག་དུ་ཐོགས་ཏེ་
 ངའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ཤིག་” ཅེས་གསུངས། དེ་ཐོས་ཏེ་མི་དེ་སེམས་སྟོ་
 རྟོན་ཕྱིན་པ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། ཁོང་ལ་རྒྱ་རྟོར་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད།
 ཡེ་ཤུའི་སྟོན་པས་པར་ཚུར་གཟིགས་ཏེ་རང་གི་སྟོབ་མ་ནམས་ལ་ “གང་ལ་
 རྒྱ་རྟོར་ཡོད་པ་དེ་དག་དགོན་མཚོ་གི་མངའ་སྡེའི་ནང་རྗེ་ལྟ་ར་འཇུག་
 ཞུགས་ཐུབ་བམ་” ཞེས་གསུངས། དེ་ཐོས་ཏེ་སྟོབ་མ་ནམས་ལ་ཡ་མཚན་
 པོ་བྱང་། འོན་ཀྱང་ཡེ་ཤུའི་སྟོན་པས་ཁོང་ནམས་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་“སྐྱ་གྱ་
 ཚོ། མི་གང་དག་རང་གི་རྒྱ་རྟོར་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་དེ་དག་དགོན་མཚོ་གི་

མངའ་ཐེའི་ནང་འཇུལ་ཞུགས་ཐུབ་སྐྱེ་ཆེས་དཀའ་བ་ཡིན། ཁབ་མིག་ནས་
 རྩ་མོང་ཐར་སྐྱེ་དེ་སྤྲོ་ཡང་། ཡུག་པོ་ནམས་དཀོན་མཆོག་གི་མངའ་ཐེའི་ནང་
 འཇུལ་ཞུགས་དཀའ་བ་ཡིན་“ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དཔེ་མཆོན་འདིར་
 ནང་མི་ཆེའི་ཐེར་ཟུག་གི་ཁྲིམས་དེ་ཆོག་གིན་དུ་སྤྱིང་རྩི་པོས་གསལ་བརྟན་
 གནང་ཡོད། འོན་ཀྱང་སློབ་མ་ནམས་ལ་སྤང་བ་མ་ཤུངས་པ་རེད། དེང་སྐབས་
 ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་ཐོང་དུ་ཡོད། དེང་སང་ང་ཚོས་བཞུད་པ་བཞིན་ཁོང་ཚོས་ཀྱང་
 ཡི་གུའི་སྟོན་པ་ལ་ “ལག་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཁྲིམས་འདི་མི་ཡོང་བ་ཡིན།
 གལ་ཏེ་ང་ཚོས་ཆ་ཆང་བཙོངས་ཏེ་རང་སར་གང་ཡང་མ་ཉར་བ་ཡིན་ན།
 གང་བཟའ་དགོས་སམ། ང་ཚོའི་སར་དངུལ་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས་ཏེ།
 དེ་མིན་ང་ཚོ་བཟང་སྟོད་ལྡན་པ་སྤྱིར་བཏང་བ་ཞིག་དུའང་གནས་མི་ཐུབ་
 “ཅེས་ཞུས་ཏེ་ཉ་ལས་པའི་ངང་ཕན་ཚུན་དུ་“དེ་ལྟར་རྩི་ལྟར་རང་སྤངས་ཐུབ་
 བམ་“ཞེས་བཤད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། སྟོན་པ་ཡི་གུས་ཁོང་ཚོའི་ཕྱོགས་སུ་ཞུ་
 བསྐྱུར་ཏེ་“མི་ནམས་ལ་དེ་ཡོང་མི་སྤྱིད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། འོན་ཀྱང་དཀོན་
 མཆོག་ལ་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། གང་ལགས་ཤི་ན། དཀོན་མཆོག་ལ་ལས་དོན་
 མཐའ་དག་སྤྱིད་པ་ཡིན་“ཞེས་གསུངས། དེ་རྩིས་པུ་ཁྲུ་གྱིས་ཁོང་ལ་
 “གཟེགས་དང་། ང་ཚོས་རང་ལ་གང་ཡོད་ཆ་ཆང་སྤངས་ཏེ་བྱིད་གྱི་བཀའ་
 གསུང་བསྐྱབས་ཡོད་” ཅེས་ཞུས། ཡི་གུའི་སྟོན་པས་བཀའ་ལན་དུ་
 “དངོས་གནས་སུས་ཀྱང་རང་གི་ཁང་བྱིམ་དང་། སྤུན་པོ་མོ། ས་མ། བྱ་
 དང་རྩེང་མ། ས་ཆ་སོགས་ང་དང་ཚོས་གྱི་དོན་དུ་སྤངས་པ་དེ་དག་འདིར་

སྐྱེས་པ་གསལ་རེད། སྐྱེས་པ་ཆེན་པོ་འདི་དག་འཇམ་གླིང་འདིའི་སྤྲོད་བྱོན་
ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇམ་གླིང་གི་བཟང་སྤྱོད་ཡུན་སྐུམ་ཚོགས་པ་
ཆགས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཐུགས་སྤང་གནང་དགོས་པ་ཞིག་ལ། འདི་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་དབྱེ་ཤིང་སྤྱི་བ་བཞེས་པ་ཞིག་རེད།

གལ་ཏེ་ཆད་གཞི་ཇི་ཙམ་བར་ང་ཚོ་དང་རབས་ཀྱི་དངོས་གཙོ་སྤྱི་བའི་
ཇིས་སྤྱོད་བསྟན་པ་དེ་ཙམ་བར་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཐག་རིང་དུ་གནས་
ཏེ་ཉམས་སྤྱོད་ཀྱི་ཐུགས་སྤྱོད་པའི་ཡོད་ཆེས་དེ་ང་ལ་མེད་ན། ངས་དེ་
རིང་རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པའི་ཐོག་ནས་རང་གི་སྤྱོད་ཆ་བྱིད་ནམས་ཀྱི་མདུན་དུ་
བཞག་སྟེ་འབད་ཚོལ་དེ་ལྟར་ནམ་ཡང་བྱས་པ་མེད། བྱིད་ནམས་ཀྱི་
མདུན་དུ་བཞག་པའི་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་གོ་དོན་ནི་དངོས་
ཡོད་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཐོག་ཐུགས་སྤྱོད་གནས་པར་ངས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་
ཡོད། ལྷ་མཆན་དེ་བས་ང་ཚོའི་གནའ་བོའི་དཔེ་བཟང་ནི་ལྷ་མོར་འཕེལ་
རྒྱས་གཏོང་བའི་བྱིད་སྟོ་ནམས་ལ་བཏང་འཛིན་བྱ་སྟེ་ཡོན་པ་རེད། འདི་
ལས་དངོས་པོའི་ཡུན་ཚོགས་ཀྱི་རམ་པ་ཇོགས་འགྲོ་བའི་སྤྱོད་ཆ་དེ་འདྲ་མིན་
ཞིང་། ང་ཚོའི་ཁྲོད་དུ་ཉག་དུ་བྱུང་བ་བཞིན་ད་ལྟའང་མི་ཆེའི་གཉེར་བྱ་སྟེ་
མོར་མཁོ་སྤྱོད་ཁོར་དམིགས་ཡུལ་དུ་བཟུང་བའི་མི་དེ་འདྲ་སྟེ་བསྟན་ཀྱི་
རེད། འོན་ཀྱང་སྟེ་མོར་གཉེར་སྤྱོད་དམིགས་ཡུལ་དུ་བཟུང་བ་ནི་དཔེ་བཟང་
ལས་ཟག་འགྲོ་སྟེ་ཡོན་པ་དེ་སྟེ་དུ་ནས་ང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་རེད།
བྱིད་རང་གིས་འདི་གིས་ཏེ་དགའ་བ་ཡོང་སྟེ་ཞིག་ལ། གལ་ཏེ་ང་ཚོས་རང་

མོས་ཀྱིས་དབུལ་པོངས་བཞེས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་གནས་སྤངས་འདི་ལས་
 བཟང་བ་ཡོང་བའི་ཉམས་ཚུངས་དེ་ང་ཚོའི་ནང་ནས་མི་ཕྱག་ཤོས་ཉམས་ལ་
 ཉམ་ཀུན་ནས་བྱུང་ཡོད། མཚན་གཤིས་དབང་ཕྱག་དང་སྦྱུ་མ་གཉིས་མཉམ་དུ་
 སྦྱབ་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་ནི་གལ་གནད་ཆེ་བའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་བདེན་དོན་
 ཞིག་རེད། ང་ཚོས་དེ་གཉིས་ལས་གཅིག་འདེམས་དགོས། དེང་སྐབས་རྒྱབ་
 ཕྱགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ནོར་ལོ་གཙོ་སྤྱོད་བའི་སྤྱི་པོའི་རྒྱ་ཁོ་ལ་དུ་གནས་དེ་
 འཁུན་བྱ་འཚུངས་བཞིན་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ལ་གཟུང་
 བྱ་པ་བཞིན་ཆགས་ཡོད། ཁོང་ཚོས་རང་གི་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཆད་ཤིང་ནི་སྒྲུབ་
 མོ་དང་། ཨ་ན། དུམ་ལ་བཟོས་ཡོད་པ་རེད། ཨ་རིའི་རྒྱ་ཁོ་ལ་ཁོང་ཚོའི་
 དམིགས་ཡུལ་དེ་ཆགས་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཚོས་དེ་དང་མཚུངས་པའི་
 ཕྱག་པོ་ཆགས་རྒྱུ་འདོད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ངས་རང་གི་ལུང་པ་གཅིག་པ་
 མང་པོ་ལས་ང་ཚོ་ཨ་རི་བཞིན་ཕྱག་པོ་ཆགས་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཐབས་
 ལམ་སྤྱད་ཀྱི་མིན་ཞེས་བརྗོད་བཞིན་པ་ཐོས་སོང་། གལ་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་འབད་
 རྩལ་བྱས་ན་གྲུབ་འབྲས་མི་ཡོང་ཞེས་ངས་སྙམས་རྒྱུ་ཆུང་ཆུང་ལཱ་དང་ནས་
 གསོལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ང་ཚོ་དུས་གཅིག་ལ་སློ་གྲོས་ཁུན་པ་དང་། དུལ་
 བའི་ངང་ཆུལ་ཅན། གདུག་རྒྱབ་ཅན་ཆགས་མི་ཐུབ། ངས་རང་གི་འགོ་ཁྲིད་
 ཉམས་ལས་རེ་བ་བྱ་རྒྱུ་ནི། དེ་དག་གིས་ང་ཚོ་འཇིག་རྟེན་ཆ་ཆང་ལས་
 བཟང་སྤྱོད་ཁུན་པ་དྲག་ཤོས་ཡོང་ཆེད་བསྐབ་རྒྱ་དེ་རེད། ང་ཚོའི་ལུང་པ་
 འདིའི་ནང་སྐབས་གཤིག་ལ་ལྟ་ཉམས་གནས་བཅས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་ང་ཚོ་

བཤད་ཡོད། ཡུལ་གང་དུ་བཟོ་གྲུ་དུ་ཁྱེད་ལས་ཐོན་པའི་དུ་བ་དང་། བཟོ་
 གྲུ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིར་བའི་སྒྲུ་འཛིགས་པ་སྦྱོར་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། ལམ་
 གང་དུ་འཆངས་ཀ་ཤིག་ཤིག་གིས་འབྲུལ་པ་ཁྱེད་ལས་པའི་གྲངས་ལས་འདས་
 པའི་སྒྲུ་འཁོར་རྣམས་སྒྱུར་པོས་པར་རྒྱུ་ཞིང་། སྒྲུ་འཁོར་དེ་དག་
 རྒྱང་པལ་ཆེ་བ་དམིགས་ཡུལ་ལས་གྱུར་བའི་རྣམ་ཀུན་ནས་གཡེང་བ་ཅན་གྱི་
 འབྲུལ་པ་ར་ལུག་བརྒྱུད་པ་བཞིན་བཞེན་ཡོད་པ། ཡན་རྒྱལ་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་ངོ་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་དེ་དག་གི་དབང་ཤིང་འགྲོ་ཆེ་ཡན་རྒྱལ་
 གཅིག་གིས་གཅིག་ཕྱིར་བརྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བཟོད་བསྐྱར་མེད་པ་དང་། སྤང་
 བའི་སེམས་ལྷན་གྱི་མི་རྣམས་དང་འབྲུལ་བཞུད་མི་བྱ་མཐུ་མེད་ཆགས་པར་
 བརྟེན། རང་གི་བློ་ཤེས་མི་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྱང་པའི་ནང་ལྟ་རྣམས་
 གནས་མི་སྤྲོད། འདི་དག་དངོས་པོའི་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་རྟགས་ཤིག་ཏུ་
 བརྟེན་བར་བརྟེན་བསྐྱར་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལས་ང་ཚོའི་བདེ་བ་
 དང་ཕུན་ཚོགས་ལ་གོང་འཕེལ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་ཡོང་། ཆན་ཟིག་པ་
 ཆེན་པོ་བེའུས་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་བསམ་ལེགས་པོ་བཞེས་པའི་དགོངས་རྒྱུ་
 རྣམས་ཆེག་འདི་དག་གི་ནང་གསལ་བཞེད་གནང་ཡོད། “འདས་པའི་དུས་
 རྣམས་ཡོང་བའི་རྩོམ་ཟིག་དེང་སྐབས་ང་ཚོར་ཐོབ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལས་གསལ་
 བརྟོན་གྱུར་པ་ནི། དེང་སྐབས་ཀྱི་སྤྱིར་བཏང་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་རྒྱུ་
 དང་འཛིན་སྤངས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངོས་ལེན་བྱས་པའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆད་

ཤིང་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕན་ཚུན་གྱི་འབྲེལ་ལམ་མཐོང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་
དེང་སྐབས་ལ་ཁྱོས་དེ་གནང་དུས་སུ་ནམ་ཡང་རྒྱང་བ་མིན་པ་དེ་རེད།”

ཙོམ་པ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལེའུ་མང་པོའི་ནང་དཀྱིལ་ཇིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱ་
ནོར་འཕེལ་རྒྱས་དང་ཆབས་ཅིག་དུ་གནས་སྤངས་གང་ཆགས་ཡོད་པ་དེའི་
ཐོག་དཔུང་པ་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་ཁོང་གིས་ “རྒྱ་ནོར་གྱི་ཤུགས་ནུས་ལྡན་
པའི་ཡར་རྒྱས་དེ་དང་། རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་ཐོག་ང་ཚོས་མངའ་དཔང་
བསྐྱར་བའི་གྲུབ་འབྲས་སུ་འུ་ཅག་གི་མ་སྒྲིན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་དང་
བཅོས་མའི་ཡེ་ཤུའི་ཚོས་ལུགས་ཐོག་ཁྲུང་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤེལ་ཡོད་
ཅིང་། ཡར་རྒྱས་དེས་རང་གི་མཉམ་དུང་ན་སྤྱོད་དེ་ངོ་བོ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚུལ་
དུ་འཁྲིད་ཡོང་བ་དེ་ཇི་ཅམ་ཡ་མཚན་སྤྱི་གཞི་དང་སྤྱོད་མེད་ཅིག་ཡིན་པ་དེ་
ཙོམ་རྒྱ་ནོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱང་ཡིན་ནོ།”

ཇིས་སུ་ཁོང་གིས་ཇི་ལྟར་སྤྱིས་པ་དང་། བྱད་མེད། སྤྱ་གྲ་ནམས་ཀྱི་རོ་
ཕུང་ཐོག་བཟོ་བྲུ་བསྐྱངས་པ་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་ལུང་དེ་སྤྱར་པོས་ཤུག་
ལྡན་དུ་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དེའི་བཟང་སྤྱོད་ཉམས་ཆག་ཕྱིན་སྒྲོར་
གསུངས་ཡོད། ཁོང་གིས་རང་གི་སྐྱོད་ཆ་འདྲིའི་སྤྱབ་བྱེད་དུ་གཙང་སྤྱོད་མེད་པ་
དང་། སྤྱོག་ལ་གཞོད་པའི་ཚོང་རིགས། དངོས་རྒྱས་ནང་བསྐྱེད། སྤྱོག་
རན་སྤྱོད་ལེན། ཤོ་སྤྱོག་སོགས་བཞོད་ཅིང་། ཁོང་གིས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རྒྱ་ནོར་
འཕེལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྤྲིམས་ཀྱི་ནང་བཟང་སྤྱོད་མིན་པ་སྤེལ་ཡོད་ཅིང་།
སྤྱོས་འབྱར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆི་བའི་གྲངས་ཆད་དང་རང་ལྷོབས་

གྱི་བྱང་ཁྱི་མང་དུ་ཕྱིན་པ། ན་ཚོད་གྱི་ཐོན་ལ་ཕུ་གུ་བཅས་པ་དང་དེ་འབྲེལ་
 གྱི་ཉེས་སྒྲིན་མང་དུ་ཕྱིན་པ། སྤང་འཛོང་མ་བཟོད་རྒྱ་དེ་ཚོགས་སྡེ་ཞིག་གི་ངོ་
 བོར་གྲུབ་ཟིན་སྒྲིར་བཅས་ཀྱང་བསྐྱབས་ཡོད། ཅུམ་པ་པོས་“རྒྱ་ནོར་དང་
 སྤྱིད་ལུག་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཞན་རྣམས་བཟའ་ཆང་ཁ་བྲལ་ཐོག་
 བྲིམས་ཁང་གི་ལས་དོན་ཇི་ཉུས་ཀྱི་ཐོ་གཞུང་ལས་མང་པོ་ཞིག་གེས་བྲལ།
 ལོན་རྟོན་ལ་ཡུན་རིང་བསྐྱད་པའི་ངའི་བྲོགས་པོ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་གིས་ཕུག་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་བྲིམ་ནང་དང་ལོན་རྟོན་གྲོང་བྱེར་རང་དུ་ཇི་ལྟ་བུའི་
 མ་རབས་ཀྱི་སྤྱིད་ཚུལ་རྣམ་ཀུན་ནས་མཐོང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིད་ངན་
 ལོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་གྱི་སྐབས་སུ་འང་བྱུང་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་
 ཐག་བཅད་དེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དམག་གི་སྒྲིར་ལ་ང་ལ་ལབ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད།
 རོམ་གྱི་མངའ་ཐང་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ནས་དམག་འབྲུག་ཡང་ཡང་ལངས་
 བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེང་སྐབས་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་ལྷན་པའི་རྒྱལ་
 ཁབ་ཆང་མའི་ནང་ངེས་པར་དུ་དམག་འབྲུག་ཐད་ཆེས་ཞེན་ལོག་སྤྱིས་ཡོད།
 ཞི་བདེའི་ཕྱོགས་སུ་ཚོས་ཀྱི་བསམ་པ་དྲག་པོ་དང་བཅས་ཏེ་བྱས་པའི་ཁྲབ་
 བསྐྱབས་ཀྱི་འོག་རྒྱལ་ཁབ་དག་གིས་བསྐྱབས་གསོག་བྱས་པའི་མཚོན་ཆའི་མཛོད་
 དེ་ལ་མནོ་བསམ་ཞིག་བཞེས་དང་། དེ་ལས་དབང་འཛིན་པའི་སྡེ་ཆ་ནང་
 ལག་ལེན་འཁེལ་བའི་ལམ་སྟོན་གྱི་ལྟ་བུ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཟུང་སྤྱིད་ཀྱི་མཐའ་
 གཅིག་དུ་ཕོངས་ཡོད་པ་དེ་གསལ་ཐོན་གྱར་པ་ཡིན་” ཞེས་ད་ལྟའི་ཉམས་

གྲུང་གི་འབྲེལ་བཟོད་དེ་དོན་སྤྱིང་ལྷན་པའི་ཆོག་དེ་དག་ནང་ཚོགས་པར་བྱས་
ཡོད།

དབྱིན་ཇིའི་གདུགས་ཀྱི་གྲིབ་མའི་འོག་ང་ཚོས་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཡོད།
འོན་ཀྱང་དངོས་ཡོད་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གང་ཡང་སྤྱིན་མི་ཐུབ་པ་དེ་
ངས་ཐག་བཅད་དེ་འདོད་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་ང་ཚོ་སྤོངས་སུ་དེ་མ་གནས་ན།
དབྱིན་ཡུལ་དུ་ཁྱབ་པའི་ཉེས་སྦྱོན་དེ་དག་ཆ་ཆང་ང་ཚོར་ཞུགས་སྟུང་།
དེའི་སྟུང་ཉེས་ནི་དངོས་གཙོ་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་སྦྱོན་རྣམས་ལས་གཞན་
གང་ཡང་མིན། རྣམ་ང་ཚོས་རང་གི་སྤྱོད་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་དང་རང་གི་
བཟང་སྤྱོད་རྣམ་པར་གཡོ་མ་བཅུག་ཆེ། འབྲེལ་བ་དེའི་ཐོག་ནས་དེའི་ཕྱོགས་
སུ་ཁེ་ཕན་སྤང་ཐུབ་པ་ཡིན། དོན་དུ་ནང་ཚོས་རང་གི་འདས་པའི་བཟོད་
སྤོངས་ཅན་གྱི་འུད་ཤོབ་དེ་མ་བཤད་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཆེའི་ནང་ལྷའི་ཡོན་
ཏན་དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་དང་། ང་ཚོའི་མི་ཆེས་ང་ཚོའི་འདས་
པའི་དཔང་པོ་བྱེད་དགོས། གནས་སྤངས་དེའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་དེ་ (དབྱིན་
ཡུལ་) དང་། རང་ཉིད་ལ་ཁེ་ཕན་སྤྱོད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། གལ་ཏེ་ང་ཚོས་དབྱིན་
ཡུལ་ལ་དཔེ་བལྟ་སྟེ་ང་ཚོའི་དབང་འཛིན་པ་དེ་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན། ང་ཚོ་དང་ཁོ་ཚོ་གཉིས་ཀྱི་མར་ལྷུང་སྟུང་། ང་
ཚོས་དཔེ་བཟང་རྣམས་ལས་སུ། དཔེ་བཟང་རྣམས་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་དོན་
འཁེལ་བྱ་སྟེ་འཛིགས་སྤང་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། རྣམ་ང་ཚོར་གསེར་ལས་
བདེན་པའི་མཛོད་མང་བ་ཡོད་པ་དང་། སྟུང་དང་སྤོངས་ཤུགས་ཀྱི་རྩམ་

སྒྲོན་ལས་འཛིགས་པ་མེད་པ་མང་བ་ཡོད་པ། རང་ལ་བརྟེན་བཤམས་གཞན་
 ལ་ཕན་སེམས་མང་བ་གྱུར་པ་དེ་ཉིན་ནས་ང་ཚོའི་སྐྱུ་ཁབ་དེ་དོན་དངོས་
 ལ་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱུ་ཁབ་ཅིག་ཆགས་སྐྱུ་རེད། གཤམ་ཏིང་ཚོས་རང་གི་
 བྱིས་དང་། བྱོང་། ལྷ་ཁང་ན་མས་སུ་སྐྱུ་ཚོར་གྱི་འབྲེམས་སྒྲོན་དེ་འཇུལ་
 ཞུགས་མ་བཅུག་པར་བཟང་སྟོང་གྱི་ཁོར་ཡུག་བསྐྱེད་སྐྱུ་ཙམ་ཁོ་ན་བྱས་ཆེ།
 དམག་གྲ་བསྐྱིག་སྐྱུའི་ཁུར་ཆེན་དེ་ཐེག་མ་དགོས་པར་དགྲ་བོ་ཇི་ཙམ་ཡང་
 ཆེན་པོ་ཡིན་རུང་ཁ་གཏད་གཅོག་ཐུབ། ང་ཚོས་ཐོག་མར་ལྷ་འི་ཕུན་ཚོགས་
 དང་། ཡབ་མཚོག་གི་མངའ་སྡེ་དང་དེའི་གཟི་སྒྲིན་དེ་སྒྲོན་འདུན་བྱེད་དགོས།
 དེ་འདྲ་སྐྱས་ཀྱང་བྱེད་ཆེ་དེ་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོང་བའི་དོན་ཡོད་ཀྱི་
 ངག་དེ་ཐོབ་ཡོང་བ་ཡིན། དངོས་གནས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་འདི་ཉིད་
 རེད། དཀོན་མཆོག་མཁྱེན། བྱེད་དང་ང་ཚོས་ལྷ་འི་ཕུན་ཚོགས་གསོག་ཐུབ་
 པ་དང་། རང་གི་མི་ཆེའི་ནང་དེ་དག་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་པར་ཤོག

[སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཇི་ཕན་ནས་ - སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དཔལ་
 འབྱོར་རིག་པ་བ་ནམས་བསྐྱེད་དགོས་ངེས་ཤིག་ཡིན། (སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི་)
 དམིགས་ཡུལ་གང་ཡིན་དགོས་པ་གཏན་འབེབས་བྱ་སྐྱུ་དེ་ཁོང་ཚོའི་ལས་ཀ་
 མིན་ཞིང་། དེ་ནི་ལྷ་གྲུབ་སྐྱེ་བ་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀ་རེད།]

གད་སྒྲིགས་ནི་ས་ཆ་ནོར་པ་ལ་བཞག་པའི་རྒྱས་ལས་གཞན་གང་ཡང་
 མིན་ཞེས་ལབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་བ་གང་ཞིག་
 ས་ཆ་ནོར་པ་ལ་བསྐྱེད་དུས་དེ་གཞོད་སྒྲོན་གཏོང་མཁན་ཞིག་ཆགས་འགྲོ་བ་

ཡིན། དགོས་དོན་གང་གི་ཆེད་དུ་སྐྱེ་སྐྱེན་བྱུང་བའི་དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་བ་
 དེ་གལ་ཏེ་རང་གི་མངའ་ཁོངས་དེའི་ནང་བསྟན་ན་ངའི་བསམ་པར་རང་
 བྱུང་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནང་དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་བ་ལའང་ས་ཆ་ཞིག་
 ཡོད་ཅིང་སྙམ། གལ་ཏེ་དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་བ་གང་ཞིག་དཀོན་མཆོག་གིས་
 བཅོས་པའི་སྤྱིམས་ལ་འཁོལ་ཞིབ་མི་བྱེད་པ་དང་། དབུལ་ཕོངས་བསལ་སྒྱུ་
 དམིགས་ཡུལ་དུ་བཟུང་སྟེ་དཔལ་འབྱོར་རི་ལྟར་བགོ་བཤའ་དགོས་པ་དེ་ང་
 ཚོར་མ་ལབ་པ་ཡིན་ན། ཁོང་གིས་སྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་དོན་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྤངས་
 པ་ཅིང་། ངས་ད་དུང་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་སློབ་གཉེར་བ་དང་དགེ་གན་
 རྣམས་ལ་དགོངས་བཞིས་ཆེད་སྐད་ཆ་ཞིག་བཤད་འདོད་བྱུང་། དེ་ནི་སྐད་
 ཆ་གང་ཞིག་དབྱིན་ཡུལ་དང་ཨ་རི་ལ་ཡག་པོ་ཡོང་སྲིད་པ་དེ་སྒྱ་གར་ལའང་
 ཡག་པོ་ཡོང་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་དེ་ཡིན། ངའི་བསམ་ཚུལ་ལ་བཟང་
 སྲིད་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་རྣམས་དང་འགབ་མཚུངས་པའི་དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་དང་
 འབྲེལ་བའི་ལྟ་གྲུབ་པལ་མོ་ཆེ་ས་ཆ་ཆང་དུ་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་
 གཏན་འབབས་བྱེད་ཐུབ་པ་དེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ས་ཁུལ་ཐ་དད་དུ་དེའི་འཇུག་
 སྐངས་ལ་ཁྱད་པར་ཏོག་ཙམ་འབྱེད་དགོས་ཡོང་གི་ཅིང་། དེར་བརྟེན་ངས་
 ཉེན་བདུན་གཏོང་འདོད་པ་ཞིག་ལ། སྒྱ་གར་བའི་གནས་སྐངས་ནི་དོན་གནད་
 འགའ་ཞིག་ཐོག་ཨ་རི་དང་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་གནས་སྐངས་ལས་ཆེས་ཐ་དད་
 ཡིན་ཞིང་། དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་མདུན་དུ་སྤྱིབས་
 པའི་དོན་གནད་རྣམས་ལ་ལྟ་ཚུལ་གསར་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཐུགས་བསམ་

བཞེས་དགོས། དེ་ལྟར་བྱེད་ན་དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་བ་དང་གྱུ་གར་བའི་མི་
 མང་གཉིས་ཀྱི་ཁོ་མོ་ཐོབ་པ་ཡིན། སྐྱེ་ཞབས་ཉིག་མོ་འཇམ་ཉི་དངོས་ཡོད་
 གྱི་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་ཐོག་སློབ་གཉེར་གནང་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་
 བུའི་དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་ནི་གྱུ་གར་ལ་ཉ་ཅང་དགོས་ངེས་ཤིག་ཡིན། ཁོང་
 གིས་རང་གི་སློབ་སྦྱང་གོ་རིམ་བཞིན་ལག་ལེན་དོན་འཁུལ་གནང་བཞིན་ཡོད་
 ཅིང་། ང་ཚོ་སློབ་གཉེར་བའམ། དག་གི་གང་ཡིན་རུང་ལུགས་འདིའི་ཐོག་
 འགྲོ་བཤད་སྐྱོད་དེ་ཆེས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན།

མི་རྒྱལ་གྱིས་རང་གི་སྒྲུབ་དོན་ཆེད་དུ་སྐྱོན་རྒྱུ་གསོག་འཛུགས་བྱ་སྐྱེ་མེད།
 འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཁོང་གིས་གྱུ་གར་གྱི་གནས་སྡོད་པ་ས་ཡ་མང་པོའི་དག་ཅ་
 བ་བཞིན་སྐྱོན་རྒྱུ་གསོག་འདོད་ཡོད་ན། ཇི་ཅམ་འདོད་པ་དེ་ཅམ་སྐྱོན་
 གསོག་ཆོག་ཅེས་ངས་ལབ་སྐྱེ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་བས་
 དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་ཁྲིམས་ནི་ཕུག་པོ་རྒྱལ་གྱི་(ཁེ་མཆོད་དུ་བཟོ་སྐྱེན་
 བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་བ་རྒྱལ་ལ་ངས་ཉག་ཏུ་ངོ་
 གོལ་བྱ་སྐྱེ་ཡིན།

ད་ངས་ངོ་བོ་བཞེད་དེ་སྒྲུབ་སྐྱེ་ཡིན། བཟོ་བྱ་རྒྱལ་མེད་པར་བཟོས་ཏེ་
 བཟོ་ལས་ཆུང་ཅག་རྒྱལ་འགོ་འཇུགས་བྱ་སྐྱེ་དེ་ཉ་ཅང་ལེགས་པ་མེད་དམ་
 ཞེས་པ་དེ་རེད། སྤྱིས་གཞི་འདི་ཡོད་ལ་འགྲོ་པོ་འདུག འོན་ཀྱང་དཔལ་
 འབྱོར་རིག་པ་བ་ཚོས་ཐོག་མར་ངང་རིང་ཐོག་ནས་རང་ཡུལ་གྱི་ཆོགས་སྡེ་
 རྒྱལ་ལ་བལྟ་དགོས། གལ་ཏེ་དེ་དག་སྦྱིད་ལ་ཉེས་པོ་ཡིན་ན། ཅ་བ་དང་

བཅས་མེད་པ་བཟོ་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་ལེགས་བཅོས་དང་ཡར་
རྒྱས་ཀྱི་རེ་བ་ཡོད་ན་ཐབས་ལམ་བཅུལ་ཏེ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས།

ལུང་པ་གཞན་དང་འབྲེལ་ལམ་འཇུགས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ལ་ངའི་བསམ་ཚུལ་
ནི་ཡུལ་གཞན་གྱི་མི་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་ལམ་ལས་ང་ཚོའི་ཡུལ་མི་རྒྱལ་གྱི་
བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ཕྱན་སྲུང་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་མེད་པ་དེ་རེད། དཔེ་
མཆོན་ཙམ་ཞུ་ན། ལྷོ་ཨམ་རེ་ཀའི་ནང་གཞིས་ཆགས་པའི་སྐྱ་གར་བ་རྒྱལ་
ཀྱི་གནས་སྡངས་ཐོག་ཐུགས་བསམ་བཞིས་དང་། འབྲུལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ར་
བསྐྱོད་ཆ་རྒྱན་རྒྱལ་དཔེར་ན། བྱ་གཟིངས་སམ། མི་འཁོར་ལ་སོགས་
པས་ཁོང་ཚོའི་དཔེ་བཟང་མང་པོ་ཞིག་རང་གི་ས་ཆ་ནས་དཀྲུགས་བཞག་པ་
དང་། ཚོ་མེད་མང་པོ་ཞིག་གསར་བསྐྱུན་བྱས་ཡོད།

དྲི་བ། མི་ཞིག་ལ་ཉུང་མཐའ་དང་། མང་མཐའ་རྒྱ་ནི་རྩི་ཙམ་ཉར་དགོས་
སམ།

ལན། དཔེར་ན། ཡེ་ཤུའི་སྒོན་པ་དང་། དགའ་བྱེད་ནག་པོ། དེ་བཞིན་
(སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་) གཞན་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་ “ཕྱན་ཙམ་ཡང་
མིན་” ཞེས་པ་དེ་གནང་དགོས།

ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་བདུན་པ་སྐྱབས་ལ་ཕུར་ནང་
 ཚོགས་པ་དེའི་ཁྲི་པ་གྲྭ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ནས་གནང་། དེའི་ནང་ཁོང་གིས་མི་
 རབས་གསར་པའི་ཆེད་དུ་དོན་མན་ལུན་པའི་བཀའ་མོལ་མང་པོ་
 གནང་ཡོད།

ཤེས་ཡོན་གྱི་དམིགས་ཡུལ།

སྐྱབས་ལ་ཕུར་

༡༩༡༧ ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༥

སློབ་ཕྲུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་འདིའི་ཁྲི་པའི་གོ་གནས་ང་ལ་གནང་སྟེ་
 བྱེད་ཚོས་ང་ལ་བཅེ་བས་བཅེངས་སོང་། འདས་པའི་ལོ་བཅོ་ལྔ་ནས་སློབ་ཕྲུག་
 དང་འབྲེལ་ལམ་ཉེ་པོ་ཡོད། སློབ་ཕྲུག་དང་ངོ་སྤྲོད་ཐོག་མ་དེ་ལྷོ་ཨམ་རི་ཀ་
 ལ་བྱུང་སོང་། དབྱིན་ཡུལ་དུ་འང་སློབ་ཕྲུག་དང་ཉལ་དུ་ཕྱག་འཕྲད་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད།

ཞུ་གར་དུ་ཕྱིར་ལོག་རྒྱུ་ས་གནས་མང་པོར་སློབ་ཕྲུག་དང་ཕྱག་ཞུ་བྱུང་།
 ཁོང་ཚོས་ང་ལ་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད། དེ་རིང་ང་ལ་ཁྲི་པའི་གོ་
 གནས་བསྐུལ་གནང་གིས་ཉི་མའི་ནང་གཏམ་བཤད་བྱ་རྒྱུ་དང་། ལྷན་ཚོགས་
 ཀྱི་ལས་དོན་ཉི་མའི་ནང་བྱེད་རྒྱུའི་ཚོག་མཆན་གནང་ནས་བྱེད་སློབ་ཕྲུག་
 རྣམས་ཀྱིས་ངའི་ཐོག་དུ་རང་གི་བཅེ་བའི་ཉལ་མཆན་དེ་བསྐྱན་པ་རེད།
 གལ་ཏེ་ང་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བཅེ་བའི་འོས་སུ་གྱུར་ཐུབ་པ་དང་། སློབ་ཕྲུག་གི་
 ཞབས་འདེགས་ཕན་བྱ་ཞུ་ཐུབ་ཆེ་རུ་ཉིད་དོན་དང་ལུན་པ་ཞིག་དུ་བཅེ་རྒྱུ་

ཡིན། ལྷན་ཚོགས་འདིའི་ལས་དོན་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཀྱང་ཡིན་པའི་
ས་ཁུལ་འདིའི་སྐད་ཡིག་དུ་བྱ་རྒྱའི་ཐག་གཅོད་བྱས་དེ་བྱེད་ནམས་ཀྱིས་
ཤུགས་རིང་གི་ལས་ཀ་ཞིག་བྱས་པ་རེད། དེ་ལ་ངས་འཆམས་འདྲི་ཞུ་
ཡིན། ངའི་རེ་བ་ལ་བྱེད་ཚོས་ལམ་སྲོལ་འདི་ལུ་མཐུད་ནས་བསྐྱོན་གྱི་རེད་
སྟེ།

ང་ཚོས་མ་སྐད་ལ་གུས་ཞབས་མ་བྱས་པའི་སྤྱི་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཁ་
དྲིག་ཅན་དེ་ངས་པར་ཐུང་དགོས་ཡོང་གི་རེད། ང་ཚོ་དང་ང་ཚོའི་བྱིམ་ཆང་
གི་མི་ནམས་དབར་བར་ཆད་ཇི་ཙམ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དེའི་དཔང་པོ་ནི་
ལྷན་ཚོགས་འདིའི་ནང་སྤྱི་བས་མཁན་ང་ཚོ་ཆང་མ་རེད། ང་ཚོས་གང་
སྤངས་པ་དེ་དག་རང་གི་མ་ནམས་ལ་སློབ་གྱི་མེད་ལ། སློབ་གྲུང་མི་ཐུབ། ང་
ཚོར་ཤེས་ཡོན་གང་ཐོབ་པ་དེའི་དྲིལ་བསྐྱགས་ང་ཚོས་རང་གི་བྱིམ་དུ་བྱེད་གྱི་
མེད་ལ། བྱེད་གྲུང་མི་ཐུབ། སྤྱི་བ་བསྐྱེད་པའི་གྲུབ་འབྲས་དེ་འདྲ་དབྱིན་
ཇིའི་བྱིམ་ཆང་ནང་ནམ་ཡང་མཐོང་རྒྱ་མེད། དབྱིན་ཡུལ་དང་ལྷང་པ་གཞན་
དག་ནང་མ་སྐད་ཐོག་ཤེས་ཡོན་སྤྲོད་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དེར་སློབ་ཤུག་གིས་སློབ་
བྱར་གང་བཟུགས་པ་དེ་བྱིམ་དུ་ལོག་སྟེ་རང་རང་གི་ཕ་མ་ལ་བཤད་གྱི་ཡོད།
དེར་བརྟེན་བྱིམ་གྱི་གཡོག་པོ་དང་གཞན་དག་ལའང་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་གི་ཡོད།
དེ་ལྟར་ཤེས་ཡོན་གང་ཞིག་སློབ་ཤུག་ལ་སློབ་བྱའི་ནང་ཐོབ་པ་དེའི་ཁེ་ཕན་
བྱིམ་གྱི་མི་ནམས་ལའང་རག་གི་ཡོད། ང་ཚོས་སློབ་བྱ་དང་མཐོ་སློབ་དུ་གང་
བཟུགས་པ་དེ་དེ་གར་འདོར་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། རིག་པ་ནི་ཁྱེད་ལྟར་བདེ་

157

- १ མི་མང་ཡོངས་ལ་ཡོན་ཏན་གསར་པའི་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་དང་།
- २ མི་མང་ཡོངས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་དབྱིན་སྐད་གོ་མི་ཐུབ་པ།
- ३ གལ་ཏེ་དབྱིན་སྐད་སྤྱིར་མཁན་ཁོ་ན་ར་མ་གཏོགས་ཡོན་ཏན་གསར་པ་
ཐོབ་མི་ཐུབ་ན། མི་མང་ཡོངས་ལ་ཡོན་ཏན་གསར་པ་ཐོབ་ཐབས་
མེད་པ་བཅས།

འདྲིའི་དོན་ནི་གལ་ཏེ་དོན་གནད་དང་པོ་གཉིས་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ཆེ་
མི་མང་ཙུ་མེད་ཆགས་སྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་སྐད་ཡིག་གི་ཉེས་
སྒྲིན་མིན། ཏུལ་སྤྱི་དྲུས་ཀྱིས་རང་གི་དགོངས་ཚུལ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་
ནམས་ཉི་མའི་ནང་གསལ་བཏོན་གནང་ཐུབ་ཡོད། དགའ་བྱིད་འཇུག་པ་
(Ramayana)ལྟ་བུའི་གཞུང་ཆེས་ཉུང་དུ་རེད། བྱིམ་པ་ཡིན་བཞིན་དུའང་ཆ་
ཚང་སྟོས་བཏང་གནང་མཁན་སྒྱལ་ཞིན་པ་ཆེན་པོ་སྒྱ་གར་གྱི་མཛེས་སྒྲན་
པ་རྒྱུ་མ་དན་མོ་ཏན་མུལ་བེལ་ཇྱི་རང་གི་དགོངས་ཚུལ་ཉི་མའི་ནང་གསལ་
བཏོན་གནང་སྒྱུར་སྒྱུར་ལ་ཕྱན་བུའང་འཕྲད་ཀྱི་མེད། པ་རྒྱུ་ཇྱིའི་དབྱིན་སྐད་
ཀྱི་གསུང་བཤད་ནི་དཔུལ་བཞིན་འོད་འཕྲོ་བ་ཞིག་ཏུ་བཤད་སྟོལ་ཡོད། འོན་
ཀྱང་ཁོང་གི་ཉི་མའི་གསུང་བཤད་ནི་མཚོ་མ་དྲོས་ནས་ཐོན་པའི་གརྒྱུའི་ཆུ་
སྒྲན་ཉི་འོད་དང་རེག་པ་ལས་གསེར་བཞིན་འོད་འཕྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད།
ངས་ཁ་ཆེ་ཆོས་པ་མང་པོས་ཆོས་བཤད་གནང་བ་ཐོས་ཤིང་། ཁོང་ཆོས་
རང་གི་དགོངས་ཚུལ་ཐབ་མོ་ཡང་རང་གི་མ་སྐད་ནང་ལས་སྤྲོ་པོས་གསལ་
བཏོན་གནང་ཐུབ་ཀྱི་འདུག ཏུལ་སྤྱི་དྲུས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་

དང་གསོན་པོ་ཞིག་རེད། སྐད་ཡིག་དེའི་ནང་ང་ཚོས་རང་གི་བསམ་ཚུལ་
བརྟོན་མ་ཐུབ་ན་ཉེས་སྒྲིན་ནི་ང་ཚོ་ཁོ་ནའི་རེད།

དེ་འདྲ་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་པོ་རེད། ང་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་བརྒྱད་
ལམ་དཀྱིན་སྐད་རེད། རྩ་འཁྲུལ་ཆབས་ཆེན་དེ་བསལ་བ་ལ་ཆང་མས་
མཐུན་འགྱུར་གནང་ཐུབ་པ་ཡིན། སློབ་གཉེར་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞུང་
ལ་སྒྲུལ་སྐྱོད་ཚུལ་ལྟར་ངང་ནས་སྐད་ཆ་འདི་ལ་བ་ཚོགས་སྐྱེ། དེ་དང་
ཆབས་ཅིག་དུ་སློབ་ཕྲག་གི་མདུན་ལ་འཕྲལ་དུ་འགོ་འཇུག་འོས་པའི་ལས་
དོན་ཁག་ནི། སློབ་གྲུང་གང་བསྐྱབས་པ་དེ་ཉི་མའི་ནང་ཕབ་སྒྱུར་མཁུན་
བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་ཅི་རུས་ཀྱིས་ཁྱིམ་དུ་བྲིལ་བསྐྱབས་བྱེད་དགོས་པ།
ཕན་ཚུན་འབྲེལ་ལམ་སྐབས་མ་སྐད་པེད་སྟོང་བྱ་རྒྱའི་དམ་བཅའ་འཛིག་
དགོས་པ་བཅས་ཡིན། བོ་དྲུ་རྩེ་གཅིག་གིས་བོ་དྲུ་རྩེ་གཅིག་ལ་དཀྱིན་སྐད་ཐོག་
གནས་འབྲེལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ངས་བཟོད་མི་ཐུབ། ངས་དཀྱིན་ཇི་འབུམ་ཕྲག་མང་པོ་
བཀའ་མོལ་གནང་བ་ཐོས་ཅིང་། ཁོང་ཚོས་སྐད་ཡིག་གཞན་དག་ཤེས་ཀྱི་
ཡོད། འོན་ཀྱང་དཀྱིན་ཇི་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྐད་ཡིག་གཞན་ནང་བཤད་པ་
ཐོས་མ་ཅིང་། ང་ཚོས་རྒྱ་གར་ནང་(སྐད་ཡིག་ཐོག་)གཉའ་གཞོན་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་
དེའི་དཔེ་མཚན་འཇམ་སྒྲིང་ལོ་རྒྱུས་གང་དུའང་ཆེད་དུ་མེད།

རེག་བྱེད་མཐའི་སྙན་ངག་མཁན་ཞིག་གིས་ཤེས་ཡོན་གང་ཞིག་གིས་
བསམ་སྟོབས་གདོང་སྒངས་མ་སློབ་པ་དེ་དོན་མེད་རེད་ཅེས་བྲིས་ཡོད། འོན་
ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་སློབ་གཉེར་བའི་མི་ཆེ་དེ་བསམ་སྟོབས་

མེད་པ་ཤས་ཆེ་བ་ཞིག་དུ་སྒྲུང་། སློབ་ཕྲུག་རྣམས་གཟི་བཙུང་ཉམས་སྦྱང་།
གྲུང་བསེར་བསེར་མེད་པ། དེ་བཞིན་ཕལ་མོ་ཆེ་སློབ་མེད་པ་ཞིག་དུ་མཐོང་
གི་འདུག།

ང་དབྱིན་སྐད་ལ་མ་དགའ་བ་མེད། སྐད་ཡིག་འདིའི་བང་མཛོད་རྒྱ་ཆེ་
ཞིང་། འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཡིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གདེར་གྱིས་
ཁེངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ངའི་བསམ་རྒྱུ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་མི་ཆང་མས་འདི་
སྒྲུང་དགོས་དོན་མེད། འོན་ཀྱང་དེའི་སྐོར་ལ་འདིར་མང་པོ་ཞུ་འདོད་མེད།
སློབ་ཕྲུག་ཆོས་དབྱིན་སྐད་སྒྲུང་གི་ཡོད། ཇི་སྲིད་འཆར་གཞི་གཞན་ཡོངས་
བྲགས་མ་ཆགས་པ་དང་། དེང་གི་སློབ་ཕྲུག་འགྱུར་ལྡོག་མ་ཕྱིན་པ་དེ་སྲིད་
སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་ཐབས་ལམ་གཞན་གང་ཡང་མེད། དེར་བརྟེན་ངས་མ་
སྐད་ཀྱི་བཙུང་གཞི་ཆེན་པོ་དེ་འདིར་མཆམས་འཛོག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། སུན་ཚུན་
འབྲེལ་ལམ་ནང་དང་། དེ་བཞིན་གང་ཐུབ་ཅི་རུས་ཀྱིས་མ་སྐད་བེད་སྤྱོད་བྱ་
དགོས་པ་དང་། སློབ་ཕྲུག་མིན་པའི་སྐྱེ་ཞབས་འདིར་སླེབས་པ་ཆོས་ཀྱང་མ་
སྐད་དེ་ཤེས་ཡོན་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་བཟོ་རྒྱུར་འབད་ཅོལ་བྲག་པོ་བསྐྱེན་དགོས་
ཞེས་དེ་ཙམ་ངས་གསོལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཇི་ལྟར་གོང་དུ་སྒྲུས་པ་བཞིན་སློབ་ཕྲུག་ཕལ་ཆེ་བ་སློབ་མེད་པ་ཞིག་དུ་
མཐོང་གི་འདུག སློབ་ཕྲུག་མང་པོ་ཞིག་གིས་ “ངས་གང་བྱེད་དགོས་སམ།
ངས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ཇི་ལྟར་ཞུ་ཐུབ་བམ། འཛོ་ཐབས་ཆེད་
ངས་གང་བྱེད་འོས་སམ།” ཞེས་དྲི་བ་དྲིས་སོང་། སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་འཛོ་

ཐབས་སྒྲོར་སེམས་ཁལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ངས་གཤམ་རྟོགས་བྱུང་། འི་པ་དེ་
 དག་གི་ལན་མ་བསམ་སྒྲོན་དུ་སློབ་སྦྱོང་གི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེའི་
 ཐོག་ངས་པར་དུ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས། ཉཀ་ས་ལེ་མཚོག་གིས་སློབ་སྦྱོང་
 གི་དམིགས་ཡུལ་སྦྱོང་ལམ་བཟེས་ལྷན་ཡིན་པར་བཤད་ཡོད། རྒྱ་གར་གྱི་དྲང་
 སྒོའི་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་སོགས་གཞུང་ཡོངས་ཐོག་གསུང་
 གལ་ཏེ་བདག་ངོ་མ་འཕྲོད་པ་དང་། འཆིང་བ་མཐོང་དག་ལས་གྲོལ་འོས་པ་
 ཞིག་མ་ཆགས་ཆེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དེ་དོན་མེད་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད།
 གསུང་གཞན་ཞིག་ནི་བདག་གིས་པ་དེས་ཆ་ཆང་གིས་པ་རེད་ཅེས་པ་དེ་ཡིན།
 ཡིག་འབྲུའི་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། ཐོ་ཉ་བ་
 ལུ་ཉམས་སྦྱོར་ཉལ་ལ་ཡིག་འབྲུའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་མེད། ཡི་བྱ་མ་སྤྲོད་ནས་སློབ་
 བླ་གང་དུའང་སློབ་སྦྱོང་གནང་མེད། འོན་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་
 བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་མེད་ཅེས་བཞེད་ན་ཉམ་པ་རང་མེད། ཁོང་རྣམས་ང་
 ཆོའི་སློབ་བླ་རྒྱལ་སྦྱོང་གཏོང་དུ་ཐེབས་མེད། ཡིན་ནའང་ང་ཆོས་ཁོང་
 རྣམས་བཀྱར་འོས་སུ་བཅི་བ་ཡིན། རིག་པའི་འབྲས་བུ་མཐོང་དག་ཁོང་
 རྣམས་ལ་ཐོབ་ཟིན། ཁོང་རྣམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རེད། ཁོང་ཆོར་བ་ལྷས་
 ཉིང་ཆོས་སློབ་བླ་སྤངས་ན་ང་ཆོ་གང་དུའང་མི་སྤེལ་ས། འོན་ཀྱང་ང་ཆོར་
 བདག་གི་རྟོགས་པ་དེ་སྦྱོང་ལམ་ཁོ་ན་ལས་ཐོབ་ཐུབ། སྦྱོང་ལམ་གང་ཡིན་
 ནམ། སྦྱོང་བཟང་གི་རྟོགས་མཚན་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྦྱོང་བཟང་གི་སྒྲིས་
 ཐུས་བདེན་པ་དང་། འཆིང་བ་མེད་པ། ཆངས་སྦྱོང་། ཡོངས་སུ་མི་འཇིན་པ།

གན་ནམ་དེ་བ་ཀྱིས་དེ་སྒྲིན་མི་ཐུབ། དེར་བརྟེན་ངས་གོང་དུ་སྒྲུས་པ་བཞིན་
 ཤེས་ཡོན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དེ་ངས་པར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། སྤྱོད་ལམ་
 ལུང་པ་ཆགས་འདོད་ཡོད་པའི་སློབ་ཕྲུག་གིས་དཔེ་དེ་བ་གང་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་
 ལམ་གྱི་སློབ་སྤྱོད་དེ་སྤང་གི་རེད། དུལ་སྤྱི་དྲུས་རྩི་ནས།

ཐུག་ཤིང་ཉེས་སྒྲིན་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཅན། །འཛིག་རྟེན་ཆེད་དུ་གཙོ་
 བོས་རབ་དུ་བསྐྱུ་། །དམ་པ་ངང་པས་ཡོན་ཏན་འོ་མ་འཛིན། །སྒྲིན་དང་ཚུ་
 རྒྱལ་ས་ཡོངས་སུ་འདོར་བར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་ཡོད།

དགའ་བྱེད་(Rama)ཀྱི་སྐྱེ་བརྒྱན་མཇེལ་འདོད་ཡོད་པའི་དུལ་སྤྱི་དྲུས་ལ་
 རྒྱལ་པོའི་(Krishna)སྐྱེ་བརྒྱན་དེ་དགའ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྤང་། ང་ཚོའི་སློབ་
 ཕྲུག་མང་པོ་ཞིག་སློབ་གྲུའི་སྒྲིག་གཞི་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཞི་བའི་(Bible)(ཡི་ཤུའི་ཆོས་
 དཔེ)གྱི་ཐེ་ཆན་དུ་བསྒྲིད་ཀྱང་པུམ་བའི་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མ་རེག་པར་གནས།
 སྒྲིན་འདོན་པའི་བསམ་སློབ་བཅོམ་ལྷན་སྒྲུ་(Gita)ལྷོག་ན་སྒྲིན་རྒྱ་གི་རེད།
 ཐར་པ་འདོད་མཁན་ལ་བཅོམ་ལྷན་སྒྲུ་ཐར་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཡག་ཤོས་ཡོན་པར་
 བཤད་ཡོད། འགའ་ཞིག་ལ་ཀུ་རྒྱན་གཤམ་ (ཁ་ཆའི་ཆོས་གཞུང་)ནང་དུ་སྒྲིན་
 མ་གཏོགས་མཐོང་གི་མེད། གཞན་དག་གིས་དེ་འཁྲུགས་པའམ་བསམ་ཞིབ་
 བྱས་ཏེ་འཁོར་བའི་མཚོ་དེ་བཞུལ་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་འཛིགས་སྤང་ཡོང་སྒྱུ་
 ཞིག་ལ་སློབ་ཕྲུག་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཤེས་ཡོན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཐོག་བསམ་སློ་
 ཁོ་རང་གཏོང་གི་མེད་པ་དེ་རེད། སློབ་སྤྱོད་བྱེད་སྒྱུ་དེ་སློབ་ཞིག་ཆགས་པར་
 བརྟེན་ཁོང་ཚོ་སློབ་གྲུར་བསྒྲིད་པར་བྱེད། འགའ་ཞིག་ནི་འཚོ་ཐབས་སམ་

ལས་ཀའི་ཆེད་དུ་སློབ་གྲུབ་འགྲོ་བ་ཡིན། ངའི་སློ་རྒྱུ་ལྟ་ན་གཤམ་ཡིན་ནི་
 འཚོ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུ་དུ་སེམས་མཁན་དེ་ལ་འདུག་པ་དམན་པ་ཞེས་བརྗོད་
 རྒྱུ་ཡིན། འཚོ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུ་ནི་ལུས་པོ་ཡིན་ཞིང་། སློབ་གྲུབ་ནི་སྤྱོད་ལམ་
 བཟོ་ས་ཡིན། དེ་ལ་ལུས་པོའི་དགོས་མཁོ་བསྐྱེད་རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུ་དུ་བསམ་སྒྲུ་ནི་
 པགས་པའི་ཐག་པ་ཐུང་དུ་ཞིག་ཆེད་དུ་མ་ཉི་གསོད་པ་དང་མཚུངས། ལུས་
 པོའི་འཚོ་སྦྱང་ནི་ལུས་པོའི་ཐོག་ནས་བྱེད་དགོས། བདག་དེ་དེའི་ལས་དོན་
 ལ་ཇི་ལྟར་བཀོལ་སྤྱོད་བཅུ་བཅུ་ “ཁྱོད་ཀྱིས་སོ་སོའི་ཟས་སོ་སོའི་ངལ་བས་
 བསྐྱབ་དགོས།” ཞེས་པ་དེ་ནི་ཡི་གེ་གྲོག་པའི་གསུང་གྲགས་ཆེན་ཞིག་ཡིན།
 དཔལ་བཅོམ་ལྷན་སྒྲུ་ལས་ཀྱང་གསུང་དེ་རང་ཐོན་པ་ཞིག་ཆོར། འཇམ་སྒྲིང་
 འདིའི་ནང་མི་བརྒྱ་ཆ་ ༩༩ སྤྱི་གྲིམས་དེའི་དབང་འོག་དུ་གནས་ཏེ་
 འཇིགས་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན། གང་གིས་སོ་གནང་བ་དེས་བཟའ་བཅའ་
 ཡང་གནང་གི་རེད་ཅེས་པ་དེ་ནི་བདེན་པའི་གདམ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་
 ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཞིག་མིན། སློབ་སྤྱུག་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མ་
 ཉིད་ནས་རང་གི་འཚོ་ཐབས་སོ་སོའི་དཔུང་སྒྲོབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་རྒྱུ་དེ་ངས་
 པར་དུ་གཤམ་དགོས། དེའི་ཆེད་དུ་ངལ་ཅོལ་བྱ་རྒྱུ་རྩོམ་ཆ་དགོས་དོན་མེད།
 དེ་ལས་ངའི་གོ་དོན་ནི་ང་ཚོ་ཆང་མས་ཏྲག་དུ་རྒྱ་མ་འཆང་དགོས་ཞེས་པ་དེ་
 མིན། འོན་ཀྱང་ལས་དོན་གཞན་དག་བྱེད་བཞིན་དུ་འང་རྒྱ་མ་འཆང་རྒྱུར་མི་
 ལེགས་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། ང་ཚོའི་ངལ་ཅོལ་བའི་སྤྱན་ལྷན་རྣམས་ང་ཚོ་
 ལས་གཤམ་འོག་དུ་མིན་པ་དེ་ངས་པར་དུ་གཤམ་དགོས། ལྷ་གྲུབ་འདི་ལ་

བཅི་བའི་ཐོག་ནས་དེ་རང་གི་དཔེ་བཟང་དུ་བསམས་ཏེ་ལས་དོན་གང་དུ་
 ཞུགས་རུང་དེའི་ལས་དོན་བྱེད་སྐབས་གཙང་མ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 ཞིག་ཡོང་གྱུ་རེད། དེ་གྱུ་ཚོར་གྱི་བྲན་གཡོག་མི་ཆགས་ཤིང་། གྱུ་ཚོར་དེ་དེའི་
 གཡོག་མི་ཆགས་ཏེ་གནས། གཤམ་ཏེ་བསམ་ཚུལ་འདི་དངོས་འབྱེལ་ཡིན་ན་
 སློབ་ཕྲུག་ཚོས་ངལ་ཚུལ་བྱེད་པའི་གོམས་གཤིས་དེ་འཇགས་པར་བྱེད་
 དགོས། སྐད་ཆ་དེ་དག་ངས་གྱུ་ཚོར་གསོག་པའི་དམིགས་ཡུལ་གྱིས་ཤེས་
 ཡོན་སྦྱང་མཁན་ནམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བཅོད་པ་ཞིག་ཡིན།

ཤེས་ཡོན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཐོག་བསམ་སློམ་བཏང་བར་སློབ་གཉེར་བ་
 སློབ་ཕྲུག་འགྲོ་མཁན་ཚོས་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། དེས་
 ‘ང་ད་མིང་ནས་སློབ་ཕྲུག་དེ་སྦྱོང་ལམ་བཟོ་བའི་ཆ་རྒྱུ་དུ་བསམ་གྱུ་ཡིན་’
 ཞེས་དེ་མིང་ཡང་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཆོག ངའི་ཡིད་ཆེས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་
 ཕྲུག་ཤིས་ཆེ་གཅིག་ནང་རང་གི་སྦྱོང་ལམ་ཐོག་འགྱུར་བ་ཤུགས་ཆེ་ཞིག་གཏོང་
 གྱུ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཐོགས་པས་ཀྱང་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཆོར་བྱབ་གྱི་རེད་
 ལྷོ། ང་ཚོས་ཇི་ལྟར་བསམ་པ་དེ་ལྟར་ཆགས་གྱི་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་ཚོས་
 གཞུང་གི་གསུང་ཞིག་རེད།

སློབ་ཕྲུག་མང་པོ་ཞིག་གིས་ལུས་པོའི་ཆེད་དུ་ཉ་ཅང་འབད་ཚུལ་བྱ་གྱུ་དེ་
 མི་འབྲེགས་པ་ཞིག་དང་། འོན་ཀྱང་ལུས་པོའི་ཆེད་དུ་ལུས་སྦྱང་དགོས་ངེས་
 ཅན་ཞིག་ལ་བསམ་གྱི་ཡོད། སློབ་ཕྲུག་ནམས་ལ་ལུས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་དེ་མིད་
 ན་ཁོང་གིས་གང་བྱེད་བྱབ་བམ། ཇི་ལྟར་ཤོག་བུའི་སྦྱོང་དུ་འོ་མ་འཛག་མི་

ཐུབ་པ་དེ་ལྟར་གཤམ་ཡོན་ལྷ་སྤྱི་འོ་མ་དེ་ཤོག་ཐུ་ལྷ་སྤྱི་ལུས་པོར་གནས་མི་
 ཐུབ། ལུས་པོ་ནི་བདག་གི་གནས་ཡིན་པས་གནས་ཆེན་ལྷ་སྤྱི་ཅུ་ཆེ་རེད།
 དེའི་སྤྱང་སྒྲིབ་བྱེད་དགོས། རྩ་བོ་ཐོ་རངས་ཆུ་ཆོད་གཅིག་དང་ཕྱིད་དང་།
 ཕྱི་བོ་ཆོད་གཅིག་དང་ཕྱིད་སྤྱང་གཙང་མར་རྒྱན་དུ་འབྲུམ་འབྲུམ་གནང་ན་
 ལུས་པོར་རྒྱས་སྒྲོབས་འཕེལ་བ་དང་ཡིད་དགའ་བས་གནས་པ་ཡིན། དེ་ལྷ་
 ཐུར་བཏང་བའི་དུས་ཆོད་དེ་ཆུད་ཆོས་སུ་མི་སོང་། དེ་འདྲའི་ལུས་སྒྲིབ་
 དང་ལྷོད་དལ་ལས་སྒྲོབ་སྤུག་གི་གཤམ་པ་བཟླ་བ་ཆགས་རྒྱ་དང་དོན་གནད་
 རྣམས་ལྟར་བར་སློའང་ཆེན་བྱེད་ཐུབ། ངའི་བསམ་པར་བོལ་བེཌ་ (Ball Bat)
 ཅིང་མོ་དེ་ལུང་པ་དབུལ་པོ་འདི་ལ་ཡག་པོ་མེད། ང་ཆོའི་ལུང་པར་སྒྲིན་
 མེད་དང་འགྲོ་གྲོན་ཆུང་བའི་ཅིང་མོ་གཞན་མང་པོ་ཞིག་ཡིད།

སྒྲོབ་སྤུག་གི་མི་ཆེ་དེ་ཉེས་སྒྲིན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས། སྒྲོ་ཉེས་སྒྲིན་
 མེད་པ་དེ་དག་ལ་དགའ་བ་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ཐོབ་ཐུབ། དེ་དག་ལ་འཛིག་
 ཉེན་ནང་སྒྱིད་པོ་གཏོང་དགོས་ཞེས་བཞེད་རྒྱ་ནི་ཁོང་གི་དགའ་བ་འཕྲོག་པ་
 དང་མཆུངས་པ་ཡིན། གནས་རིམ་མཐོ་པོ་ཐོབ་པར་ངེས་ཐག་ཆོད་པའི་སྒྱི་
 བོ་དེ་དག་ལ་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན། དགའ་བྱེད་ལྷ་བས་ (Ramachandra) རྩི་མ་
 མེད་པའི་སྒྲོས་ལྷ་བ་འདོད་པས་ཁོང་ལ་ལྷ་བ་ཐོབ་པ་རེད།

ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བསམ་དུས་འཛིག་ཉེན་རྒྱན་པར་སྤང་ཞིང་། ཡང་
 ཕྱོགས་གཞན་ནས་ལྷ་དུས་དེ་བདེན་པར་མཐོང་། སྒྲོབ་སྤུག་གི་ཆེད་དུ་འཛིག་
 ཉེན་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན། གང་ལགས་ཤི་ན། ཁོང་ཆོས་འཛིག་ཉེན་འདིའི་ནང་

སྤྱི་ཤུ་དོན་བྱེད་དགོས། གསང་གནད་མ་རྟོགས་པར་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་པ་
ཡིན་པར་བཤད་དེ་སྤང་བ་གང་འདོད་བྱེད་མཁན་དང་། འཇིག་རྟེན་སྤང་
བའི་བསྐྱེད་པ་ལྟམ་བྱེད་མཁན་དེ་རབ་བྱུང་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་ལོག་གེས་ཅན་
ཞིག་རེད།

ད་ཆོས་ཀྱི་དོན་གནད་ཐོག་སྤྱི་བས་སོང་། གང་དུ་ཆོས་མེད་པ་དེར་རིག་
པ་དང་། རྟོག་པ་འཕྲོད་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན། ཆོས་མེད་ཀྱི་གནས་
སྤངས་ནི་མཐའ་གཅིག་དུ་སྐྱེས་པོ་དང་སྤང་པ་རེད། ང་ཆོས་ཆོས་ཀྱི་སློབ་
སྤྱོད་དེ་ཐོར་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཡོད། ང་ཆོས་སློབ་སྤྱོད་ནང་དུ་ཆོས་ལ་ས་ཆ་
སྤྱད་མེད། དེ་ནི་མག་པ་མེད་པའི་ཆང་སའི་རུ་སྒྲིག་ལྟ་བུ་ཡིན། ཆོས་མ་
གེས་པར་སློབ་སྤྱུག་གིས་ཉིས་སྒྲིན་བྲལ་བའི་དགའ་བ་དེ་སྤང་མི་ཐུག་
དགའ་བ་དེ་སྤང་ཆེད་ཆོས་གཞུང་རྣམས་བཟླ་བ་རྒྱ་དང་། བསམ་བློ། དེ་
བཞིན་བསམ་སློབ་གཏོང་བ་གཞིར་བཟུང་ལས་དོན་བྱ་དགོས་ངེས། རྩ་
ལངས་པ་དང་ཐ་མག་འཐེན་རྒྱུ་ལས་སྤང་བཤད་ལས་རང་གཞན་སྤྱུ་ལའང་
མི་ཕན། རྩ་རྒྱུ་(Nazir) གྱིས་འདབ་ཆགས་ཀྱང་ཕྱི་ཕྱི་སྤྱི་ཉེ་ལྟ་དགོང་
དགོན་མཆོག་གི་མཆན་བཞུ་ཡང་། ང་ཆོས་པོ་བརྒྱུད་ཉེ་ལྟ་བཞུད་ཀྱི་
ཡོད་ཅེས་གསུངས། ཇི་ལྟར་བྲུས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྤྱོད་སྤང་བྱ་ནི་སློབ་སྤྱུག་
གི་ལས་འགན་ཡིན། སློབ་བྱར་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྤྱོད་སྤྱད་རུང་མ་སྤྱད་རུང་།
འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་འདིར་སྤྱི་བས་པའི་སློབ་སྤྱུག་རྣམས་ལ་ངས་གསོལ་འདེབས་
ལུ་རྒྱ་ཞིག་ལ། སོ་སའི་མི་ཆེད་ནང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་བྲུག་དགོས། ཆོས་གང་

ཡིན་ནམ། ཚཱ་གྱི་སློབ་སྦྱང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་བམ། འདི་ཚོའི་ཐོག་
 འདིར་བསམ་ཞིབ་མི་ཐུག། འོན་ཀྱང་རང་གི་ཉམས་སྦྱང་ཐོག་ནས་བྱིང་
 ཚཱ་‘དགའ་བྱེད་སྦྱོད་པ་’ (Ramacharitmanas) དང་ ‘བཙམ་ལུན་སྦྱོ་’
 (Bhagavadgita) ལ་དང་འདུན་ཅན་ཞིག་བྱེད་དགོས། བྱིང་ཚོའི་སར་ཡོང་
 ལྟ་བུའི་རིན་ཆེན་གནས་ཡོད་པ་དེ་སྤང་དགོས་ཞེས་ལག་ལེན་གྱི་སློབ་སྦྱོན་དེ་
 ཅམ་ཁྱེ་རྒྱ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གཞུང་དེ་གཉིས་གྱི་སློབ་སྦྱང་ཚཱ་གེས་ཕྱིར་བྱ་
 དགོས་པ་དེ་ཅམ་ཐུགས་ལ་བཞག་རོགས། གཞུང་དེ་དག་འབྲི་མཁན་དང་
 སྦྱང་ནམས་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་རྒྱ་མིན་པར་ཚཱ་དང་ལུགས་
 གྱི་སློབ་སྦྱང་སྤྱད་རྒྱ་དེ་ཡིན། མི་ས་ཡ་མང་པོས་གཞུང་དེ་དག་བསྐྱབས་ཏེ་
 རང་གི་མི་ཆེ་དོན་ལུན་བཟོ་བཞིན་ཡོད། དེ་དག་གིས་ཉེས་སྦྱོན་བྲལ་བའི་སློ་
 ཡིས་དེའི་སློབ་སྦྱང་བྱས་ཏེ་དེ་ལས་ངྷི་མ་མེད་པའི་བདེ་བ་སྤངས་ནས་འཛིག་
 ཉིན་འདི་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན། དེ་དག་གི་སེམས་ནང་མི་ལམ་དུའང་རྒྱམ་
 བྱུང་ཡོད་དམ་མེད། ཁྲིང་གིས་ཇི་ལྟར་རྒྱབ་བསད་པ་དེ་ལྟར་ང་ཚོས་ཀྱང་
 རང་གི་དགྲ་བོ་གསོད་ཐུབ་བམ་མི་ཐུབ་ཅེས་པའི་དྲོགས་པ་དེ་མི་ཡོང་བ་ཡིན།
 དེ་ནི་དགྲ་བོ་མདུན་ལ་མཐོང་བཞིན་དུའང་རྒྱམ་གྱི་མཐུན་འགྱུར་ཞུས་ཏེ་མི་
 འཛིགས་པ་ཡིན། ‘རྒྱལ་ཡུལ་’ ཅེས་པ་པོ་དུལ་སྤྱི་དུས་ལ་མཚོན་ཆའི་ཚུལ་
 དུ་སྦྱང་ཇི་གཅིག་ཉིད་མ་གཏོགས་མེད། གང་གིས་སྦྱོ་བར་བྱེད་པ་དེས་
 འཛོམས་ཐུག། རྒྱམ་ནི་དབང་ཕུག་རེད། ཁྲིང་གིས་རྒྱབ་སྦྱོ་བར་བྱས་ཤིང་།
 ཁྲིང་ལ་དེ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡང་ཡོད། ནམ་ང་ཚོས་དབང་

ཕུག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དེ་དུས་ང་ཚོར་འཛུམས་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་མེད་
 བསམ་སྒོ་གཏོང་ཆོག གཞུང་ཁྲད་དུ་འཕགས་པ་དེ་དག་སྒོར་ལ་ཆོག་འགའ་
 ཞིག་ཞུ་རྒྱུའི་སྒོ་ཁོག་བྱས་དགོས་དོན་ནི། དུས་གཅིག་ལ་ང་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཅན་
 ཞིག་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་མི་ཆེ་ཆུང་ཐོས་སུ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཞིད་སྤང་ཡོད། འོན་
 ཀྱང་ད་ལྟ་གནས་སྐབས་དེ་ལས་ཐོན་ཏེ་དད་ཅན་དུ་ཆགས་ཐུབ་པ་དེས་ཡིན།
 དེར་བརྟེན་དཔེ་ཆ་དེ་དག་གིས་ངའི་ཐོག་དུ་ཤུགས་ཀྱིན་གང་ཐེབས་པ་དེའི་
 འགྲེལ་བཟོད་བྱ་རྒྱ་ནི་འོས་འཚམས་སུ་མ་ཐོང་། ཁ་ཆེའི་སློབ་ཕྲུག་ལ་ ‘ཀྱ་
 རླན་ག་རེམ་’ གཞུང་ཅ་ཆེ་ཤོས་ཡིན། ཁོང་ནམས་ལའང་ངས་གཞུང་ (ཀྱ་
 རླན་ག་རེམ་) དེ་ཚོས་ཀྱི་བསམ་པས་སློབ་སྦྱང་བྱེད་དགོས་པའི་སློབ་སྟོན་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད། ‘ཀྱ་རན་ག་རེམ་’ ཀྱི་གསང་གནད་དེ་གིས་པར་བྱ་དགོས། ངའི་
 བསམ་པར་དྲི་རྒྱ་དང་ཁ་ཆེས་པན་ཚུན་གྱི་ཚོས་གཞུང་ནམས་ཞི་དུལ་གྱིས་
 གྲོག་པ་དང་གིས་པར་བྱ་དགོས་སྐམ་པ་དེའང་ཡོད།

བཟོད་གཞི་སྒོ་ལ་འགྲོ་པ་འདི་བཞག་སྟེ་སྤར་ཡང་བཟོད་གཞི་ངོ་མའི་ཐོག་
 བསྟོད་རྒྱ་ཡིན། སློབ་ཕྲུག་ནམས་ཆབ་སྤྱིད་ནང་ཆ་གས་སྤང་རྒྱ་དེ་འགྲིགས་
 ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེས་པའི་དྲི་བ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད། ངས་རྒྱ་མཚན་མ་བཤད་པར་
 བཟོད་གཞི་འདིའི་ཐོག་རང་གི་བསམ་ཚུལ་བཟོད་རྒྱ་ཡིན། ཆབ་སྤྱིད་ལ་
 རྟོགས་གཉིས་ཡོད་དེ། གཅིག་ནི་གཞུང་ (བསྟན་བཅོས་) ཀྱང་པ་དང་།
 གཉིས་པ་ནི་གཞུང་ (བསྟན་བཅོས་) གི་ཐོག་ལག་ལེན་བྱ་རྒྱ་དེ་ཡིན། སློབ་ཕྲུག་
 ནམས་གཞུང་གི་རྟོགས་སུ་ངས་པར་དུ་ཆ་གས་སྤང་དགོས། འོན་ཀྱང་དེའི་

ལག་ལེན་གྱི་ས་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་རྒྱ་ནི་གཞོན་ཆབས་ཆེ་བར་མཐོང་། སློབ་
 ཕྱག་རྣམས་གཞུང་གི་སློབ་སྦྱོང་སྤང་རྒྱུ་ལ་ཆབ་སྲིད་ཤེས་རྒྱུ་དེ་མིགས་ཡུལ་
 གྱིས་སྲིད་དོན་གྱི་ཆོགས་འདུ་རྣམས་སུ་བསྐྱོད་ཆོག དེ་འདྲའི་ཆོགས་འདུ་
 དེ་ཁོང་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཆའི་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོད་མཁན་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེར་
 བསྐྱོད་པའི་རང་དབང་ཆ་ཆང་ཁོང་རྣམས་ལ་ཡོད་དགོས་ཤིང་། ད་ལྟ་
 བཀག་འགོག་ཡོད་པ་རྣམས་མེད་པ་བཟོ་ཆེད་འབད་ཚོལ་ཆ་ཆང་བྱེད་
 དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོགས་འདུར་སློབ་ཕྱག་རྣམས་ཀྱིས་གཏམ་བཤད་མི་ཆོག་
 ལ། བསམ་རྒྱུ་ཡང་བཞིན་མི་ཆོག འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་སློབ་སྦྱོང་གི་ལས་
 དོན་ལ་འགོག་ཁྱེན་མ་བྱས་ན་ཁོང་རྣམས་སྤྱི་ཆོགས་ཞབས་ཞུ་བའི་ལས་དོན་
 བྱེད་ཆོག ལྷུ་ལ་བོལ་རྒྱུ་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བའི་གོ་སྐབས་སློབ་གཉེར་བ་
 སུས་གཏོང་བུ་བཟ། སློབ་ཕྱག་རྣམས་ཤོག་ཁག་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལས་ཐག་རིང་
 བཞུགས་དགོས། ཕྱོགས་ཞེན་མེད་པ་དང་གཟུ་བོར་བཞུགས་ཏེ་མང་ཆོགས་ཀྱི་
 འགོ་བྲིད་རྣམས་ལ་བཀུར་སེམས་བཅང་དགོས། དེ་དག་གི་སྐྱོན་ཡོན་
 མཚུངས་བསྟར་བྱ་རྒྱ་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀ་མིན། སློབ་ཕྱག་ནི་
 ཡོན་ཏན་ལེན་མཁན་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་པ་བྱེད་མཁན་ཞིག་རེད།

གན་པ་རྣམས་ལ་བཀུར་འོས་སུ་བསམས་ཏེ་དེ་དག་གི་བཀའ་མོལ་ལ་
 ཉན་འཇོག་བྱ་རྒྱ་ནི་སློབ་ཕྱག་གི་ཆོས་ཡིན། དེ་ནི་སྐད་ཆ་བདེན་པ་ཞིག་རེད།
 བུས་ཞབས་བྱ་རྒྱ་སྦྱངས་མེད་པ་དེ་ལ་བུས་ཞབས་མི་ཐོབ། ཏམ་པ་ནི་སློབ་
 ཕྱག་ལ་མཛེས་པོ་མེད། དེའི་སྐོར་ལ་རྒྱ་གར་ནང་བཞུགས་སྤངས་ཡ་མཚན་

ཞིག་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། གན་པ་རྣམས་གན་པའི་རང་བཞིན་འདྲ་བཞིན་
 པའམ། ཡང་ན་རང་གི་ས་མཚམས་མི་ཤེས། དེ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་སློབ་
 ཡུག་གིས་གང་བྱེད་དགོས་སམ། ངས་སློབ་ཡུག་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འབྲུག་པ་
 ཡོད་དགོས་པ་དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་ཐོག་དུ་བསྐྱོད་མཁན་
 སློབ་ཡུག་རྣམས་ཀྱི་མདུན་ལ་དཀའ་ངལ་བྱུང་ཆེ་ཕྱུག་ (Prahalaḍ) རྟན་
 དགོས། ཡུ་གུ་དེས་དུས་ཆོད་དང་གནས་སྤངས་ཇི་འདྲ་ཞིག་དུ་གསུམ་ཞབས་
 ཆེན་པོས་ཕའི་བཀའ་བཅག་པ་དེ་འདྲའི་དུས་ཆོད་དང་གནས་སྤངས་ནང་ང་
 ཆོས་ཀྱང་གསུམ་ཞབས་དང་བཅས་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་བཀའ་ལ་བརྩི་སྲུང་མི་ཞུ་བ་
 བྱེད་ཆོག ས་མཚམས་དེའི་ཕྱི་རྩལ་དུ་ཕྱིན་ནས་བྱས་པའི་གསུམ་མེད་ནི་སྨྱོན་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་རེད། གན་རབས་ལ་དམའ་འབེབས་བྱ་རྒྱ་ནི་རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་ཉམས་གྲུང་ཡིན། གན་པའི་རང་བཞིན་ནི་ལོ་ན་གཅིག་ཤིང་མ་ཡིན་
 པར། ལོ་ན་ནས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཉམས་སྦྱང་། སྦྱང་བྱང་ལའང་
 གོ་དགོས། གང་དུ་དངོས་པོ་དེ་གསུམ་ག་མེད་པ་དེ་ར་ལོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་
 གན་པའི་རང་བཞིན་དེ་གནས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ལོ་ན་གཅིག་ཤིང་མཆོད་པ་
 བྱེད་མཁན་སུའང་མེད།

སློབ་ཡུག་གིས་ཡུལ་གྱི་ཞབས་འདིགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཞུ་བྱེད་བམ་ཞེས་
 པའི་རྒྱུ་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད། དེའི་ལན་ཐད་ཀ་ནི་སློབ་ཡུག་རྣམས་ཡོན་
 ཏན་ཡག་པོ་སྦྱང་དགོས་པ་དང་། ལུས་ཁམས་ཐང་པོ་ཉར་དགོས་པ། ཡུལ་
 གྱི་མདུན་ལ་བསྐབ་པ་སློབ་གཉེར་གྱི་དཔེ་མཆོན་བཞག་དགོས་ཞེས་པ་དེ་རེད།

ངའི་ཡིད་ཆེས་ལ་དེ་འདྲ་བྱས་ཏེ་སློབ་ཕྱག་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་ཞབས་
 འདེགས་ཆ་ཚང་ཞིག་ལུ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་བསམ་ཞིབ་སློ་ནས་མི་ཆེ་བསྐྱལ་
 བ་དང་། རང་དོན་སྤངས་ནས་གཞན་ཕན་ལ་དོ་སྣང་བྱས་ན་ང་ཚོས་ངལ་བ་
 མ་བྱས་ཀྱང་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ། དེ་འདྲའི་ལས་ཀ་ཞིག་ངས་ལ་བ་རྒྱ་ཡིན།
 བྱེད་ཚོས་མི་འཁོར་གྱི་འབྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སྐྱོར་ལ་ངའི་ཡི་གེ་
 གསར་ཤོག་ནང་མཐོང་ཡོད་ཀྱི་རེད། བྱེད་རྣམས་ལས་སློབ་ཕྱག་མང་ཆེ་བ་
 མི་འཁོར་བུལ་རིམ་གསུམ་པའི་ནང་འབྲུལ་བཞུད་བྱེད་མཁན་ཡིན་པར་
 ངས་ཆ་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འབྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཁོར་ནང་མཆིལ་མ་
 འདོར་བ་དང་། སྤུན་དང་རྩི་ཐའི་ལོ་མ་གཞིབས་ཏེ་དེའི་མཆིལ་མའང་མི་
 འཁོར་གྱི་ཁང་མིག་དེ་ག་རང་ལ་བཤོ་བ། རྩ་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་དང་ཆ་ལུ་མ་
 སོགས་ཤིང་ཏོག་གི་པགས་པ་དང་ཟ་འཕྲོ་ཡང་དེའི་ནང་འདོར་གྱི་ཡོད།
 གསང་སྤྱོད་ཀྱང་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་པར་འཕྲོ་བཞུག་གཏོང་གི་ཡོད། གཞན་
 ལ་མ་བསམ་པར་ཐ་མག་འཐུང་བ་བཅས་མཐོང་ཡོད་ཀྱི་རེད། རང་ཉིད་
 བསྐྱེད་སའི་མི་འཁོར་གྱི་ཁང་མིག་དེའི་འབྲུལ་པ་གཞན་དག་ལ་བཙོག་པ་
 བཅོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གནོད་འཚའི་སྐྱོར་སློབ་སྒྲོན་བྱེད་ཆོག འབྲུལ་པ་
 མང་ཆེ་བས་སློབ་ཕྱག་ལ་གསུམ་ཞབས་དང་ཁོང་ཚོའི་སྐད་ཆ་ལ་ཉན་གྱི་ཡོད།
 མི་རྣམས་ལ་གཙང་སྤྱི་སྐྱོར་སློབ་སྒྲོན་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་དེ་
 གཏོང་རྒྱ་མེད། འབབ་ཚུགས་སུ་བཟའ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་འཛོང་བ་དེ་དག་
 བཙོག་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་བཙོག་པ་ཡོད་པ་ཚོར་ཆེ་འཁོར་ལོའི་ལྟ་རྟོག་པའི་

(Traffic Manager)དོ་སྒྲུང་དེ་ཕྱོགས་སུ་ལ་ཐེན་དགོས། འཁོར་ལོའི་ལྷ་རྟོག་
 པས་ལན་མ་སྤྲོད་རུང་། འོན་ཀྱང་ཡི་གེ་དེ་ཉི་མའི་ཐོག་འབྲི་དགོས། དེ་ལྷ་
 བུའི་ཡི་གེ་མང་པོ་བཏང་ན་འཁོར་ལོའི་ལྷ་རྟོག་པས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་
 ཆགས་ཀྱི་རེད། ལས་ཀ་དེ་ལས་སྒྲ་པོས་བྱེད་བྱུང་རུང་། དེའི་སྒྲུབ་འབྲས་
 ཆེན་པོ་ཐོན་སྲིད།

ངས་རྫོ་ཐའི་ལོ་མ་དང་ཕུན་སྒྲོར་ལ་གང་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་
 ངའི་བསམ་ཚུལ་ལ་རྫོ་ཐའི་ལོ་མ་དང་ཕུན་བཟའ་རྒྱུའི་གོམས་གཤིས་དེ་
 ངན་པ་དང་བཙོག་པ་ཞིག་ཡིན་སྟེ། ང་ཚོ་སྤྱིས་པ་དང་བྱད་མེད་ཆང་མ་
 གོམས་གཤིས་དེའི་བྲན་གཡོག་ཆགས་ཡོད། བྲན་གཡོག་དེ་ལས་ང་ཚོ་ཐར་
 བ་བྱེད་དགོས། ཤེས་རྟོགས་མེད་པའི་མེ་ཞིག་རྒྱ་གར་དུ་སྤྱིབས་ན་ང་ཚོ་ཉིན་
 གང་ཟ་བཤྲད་མཁན་ཞིག་ལ་ངས་པར་དུ་ཚོར་གྱི་རེད། ཕུན་ནང་འབྲུ་རིགས་
 འཇུ་བའི་ཡོན་ཏན་ཕྱན་བྱ་ཞིག་ཡོད་སྲིད། འོན་ཀྱང་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་བཟས་
 པའི་འབྲུ་རིགས་རྒྱམས་ཕུན་སོགས་ཀྱི་མཐུན་འབྱུར་ལ་མ་བརྟེན་པར་འཇུ་
 ཐུབ། ཚུལ་མཐུན་གྱིས་བཟའ་ན་ཕུན་གྱི་དགོས་མཁོ་ཆགས་ཀྱི་མེད། ཕུན་
 ནང་བློ་བ་གང་ཡང་མེད། ཇར་དྲཱ་(Zardā)ཡང་ངས་པར་དུ་ཐྲང་དགོས།
 སྤྱི་ཕྱག་རྒྱུ་རྒྱུས་ཀྱིས་རྟག་དུ་ཞི་དུལ་བསྐྱང་དགོས། རྫོ་ཐའི་ལོ་མ་འབྲུང་
 བའི་གོམས་གཤིས་ཐོག་དུའང་ངས་པར་དུ་བསམ་ཞིབ་བྱེད་དགོས། འདིའི་
 ཐོག་ལ་ང་ཚོའི་དབང་འཛིན་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་དཔེ་མཚན་ཆེས་ངན་པ་ཞིག་ང་
 ཚོའི་མདུན་ལ་བཞག་ཡོད། ཁོང་རྒྱམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དགང་གཟར་འབྲུང་

གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་ཀྱང་དེ་དཔེ་གསལ་ར་བསམས་ཏེ་ཁ་དེ་དུ་ཁྱུང་
 བཟོ་བ་ཡིན། རྩོམ་ཁི་ལོ་མ་འཕྱང་ན་ཇི་ཙམ་གཞན་པའི་སྒྲུབ་བཤད་ཆེད་
 དེ་བམང་པོ་བྲིས་ཡོད། ཡི་ཤུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་མི་མང་ནང་དུ་རང་དོན་
 དང་། ངན་སྤྱོད། ངན་གོམས་འཕེལ་བ་དེ་དུས་ཡི་ཤུ་མ་སྤྱི་སྤྱོད་བ་སྤང་གི་
 རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་དེ་འདྲ་བའི་དུས་ཚོད་ལ་ཅོད་དུས་ཞེས་
 ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་ལས་ཇི་ཙམ་བརྩོམ་ཡིན་མིན་ཐད་ངས་བསམ་སློབ་གཏོང་
 གི་མེད། ཡིན་ནའང་ངས་ཤེས་གསལ་ལ་ཆང་རྒྱ་དང་། རྩོམ་ཁི་ལོ་མ།
 ཀོ་ཀོན། ཉལ་ཤ། གྲོལ། རྩོག་སོགས་ཀྱི་ངན་གོམས་ལས་འཇམ་བུ་སྤྱོད་འདི་
 ཉ་ཅང་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད། རྩོམ་ཁི་ལོ་མ་ང་ཚོ་ཆང་མ་ཚུད་ཟེན།
 དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་དེའི་གྲུབ་འབྲས་ངན་པ་རྣམས་ཉག་ཉག་ཅིག་དཔོག་ཐུབ་
 ཀྱི་མེད། བྱིད་སློབ་ཤུག་ཚོས་དེ་འདྲའི་ངན་གོམས་ལས་ཐག་རིང་གནས་
 རོགས་ཞེས་གསོལ་འདིབས་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

འདི་ནི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་བདུན་པ་རེད། འདས་པའི་
 ཚོགས་ཐེངས་དག་གི་ཁྲི་པའི་གསུང་བཤད་རྣམས་ང་ལ་བསྐྱར་འདུག ངས་
 བཀྲགས་པ་ཡིན། གསུང་བཤད་དེ་དག་གི་གོ་སྤྱོད་བྱ་དགོས་པའི་དམིགས་
 ཡུལ་གང་ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ་བྱིད་ཀྱིས་དེ་ལས་ཏྲག་ཙམ་ཤེས་རྒྱ་དེ་དམིགས་
 ཡུལ་ཡིན་ན་བྱིད་ཀྱིས་གང་ཤེས་འདུག་དེའི་ཐོག་བསམ་ཞིབ་བྱེད་དགོས།
 འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་དེའི་གོ་སྤྱོད་གི་དམིགས་ཡུལ་ནི་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་ཙམ་སྤྱན་པོ་
 ཉན་རྒྱ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་ང་བྱིད་ཚོར་སྤང་ཇི་སྤྱོད་བཤད་ཅེས་བརྟེན་རྒྱ་ཡིན།

ངའི་བསམ་པར་གསུང་བཤད་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ཡོན་ཏན་སྤངས་ཏེ་དེ་
 གཞིར་བཟུང་སྟོང་གྱུ་དེ་ཡིན། བྱིད་རྣམས་ལས་སྟོབ་ཕྱག་ཇི་ཙམ་གྱིས་མཁས་
 དབང་ཞི་ནི་བེས་རྩ་མཆོག་གི་སྟོབ་སྟོན་དེ་ཉམ་འཛོག་གིས་ཡུལ་གྱི་གྱོན་ཆས་
 བདམས་པ་དང་། བཟའ་བདུང་སྦྱིར་བཏང་བར་སྟོང་པ། རྒྱུ་ཆ་བཙོག་པ་
 རྣམས་སྤངས་པ་བཙས་གནང་ཡོད་དམ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡུ་རྫོག་སར་
 ཀླར་16གྱི་སྟོབ་སྟོན་གཞིར་བཟུང་གུང་སང་གི་ཉིན་མོར་དབུལ་པོ་རྣམས་ལ་
 རིན་མེད་སྟོབ་སྟོང་སྤྲད་པའི་ལས་དོན་དེ་སྟོབ་ཕྱག་ཇི་ཙམ་གྱིས་གནང་ཡོད་
 དམ། དེ་ལྟ་བུའི་དྲི་བ་མང་པོ་ཞིག་འདྲི་སྤྲད། ངས་དེ་དག་གི་ལན་སྟོང་གི་
 མེད། རང་ཉིད་གྱིས་རང་གི་སེམས་ལ་དེ་དག་གི་ལན་སྤྲད་དགོས།

བྱིད་གྱི་སྟོབ་སྟོང་གི་རིན་ཐང་དེ་བྱིད་རང་གི་ལས་ཀའི་ཐོག་ནས་ཡོང་གྱུ་
 རེད། དཔེ་དེ་བ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་ཁྲད་པའི་ནང་བཀང་བ་ལས་ཁི་ཕན་དོག་
 ཙམ་ཐོབ་སྤྲད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལས་ཀའི་རིན་ཐང་དེ་ལྟ་བུ་འགའ་
 ཞིག་གི་མང་བ་ཡིན། ཁྲད་པའི་ནང་བཀང་བའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་རིན་ཐང་ནི་དེ་
 གཞིར་བཟུང་བུས་པའི་ལས་ཀ་དང་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན། དེ་མིན་གྱི་ཤེས་
 ཡོན་འཐའ་དག་ཁྲད་པའི་ཆེད་དུ་དོན་མེད་གྱི་ཁྱར་རེད། དེར་བརྟེན་ངས་
 ཉག་དུ་བྱིད་གྱིས་ཇི་ལྟར་སྤྲངས་པ་དང་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་སྟོང་ལམ་བྱེད་དགོས།
 དེ་ལྟར་བྱ་གྱུར་ཡར་རྒྱས་ཡོད་ཅིང་ཅེས་གསོལ་འདེབས་དང་ཞུ་ཚུགས་དེ་
 རང་ཁྱེ་གྱུ་ཡིན།

16 བྲགས་ཙན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁན་དང་འབྲི་ཚུམ་པ།

གུང་རྒྱ་ཤེས་ཡོན་ཆོགས་ཆེན་གཉིས་པ་དེ་གཞི་རྒྱ་རྒྱུ་གཙོ་སྤྱོད་
 འོག་ཚུགས་པ་རེད། གཙོ་སྤྱོད་གི་གསུང་བཤད་དེའི་ནང་མ་སྐད་
 དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ ཡིག་གཟུགས། ཤེས་ཡོན་གྱི་བརྒྱུད་
 ལམ་གྱི་དཀར་རྩོག་སྐད་གལ་འགངས་ཆེན་པོས་དཔུང་ཞིབ་གནང་
 ཡོད།

དོང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་གཞི་རྒྱ།

ཐུན་ཟླ་པོ་མོ་ཙོ། བྱིད་ཆོས་ང་ཆོགས་ཆེན་འདིའི་ཆོགས་གཙོ་བོ་བཅོས་པར་
 བཀྱིན་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གོ་གནས་དེ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་མཁས་པའི་
 ཡོན་ཏན་ང་ལ་མེད་པ་དེ་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ངས་ཡུལ་གྱི་ཞབས་འདེགས་
 ཀྱི་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཆ་གསལ་གང་སྤངས་པ་དེ་ལས་ང་གོ་གནས་འདིའི་འོས་
 ཆོས་ལྡན་པ་ཞིག་དུ་ཆགས་ཀྱི་མེད་པ་དེ་འང་ངའི་དོ་སྣང་ལ་ཡོད། ང་དེའི་
 འོས་ཆོས་ལྡན་པར་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ཆགས་ཐུབ་པ་དེ་ནི་གུང་རྒྱ་
 རྒྱུ་སྐད་ཡིག་ལ་བརྟེན་བཞུགས་པ་དེས་ཡིན། གུང་རྒྱ་རྒྱུ་སྐད་ཡིག་ལ་བརྟེན་
 བའི་འགྲན་བསྡུར་ནང་གནས་ཅིམ་དང་པོ་ལས་དམའ་བར་ང་ཆོས་མི་ཐུབ་
 ཅིས་ངའི་སེམས་ཀྱིས་བརྟོག་ཀྱི་ཡོད། བསམ་སྟོན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་
 འགན་འཁུར་གྱི་གོ་གནས་འདི་ཁས་ལེན་ཞུས་པ་ཡིན། བྱིད་ཆོས་ང་ལ་གོ་
 གནས་འདི་གནང་བའི་འཇུག་པ་ཡངས་པོ་དེ་ཀ་རང་གིས་ངའི་སྒྱུ་རྒྱུ་མས་
 ལའང་སྤང་མེད་གནང་གི་རེད་སྟེ། དེ་བཞིན་ཇི་ཅམ་བྱིད་ཀྱི་ཡིན་པ་དེ་

ཅམ་ངའི་ཡང་ཡིན་པའི་ལས་དོན་འདིའི་ནང་མཐུན་འགྱུར་ཆ་ཆང་གནང་
བའི་ཟེ་བ་ཡོད།

ཚོགས་ཆེན་འདི་ནི་ད་ལྟ་ལོ་གཅིག་གི་བྱིས་པ་ཞིག་རེད། སྤུ་གུའི་རྒྱུ་པ་
སྤུ་ལ་ནི་ (སྤུ་གུ་སྤུ་འབྱུང་བསྐྱེད་མའི་ཤིང་སྤུ་མ་འགལ་ཅན་ཞིག་) ནང་མཐོང་གྱུ་ཡོད་
ཅེས་པའི་གཏམ་དཔེ་ཡོད། སྤུ་གུ་འདིའི་རྟགས་མཚན་ཡང་བཟང་པོ་ཞིག་
མཐོང་གི་འདུག རྒྱ་ལོའི་ལས་དོན་གྱི་སྟན་ཐོངས་མཐོང་སོང་། དེ་ནི་
ཚོགས་སྤེལ་འདྲ་ཞིག་ལའང་མཛེས་ཚས་ཤིག་ཆགས་ཐུག། རྒྱུ་ཆེ་མཚོག་
ནས་དུས་ཚོད་ཐོག་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཟིན་ཐང་ལྷན་པའི་འགྲེལ་བཙུང་འདི་
པར་སྒྲུབ་བྱས་ཐུབ་པར་ལེགས་སོ་ཞེས་བཙུང་གྱུ་ཡིན། ང་ཚོར་རྒྱུ་ཆེ་དེ་
འདྲ་ཐོབ་པ་ནི་ང་ཚོའི་བསོད་བདེ་རེད། སྟན་ཐོ་དེ་མ་བཟུགས་པ་རྣམས་ལ་
དེ་ལྟོག་པ་དང་དེའི་ཐོག་བསམ་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པའི་སློབ་སྟོན་བྱ་གྱུ་ཡིན།

རྒྱ་ལོར་བཀྱར་འོས་རེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ 17 སྒྲུབ་ཤིགས་པ་རེད།
དེ་ནི་ང་ཚོར་ཆེས་ཕྱི་བའི་གྲོང་གུང་ཅིག་རེད། ཁོང་ལྟ་བུའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་
ལང་ཚོ་དར་བབས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འདས་གྲོངས་སོང་བ་ནི་སློ་པམ་
དགོས་པ་དང་དེའི་ཐོག་བསམ་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པའང་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

17 རེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ 17 སྒྲུབ་ཤིགས་པ་ (1943-1946) ཁོང་གི་མཚན་ཐོག་གསེར་གྱི་
རྟགས་མ་ཞིག་གུང་རྒྱུ་ནང་ལོ་ལྟར་རྩོམ་རིག་དང་སྤུ་ལ་ཕྱོགས་སུ་ཞབས་
འདེགས་དམིགས་བསལ་ཞུ་མཁན་རྣམས་ལ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།

ངས་ཁོང་ལ་འགྲོ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་ཐོབ་པའི་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་འདེབས་
དང་། དེ་བཞིན་ཁོང་གི་ཁྱིམ་ཚང་ལ་ང་ཚོ་ཚང་མ་སྟུག་བསྐྱེད་ནང་མཉམ་
ཞུགས་ཡོད་པའི་སེམས་གསོ་ལུ་དགོས།

ཚོགས་ཆེན་འདིའི་གོ་སྐྱོག་གནང་མཁན་ཚོགས་སྡེ་18དེས་རང་གི་
མདུན་ལ་དམིགས་ཡུལ་གསུམ་བཞག་ཡོད།

༡ ཤེས་ཡོན་གྱི་དྲི་བའི་ཐོག་མང་ཚོ་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བཟོ་སྐྱོན་དང་། དེ་
ལ་སྒྲ་བཟོ་སྐྱོན་གྱི།

༢ ལུང་རྒྱ་ནང་ཤེས་ཡོན་གྱི་དྲི་བའི་སྒྲ་ར་ལ་ལས་འགུལ་མུ་མཐུད་
བཅུམ་གྱི།

༣ ལུང་རྒྱ་ནང་ཤེས་ཡོན་གྱི་བྱབ་སྤེལ་ཆེད་ལས་དོན་སྲ་བཅུན་བྱ་གྱུ་
བཅས།

དམིགས་ཡུལ་འདི་གསུམ་ཐོག་རང་སློ་གཞིར་བཟུང་བསམ་ཞིབ་གང་
བྱས་པ་དེ་འདིར་འབུལ་ལམ་ལུ་བའི་འབད་ཚོལ་བྱ་གྱུ་ཡིན།

འདིའི་ཕྱོགས་སུ་ང་ཚོའི་ལས་དོན་དང་པོ་ནི་དཔུང་ཞིབ་སྒྲོ་ནས་ཤེས་
ཡོན་གྱི་བརྒྱད་ལམ་གཏན་འབེབས་བྱ་གྱུ་ཡིན་པ་དེ་ཚང་མས་ལེགས་པར་
ཤེས་དགོས། དེ་མིན་འབད་ཚོལ་མཐའ་དག་པལ་ཆེར་དོན་མེད་འགྲོ་སྤྱོད།
ཤེས་ཡོན་གྱི་བརྒྱད་ལམ་བསམ་ཞིབ་མ་བྱས་པར་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་

18 ལྟོ་ལྟོ་ ཀེལ་བཞི། མཐུལ། - ལྟོ་ལྟོ་ཤེས་ཡོན་ཚོགས་སྡེ་ཞིག

འབྲས་ནི་མང་གཞི་མེད་པར་ཁང་པ་གསར་རྒྱལ་བྱེད་པའི་འབད་ཚོལ་བཞིན་
ཆགས་སྒྱེད།

འདྲི་སྒྲིང་ལ་བསམ་ཚུལ་གཉིས་ཤིག་ཡོད་པ་རེད། རྩལ་གཅིག་
གིས་ཤིས་ཡོན་ནི་མ་སྒྲིང་(གུང་རྩ་རྩི་)བརྒྱད་ནས་སྤྲད་དགོས་པར་བཤད་ཀྱི་
ཡོད། རྩལ་གཞན་གྱིས་དེ་ནི་དབྱིན་སྒྲིང་བརྒྱད་ནས་སྤྲད་དགོས་པར་བཤད་
ཀྱི་ཡོད། རྩལ་གཉིས་ཀའི་ཀུན་སྒྲིང་གཙང་མ་རེད། གཉིས་ཀས་ཡུལ་གྱི་
ཕན་བདེ་འདོད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལས་དོན་བསྐྱབ་ཆེད་ཀུན་སྒྲིང་གཙང་མ་
གཅིག་ཤུས་མི་འགྲིག་སྟེ། མི་རྒྱལ་ཀུན་སྒྲིང་གཙང་མ་ཡོད་བཞིན་དུ་འང་མི་
གཙང་བའི་དོང་ནང་ཐེངས་འགའ་ལྟར་བ་རྒྱལ་མཐོང་བཞིན་པ་ཡིན།
དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་འདོད་པ་གཉིས་ཀའི་དགེ་སྦྱོར་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ན། བྱང་
ན་འདོད་པ་གཅིག་དུ་ཆགས་ནས་ངོ་བོ་ཆེན་པོ་དེའི་ལན་དེ་འཆོལ་དགོས།
ངོ་བོ་འདི་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད། དེར་བརྟེན་དེའི་ཐོག་ཇི་ཅམ་
བསམ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་ཉེང་དྲགས་པ་ཡིན།

སྤྱིར་བཏང་ངོ་བོ་འདི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་རེད། ཡིན་ནའང་ས་ཁུལ་
ལམ་ཆོལ་ཁ་མཐའ་དག་གིས་དེའི་ཐོག་རང་གི་ས་མཆམས་བར་རང་དབང་
སྒྲིན་ས་བསམ་ཞིབ་བྱེད་ཆོག ཇི་སྤྱད་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་འདོད་པ་གཅིག་མ་
ཆགས་པ་དེ་སྤྱད་གུང་རྩ་རྩི་གཅིག་ཤུ་གོམ་པ་མདུན་སྤྱོད་མི་ཆོག་པ་དེ་
འདྲའང་མིན།

ཡིན་ནའང་ཚོལ་ཁ་གཞན་དག་ནང་འདིའི་སྐོར་ལ་ལག་ལེན་གང་བྱས་
 ཡོད་པ་དེའི་ཞིབ་འཇུག་ལས་ང་ཚོས་དཀའ་ངལ་འགའ་ཞིག་སེལ་བྱ།
 བརྒྱལ་ཁ་བྲལ་སྐབས་རང་ཡུལ་པའི་ངར་བྱགས་འཕྲུར་དུས་བརྒྱལ་ནང་བརྒྱ་
 ལཱ་ (སྐད་ཡིག་) བརྒྱད་ནས་སྟོབ་སྟོང་སྟོང་སྟེའི་འབད་ཚོལ་བྱས་ཡོད། རྒྱལ་
 ཡོངས་སྟོབ་བྲལ་བཅུགས་ཤིང་དངུལ་གྱི་ཆར་པ་ལྟར་ཀྱང་། ཚོད་བཟུང་དེ་དོན་
 མེད་དུ་ཕྱིན་པ་རེད། ངའི་བསམ་ཚུལ་ལ་གོ་སྟོན་པ་ནམས་ལ་རང་གི་ཚོད་
 བཟུང་དང་འདུན་མེད་པ་དེས་ཡིན་སྟེ། དགོ་གནས་ནམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
 ཀྱང་དེ་མཚུངས་སྟེང་ཇི་སྟེ་འོས་ཤིག་བྱུང་། བརྒྱལ་ནང་གིས་ཡོན་ཅན་གྱི་ཕྱི་
 ཚན་དེ་དཔྱིན་སྐད་ལ་ཏ་ཅང་ཞེན་ཆགས་ཡོད། འགའ་ཞིག་གིས་བརྒྱལ་
 ཚོམ་རིག་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བརྒྱལ་ནི་ནམས་དཔྱིན་སྐད་དང་
 དེའི་ཚོམ་རིག་ཐོག་དབང་ཐོབ་པ་དེ་ཡིན་པར་བཤད། འོན་ཀྱང་དངོས་
 བདེན་ནི་རིགས་པ་དེའི་རྒྱལ་འགལ་ཡིན། རྟེན་རྒྱུ་རྒྱུ་ཀྱང་གྱིང་མཆར་
 ཆེ་བའི་བརྒྱལ་ (སྐད་ཡིག་) དེ་དཔྱིན་སྐད་ཀྱི་བཀྱིན་ལ་བཞེན་མེད། ཁོང་གི་
 སྐད་ཡིག་མཆར་པོ་དེའི་རྒྱལ་དུ་རང་སྐད་ལ་བཞེན་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་ཡོད། ལྷ་
 ཡི་སྟེམ་པ་(ལྷ་ཐལ་སྟུར་མ་)(Geetanjali)དང་པོ་བརྒྱལ་སྐད་ནང་བྲིས་པ་རེད།
 སྙན་ངག་མཁན་ཆེན་པོ་རྒྱུ་ཀྱང་གྱིས་བརྒྱལ་ནང་བརྒྱལ་ཁོ་ན་བཅུད་སྟོང་གནང་
 བྱ་ཡོད། ཁོང་གིས་ཉེ་ཆར་ཀལ་ཀཱུ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ཐོག་
 བྱི་གསུང་བཤད་དེ་བརྒྱལ་ནང་གནང་ཡོད། བརྒྱལ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་
 བཙོ་བོ་ནམས་ཉན་དུ་སྟེབས་ཡོད། ཉན་མཁན་ཞིག་གིས་ང་ལ། ཁོང་གིས་

རྒྱུ་གཅིག་དང་ཕྱི་རིང་རང་གི་ཉན་པ་པོ་རྣམས་གྲུང་ལོ་ལོ་བཅོས་པ་
 རེད་ཅེས་བཤད་སོང་། ཁྲིང་གིས་རང་གི་དགོངས་ཚུལ་རྣམས་དཔྱིན་སྐད་
 རྩོམ་རིག་ནས་སྒྲངས་མེད། དགོངས་ཚུལ་དེ་རྣམས་ཡུལ་དེའི་མཁའ་རྒྱུང་
 ངམ་ཁོར་ཡུག་ནས་སྒྲངས་པ་དང་། ལུས་ནིའད་ལས་སྤྱིང་པོ་ལྷུང་བ་ཞིག་
 རེད། ཁྲིང་གི་ཐོག་དུ་དགོངས་ཚུལ་འདི་དག་གི་ཆར་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁའ་
 རས་བྱུང་བ་རེད། འདི་ཉིད་བརྒྱལ་གྱི་འབྲི་རྩོམ་པ་གཞན་དག་ཐོག་དུའང་
 བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

ཉིས་ལུག་ལྟ་བུ་ཟབ་པ་དང་མཐོང་ན་བརྗོད་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 ལུ་རྟེན་ལྟ་བུ་19མཚེག་གིས་ཉི་མའི་ནང་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས་ལྷ་གྲུང་
 གན་པ། བྱད་མེད་དང་སྦྱིས་པ་ཆ་ཆང་གིས་ཉན་པ་དྲང་གོ་བྱུང་གྱི་ཡོད།
 ཁྲིང་གིས་རང་གི་དཔྱིན་སྐད་དེ་དཔྱིན་ཇིའི་ཐོག་པ་པོ་ཆོའི་ཆེད་དུ་བྱུང་བཞག་
 གནང་ཡོད། ཁྲིང་གིས་དཔྱིན་ཆེག་བརྒྱུར་ནས་རང་གི་བཀའ་མོལ་གསུང་གི་
 མེད།

ཁྲིམ་པ་ཡིན་བཞིན་དུའང་ཡུལ་གྱི་ཆེད་དུ་བདག་ཉིད་སློབ་བཏང་བྱེད་
 མཁན་སེམས་པ་ཆེན་པོ་པཱྱིཏ་མ་དན་མོ་ཉན་ལྷུལ་སྤྱིལ་མཚེག་གི་དཔྱིན་
 སྐད་ནི་དངུལ་བཞིན་དཀར་ཞེས་བཤད་སྟོན་ཡོད། ཁྲིང་གིས་གང་གསུངས་
 པ་དེའི་ཐོག་རྒྱལ་ཆབ་(Viceroy) གྱིས་བསམ་སྟོབས་དོར་དགོས་ཡོང་གི་ཡོད།
 གལ་ཏེ་ཁྲིང་གི་དཔྱིན་སྐད་ཀྱི་གསུང་བཤད་དེ་དངུལ་ལྷ་བྱུང་འོད་འཕྲོ་ན། ཁྲིང་

19 ལྷ་སྤྱི་བྱུང་ལྷ་སྤྱི།

གི་ཉི་མའི་གསུང་བཤད་དེ་གསེར་ཆུ་ཐུས་དག་བཞིན་འདྲ་འཆེར་བཞིག་ཡོད།
 རི་ལྷ་ར་མཆོ་མ་རྩོས་ནས་བཅས་པའི་གཞུང་ཉི་འདྲ་དང་རིག་པ་ལས་འདྲ་
 འཕྲོ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གཟི་བཞིན་ཁོང་ཁོང་གི་ཉི་མའི་ལ་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་བ་པོ་འདི་
 གསུམ་པོའི་སྤྱི་མཁས་ཀྱི་ནུས་པ་ནི་ཁོང་ཆོའི་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་སློབ་སྦྱང་ལས་
 མིན་པ་ལ། རང་སྐད་ལ་བརྟེན་བཞུགས་པ་དེས་ཡིན། སྤྱི་མའི་དཔལ་ལྷན་མཆོག་
 གིས་ཉི་མའི་སྐད་ཡིག་ལ་ཞབས་འདེགས་གང་གནང་བ་དེ་དབྱིན་སྐད་སློབ་
 སྦྱང་ལ་བརྟེན་ནས་མིན་ཞིང་། ཏུཀ་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་དུས་ཀྱིས་མ་རྒྱུ་སྐད་
 ཡིག་རི་ལྷ་ར་གཟི་འདྲ་འཕྲོ་བ་ཞིག་བཅོས་ཡོད་པ་དེའི་ནང་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་
 ལམ་པ་གང་ཡང་མེད། དེ་བཞིན་ཕྱི་མུན་ཆུ་20དང་། འུ་ལྷལ་ཆུ་21 དང་
 དུས་དལ་པ་22རྒྱལ་དུས་ཀྱིས་གུང་རྒྱུ་ཉི་མའི་ཆོས་རིག་ཐུན་ཐུས་ཆོགས་
 པར་བཅོས་པ་དེའི་ནང་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་ལམ་པ་གང་ཡང་མེད།

གོང་སློབ་ཀྱི་དཔེ་མཆོན་ཁག་ལས་མ་སྐད་ཀྱི་ཡེ་ར་རྒྱལ་སྐད་དབྱིན་སྐད་
 ཀྱི་གོ་ཉིགས་མིན་པ་ལ། མ་སྐད་ལ་བརྟེན་བཞུགས་པ་དང་འདྲུན་དགོས་པ་དེ་གྲུབ་
 པ་རེད།

20 གུང་རྒྱུ་ཉི་མའི་སྐད་ཀྱི་མཁས་ཞིག (1936-1937)
 21 གུང་རྒྱུ་ཉི་མའི་སྐད་ཀྱི་མཁས་ཞིག (1900-1964) ཁོང་གི་སྐད་ཆོས་ཆོགས་ཀྱི་
 བཅོས་གིས་བྱུང་བའི་ལ་ཆུང་དུས་ནས་ཤུགས་ཀྱི་ཐེབས་ཡོད།
 22 དལ་པ་22 རྒྱལ་དུས་ཀྱི་ཉི་མའི་ (1930-1963)

གླེང་ཡིག་གི་ཡར་རྒྱས་ཐོག་བསམ་ཞིབ་བྱས་ནས་དང་ཆོ་ཐག་ཚད་དེའི་
 ཐོག་སླེབས་ཀྱི་རེད། གླེང་ཡིག་ནི་བཅོམ་མཁན་དེའི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་གཞུགས་
 བརྟན་དེ་ཡིན་པ་རེད། ལྷོ་ཨ་ཕ་ཟེ་ཀའི་མི་རིགས་ནག་པོ་རྣམས་ཀྱི་གླེང་ཡིག་
 ཤེས་པ་ལས་ཁོང་ཚོའི་ལམ་དང་ལུགས་སྤྱོད་སོགས་ཤེས་ཐུབ། གླེང་ཡིག་
 ནི་རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལས་གཞིར་བརྩེད་བྱས་པ་ཡིན། གླེང་ཡིག་གང་དུ་
 དཔའ་ཉགས་དང་། བདེན་པ། བརྩེ་བ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་ན། གླེང་
 ཡིག་བཅད་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་གྱི་རིགས་དེའི་ནང་དཔའ་བོ་དང་། བདེན་པའི་
 ངང་རྒྱལ་ཅན། བརྩེ་བ་ལྡན་པ་སོགས་མི་ཡོང་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་བཅོམ་
 ཐུབ། དེ་འདྲའི་གླེང་ཡིག་ནང་གླེང་ཡིག་གཞན་དག་ནས་དཔའ་ཉགས་སམ་
 བརྩེ་བ་སྟོན་པའི་ཆོག་སྤྱོད་གང་ཐུབ་བྱས་ཀྱང་གླེང་ཡིག་དེ་རྒྱས་མི་ཐུབ་ལ།
 གླེང་ཡིག་དེ་བཅད་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱང་དཔའ་བོ་མི་ཆགས། དཔའ་
 ཉགས་ནི་གང་དུའང་ཕྱི་ནས་སྤྱོད་མི་ཐུབ། འོན་ཀྱང་དེ་(དཔའ་ཉགས་)ནང་དུ་
 ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་བཅའ་བརྩུབས་ཡོད་ན་བཅའ་བསལ་བ་དང་འོད་འཕྲོ་རྒྱ་
 རེད། ང་ཚོས་དུས་ཚོད་མང་པོའི་བར་བྲན་གཡོག་མུངས་ཡོད། དེར་བརྟེན་
 ང་ཚོའི་ནང་དུ་ཞི་དུལ་སྟོན་པའི་ཆོག་གི་བང་མཛོད་ཆེན་པོ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད།
 དཔྱིན་གླེང་ནང་གྲུའི་ཆེད་དུ་ཆོག་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་ཕལ་ཆེར་གླེང་ཡིག་
 གང་དུའང་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། གལ་ཏེ་སྤྱོད་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་དཔེ་དེབ་དེ་དག་
 བུའི་རྒྱ་རྒྱུའི་ནང་ཕབ་སྒྱུར་བྱས་རུང་། དེ་ལས་ང་ཚོའི་གླེང་ཡིག་ཡར་རྒྱས་
 མི་འགྲོ་ལ། དེ་བཞིན་ང་ཚོས་གྲུའི་སྒོར་ལ་མང་པོ་ཞིག་ཤེས་མི་ཐུབ། ལར་

ནས་ནམ་ཞིག་ང་ཚོས་སྤྱ་གཟིངས་སོགས་བཞེས་ཀྱི་ཤིས་པ་དང་མཚོ་དམག་
 ཀྱང་བསྐང་བ་ཡིན་ན། དེ་དུས་སྤྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྟད་རྣམས་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཆགས་ཡོང་གི་རེད། དགོངས་རྒྱལ་དེ་སྤྱ་གཟིངས་རེབ་རེ་རྒྱ་ཁྲིལ་ར་
 མཚོག་ནས་རང་གི་བརྒྱུད་པའི་ནང་གསལ་བརྟོན་གནང་ཡོད། ཁྱིམ་གསལ་
 “སྐབས་རེ་གཤེས་རྒྱ་དྲིའི་སྐད་ཡིག་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཡིན་མིན་ཐད་ཚུད་སྒྲིང་གི་
 རྒྱ་འདུག་གཏམ་དཔེར་‘ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟར་མི་མང་’དང་། ‘ཇི་ལྟར་སྤྱ་
 མ་དེ་ལྟར་སྤྱ་པ་མ་’ ཞེས་ཡོད་པ་བཞིན། ཇི་ལྟར་སྤྱ་མཁན་དེ་ལྟར་སྐད་ཡིག་
 ཅེས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡོད་”ཅེས་བྲིས་ཡོད། ལྷ་མལ་སྤྱི་དང་སྤྱི་དག་མཁན་
 གཞན་གྱིས་རང་གི་དགོངས་རྒྱལ་གསལ་བརྟོན་གནང་སྐབས་གཤེས་རྒྱ་དྲིའི་
 སྐད་ཡིག་ཆ་མ་ཆང་བ་ཞིག་རེད་སྤྱི་ནས་ནམ་ནམ་ཡང་སྤྱ་དགོས་པ་བྱུང་མེད།
 ཁྱིམ་ཚོས་ཆོག་གསལ་རྩིང་གི་བཤེས་སྤྱི་དང་རྣམས་རྣམ་དཔྱད་ལྟན་པའི་ཐོག་ནས་
 བྱས་པ་ལ་བརྟོན་ནས་ཁྱིམ་ཚོའི་ཆོག་རྣམས་སྐད་ཡིག་ནང་ཡོངས་གྲགས་
 ཆགས་པ་རེད།

བརྒྱུད་གཞི་གཅིག་གི་ཐོག་དུ་སྐད་ཡིག་ཐམས་ཅད་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་མེད།
 མིའི་སྒོ་རྒྱུང་ནང་མ་ཤོང་བའི་གནད་དོན་དཔེར་ན། དབང་ལྷུག་གམ་མཐའ་
 མེད་པ་ཉིད་སྒྲོར་བཤད་ན་སྐད་ཡིག་ཆ་ཆང་མ་རྒྱུས་པ་ཞིག་རེད། སྐད་
 ཡིག་ནི་མིའི་སྒོ་ཡི་གྲོགས་ལ་བརྟོན་ནས་འབྲེལ་བས། རམ་ཞིག་བརྒྱུད་བྱ་ཞིག་
 གི་ཐོག་སྒོ་མ་སྤྱི་བས་པ་དེ་དུས་སྐད་ཡིག་མ་རྒྱུས་པར་གནས། སྐད་ཡིག་གི་
 ཐུན་མོང་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ནང་བསམ་རྒྱལ་ཁྱིམ་པ་དེ་

ཉིད་སྐད་ཡིག་ནང་གསལ་བཏོན་འགྱུར་བ་དེ་ཡིན། མི་རྒྱལ་སྐུ་དཔྱད་
 ཅན་ཡིན་ན་དེའི་སྐད་ཡིག་ནང་རྒྱུ་དཔྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡོང་། མི་
 རྒྱལ་སྐུ་པ་ཡིན་ན་དེའི་སྐད་ཡིག་ནང་དུའང་སློན་ཉག་གསལ་གྱི་ཡོང་བ་
 ཡིན། དཔྱིན་སྐད་ནང་ 'ཤིང་བཟོ་སློན་པས་རང་གི་ལག་ཆར་སློན་འཇུགས་
 བྱེད་ཅེས་པའི་གཏམ་དཔེ་ཡོད་ཅིང་། སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་མེད་ཅེས་
 བཞིན་མཁན་རྒྱལ་སྐུ་ཀྱང་མང་ཉུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེ་འདྲ་ཞིག་དུ་གྱེས་
 དགོས། སློབ་སྦྱོང་གང་ཞིག་གིས་དཔྱིན་སྐད་ཏོག་ཅམ་གྱིས་པ་དང་། དེ་དང་
 མཉམ་དུ་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་ཆན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་གྱེས་པ་དེ་དག་ལ་གུང་རྒྱ་
 ཉིད་སྐད་ཡིག་ཆ་མ་ཆང་བ་ཞིག་ཆོར་གྱི་མེད་དམ་སྟེ། གང་ལགས་གེ་ན།
 ཁོང་ལ་དཔྱིན་སྐད་ནས་མཐ་སྐྱར་བྱ་རྒྱུར་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཡོད་པ་རེད།
 དེའི་ནང་སློན་ནི་སྐད་ཡིག་གི་མིན་པར་མི་རྒྱལ་སྐུ་ཡིན། ལར་ནས་མི་
 རྒྱལ་སྐུ་ལ་རྒྱུ་དཔྱད་ཀྱི་སློན་ནས་གྱུ་ཉི་འབད་ཚོ་ལ་གྱི་སློང་བདར་མེད་
 པར་བརྟེན། བྱེད་མཁས་མི་སྟེ་བཞིན་གསལ་པ་དང་། བ་སྟེད་གསལ་
 པའི་ཆོག་ཆོགས་སུ། ཡང་ན་ཆོག་གི་བཏོད་པ་གསལ་པའི་ནང་འཛོག་
 རྒྱུར་འཆར་སྤང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་གིས་སྦྱ་ཞིག་ 'ལོང་བའི་མདུན་ལ་དུས་
 ཉི་རང་གི་མིག་གཏོང་བར་བྱེད་' སྟེ་གྱི་ཡོད། ཇི་སྟེད་མི་རྒྱལ་སྐུ་བཟང་ངན་
 དང་གསལ་རྩིང་ཞིབ་བཤེར་གྱིས་དེའི་རིན་ཐང་དཔོག་མ་ཐུབ་པ་དེ་སྟེད་འབྲི་
 རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དཔྱད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་འབར་ཐུབ་པམ།

དཔྱིན་སྐད་ན་སྤྱོད་པ་སྐད་དུ་ཕབ་སྒྱུར་བྱེད་མཁན་དེ་དག་གིས་རང་སྐད་
 ནི་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དང་། དཔྱིན་སྐད་ནི་སྤྱང་ས་པ་བྱས་ཡོད་པར་བརྟེན་
 ད་ཆ་ཁོ་ལྟོ་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ཅིང་།
 དེས་ན་ཁོ་ལོ་ཐོས་གུང་རྩ་རྒྱུ་ལྟོ་སྐད་སྤྱང་ས་པ་བྱེད་དགོས་སམ་ཞེས་དེ་འདྲ་
 ཞིག་བསམ་གྱི་ཡོད། སྐད་ཡིག་གཞན་སྤྱང་ས་པ་བྱ་བྱུར་ངལ་བ་བྱས་པ་ལས་
 རང་སྐད་ཐོག་བྱང་ཆུབ་པ་བཟོ་ཆེད་སྤྱང་ས་པ་བྱ་བྱུ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་འགངས་
 ཆེ་བ་ཡིན། ཤུ་མལ་དང་གུང་རྩ་རྒྱུ་ལྟོ་སྐད་ལྟ་ཆུང་ག་མཁན་གཞན་དག་གི་དེབ་ལ་
 ལྟོས་དང་། དེའི་ནང་ཆོག་ཀྱང་མེད་ཅེས་སྤྱང་ས་པ་བྱས་པའི་ཉགས་མཆན་
 མངོན་གྱི་ཡོད། ཇི་སྲིད་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིན་ས་འབད་ཚོལ་མ་བྱས་པ་དེ་སྲིད་གུང་
 རྩ་རྒྱུ་ལྟོ་སྐད་ཡིག་སྤྱིན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ངལ་བ་བྱས་པ་ལས་བྱིས་སྤྱིན་
 གྱི་རེད། འབད་ཚོལ་བྱེད་མཁན་གྱི་འབད་ཚོལ་ལྷག་འཕྲོ་ཅན་ཡིན་ན། དེའི་
 སྐད་ཡིག་ཀྱང་ཆ་མ་ཆང་བར་ལྷག་གྱུ་རེད། འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་འབད་ཚོལ་ཆ་
 ཆང་བ་ཞིག་བྱང་ཆེ་གུང་རྩ་རྒྱུ་ལྟོ་སྐད་ཡིག་ཀྱང་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཆགས་གྱུ་རེད།
 དེ་ཙམ་དུ་མ་ཐད་གཟུགས་མཆོར་སྤྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་གྱུ་རེད། གུང་རྩ་
 ལྟོ་སྐད་ཡིག་ནི་འཕགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་བྱ་མོ་དང་། ཆེས་
 མཐོང་དུ་བྱུང་བའི་སྐད་ཡིག་ནམས་ཀྱི་སྤྱན་ཟླ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གནས་རིམ་
 དམའ་བར་ཇི་ལྟར་འཇོག་ཐུབ་བཅ།

“བདག་ཉིད་མཆོག་གིས་དེ་ལ་སྒྱུབས་འཇུག་གནང་རྟེན། མཐའ་
 མེད་པའི་དུས་ཀྱི་བར་དེའི་ངག་དུ་རིག་པ་བཟང་པོ་དང་། དམ་པའི་ཡོན་

དཀྱིལ་པའི་ཚེས་བདེ་ལྷན་དུ་རྟོགས་པ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག གཙོ་བོས་
མགོན་སྐྱབས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག མ་དང་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལས་ཉལ་དུ་དེའི་
བསྐྱེད་པ་བཞུགས་པར་གྱུར་ཅིག”

དེ་ལྟར་ང་ཚོས་མཐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ། བརྒྱལ་ནང་གིས་ཡོན་མཐའ་
དག་བརྒྱལ་སྐྱད་ཡིག་བརྒྱད་སྟོན་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་མ་གོ་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྐད་ཡིག་གི་ཆ་མ་ཆང་བའམ། འབད་ཙུལ་གྱི་འོས་ཚེས་
མ་ཆང་བ་ཞིག་མིན་ཞིང་། ཆ་མ་ཆང་བའི་སྐར་ལ་ང་ཚོས་བསམ་ཞིབ་ཞུས་
ཟིན། དེ་ལས་བརྒྱལ་སྐྱད་ཡིག་གི་འོས་ཚེས་མ་ཆང་བ་ཞིག་མི་གྲུབ་པ་ཡིན།
ང་ཚོས་འདྲི་ན་དེ་ལ་འབད་ཙུལ་བྱེད་མཁན་གྱི་འོས་ཚེས་མ་ཆང་བའམ།
ཡང་ན་དད་འདུན་མེད་པ་རེད་ཅེས་ལབ་ཆོག

བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཉི་མའི་སྐད་ཡིག་འཕེལ་བྱས་འགོ་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་
དེ་གིས་ཡོན་གྱི་བརྒྱད་ལམ་བཟེ་རྒྱུ་ལུ་མཐུད་འབད་ཙུལ་ཞུ་བྱེད་ཆོགས་
ནས་གནང་ཡོད་པ་ཞིག་ཆོར་གྱི་འདུག ལུ་རུ་ཀྱལ་རྣམས་སུ་འབད་ཙུལ་དེ་
ལུ་མཐུད་སྦྱང་བཞིན་ཡོད།

མདུས་ནང་རང་སྐད་བརྒྱད་གིས་ཡོན་སྟོན་པའི་ལས་འགུལ་ལོ་གས་
ཐོན་ནས་འགོ་ཚུགས་ཟིན། ཏ་མིལ་རྣམས་ལས་ཏེལ་གྱ་རྣམས་སད་རྟོགས་
ཆེ་བ་འདུག གིས་ཡོན་ཅན་གྱི་ཏ་མིལ་ཐོག་དབྱེན་སྐད་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིན་ཏ་
ཅང་ཆེ་བར་བརྟེན། ཏ་མིལ་སྐད་ཡིག་བརྒྱད་རང་གི་ལས་དོན་བསྐྱབ་རྒྱུ་སྟོ་
བཞེད་རང་མེད། ཏེལ་གྱ་སྐད་ཡིག་གི་ས་ཁུལ་དུ་ཏེལ་གྱ་རྒྱུང་པའི་བརྒྱད་ནས་

ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་པའི་ཚོད་བཟ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཉེལ་གྱི་
 སྤུང་ཟེ་ནམས་ཀྱིས་སྐད་ཡིག་གི་གཞི་རྟེན་ཐོག་ཚོལ་ཁ་བསྐྱུན་སྒྱུ་ལས་
 འགལ་ཡང་འགོ་ཚུགས་ཟིན། བསམ་ཚུལ་དེའི་དྲིལ་བསྐྱགས་དུས་ཚོད་
 འགའ་ཞིག་གི་སྤྱོད་ནས་འགོ་ཚུགས་འདུག ཡིན་ནའང་ཁོང་ཚོའི་འབད་
 ཚོལ་དེ་སྤྱིང་སྟོབས་ཆེ་བར་བརྟེན། ཉིན་གསུམ་ནང་དེ་ལག་ལེན་དུ་འཁེལ་
 བཞིན་པ་མཐོང་གི་རེད། ཁོང་ཚོའི་ལས་དོན་ལ་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་
 ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ཚོར་དེ་སེལ་བའི་རྒྱས་པའང་ཡོད་པ་ནི་ཁོ་ཅག་གི་འགོ་ཁྲིད་
 ལས་ངའི་ཐོག་ལྷགས་ཀྱིན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཐེབས་བྱུང་།

མདུ་རྒྱུ་ནང་དུའང་འབད་ཚོལ་དེ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། སློབ་དཔོན་ཀའེ་
 23འབད་ཚོལ་དེའི་བྱ་བ་སྦྱོར་བ་ཡིན། སྤུང་རྒྱ་ཡཀ་གི་འང་གཟིགས་ཚུལ་དེ་
 རང་རེད། སྤེལ་གྱི་སློབ་གྲྭ་དུ་མ་ལས་དོན་དེའི་ནང་ཞུགས་ཡོད། སློབ་དཔོན་
 སྤེལ་ཕུར་ཀར་24ནས་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་ཁྱད་དུ་བསམ་དེ་རང་གི་སྤྱིང་
 སྟོབས་ཆེ་བའི་འབད་ཚོལ་དེ་སྤེལ་ཡང་འགོ་འཇུགས་བྱས་ཡོད་ཅིང་། དུས་
 ཚོད་འགའ་ཞིག་ནང་ཁོང་གི་སློབ་གྲྭ་ཆགས་ཚུད་ཐོག་ནས་བསྐྱོད་པ་དེ་མཐོང་
 གི་རེད། ཁོང་གིས་སློབ་དེབ་འབྲི་སྒྱུ་འཆར་གཞི་བཟོས་ཡོད། དེབ་འགའ་
 ཞིག་པར་སྤྱོད་ཟིན་པ་དང་འགའ་ཞིག་གིས་ཟིན་ནས་པར་སྤྱོད་ཚོགས་རེད།

23 རྩོམ་ཀེ་ཤག་ཀའེ། (1944-1973) རྒྱ་གར་གྱི་མེད་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་
 ཕུག་འདེབས་མཁན།

24 བོ་ཐུ། ཐོ་ཐུ། སྤེལ་ཕུར་ཀར། (1943-1973) མ་རྩ་རྩོམ་རིག་གི་རང་ཡུལ་
 པ་དང་སྤེལ་ཡོངས་སློབ་གཉེར་གྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་མཁན།

སློབ་བྱ་དེའི་དགོ་གན་ནམས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་དང་འདྲན་མེད་པ་བཞུན་མེད།
 གལ་ཏེ་ཁོང་གི་སློབ་བྱ་དེ་སློབ་བརྒྱབ་མེད་ཆེ། དེ་རིང་མ་རྒྱུ་མེད་ཡིག་
 བརྒྱད་ཤེས་ཡོན་མཐོ་པོ་སྤྲད་ཐུབ་བམ་མི་ཐུབ་ཅེས་པའི་དྲི་བ་ཁོ་རང་མི་
 ཡོང་བ་ཡིན།

གཤེད་རྒྱུ་ནང་དུ་འང་མ་སྤྲད་བརྒྱད་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་པའི་ལས་འགུལ་འགོ་
 ཚུགས་ཟིན། དེའི་སློབ་ལ་ང་ཚོས་རྒྱ་བ་ ཉར་གོ་བེན་དྲུས་ ཀླ་སྒྲ་བྲ་ལཱ་འི་
 25འབྲི་ཚུམ་ལས་ཤེས་ཉོགས་ཐུབ། སློབ་དཔོན་གཞུང་26དང་སྤྱི་གཤེས་
 དྲི་བུན་བ་རྒྱ་དུར་མ་ཁི་སྤྲུལ་བཅས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་དེའི་དབུ་ཁྲིད་དུ་ཆ་
 འཛེག་བྱེད་འོས། ཁོང་ཚོས་བཏབ་པའི་སོན་ལས་ལྷ་གུ་འཕྱོན་པར་མཐུན་
 འགྱུར་བྱ་དགོས་སམ་མི་དགོས་དེའི་ཐོག་བསམ་སློབ་གཏོང་བྱེད་ཚོའི་ལས་ཀ་
 རེད། དེར་ཇི་ཅམ་ཇེས་ལུས་ཐེབས་པ་དེ་ཅམ་གྱིང་བྱེད་ཆགས་པ་ཞིག་ང་ལ་
 ཚོར་བྱེད་འདུག

དཔྱེན་སྤྲད་བརྒྱད་ནས་ཤེས་ཡོན་ཐོབ་པ་ལ་ཉུང་མཐར་ལོ་བཅུ་དྲུག་
 འགོར་བྱེད་ཡོད། གལ་ཏེ་སློབ་ཆན་དེ་དག་གི་ཤེས་ཡོན་མ་སྤྲད་བརྒྱད་ནས་
 སྤྲད་ན། མང་མཐར་ལོ་བཅུ་འགོར་བ་ཡིན། བསམ་ཚུལ་དེ་ནི་ཉམས་མྱོང་
 ལུན་པའི་དགོ་གན་མང་པོས་བཏོན་ཡོད། སློབ་ཕྲུག་སྦྱོང་ཕྲུག་མང་པོའི་ལོ་

25 བ་རྩོད་གཞིས་ཀའི་མི་མང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ངེས་སྟན་པ། (༡༩༣༩-༡༩༣༡)

26 དྲི་བུན་བུན་ཀླ་སྒྲ་དྲུས་གཞུང་། (༡༩༤༣-༡༩༣༠) ཇེས་གྱུར་ཟིག་པའི་སློབ་
 དཔོན། བ་རྩོད་མཐོ་སློབ། བ་རྩོད་ལྷ་གུ་འཕྱོགས་ཀྱི་ཇེས་གྱུར་བཟོ་བྱའི་
 སློབ་གཏོང་པ།

དུག་རེ་ལྷག་པའི་དོན་ནི། ལོ་སྤྱི་ལོ་ལྷག་པ་ལས་མི་མང་ལ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་
ཡིན།

ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྤྱད་ཡིག་ཐོག་ནས་ཤེས་ཡོན་སྤངས་པ་ལས་སེམས་ལ་ཁྱེད་
པོ་ཆགས་སྐྱེ་དེ་ནི་བཟོད་ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན། ཁྱེད་པོ་དེ་ང་ཚོའི་སྤྱ་གུས་
ཐོག་ཐུབ་ཀྱང་། དེའི་རིན་ཐང་ཁོང་ཚོས་འཇལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོ་
ཁྱེད་པོ་གཞན་དག་ཐོག་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་པ་ཡིན། དེ་ལས་ང་
ཚོའི་འཛིན་རིམ་བཅོ་ལྔ་ཐོན་པ་ལས་མོ་ཆེ་ལས་ཀ་མི་རྒྱས་པ་དང་། ཐབས་
སྒྲོ་པོ། སྒྲོ་བ་མེད་པ། ནད་པ། ལད་མོ་བྱེད་མཁན་རྒྱང་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད། དེ་དག་གི་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་། བསམ་ཞིབ་བྱེད་པའི་
རྒྱས་སྒྲོ་བས། སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་
པ་བཅས་ཡོན་ཏན་གཞན་དག་ཟད་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་ནས་ང་ཚོས་འཆར་
གཞི་གསར་པ་བཟོ་མི་ཐུབ་ཅིང་། གཤམ་དེ་བཟོས་པ་ཡིན་ནའང་མཐའ་
འཁྲུལ་བ་ཞིག་བྱེད་མི་ཐུབ། འགའ་ཞིག་ལ་གོང་སྒྲོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་དུ་
ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་དུས་མིན་གྱི་འཆི་ཁར་འཇུག་པ་ཡིན། དེ་བྱིན་ཅི་ཞིག་གིས་
འབྲི་ཚྭ་ངོ་མ་དང་འཛིན་ཤོག་གི་ཡིག་འབྲུའི་དབར་ལ་གང་ཁྱད་པར་ཡོད་
པ་དེ་ཉིད་ལྷ་རྩལ་དང་ལྷ་རྩལ་གྱི་ཕྱི་མི་རྒྱལ་དབར་ཡོད་ཅེས་བྲིས་འདུག་
བསམ་ཚུལ་དེའི་ནང་བདེན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཨི་ཤི་ཡའི་མི་རྒྱལ་ལ་
རང་བཞིན་གྱི་འཁྲུན་ཐང་དེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་མིན་ཞིང་། དེའི་རྒྱ་
མཚན་ནི་ཤེས་ཡོན་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་འོས་པ་ཞིག་བདམས་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པ་རེད། ལྷོ་

ཡམ་རིག་མི་རྒྱུ་ནག་པོ་མི་རྒྱལ་སྤྱི་ཁོག་ཅན་དང་། གཞུགས་
 སྒྲུབ་སྐྱོད་པོ། སྤྱི་ལམ་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིད། ང་ཚོའི་ནང་དུ་ཕྱ་གཉིས་གཉིས་
 སྒྲིག་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་སྒྲིན་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཁོང་ཚོར་མེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་
 ཚོའི་གནས་སྤངས་ནི་ང་ཚོ་ལྟ་བུ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། ཁོང་ཚོའི་ཤེས་
 ཡོན་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་ཏཅ་(Dutch)རེད། ཁོང་ཚོ་འང་ང་ཚོ་བཞིན་དུ་ཏཅ་སྐད་
 ཡིག་ལམ་སེང་ཁོང་དུ་རྒྱལ་པར་བྱས་དེ་ཤེས་ཡོན་གྲུབ་མཚམས་ཐབས་སྒྲི་
 པོ་ཆགས་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོའི་ནང་ནས་ཀྱང་‘‘ཆད་གཞི་དགའ་རབ་ཅིག་བར་
 ‘ལད་མོ་བྱེད་མཁན་རྒྱུད་པ་ཞིག་འཕྱོར་གྱི་ཡོད། དེ་དག་གི་ནང་དུ་འང་རྒྱ་ཆ་
 ངོ་མ་དེ་བརྒྱུད་ལམ་གྱི་རྒྱལ་དུ་མ་སྐད་མ་བཞག་པར་བརྟེན་ནས་མེད་པ་
 ཆགས་པ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག དབྱིན་སྐད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཐོབ་མཁན་ང་ཚོས་
 བྱོང་རྒྱུད་དེའི་ཚོད་དཔག་གཤམ་མ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད། གལ་དེ་ང་ཚོས་
 གཞི་རིམ་མི་མང་ཐོག་ང་ཚོའི་ཤུགས་རྒྱུན་ཉུང་དུ་ཇི་ཅམ་ཐེབས་ཡོད་པ་དེ་
 ཚོད་དཔག་བྱེད་ཐུབ་ན་དེའི་ཉེས་པ་ཞིག་འཆར་ཐུབ་པ་ཡིན། འུ་ཅག་གི་པ་
 མས་ཤེས་ཡོན་སྒོར་ལ་སྐབས་ཤིང་འགའ་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་བསམ་ཞིབ་བྱེད་
 འོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་ཇག་དྲིལ་ཅན་བསུ་27དང་རྒྱལ་
 28མཐོང་ནས་མྱོངས་ཞིན་ཞིག་སྒྲི་བ་ཡིན། གལ་དེ་ང་ཚོས་ལོ་ལྔ་བཅུའི་བར་

27 སུལ་ ཇག་དྲིལ་ཅན། བོས། (1944-1990) བོས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་ཕྱག་
 འདེབས་མཁན། རྩི་ཤིང་རིག་པ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་དེབ་རྒྱལ་ཀྱི་འབྲི་ཚུལ་པ།

28 ལྷ་འཁྱུ་ སྤུལ་ཅན། རྒྱལ་ (1967-1999) ཆན་རིག་པ་དང་རྒྱལ་གཙུག་པ་
 ཞིག

དུ་ཕ་སྐད་ཐོག་ནས་ཤེས་ཡོན་ཐོབ་ཡོད་ན་ཁོང་ཚོ་མཐོང་ནས་ཉ་ལས་མི་
དགོས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་བསུ་དང་རྒྱལ་ང་ཚོའི་ནང་དུ་བྱུང་ཡོད་སྐྱམ་པའི་ང་ལ་
ཡོད་ཆེས་ཡོད།

གལ་ཏེ་ང་ཚོས་ཉི་ཉོང་གི་སྤྱོད་པ་ཕྱོགས་གང་དུ་བསྐྱོད་པ་དེ་འབྲིགས་སམ་
མི་འབྲིགས་ཞེས་པའི་བསམ་ཚུལ་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བཞག་ན། ང་ཚོར་ཉི་
ཉོང་གི་སྤྱོད་པ་མཚན་སྤྱོད་གཞི་ཞིག་ཚོར་གྱི་རེད། ཁོང་ཚོས་མ་སྐད་
ཐོག་ནས་མི་མང་རྣམས་ཀྱི་ནས་བསྐྱངས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོང་ཚོའི་
ལས་དོན་ཆང་མར་གསར་ཆོས་ཤིག་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། ཁོང་ཚོ་ནི་དགེ་ཆུན་
གྱི་འང་དགེ་ཆུན་ཆགས་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་(ཡུ་ལོ་མིན་པའི་ཡུལ་མི་ལ་སྤྱར་བའི་)
འཛིན་ཤོག་གི་དཔེ་དེ་ནི་ར་འབྲུལ་ཡིན་པ་ཞིག་བསྐྱབས་པ་རེད། ཤེས་ཡོན་
ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་ཉོང་གི་ཡུལ་མིའི་མི་ཆེའི་ནང་ན་སྤྱོད་ཤིག་འཕྱར་བཞིན་
ཡོད་ཅིང་། འཛམ་བུ་སྤྱི་པ་རྣམས་ཉི་ཉོང་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་ཉ་
ལས་ཉོན་ཐོར་སྤོ་ནས་ལྟ་བཞིན་ཡོད། ཕྱི་རྒྱལ་སྐད་ཡིག་གི་བརྒྱུད་ལམ་ནས་
ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་པའི་ལམ་སྤོལ་ལས་གྱུང་རྒྱུ་ཆད་མེད་རག་གི་ཡོད།

མའི་འོ་མ་དང་མཉམ་དུ་གཤེས་སྤྱོད་དང་ཆོག་འཇམ་པོ་ཐོབ་པ་དེ་དང་
སྤྱོད་གྲུའི་དབར་འབྲེལ་མཚུངས་ཞིག་དགོས་པ་དེ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཡིག་གི་
བརྒྱུད་ལམ་ལས་ཆད་འབྲོ་བ་ཡིན། འབྲེལ་ལམ་དེ་གཙོན་མཁན་རྣམས་ལ་
ཀུན་སྤྱིར་རྣམ་དག་ཅིག་ཡོད་རུང་། ཁོང་ཚོ་མང་ཆོགས་ཀྱི་དབང་པོ་རེད། ང་
ཚོ་དེ་འབྲེལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་དབང་འོག་དུ་གྱུར་དེ་མ་ལ་ངོ་ལོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཕྱི་སྒྲུབ་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་ཤེས་ཡོན་སྤྲད་པ་ལས་གྱིང་
 སྒྲུག་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད། ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་སྡེ་ཆན་དང་གཞི་རིམ་
 མི་མང་དབར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ལ་བྱུང་པར་ཞིག་སྒྲུགས་ཡོད། ང་ཚོས་གཞི་
 རིམ་མི་མང་རྣམས་ངོ་མི་ཤེས་ཤིང་། མི་མང་གིས་ཀྱང་ང་ཚོ་ཤེས་ཀྱི་མེད།
 ཁྱོང་ཚོས་ང་ཚོར་སྐྱོད་འཕྲོད་པོར་པོར་བསམས་ཏེ་འཛིགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་
 བཞིན་ང་ཚོར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་མེད། གལ་ཏེ་གནས་སྤངས་དེ་ཡུན་རིང་
 གནས་ཆེ་ལྟ་ཀར་ཇུན་29ཀྱིས་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་སྡེ་ཆན་ནི་གཞི་རིམ་མི་
 མང་གི་སྐྱེ་ཆབ་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་པའི་སྒྲིན་འཇུགས་དེ་ཉིས་གཅིག་དངོས་
 གནས་ཆགས་སྒྱུ་རེད།

སྐབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ཤེས་ཡོན་ཅན་རྣམས་རང་གི་མྱོངས་པ་དེ་
 ལས་གཉིད་སད་བཞིན་ཡོད་པ་མཐོང་གི་འདུག དེ་དག་གིས་གཞི་རིམ་མི་
 མང་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྐབས་གོང་དུ་སྒྲོས་པའི་ཉེས་སྒྲིན་རྣམས་གསལ་
 པོར་མཐོང་གི་ཡོད། ཁྱོང་ཚོར་རྒྱ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་དེ་མི་མང་
 ནང་དུ་ཇི་ལྟར་འཕྲོད་གོས་སམ། དབྱིན་སྐད་ཀྱི་བརྒྱུད་ལམ་ཐོག་ནས་ལས་
 རོན་དེ་བྱེད་མི་ཐུབ། གུཌ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོག་ཐོག་ནས་དེ་མི་མང་ནང་འཕྲོས་
 པའི་རྒྱས་སྐབས་ཁྱོང་ཚོར་མེད་པའམ་ཆེས་ཉུང་བ་རེད། ཁྱོང་ཚོར་རང་གི་
 བསམ་ཚུལ་པ་སྐད་ཐོག་ནས་གཞི་རིམ་མི་མང་མདུན་དུ་འཛིག་སྒྱུར་ཆེས་
 དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲའི་སྐད་ཆ་ངས་ཉལ་དུ་ཐོས་ཀྱི་འདུག

29 སྒྲུབ་ཆབ་དང་སྒྲུག་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་

འགོག་ཀྱིན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མང་གི་མི་ཆེའི་རྒྱན་དེ་འགགས་ཡོད། ང་
 ཚོར་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྤྲད་རྒྱུར་མི་ཀོ་ལའི་30ཀུན་སྤྱོད་གཙང་མ་རེད།
 འོན་ཀྱང་ཁོང་གི་ཐུགས་སུ་ང་ཚོའི་ཚུམ་རིག་ལ་དམའ་འབེབས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་
 ཞིག་ཡོད། འགོས་ནད་དེ་ང་ཚོ་ལ་འང་འགོས་ཡོད། ང་ཚོ་འང་སླེན་པ་
 ཆགས་ཏེ་དེའི་དམའ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྐོར་ལ་རང་གི་དགེ་
 གན་ལས་ཀྱང་སྤོན་ལ་ལྟགས་བྲིས། མི་ཀོ་ལའི་བསམ་པར་ང་ཚོ་གཞི་རིམ་
 མི་མང་ཁྱོད་དུ་རྒྱབ་ཕྱོགས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་གྱི་ཁྲབ་སྤེལ་བྱེད་
 མཁན་ཞིག་ཆགས་ཏེ་བསྐྱོད་ཀྱི་རེད་སྟུང་གྱི་ཡོད། ཁོང་གི་རྟོག་པ་ནི་ང་ཚོའི་
 ནང་ནས་འགའ་ཞིག་དབྱིན་སྐད་སྤྲད་ཏེ་རང་གི་སྤྱོད་ལམ་གོང་སྤེལ་གྱིས་
 མི་མང་ལ་བསམ་སྟོགས་ར་པ་ཞིག་སྤྲད་ཀྱི་རེད་སྟུང་པ་དེ་ཡིན། དེ་དག་སྤྱོད་
 རུང་བ་ཞིག་ཡིན་མིན་ཐོག་བསམ་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་ནི་འདིར་འོས་པ་ཞིག་མ་མཐོང་།
 ང་ཚོས་ཤེས་ཡོན་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་ཀྱང་པའི་ཐོག་བསམ་སྟོགས་གཏོང་དགོས། ང་
 ཚོས་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ནང་ (བསམ་ཚུལ་གསར་པ་མིན་པར་) རྒྱ་ཁོར་
 འཕྲོག་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་མཐོང་སོང་། དེའི་བེད་སྤྱོད་ལ་གནད་འགག་ཆེ་ཤོས་
 ཤིག་བརྩིས་ཡོད། འགའ་ཞིག་ལ་རང་གི་ཡུལ་གྱི་ང་རྒྱལ་ཡང་སྤྲེས་ཡོད། དེ་

30 ཁོ་མས། བེ་བྷེ་ཀྲན། མི་ཀོ་ལ། (2000-2004) རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སྤྱི་རབས་
 མི་མང་ཤེས་ཡོན་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་གཙོ་དང་། སྤྱི་ཁྲབ་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་
 ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་མི། ཁོང་གིས་རྒྱ་གར་ནང་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་
 འགོ་འཇུགས་བྱ་རྒྱུའི་རྒྱབ་གཉེར་རང་གི་ 2004 ཕྱི་ཟླ་ 3 ཚེས་ 3 ཉིན་གྱི་
 དྲན་ཡིག་ནང་བཀོད་ཡོད།

ལྷ་ར་གཞི་རྩའི་བསམ་ཚུལ་དེ་ཕལ་པ་ཆགས་ཤིང་། དབྱིན་སྐད་ཁྱབ་སྤེལ་དེ་
སྐྱེལ་བས་མི་ཀ་ལའི་དགོངས་ཚུལ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཞིག་བྱུང་། འོན་ཀྱང་དེ་
ལས་ང་ཚོར་གྱིང་གྲུན་རྒྱ་པ་རེད།

གལ་ཏེ་ང་ཚོའི་ལག་དྲུ་དབང་ཆ་ཡོད་ན་ཉེས་སྦྱོན་དེ་དག་འཕྲལ་དུ་
མཐོང་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ནས་མ་སྐད་སློབ་གཏོང་མི་ཐུབ། གཞུང་གིས་དེ་
སློབ་བཏང་བྱས་མེད་ཅིང་། དེ་ང་ཚོས་སློབ་བཏང་བ་རེད། ཕལ་ཆེར་མང་
པོ་ཞིག་གིས་ང་ཚོའི་ཁྲིམས་ཁང་གི་སྐད་ཡིག་གུང་རྩ་དྲི་ལ་བཙུག་བ་དེ་གེས་ཀྱི་
མེད་པ་འདྲ། གཞུང་གིས་ཁྲིམས་གུང་རྩ་དྲིའི་སྐད་ཡིག་ནང་བཟོ་འཇུག་གི་
ཡོད། མདུན་སར་བསྐྱབས་པའི་གསུང་བཤད་ཀྱི་གུང་རྩ་དྲིའི་འགྱུར་ཡང་དེ་
དུས་སྟོན་གི་ཡོད། དེའལ་ལོར་ཐོག་དབྱིན་སྐད་མཉམ་གུང་རྩ་དྲི་དང་ལྷག་པ་
གྱི་སྐད་ཡིག་གཞན་དག་ཀྱང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ས་ཆད་ཉོག་ཞིབ་བྱེད་
མཁན་གྱིས་སྤྱང་དགོས་པའི་ཨང་ཅིས་དང་སློབ་ཆན་གཞན་རྣམས་དཀའ་མོ་
ཞིག་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་ལས་ཀ་དེ་དབྱིན་སྐད་ནང་བྱས་ཡོད་ན་ཅ་དངོས་ལྡེ་
ཆན་གྱི་ལས་ཀ་དེ་འགྲོ་གྲོན་ཆེན་པོ་ཆགས་ངེས། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་དགའ་བ་
དང་ཡ་མཚན་སྦྱེད་གོས་པ་དེ་འདྲ་བའི་བརྟེན་ཆེན་ས་ཆད་ཉོག་ཞིབ་པའི་ཆེད་
དུ་བཟོས་ཡོད། ང་ཚོར་སྐད་ཡིག་ལ་བཙུག་བ་དངོས་གནས་ཡོད་ན་ང་ཚོས་
ཉེ་བར་ཐོབ་པའི་མཐུན་ཆེན་རྣམས་བེད་སྤྱོད་འཕྲལ་དུ་བྱེད་ཆོག ཁྲིམས་
ཅོད་པས་རང་གི་ལས་དོན་གུང་རྩ་དྲིའི་སྐད་ཡིག་ནང་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཁྲིམས་
གཏུག་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔུལ་མང་པོ་ལྷག་སྟེ་རེད། དེ་ལས་ཁྲིམས་གཏུག་པ་

རྣམས་ལ་སྤྲིམས་ཀྱི་སྒོ་བ་སྦྱོང་ངེས་ཅན་དག་འཕྲོ་བ་སྟུང་། ཁོང་ཚོས་རང་
 གི་ཐོབ་ཐང་ལ་བཙུག་རེད། སྐད་སྟུང་གི་འགྲོ་བོན་ཡང་ལྷག་སྟུང་། སྐད་
 ཡིག་ནང་སྤྲིམས་ཆེག་རྣམས་ཁྲུབ་སྤེལ་ཡོང་སྟུང་། དེ་ལ་སྤྲིམས་ཅོད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ་འབད་ཅོལ་ཏོག་ཙམ་བྱེད་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།
 ངའི་ཡིད་ཆེས་དང་ངའི་ཉམས་སྦྱོང་ལ། དེ་ལས་ཁོང་ཚོའི་སྤྲིམས་གདུག་པ་
 རྣམས་ལ་སྦྱོང་སྟུན་ཡོང་གི་མ་རེད། བུཌ་རྩ་དྲུའི་སྐད་ཡིག་ནང་བྱས་པའི་
 ཅོད་སྤང་གིས་ཤུགས་ཀྱིན་ཏུ་བྱེད་ཐེབས་ཀྱི་རེད་སྟེ་པའི་འཛིགས་སྤང་སྟེ་
 དགོས་པའི་སྟུ་མཆན་གང་ཡང་མེད། ང་ཚོའི་ཚྱོད་དཔོན་སོགས་ཀྱིས་བུཌ་
 རྩ་དྲུའི་སྐད་ཡིག་ངེས་ཅན་དུ་ཤེས་དགོས། འོན་ཀྱང་དབྱིན་སྐད་སྟུགས་སུ་
 ང་ཚོའི་མྱོང་ས་ཞིན་རྩལ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་གི་མཁྱེན་རྟོགས་ལ་བཅའ་
 ཐེབས་ཀྱི་ཡོད།

དངུལ་གསལ་སྟུང་དང་ཡུལ་གྱི་ཁི་ཕན་ལ་བསམས་ཏེ་དབྱིན་སྐད་པེད་
 སྟོད་བྱ་སྟུང་སྟོན་གང་ཡང་མེད་ཅེས་དེ་ལྟ་བུའི་སྟུ་མཆན་བཏོད་ཡོད། སྟུ་
 མཆན་དེ་ནམ་ཤེས་ཡོན་གྱི་བརྟུད་ལམ་ཐོག་བསམ་ཞིབ་བྱེད་དུས་འགྲིགས་
 པ་ཞིག་མ་མཐོང་། དངུལ་གསལ་སྟུང་མ་ཡུལ་གྱི་ཁི་ཕན་ལ་བསམས་ནས་
 འགའ་ཞིག་གིས་དབྱིན་སྐད་སྤྱང་ན་ང་ཚོས་གུས་བདུད་ཞུ་སྟུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིན་སྐད་ཤེས་ཡོན་གྱི་བརྟུད་ལམ་དུ་ཆ་འཛིག་བྱེད་མི་
 ཐུབ། ངས་གསལ་པོ་བཟོ་འདོད་ཅིག་ལ། ཁོང་སྟོས་གནས་སྡུལ་ལ་བརྟེན་
 ནས་དབྱིན་སྐད་དེ་ཤེས་ཡོན་བརྟུད་ལམ་གྱི་སྡུལ་དུ་སྟུ་གར་ནང་ས་ཆ་རག་

པ་དེའི་གྲུབ་འབྲས་སྒྲུབ་བསྐྱེད་མཁན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ཅེས་པ་དེ་ཡིན།
 འགའ་ཞིག་གིས་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཐོབ་པའི་མི་རྒྱམས་ཁོ་ན་གྱི་ལྷ་
 བཙུངས་པ་ཆགས་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། འདས་པའི་ཆེ་བ་གཉིས་ནས་
 དེའི་འགའ་ཆེ་ཏག་ཏག་མཐོང་ཡོང་གི་འདུག གལ་ཏེ་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་ཡིན་
 བཏམ་དེ་ངོས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་། དབྱིན་སྐད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཐོབ་པའི་
 མི་རྒྱམས་དང་མཚུངས་པའི་གོ་སྐབས་གཞན་དག་ལ་ཐོབ་མེད་ཅེས་དེ་ཙམ་
 ཉི་ངེས་པར་དུ་བཞིན་ཐུག། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཐོབ་
 པའི་མི་རྒྱམས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བརྟེ་བའི་ཤུགས་རྒྱུན་དེ་གཞི་རིམ་མི་མང་ཐོག་
 ཐེབས་མེད། ཡུལ་ལ་བརྟེ་བའི་མ་ནི་བྱབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་དགོས། ཁོང་
 ཚོའི་ཡུལ་ལ་བརྟེ་བའི་ནང་ཡོན་ཏན་དེ་མཐོང་བྱ་མེད། གོང་སློབ་ཀྱི་སྒྱུ་
 མཚན་རྒྱམས་གང་ཡིན་རུང་དང་སྐབས་ལག་ལེན་ལ་མི་འཁེལ་ཞེས་བཤད་
 ཀྱི་ཡོད། “དབྱིན་སྐད་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་ཆན་གཞན་དག་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཅི་
 བྱུང་ཡང་སློ་པམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། དབྱིན་སྐད་ཐོག་དུ་དབང་སྒྱུར་བྱ་བྱུ་ཁོ་
 ན་རང་ཚོའི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱས་ཤུགས་པལ་མོ་ཆེ་ཟད་ན་དེ་ནི་ཉ་ཅང་མི་འགྲིགས་
 པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་དབྱིན་སྐད་དང་འབྲེལ་བའི་ང་ཚོའི་གནས་སྐབས་
 གང་ཡིན་པ་དེ་བསམ་སློབ་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་ངས་རང་གི་འདོད་པ་ཞུ་ན།
 གྲུབ་འབྲས་དེ་བཟོད་བསྐྱེད་གྱིས་ལམ་འདོན་བྱ་མ་གཏོགས། ཐབས་ལམ་
 གཞན་གང་ཡང་མེད་“ཅེས་པའི་ཆོག་དེ་འབྲི་ཙྏམ་པ་ཐབས་ཆག་ཅིག་གིས་
 བསྐྱེད་པ་ཞིག་མིན་ཞིང་། དེ་ནི་གུཌ་རྒྱུ་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་ཐེ་ཆན་ནང་གི་

ཅི་ཡུང་དང་། རང་སྐད་ལ་བཅི་བ་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་གི་རེད། ཞུ་རྒྱུ་ཞུ་ནས་
 འཁར་རྒྱུ་³¹ གྲིས་གང་གིས་ཀྱང་དེའི་ཐོག་ང་ཚོས་བསམ་སྒོ་མི་གཏོང་བར་
 བསྐད་མི་ཐུབ། ཁོང་ལྟ་བུའི་ཉམས་མྱོང་བསམས་པའི་མི་ཉུང་ཤས་ལས་
 མེད། ཁོང་གིས་ཚུལ་རིག་དང་གཤམ་ཡོན་ལ་ཞབས་འདེགས་མང་པོ་ཞུས་
 ཡོད། ཁོང་ལ་སློབ་སྦྱོན་དང་འབྲེལ་བཅེད་བྱ་རྒྱའི་ཐོབ་ཐང་ཆ་ཆང་ཡོད། དེ་
 འབྲེལ་གནས་སྐད་སྐད་ང་ལྟ་བུའི་མིས་གང་ཞིག་བཤད་རྒྱུར་འཆིར་སྐྱང་
 ཡོང་གི་འདུག ལར་ནས་བསམ་ཚུལ་དེ་ཞུ་ནས་འཁར་རྒྱུ་གཅིག་ཤིག་ཤིང་མིན་
 ཞིང་། ཁོང་གིས་ཆིག་སྟན་པོས་དབྱིན་སྐད་རྒྱུ་བསྐྱོར་བ་རྒྱལ་གྱི་བསམ་
 ཚུལ་མདུན་འཛོག་བྱས་པ་རེད། བསམ་ཚུལ་དེ་དག་ལ་བཅི་བཀུར་བྱ་རྒྱུ་
 ཚོའི་ལས་འགན་ཡིན། དེ་དག་ལས་ཀྱང་ངའི་གནས་སྐད་སྐད་ནི་ཏོག་ཙམ་ཡ་
 མཆན་ཞིག་རེད། ཁོང་གི་སློབ་སྦྱོན་དང་ལྟ་སྦྱོང་འོག་ངས་རྒྱལ་ཡོངས་གཤམ་
 ཡོན་གྱི་ཆོད་བཞུ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེར་མ་སྐད་ཀྱི་བརྒྱུད་ལམ་ཐོག་ནས་
 ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད། གང་དུ་དེ་ཙམ་ཉི་འབྲེལ་ཡོད་པ་དེར་འབྲེལ་བཅེད་
 ཀྱི་ཚུལ་དུ་འགའ་ཞིག་འབྲི་དུས་ཆམ་ཆམ་ཡོང་རྒྱ་ནི་ཆོས་ཉིད་རེད།
 སྐབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་སློབ་དཔོན་རྒྱུ་གྲིས་ཤེས་ཡོན་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་གྱི་
 ཚུལ་དུ་དབྱིན་སྐད་དང་མ་སྐད་གཉིས་ཀ་ཆོད་བཞུ་བྱེད་པ་མཐོང་ཡོད།
 གཉིས་པོ་ལས་གང་རུང་ཞིག་གི་ཐོག་དུ་ཁོང་གིས་ངས་ཐག་ཆོད་པའི་དགོངས་

31 ཞུ་ནས་འཁར་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྒྲིལ་རྒྱུ་ (1969-1973) ཐག་ཆོད་ཀྱི་མཁས་པ། བ་རྒྱ་
 རྒྱལ་ཉི་མུ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ཉི་མུ་ཤེས་པ་བཅུ་ (Vice-
 Chancellor)

ཚུལ་གནང་མིད། དེར་བརྟེན་ཁོང་གི་དགོངས་ཚུལ་གྱི་འགལ་ཆར་འགའ་
ཞིག་བཟོད་རྒྱུར་ངེས་པར་དུ་འཆར་སྤང་ཉུང་དུ་ཕྱིན་ཡོད།

ང་ཚོས་དབྱིན་སྐད་དང་འབྲེལ་བའི་རང་གི་གནས་སྤངས་དེ་དགོས་མཁོ་
ལས་ལྷག་པའི་གནད་འགག་ཅིག་དུ་བཙི་བ་རེད། ཚོགས་ཆེན་འདིའི་ནང་
བཟོད་གཞི་དེའི་ཐོག་རང་དབང་གི་སྒྲོ་ནས་སྤོང་མོལ་མི་ཐུབ་པ་དེ་ངས་ཤེས་
གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཆབ་སྲིད་གྱི་དོན་གནད་ནང་ཞུགས་མི་ཐུབ་པ་ཚོར་ང་
ཚོས་རྒྱ་གར་དུ་དབྱིན་ཇིའི་དབང་སྒྱུར་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་ཕན་བདེའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
དགོས་ཞེས་དེ་ཙམ་ནི་ཞུ་མི་འོས་པ་མི་མཐོང་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་
བསམ་ཚུལ་གང་གིས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་དེ་སྤྱང་སྒྲོབ་བྱེད་མི་ཐུབ། རྒྱལ་ཁབ་
གཅིག་གིས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱ་རྒྱུ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་
མི་ཐུབ་པ་དང་། ངན་པ། གཉིས་ཀར་གཞོད་སྒྲོན་བྱེད་མཁན་ཡིན་པ་དེ་
དབྱིན་ཇིའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་ཀྱང་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད་ཅིང་། གང་དུ་འང་
གཞན་ཕན་གྱི་ཐོག་ནས་བསམ་ཞིབ་བྱེད་པ་དེར་སྐད་ཆ་དེ་ལྟ་བུ་གྱི་ཚུལ་དུ་
ཆ་འཛིན་བྱེད་གྱི་རེད། དེར་བརྟེན་གལ་ཏེ་དབྱིན་སྐད་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་ཐོག་
ནས་ཤེས་ཡོན་སྤྱད་པ་ལས་གཞི་རིམ་མི་མང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱས་ཤུགས་ཟད་
པའི་སྒྲོར་དབང་སྒྱུར་མཁན་དང་དབང་བསྒྱུར་བྱ་གཉིས་ཀར་ངེས་པ་རྟེན་ན།
སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་མི་འགོར་བའི་ཐོག་ནས་ཤེས་ཡོན་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་འགྱུར་
བ་གཏོང་དགོས། དེ་ལ་གེགས་དང་བར་ཆད་ཅི་བྱུང་ཡང་དེ་དག་བསལ་རྒྱུར་
ང་ཚོའི་སྒྲིས་བུའི་རྒྱས་སྒྲོབས་དེ་གནས་ཡོད། གལ་ཏེ་སྐད་ཆ་དེ་འཐད་པར་

ངོས་ལེན་བྱས་ཆེ། སློབ་དཔོན་རྩལ་བཞིན་མི་གང་དག་གིས་ཤེས་ཡོན་གྱི་
བརྒྱད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོའི་སེམས་ཀྱི་རྣམས་ཤུགས་ཉམས་པའི་ཁས་
ལེན་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ཕྱིར་རྒྱ་མཚན་གཞན་གང་ཡང་
བཞོད་དགོས་ཀྱི་མེད།

མ་སྐད་ཀྱི་བརྒྱད་ལམ་ཐོག་ནས་ཤེས་ཡོན་སྤྱད་པ་ལས་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་
སློབ་སྦྱང་ལ་ཐོག་ཐུག་ཡོང་སྐུམ་པ་དེ་དགོས་མེད་ཅིག་རེད། ཤེས་ཡོན་ཅན་
གྱི་རྒྱ་གར་བ་ཆང་མས་སྐད་ཡིག་འདིའི་ཐོག་དབང་ཐོབ་བྱ་དགོས་ཀྱི་མེད།
དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དེའི་ཐོག་དབང་ཐོབ་ཆེད་དབྱིངས་འཕར་དུ་འཇུག་རྒྱུ་ཡང་
དགོས་མེད་ཅིག་ཡིན་པའང་ངའི་བསམ་ཚུལ་ལ་ཡོད།

རྒྱ་གར་བ་འགའ་ཞིག་གིས་དབྱིན་སྐད་ངོས་པར་དུ་སྦྱང་དགོས། སློབ་
དཔོན་རྩལ་གྱིས་མཐོ་རིམ་སློབ་སྦྱང་རྒྱུ་པའི་ཐོག་ནས་དྲི་བ་འདིའི་ཐོག་
ཐུགས་བསམ་བཞིས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་བསམ་སློ་
གཏོང་དུས་ཕྱི་ཆན་གཉིས་ལ་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་མཐོང་ཐུག་
དེའང་

༡ རང་ཡུལ་ལ་བརྟེན་བའི་མི་གང་ཞིག་ལ། སྐད་ཡིག་སྦྱང་རྒྱུའི་རྣམས་ཤུགས་
ལྷག་པོ་ཡོད་པ་དང་། དུས་ཚོད་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་བེད་
སྤྱོད་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་ཙམ་རིག་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་བྱས་དེ་དེའི་གྲུབ་འབྲས་
མང་ཚོགས་མདུན་ལ་བཞག་རྒྱུར་རམ། དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཐུག་
འཕྲད་ཆེད་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་དང་།

༣ མི་གང་དག་དབྱིན་སྐད་སློབ་སྦྱོང་གི་ཐེངས་སྦྱོང་དངུལ་གསལ་གྱི་ཕྱིད་
འདྲི་ཡོད་པ་བཅས་ལ་རེད།

ཕྱི་ཆ་དེ་གཉིས་ལ་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གདམ་
ཁའི་སློབ་ཆ་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤྱད་གྱུར་སྒྱུར་གང་ཡང་མེད། དེ་དག་ལ་དེའི་
མ་ཐུན་གྱི་ངེས་པར་དུ་སྤྱར་དགོས། སློབ་གཉེར་གྱི་གོ་རིམ་དེའི་ནང་
གཤམ་ཡོན་གྱི་བརྒྱད་ལམ་མ་སྐད་ཁོ་ན་གནས་གྱུ་རེད། གལ་ཏེ་ང་ཚོའི་བསྐྱབ་
པ་སློབ་གཉེར་ཡོང་ས་ཚོགས་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་བརྒྱད་ལམ་ཐོག་ནས་མ་བྱས་པ་
དང་། དེ་ཕྱི་ཚུལ་གྱི་སྐད་ཡིག་ཙམ་ཚུལ་དུ་སྤྱངས་ན། ཇི་ལྟར་སྤྱར་སི་དང་།
སློབ་ཀྱི། དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཡིག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཆགས་པ་དེ་ལྟར་
དབྱིན་སྐད་ཐོག་དུའང་ཡོང་གྱུར་འཇིགས་སྤངས་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་ལ་ཡོད་པ་
རེད། ངས་གུས་ཞབས་དང་བཅས་ཏེ་བཟོད་དགོས་པ་ཞིག་ལ་བསམ་ཚུལ་
དེའི་ནང་སྒྱུར་འགྲེལ་ཞིག་འདུག དབྱིན་ཇིའི་མི་མང་པོ་ཞིག་རང་གི་བསྐྱབ་
པ་སློབ་གཉེར་དབྱིན་སྐད་ཐོག་བྱས་ཀྱང་། བེ་རེན་ཅི་(French) སོགས་སྐད་
ཡིག་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་དུའང་སློབ་སྦྱོང་མ་བོ་པོ་བྱེད་པ་དང་། དེ་རང་གི་ལས་
དོན་ནང་ཐེངས་སྦྱོང་ཆ་ཆང་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དབྱིན་སྐད་ཐོག་ནས་གཤམ་ཡོན་
ཐོབ་ཀྱང་བེ་རེན་ཅི་དང་སྐད་ཡིག་གཞན་དག་ཐོག་དུའང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
དབང་ཐོབ་པ་དེ་འདྲའི་སྒྱུ་གར་བ་སྒྱུ་གར་ནང་དུ་ཡོད། དངོས་བདེན་ནི་ནམ་
ཞིག་དབྱིན་སྐད་རང་གི་ས་ཆར་གནས་པ་དང་། མ་སྐད་ཀྱིས་རང་གི་གོ་

གནས་འཛིན་པ་དེ་དུས་ང་ཚོའི་ཁྲད་པ་ད་ལྟ་འགགས་ཡོད་པ་དེ་འགྲོལ་གྱི་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་ནམ་ཞིག་ང་ཚོའི་ཁྲད་པ་ཤེས་ཡིན་ཅན་དང་གཤིས་
 བཟང་ལུན་པ་ཆགས་ཀྱང་གསོས་པར་གནས་པ་དེ་དུས་དེས་དཔྱིན་སྐད་ཀྱི་
 སློབ་སྦྱང་བྱེད་པའི་ཁྲར་དེ་མི་ཚོར་བ་ཡིན། ངའི་ཡིད་ཆེས་ལ་དེ་སྐབས་ཀྱི་
 དཔྱིན་སྐད་སློབ་སྦྱང་དེ་དང་གི་ང་ཚོའི་དཔྱིན་སྐད་ཀྱི་སློབ་སྦྱང་ལས་ལྷག་པར་
 འོས་ཤིང་འཆམས་པ་ཡོང་གྱུ་དང་། སློབ་སློབ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པར་བརྟེན་དེའི་
 བེད་སྤྱོད་གང་ལས་ལེགས་པ་ཡོང་ཐུབ། བྱི་བྱོང་གི་བསམ་ཚུལ་ཐོག་ནས་
 ལམ་འདྲི་དོན་ཆ་ཆང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར།

ནམ་ང་ཚོས་མ་སྐད་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱང་བྱེད་པ་དེ་དུས་ཀྱིས་ཆང་གི་མི་
 ནམས་དང་འབྲེལ་བ་གཞན་ཞིག་ཆགས་གྱུ་རེད། དེང་སྐབས་ང་ཚོས་རང་གི་
 ཚུང་མ་ནམས་རང་གི་མི་ཆེ་མཉམ་སྦྱོད་པ་ངོ་མ་ཞིག་བཟོ་ཐུབ་ཀྱི་མེད།
 ཁོང་ཚོས་ང་ཚོའི་ལས་དོན་སྐྱོར་ལ་ཉུང་ཤས་ལས་ཤེས་ཀྱི་མེད། ང་ཚོའི་ཕ་
 མར་ང་ཚོའི་སློབ་སྦྱང་སྐྱོར་ལ་མཁྱེན་ཉོགས་གང་ཡང་མེད། གལ་ཏེ་ང་ཚོས་
 རང་གི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་མཐོ་རིམ་སློབ་སྦྱང་སྒངས་ན་རང་གི་བཙོ་སྒྲག་
 མཁན་དང་། འབྲེལ་མཁན། གད་པ་བཅས་ཆང་མར་བདེ་སྒྲག་དུ་སློབ་སྦྱང་
 སྤྱད་ཐུབ། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཁ་སྐྱུ་འབྲེལ་སྐབས་འབྲེལ་མཁན་མཉམ་དུ་ཆབ་སྲིད་
 སྐྱོར་སློང་མོལ་བྱེད་ཐུབ། འདྲི་རྒྱུ་ཆང་ཚོས་རང་གི་ཀྱིས་ཆང་ནང་དུ་འང་དེ་
 འདྲའི་སློང་མོལ་བྱེད་མི་ཐུབ། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི་ང་ཚོའི་ཀྱིས་ཆང་ངམ་
 འབྲེལ་མཁན་ནམས་ཚྱོངས་པའི་དབང་གིས་མིན་ཞིང་། དཔྱིན་ཇིའི་འབྲེལ་

མཁན་དང་མཚུངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་དེ་དག་ལའང་ཡོད། ཁོང་རྣམས་
 མཉམ་དུ་ང་ཚོས་མརྒྱ་ལྟ་དང་། རྒྱ་ལྟ། བན་མཆོས་སྐྱོད་ཆ་
 བཤད་ཀྱི་ཡོད། བང་ལགས་ཤེ་ན། མང་ཚོ་གས་ཀྱི་བསྐབ་པ་སློབ་གཉེར་དེའི་
 ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སློབ་གྲུའི་ཤེས་ཡོན་ནི་བྱིམ་བར་སླེབས་
 ཐུབ་ཀྱི་མེད། བང་ལགས་ཤེ་ན། དཔྱིན་སྐད་ནང་སྤངས་པའི་བན་མཆོས་ཚུལ་
 རྣམས་ང་ཚོས་རང་གི་བྱིམ་ཆང་གི་མི་རྣམས་ལ་བཙུང་མི་ཐུབ་པ་ཡིན།

དང་སྐབས་ང་ཚོའི་རྒྱན་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ལས་དོན་ཆ་ཆང་དཔྱིན་སྐད་
 ནང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཚོགས་ཐེ་མང་པོ་ཞིག་གི་བན་མཆོས་སྤངས་ཀྱང་དེ་རང་རེད།
 དེ་ལས་རིག་པའི་ནོར་ས་འོག་དུ་སྤྲས་པའི་སེར་སྒྲ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ནོར་བཞིན་ལྷག་
 པ་ཡིན། བྲིམས་ཁང་རྣམས་སུའང་བན་མཆོས་སྤངས་དེ་རང་རེད། བྲིམས་
 དཔོན་གྱིས་ (བྲིམས་གཏུག་སྐབས་) ཤེས་ཡོན་ལྷན་པའི་བཀའ་མོལ་མང་པོ་
 བན་དང་བཟུང་ཀྱི་ཡོད། འབྲེལ་ཡོད་མིས་དེ་ཉམ་ནས་ཁོ་ཕན་ཡང་སྤང་ཐུབ།
 འོན་ཀྱང་བྲིམས་དཔོན་གྱི་མཐའ་མའི་བཀའ་སྐམ་པོ་མ་གཏོགས་གཞན་གང་
 ཡང་ཁོ་ཚོའི་ཡིད་ལ་འཇགས་ཀྱི་མེད། ཁོང་ཚོས་ཐ་ན་རང་གི་བྲིམས་ཅོད་
 པའི་ཅོད་སྤྱིང་ཡང་ཉ་གོ་མི་ཐུབ། དཔྱིན་སྐད་ཀྱི་བརྒྱུད་ལམ་ནས་གསོ་རིག་
 གི་སློབ་སྤྱིང་ཐོབ་པའི་སྤྲན་པ་རྣམས་ཀྱི་བན་མཆོས་སྤངས་ཀྱང་དེ་རང་རེད། ཁོང་
 ཚོས་ནད་པར་དགོས་ངེས་ཀྱི་གོ་བ་སྤྱད་མི་ཐུབ། ཁོང་ཚོས་ལུས་པོའི་ཡན་
 ལག་གི་གུང་རྒྱ་ཏྲིའི་མིང་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མེད། དེར་བརྟེན་ཕལ་ཆེ་བ་སྤྲན་ཐོ་
 འབྲི་རྒྱ་མ་གཏོགས། ནད་པ་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་གཞན་གང་ཡང་མི་བན་ས།

རང་གི་རྟོག་དཔྱད་མེད་པར་བརྟེན་གྱི་གར་ནང་ཆར་དུས་ཟླ་བཞིའི་རིང་རི་
 ཅེ་ལས་སྐབ་ཆུ་བབས་པ་དེ་ལས་ང་ཚོས་ཁྱིམ་གང་ཡང་སྤང་གི་མེད། ང་
 ཚོས་རྟག་དུ་ཉིན་སྟོར་འབུམ་ཕྱག་མང་པོའི་རིན་ཐང་ལུན་པའི་གསེར་ལྷ་
 བུའི་དཀོན་པའི་ལུང་སྒྲུན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེའི་བཤེས་སྤྱོད་ཏག་ཏག་ཅིག་མི་
 བྱེད་པ་དང་། མཐར་ནད་གཞི་དྲང་ལེན་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུས་ང་ཚོ་
 དཔྱིན་སྐད་གྱི་ཁུར་པོས་ཨོན་པ་རྣམས་ཕྱགས་རིང་བསམ་སྟོན་པོངས་པར་
 བརྟེན། ལོང་དུ་བྱིས་པ་གཞིར་བཟུང་གཞི་རིམ་མང་ཚོགས་ལ་གང་སྤྱད་
 དགོས་པ་དེ་སྤྱད་ཐུབ་གྱི་མེད། གཏམ་དེའི་ནང་ཕུལ་བྱུང་བཅོད་པ་གང་ཡང་
 མེད། དེ་ལས་ངའི་སེམས་ཚོར་དྲག་པོ་དེ་འཕྲོན་གྱི་ཡོད། ང་ཚོས་མ་སྐད་
 ལ་མི་གསུམ་པ་བྱེད་བཟུང་པ་དེའི་འགྱུར་བཤགས་དྲག་པོ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཡོང་
 གི་རེད། དེ་ལས་གཞི་རིམ་མང་ཚོགས་ལ་གྱུང་གུན་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། གྱུང་
 གུན་དེ་ལས་ཁོང་ཚོ་བསྐྱབ་གྱུ་དེ་སྟོབ་སྟོབ་ལུན་པ་རྣམས་གྱི་ལས་འགན་དང་
 པོ་ཞིག་དུངས་བསམ་གྱི་ཡོད།

དེ་ནི་ནར་སྤྱི་མེད་དྲུའི་32སྐད་ཡིག་ཡིན་ཞིང་། གང་དུ་ནུ་མ་ཤར་གྱིས་
 རང་གི་ “ཀར་ཆེ་ལོ་”33 ཞེས་པའི་ཉེར་བཞོད་སྤྱང་ཙོམ་དེ་བྱིས་པ་དང་།

32 (1979-1980) བུའི་རྩ་དྲུའི་རབ་བྱུང་སྟན་འགྲུལ་མཁན་ཞིག་ཁོང་གི་ “ཁྱབ་
 འཇུག་པ་ཞེས་བྱེད་ལ་བཅོད།” ཞེས་པའི་ཙོམ་དེ་གཞི་རྒྱུ་ལྷ་ལ་གན་དུ་མཉེས་པོ་ཡོད།

33 བུའི་རྩ་དྲུའི་ཙོམ་རིག་གི་ཉེར་བཞོད་སྤྱང་ཙོམ་དང་པོ། དེའི་ནང་བུའི་རྩ་དྲུའི་རང་
 དབང་ལུན་པའི་ཉི་མའི་ཀྱུ་པོ་མཐའ་མའི་སྤྱང་དེ་ཡོད།

གང་དུ་སྐྱུ་གཤེགས་སྒྲིམ་ངག་མཁན་རྒྱལ་ཅན་38མཆོག་ནས་བདུད་ཅིའི་ངག་
བསྐུལ་ཡོད། སྐད་ཡིག་གང་ལ་ཉི་མུ་དང་། ཁ་ཆེ། སྤར་སྤྱི་རིགས་ཀྱིས་
ཞབས་འདེགས་ཞུ་བ། གང་ཞིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་ནང་དམ་པ་མང་པོ་
བྱུང་ཟིན་པ། གང་ཞིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་ལ་ནོར་ཡང་མང་པོ་ཡོད་པ།
གང་དུ་བྱ་གཟིངས་ཐོག་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་ཆོང་སྐྱག་མཁན་གྱི་ཆོང་པའང་
ཡོད་པ། སྐད་ཡིག་གང་དུ་སྤྱ་ལུ་སྤྱ་ཆིག་39དང་ཇོ་རྒྱ་སྤྱ་ཆིག་40གཉིས་ཀྱི་
དཔའ་རྟགས་ཀྱི་བྲག་ཅ་དེ་ཀྱི་ཁྲི་ཡུ་བྱུང་འི་བར་དུ་འི་བྲག་རིར་ད་ལྟའང་

39
40 བཀའ་ཅན་གྱི་ངོ་མོ་པའི་འགོ་པ། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་དབྱིན་ཇིའི་མངའ་ཐང་འཇུགས་
ལྷུ་རྩེ་གོ་མོལ་བྱས་ཡོད།

སྒྲིགས་པ། སྐད་ཡིག་དེའི་གོང་འཕེལ་གྱི་ས་མཚམས་བསྐྱམ་མི་ཐུབ་པ་
 བཅས་དེ་འདྲའི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་གུང་རྩ་དྲི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཡོན་ཡང་
 མ་སྤང་ན། ཁོང་ཚོས་གཞན་གང་ཡོང་བ་འདུག་གམ། རྩི་བ་དེའི་ཐོག་
 བསམ་ཞིབ་བྱེད་དགོས་ན། དེ་ནི་ཆེས་སློ་ཕམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད།

བཅོད་གཞི་འདི་འདིར་མཚམས་འཛོག་བྱེད་བཞིན་དུ་ངས་བྱིད་ཚོ་ཆང་
 མའི་དོ་སྤང་འོག་ཏུ་ ལྷུ་ཁྱེ་བན། མེད་དུས་བྱིས་པའི་འབྲི་ཚོམ་རྣམས་
 ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཐེན་རྒྱ་ཡིན། ཁོང་གི་གུང་རྩ་དྲིའི་འགྱུར་རྣམས་པར་འདེབས་
 བྱས་ཟེན། བྱིད་ཚོས་དེ་སྒྲིག་དགོས་པའི་སློབ་སྟོན་བྱ་རྒྱ་ཡིན། དེའི་ནང་
 འདོད་ཕྱོགས་དེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དུ་བསམ་སློ་མང་པོ་ཞིག་རག་གི་རེད།

གལ་ཏེ་ང་ཚོར་མ་སྐད་ཤེས་ཡོན་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་བཟེ་རྒྱ་དེ་ཡག་པོ་ཡིན་
 པའི་ཡིད་ཆེས་བྱུང་ན། ཡིད་ཆེས་དེ་ལག་ལེན་འཁེལ་སྤྲད་ཐབས་ལམ་གང་
 བྱེད་དགོས་འདུག དེའི་ཐོག་བསམ་སློ་གཏོང་དགོས། རྒྱ་མཚན་མ་བཞོད་
 པའི་ཐོག་ནས་ཐབས་ལམ་གང་ཞིག་དྲན་པ་དེ་མདུན་འཛོག་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

༡ དབྱིན་སྐད་ཤེས་པའི་གུང་རྩ་དྲིས་ཤེས་བཞིན་དུ་འམ་སྤང་མེད་གང་
 ཡིན་རུང་། ཕན་ཚུན་འབྲེལ་ལམ་བྱེད་སྐབས་དབྱིན་སྐད་བཅད་སྤྱོད་བྱེད་
 མི་རེགས།

༢ དབྱིན་སྐད་དང་གུང་རྩ་དྲི་གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་
 གིས་དབྱིན་སྐད་ནང་ཐོབ་པའི་ཕན་ཐོགས་ཅན་གྱི་དཔེ་དེབ་བམ་བསམ་
 ཚུལ་བཟང་པོ་རྣམས་གུང་རྩ་དྲིའི་མང་ཚོགས་མདུན་དུ་འཛོག་དགོས།

[illegible]

༤ འཕྲོར་ལུན་རྣམས་ཀྱིས་ས་གནས་ཁག་ཏུ་གུང་རྒྱུ་དེ་བརྒྱུད་ལམ་ཐོག་
ནས་གཤམ་ཡོན་ཆེད་སློབ་བྱ་འཇུགས་དགོས།

५ དེ་དང་མཉམ་དུ་ལྷན་ཆོགས་ཁག་དང་ཤེས་ཡོན་ཆོགས་ཆུང་རྣམས་
 གྱིས་གཞུང་ལ་ཤེས་ཡོན་མཐའ་དག་མ་སྐད་ཀྱི་བརྒྱད་ལམ་ཐོག་ནས་
 སྤྲད་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་བྲིམས་ཁང་དང་རྒྱན་ཆོགས་དག་གི་ལས་དོན་
 ཆ་ཆང་གུང་རྩ་དྲིའི་ནང་བྱེད་རོགས་ཞེས་སྟུན་ཞུ་འདུལ་དགོས། མང་
 ཆོགས་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་ལས་དོན་ཆ་ཆང་སྐད་ཡིག་དེའི་ནང་བྱེད་
 དགོས། དེང་སྐབས་དབྱེན་སྐད་ཤེས་མཁན་ཁོ་ནར་ལས་ཀ་ཡག་པོ་ཞིག་
 ཐོབ་ཐུབ་པའི་ལུགས་སྒྲིབ་ཞིག་ཆགས་པ་དེ་བཞི་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་སྐད་
 ཡིག་གི་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པར་བསྐྱོ་བཞག་རྣམས་འཛོན་མང་གཞིར་བཟུང་
 བ་ནང་རོགས་ཞེས་ཞུ་དགོས། གཞུང་ཞབས་པ་རྣམས་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་
 གུང་རྩ་དྲིའི་སྐད་ཡིག་གི་སློབ་སྦྱང་སྤྲད་ཐུབ་པའི་སློབ་གྲྭ་དེ་འདྲ་འཛུགས་
 རོགས་ཞེས་གཞུང་ལ་སྟུན་ཞུ་འདུལ་དགོས།

འཆར་གཞི་དེའི་ནང་འགོག་གྱིན་གཅིག་མཐོང་གི་རེད། དེ་ནི་སྐྱེ་བ་
 ཚོགས་ནང་མ་རྒྱུ་དང་། སྤྱི་ཞུ། གུང་རྒྱུ་དེ་ཚོགས་མི་ཡོད་ཅིང་། དེ་
 བཞིན་ཀླུ་ཏཱ་གི་ཚོགས་མིའང་ཡོད་ཚོག་པ་དེ་རེད། འགོག་གྱིན་དེ་ཆེན་པོ་

ཞིག་ཡིན་ཡང་སེལ་ཐུབ། ཉེལ་གྱི་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་སྒྲིབ་ལ་སྤྱོད་མོལ་འགོ་
 འཇུགས་བྱས་ཡོད་ཅིང་། ཉིན་གཅིག་སྐད་ཡིག་གཞིར་བརྒྱུང་ཆོལ་ཁ་གསར་
 པ་བཟོ་དགོས་ངེས་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། འོན་ཀྱང་དེའི་བར་རྒྱན་ཆོགས་ཀྱི་
 ཆོགས་མི་རྣམས་ལ་ཉི་མའི་ལྷོ་རང་གི་མ་སྐད་ནང་བཞེད་པའི་ཐོབ་ཐང་སྤྲད་
 དགོས། ཐོས་གཞི་དེ་དང་གད་མོ་སྤྱོད་གཞི་ཞིག་དུ་ཆོར་ན་དགོངས་སེལ་
 ཞུས་ཏེ། ལར་ནས་ཐོས་གཞི་མང་པོ་ཞིག་ཐོག་མའི་ཆར་གད་མོ་སྤྱོད་གཞི་
 ཞིག་དུ་ཆོར་གྱི་ཡོད་ཅེས་དེ་ཙམ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཡུལ་གྱི་གོང་འཕེལ་ནི་ཤེས་
 ཡོན་བརྒྱུད་ལམ་གྱི་ཐག་གཅོད་གཤའ་མ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་ངས་ཞུ་
 དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་རེད། དེར་བརྟེན་རང་གི་ཐོས་གཞིའི་ནང་སྤྱོད་པོ་
 མེད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཆོར་གྱི་འདུག ནམ་མ་སྐད་ཀྱི་རིན་ཐང་འཕར་ནས་དེ་
 ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་གོ་གནས་རྒྱ་ལ་དེ་དུས་དེའི་ནང་ང་ཚོའི་རྟག་
 པར་མེད་པའི་རྣམས་ཤུགས་རྣམས་མཐོང་ཐུབ་གྱི་རེད།

ཇི་ལྟར་ང་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་ཐོག་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་
 བྱུང་བ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་དུའང་མཚོ་བསམ་བཞེས་དགོས།
 གཤམ་ཉི་དབྱེན་སྐད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བཟོ་ན་དེ་ལ་ངེས་ཅན་གྱི་ས་ཆ་ཞིག་
 སྤྲད་དགོས་པ་ཡིན།

དབྱེན་སྐད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཆགས་ཐུབ་བཅ། རྒྱལ་ཞིན་ཅན་གྱི་
 མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དབྱེན་སྐད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བཟོ་ཐུབ་བཅ་མི་
 ཐུབ་ཅེས་པའི་བྲི་བ་ཁོ་རང་གིས་མྱོང་ས་རྟགས་ཤིག་བསྐྱར་གྱི་ཡོད་ཅིང་།

དབྱིན་སྐད་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཆགས་ཟིན་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ང་
 ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་མཚན་41ནས་གང་གསུང་བཤད་གནང་བ་དེའི་ནང་དེ་ལྟ་
 གུར་རེ་བ་ཙམ་ཞིག་བཏོན་ཡོད། ཁོང་གི་སློབ་དེས་ཁོང་གོང་སློབ་ཀྱི་གནས་
 རིམ་ནང་མི་འབྱིད། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་དབྱིན་སྐད་ཉིན་རེ་ནས་ཉིན་རེར་ཡུལ་
 འདིའི་ནང་བྱ་བ་རྒྱ་དང་། ང་ཚོའི་བྱིམ་ཆང་རྒྱམས་སུ་འཇུག་ཞུགས་བྱ་བ་
 མཐར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་གོ་གནས་མཐོ་པོའི་སྤངས་སྤེལ་སྤྱི་ལོ་རེ་བ་
 གནང་གི་ཡོད། ཁ་ཕྱོགས་ནས་བལྟས་ན་དེང་སྐབས་དགོངས་ཚུལ་དེའི་རྒྱབ་
 སྐྱོར་བྱེད་ཚུགས་པ་ཡིན། ང་ཚོའི་སློབ་སྦྱང་ཡོད་པའི་མི་རྒྱམས་ཀྱི་གནས་
 སྤངས་མཐོང་དུས་དབྱིན་སྐད་མེད་པར་ལས་དོན་མི་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཚར་
 གྱི་འདུག དེའི་ཐོག་དུའང་ང་ཚོས་ཕྱན་བྱ་གཏིང་ཟབ་ཐོག་ནས་བལྟས་ན་
 དབྱིན་སྐད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཆགས་མི་ཐུབ་པ་དེ་ཤེས་སྐྱོར་ཡོད། དེའི་
 ཆེད་དུ་འབད་ཚོལ་ཡང་བྱེད་མི་རིགས་པ་ཡིན།

དེས་ན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་མཚན་ཉིད་ཇི་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་དེའི་
 ཐོག་བསམ་ཞིབ་བྱ་བ་ཡིན།

- ༡ སྐད་ཡིག་དེ་གཞུང་ཞབས་རྒྱམས་ལ་ལས་སླ་པོ་ཞིག་ཡིན་དགོས།
- ༢ སྐད་ཡིག་དེའི་ཐོག་ནས་སྐྱ་གར་ནང་ཕན་ཚུན་གྱི་ཚོས་ཕྱོགས་དང་།
 དཔལ་འབྱོར། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་ཐུབ་དགོས།
- ༣ སྐད་ཡིག་དེ་སྐྱ་གར་གྱི་མི་པལ་མོ་ཆེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ།

41 ལོ། ཅུམ་ས་པོ། (༡༩༩༩-༡༩༩༩) སྐྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ། (༡༩༩༩-༡༩༩༩)

༥ སྐད་ཡིག་དེ་སྒྲུལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལས་སྒྲུབ་པོ་ཞིག་ཡིན་དགོས།

༥ སྐད་ཡིག་དེ་བསམ་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་དུས་ཡུན་ཐུང་དུའམ་འཕལ་སེལ་
གནས་སྐབས་ཐོག་ཤུགས་སྒྲུག་མི་རིགས་པ་བཅས།

དབྱིན་སྐད་ནང་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ལས་གཅིག་ཀྱང་མེད།

མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེ་མཐའ་མར་འཛོག་དགོས་ཀྱང་། ངས་དེ་དང་
པོར་བཞག་པ་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། མཚན་ཉིད་དེ་དབྱིན་སྐད་ནང་
མངོན་སྤྱོད། བསམ་སྒྲུབ་མང་པོ་གཏོང་སྐབས་གཞུང་ཞབས་རྒྱུ་ལ་སྐད་
ཡིག་དེ་སྒྲུབ་པོ་ཞིག་མིན་པར་མཐོང་། འདི་གའི་སྤྱིད་གཞུང་གི་སྒྲུབ་གཞི་ནི་
དབྱིན་ཇི་ཉུང་དུ་ཆགས་སྒྲུབ་དང་། ཐ་ན་མཐར་སྒྲུབ་ཆ་བ་དང་དབྱིན་ཇི་གཞན་
མཚུབ་མའི་སྤྱོད་དུ་བབས་འོས་པ་ཞིག་གནས་སྒྲུབ་དེ་ལྟ་བུ་བསམ་སྒྲུབ་བྱེད་
ཡོད། ལས་བྱེད་པལ་མོ་ཆེ་དེ་རིང་ཡང་སྒྲུག་པར་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་
ཉིན་རེ་ནས་ཉིན་རེར་འཕེལ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྤྱི་ཚན་དེའི་ཆེད་དུ་དབྱིན་སྐད་ནི་སྒྲུབ་
གར་གྱི་སྐད་ཡིག་གང་ལས་ཀྱང་ཆེས་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་ཆང་མས་བཙུ་
བ་ཡིན།

མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེའི་ཐོག་བསམ་ཞིབ་བྱེད་དུས་ཇི་སྤྱིད་གཞི་རིམ་
མི་མང་དབྱིན་སྐད་བརྗོད་ཤེས་མཁན་ཞིག་མ་ཆགས་པ་དེ་སྤྱིད་ང་ཚོའི་ཆོས་
ཕྱོགས་ཀྱི་ལག་ལེན་དབྱིན་སྐད་ནང་ཡོང་མི་ཐུབ་པ་ང་ཚོས་མཐོང་གི་ཡོད།
དེ་མཚམས་བར་སྤྱི་ཚན་ནང་དབྱིན་སྐད་དར་མི་སྤྱིད་ལྟམ།

མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་དེ་དབྱིན་སྐད་ནང་ཡོང་མི་ཐུབ། གང་ལགས་ཤི
ན། དེ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་མི་པལ་མོ་ཆེའི་སྐད་ཡིག་ཅིག་མིན།

མཚན་ཉིད་བཞི་པ་དེའང་དབྱིན་སྐད་ནང་མེད་ཅིང་། གང་ལགས་ཤི་ན།
དེ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་རྩིལ་པོར་དེ་ཙམ་ལས་སྒྲ་པོ་ཞིག་མིན།

མཚན་ཉིད་ལྔ་པའི་ཐོག་བསམ་ཞིབ་བྱས་དུས་དང་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་རྒྱས་
སྟོབས་གང་ཡོད་པ་དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཞིག་ཡིན་པ་ང་ཚོས་མ་ཐོང་གི་ཡོད།
ཡུགས་ཀྱི་གནས་སྐངས་ནི་རྒྱ་གར་དུ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་དབྱིན་
སྐད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཉུང་དུ་ཆགས་སྐྱེ་ཡིན་པ་དེ་རེད། དབྱིན་ཇིའི་མངའ་ཐང་
དང་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུར་དེའི་དགོས་མཁོ་ཞིག་ཡོད་ངེས། དོན་དུ་དེ་ནི་མངའ་
ཐང་ནང་ཁྲལ་པན་ཚུན་དབར་ཆབ་སྲིད་འབྲེལ་ལམ་གྱི་སྐད་ཡིག་ཅིག་
ཆགས་སྐྱེ་དེ་ནི་ངོ་ཤོ་བ་གཞན་ཞིག་རེད། དེའི་ཆེད་དབྱིན་སྐད་ངེས་པར་དུ་
གནས་ཚུགས་ ང་ཚོ་དབྱིན་སྐད་ལ་སྤང་བ་གང་ཡང་མིན། ང་ཚོའི་རེ་བསྐྱལ་
ནི་དེ་ས་མཚམས་ལས་བཞུལ་དུ་མ་རྒྱུག་ཅིག་ཅེས་པ་དེ་ཙམ་ཡིན། མངའ་
ཐང་གི་སྐད་ཡིག་ནི་དབྱིན་སྐད་ཁོ་ན་ཆགས་སྐྱེ་ཡིན་ཞིང་། དེར་བརྟེན་ང་
ཚོས་མུལ་བྲིལ་ཁྲི་དང་། ་ཤུལ་ལས། བན་ཁྲི་ལྟ་བུའི་མི་རྒྱལ་ལ་དེ་སྤྱང་རྒྱ་
ངེས་ཅན་བཟོ་རྒྱེ་ཡིན་ལ། ཁོང་ཚོས་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་ཁག་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་
གྲགས་པ་སྤེལ་བའི་ཡིད་ཆེས་བྱ་རྒྱེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
དབྱིན་སྐད་ཆགས་མི་ཐུབ། དབྱིན་སྐད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བཟོ་རྒྱེ་
བཅོས་མའི་འཇམ་སྒྲིང་སྐད་ཡིག་(Esperanto)བཟོ་རྒྱེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། ཇི་

ལྷ་ར་འཇམ་གླིང་གི་སྐད་ཡིག་བཅོ་བའི་འབད་ཚུལ་དེ་མྱོང་ས་ཉམས་ཤིག་
ཡིན་པ་དེ་ལྷ་ར་དབྱིན་སྐད་བྱུལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཆགས་ཐུབ་ཅེས་པའི་རྟོག་
པ་དེ་ང་ཚོའི་ཐབས་སྟོབས་ལྷན་པའི་མཚན་མ་ཞིག་རེད།

དེས་ན་སྐད་ཡིག་གང་ཞིག་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་ལྡ་པོ་དང་ལྡན་ཡོད་དམ།
མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཆ་ཆང་ལྡན་མཁན་ཉིན་སྐད་མ་གཏོགས་འགྲོ་ས་མེད།

བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཉི་མུ་དང་ཁ་ཆེས་སྒྲ་བ་དང་། དེབ་རྒྱལ་རྩེའམ་ཕྱར་སྒྲ་
(ལྷ་རྩེའི་) གཟུགས་སུ་འབྲི་བ་དེ་ལ་ངས་ཉི་མུ་ཞེས་བཞེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱལ་
བཤད་དེ་ལ་ཕྱན་བྱ་དགག་པ་བྱས་ཡོད།

ཉི་མུ་དང་ལྷ་རྩེ་ནི་སྐད་ཡིག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་རེད་ཅེས་སྒྲ་བ་བཞེད་
ཀྱི་ཡོད། སྒྲ་བ་བཞེད་དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་མིན། རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཁ་ཆེ་
དང་ཉི་མུ་གཉིས་ཀས་སྐད་གཅིག་པ་བཞེད་པ་ཡིན། བྱང་པར་ནི་སྒྲ་བ་སྒྲིང་
ཡོད་མཁན་རྒྱམས་ཀྱིས་བཅོས་པ་རེད། དེའི་དོན་ནི་ཉི་མུ་ཤེས་ཡིན་ཅན་ལྷེ་
ཆན་གྱིས་ཉི་མུ་ལྷགས་སྒྲ་བ་བྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཉིད་དུ་བཅོས་པ་དེ་རེད། དེར་
བརྟེན་ཁ་ཆེ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་མེད། ལཁ་ན་ལྷ་ཁ་ཆེའི་སྒྲ་ཟླ་
ཆོས་ལྷ་རྩེ་དེའི་ནང་ཕྱར་སྒྲ་སྒྲུགས་དེ་ཉི་མུ་ཆོས་ཤེས་མི་ཐུབ་པར་བཅོས་
ཡོད། དེ་གཉིས་ཀ་མཁས་ཉམས་བྱེད་པའི་སྐད་ཡིག་ཅིག་ཡིན་ཞིང་། གཞི་
རིམ་མི་མང་ཁྲོད་དེ་ལ་ས་ཆ་གང་ཡང་ཐོབ་མེད། ང་བྱང་ཕྱོགས་སུ་སྒྲིང་ཀྱི་
ཡོད། ཉི་མུ་དང་ཁ་ཆེ་མཉམ་ཏེ་ཅང་གཤེབས་སྒྲིང་། ངའི་ཉིན་སྐད་ཀྱི་
སྒྲིང་ས་པ་དམན་ཡང་ཁྲོད་ཆོ་དང་འབྲེལ་ལམ་བྱ་བྱུར་དཀའ་ངལ་ཕྱན་

དུང་ཕྱད་མ་མོང་། རྒྱད་ཡིག་གང་ཞིག་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་སུ་གཞི་རིམ་
 མང་ཚོགས་ཀྱིས་བཟོད་པ་དེ་ལ་ཉུ་རྩ་ལྔ་ཉི་ཅུ་གང་སྤྲོས་ཏེ་རྒྱ་ཡིག་
 བཅིག་ཁོ་ནར་གོ་བ་ཡིན། གལ་དེ་སྤར་སྤྱོད་གཞུགས་སུ་འབྲིན་དེ་ཉུ་རྩ་རྒྱ་
 ཡིག་གི་མིང་ཐོག་ནས་ངོ་ཤེས་རྒྱ་དང་། རྒྱ་གར་གཞུགས་སུ་འབྲིན་ཆེ་དེ་ལ་
 ཉི་ཅུ་ཞེས་བཟོད་ཀྱི་རེད།

ད་ཡིག་གཞུགས་ཀྱི་འབྲུགས་ཅོད་དེ་ལྷག་མོང་། ད་ལྟ་དུས་ཚོད་འགའ་
 ཞིག་རིང་ཁ་ཆེའི་ཕུ་གུས་སྤར་སྤྱོད་ཡིག་གཞུགས་སུ་ངེས་པར་དུ་འབྲིན་རྒྱ་
 དེ་བཞིན་ཉི་ཅུ་པ་ལ་མོ་ཆེས་དེ་བ་རྒྱ་གར་རྒྱ་ཡིག་ཀྱི་རེད། ‘པ་ལ་མོ་ཆེ’
 ཞེས་ལབ་དགོས་དོན་ནི་ཉི་ཅུ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོས་ད་རིང་ཡང་རང་གི་ཉི་ཅུ་
 སྤར་སྤྱོད་གཞུགས་སུ་འབྲིན་ཞིང་། མང་པོ་ཞིག་གིས་དེ་བ་རྒྱ་གར་རྒྱ་ཡིག་གཞུགས་
 ཤེས་ཀྱི་མེད། མཐར་ནམ་ཞིག་ཉི་ཅུ་དང་ཁ་ཆེ་པན་ཚུན་དབར་དྲོགས་པའི་
 བསམ་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་གནས་ཤིང་། ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་རྒྱ་ཆ་
 ཚང་མེད་པར་ཆགས་པ་དེ་དུས་ཡིག་གཞུགས་གང་ཞིག་གྲུགས་ཆེ་བ་དེ་མང་
 བ་འབྲིན་རྒྱ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཡིག་གཞུགས་ཆགས་རྒྱ་རེད། དེའི་
 བར་དུ་ཁ་ཆེ་དང་ཉི་ཅུ་སྟོན་ཆེ་རྒྱལ་སྤར་སྤྱོད་གཞུགས་སུ་སྟན་ལུ་འབྲིན་དགོས་
 ཆེ། དེ་དག་གི་སྟན་ལུ་གཞུང་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ངོས་ལེན་བྱེད་དགོས།

མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་དེ་དག་དང་ལྟན་པའི་ཉི་ཅུ་ལ་འགན་སྲུང་བྱེད་མཁན་
 གྱི་རྒྱ་ཡིག་གཞུགས་གང་ཡང་མེད། ཉི་ཅུ་རྒྱུ་གནས་རིམ་གཉིས་པ་བརྒྱ་ལྟ་
 རྒྱ་ཡིག་རེད། ཡིན་ནའང་བརྒྱ་ལྟ་མི་རྒྱལ་སྤར་སྤྱོད་གྱི་ཕྱི་རྒྱུ་དུ་ཉི་ཅུ་བེད་

གྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཉི་མུ་གྲོང་མཁན་རྣམས་གང་དུ་འགྲོ་བ་དེར་ཉི་མུ་ཐེད་གྲོང་
 གནང་གི་ཡོད་པ། དེ་ལས་སུ་ལའང་ཡ་མཚན་མི་སྟེ། ཉི་མུ་གྲོང་མཁན་གྱི་
 ཚོས་སྟན་པ་དང་། ལུང་གྲོང་མཁན་གྱི་མོལ་བྲི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་རང་
 གི་གསུང་བཤད་ཉི་མུ་ནང་གནང་གི་ཡོད་ཅིང་། ཡིག་མྱོངས་པ་གཞི་རིམ་
 མང་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་དོགས་ཀྱི་ཡོད། ཡིག་མྱོངས་པ་གཞི་རྒྱ་ཉི་ཡང་བྱང་
 རྒྱལ་སུ་ཕྱིན་ནས་ཉི་མུ་ཕྱན་བུ་ཐེད་གྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་བྱང་ཕྱགས་
 ཀྱི་ ‘ཐུན་ཆེ’ སྟོན་ཐེར་ཕུག་བདག་གི་སར་ལས་ཀྱི་བཞིན་དུ་འང་གུའ་
 རྒྱ་ཉི་བཞེད་ཀྱི་མེད་ཅིང་། ཕུག་བདག་གིས་ ‘ཐུན་ཆེ’ མཉམ་ཉིན་སྐད་
 ཆག་བུ་མ་ཞིག་རྒྱག་གི་ཡོད། རྒྱ་བེད་གཙང་མའི་ས་ཁྲལ་དུ་འང་ཉི་མུ་ཐོས་རྒྱ་
 འདུག མདུས་ནང་དབྱེན་སྐད་ཁོ་ནས་ལས་དོན་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་བཞེད་རྒྱ་
 དེ་དངོས་འབྲེལ་ཞིག་མིན། དེར་ཡང་ངས་རང་གི་ལས་དོན་མཐའ་དག་
 ཉི་མུ་ཐོག་ནས་བྱས་པ་ཡིན། མདུས་འབྲེལ་པ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོས་མི་གཞན་
 མཉམ་ཉི་མུ་འཛིན་སྐད་ཆ་བཤད་པ་ངས་ཐོས་ཤིང་། ལྷག་པར་དུ་མདུས་ཁ་
 ཆེད་ཐུན་ཆེ་ཚོས་ཉི་མུ་ཡིག་པོ་གསུམ་གྱི་ཡོད། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཁ་ཆེས་
 ལུང་བཞེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་གངས་འབོར་ས་ཁྲལ་མཐའ་དག་
 ནང་ཉུང་དུ་ཞིག་མིན་པ་དེ་འདྲིར་བསམ་སྟོར་འཛོག་དགོས།

དེ་ལྟར་ཉི་མུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཆགས་ཟེན། ང་ཚོས་དེ་ལོ་མང་ཐུན་
 ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཚུལ་དུ་ཐེད་གྲོང་བྱས་ཡོད། ལུང་ཡང་ཉི་མུ་འཛིན་
 སྟོབས་ཤུགས་དེ་ལས་སྟེན་པ་ཞིག་རེད།

ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོས་ཕུར་སྤྲོམ་ཨར་བྲི་བྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
 བཅོས་བྱལ་མེད། ཁོང་ཚོས་ཉི་མེད་པར་སྤྲོད་གཞུང་ངོས་ལེན་གྱིས་ཕུར་སྤྲོ་
 ཡིག་གཟུགས་དེ་སྒྲངས་ནས་ཕུར་སྤྲོ་ཆེག་པེད་སྤྲོད་མང་པོ་བྱས་པ་རེད།
 འོན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་གཞི་རིམ་མང་ཆོགས་མཉམ་དུ་བྱི་རྒྱལ་སྐད་ཡིག་ཐོག་
 ནས་འབྲེལ་ལམ་བྱས་བྱལ་མེད། གནས་སྒྲངས་དེ་དབྱེན་ཇིའི་དཔོན་རིགས་
 ཚོས་མ་ཤེས་པ་མིན། གང་ལ་དམག་མིའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཉམས་སྲུང་ཡོད་
 པ་དེ་དག་གིས་དམག་མིའི་ཆེད་དུ་ཉི་མེད་ཨ་ཁུ་རྩེའི་བར་ཆེག་བཅོ་དགོས་
 བྱུང་བ་དེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།

མདུས་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོན་ལ་དོན་གནད་དེའི་ཐོག་དཀའ་ངལ་ཕྱན་བྱ་
 ཡོད་ཀྱང་། ང་ཚོས་ཉི་མེད་ཁོ་ན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཆགས་བྱལ་པ་དེ་མཐོང་
 གི་ཡོད།

མརྩ་རྩེ་དང་། སི་མྱུ། གུང་རྩ་རྩ། བརྩུ་མི་ནམས་ལ་དེ་ཞེ་བྲགས་
 ལས་སྤྲོ་པོ་རེད། དེ་དག་གིས་ཆེ་ཤས་ནང་ཉི་མེད་ཐོག་དབང་སྐུར་བྱེད་བྱལ་
 ཅིང་། དེའི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་བྱལ་པ་ཡིན། ཏ་མེལ་སྐུན་ཆེ་
 ནམས་ལ་དེ་དེ་ཅམ་ལས་སྤྲོ་པོ་ཞིག་མོད། ཏ་མེལ་དང་ལྷོ་ཕྱགས་ཀྱི་སྐད་
 ཡིག་གཞན་དག་བྲུང་ལྷན་ཆོན་གྱི་སྐད་ཡིག་ལོགས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་
 གི་བཅོ་བཙུང་དང་བར་སྤྲོད་པའི་གཞུང་ལེགས་སྐུར་ལས་ཐ་དད་རེད། ཆེག་
 འགའ་ཞིག་གཅིག་གྱུར་མ་གཏོགས་ལེགས་སྐུར་ལས་བྱུང་བའི་སྐད་ཡིག་དང་
 བྲུང་སྐད་ཡིག་དབར་གཅིག་གྱུར་གཞན་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་དཀའ་

ངལ་འདི་དེང་སྐབས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ལྷན་པའི་མི་རྒྱུ་མཁས་ཁོ་ན་ལ་མ་གཏོགས་
 མེད། ང་ཚོས་ཁོང་ཅག་གི་ཡུལ་གྱི་བརྟེ་སེམས་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱ་རྒྱུ་དང་།
 ཁོང་ཚོས་དམིགས་བསལ་འབད་ཚུལ་ཐོག་ནས་ཉི་མཱ་ཕྱིང་བའི་རེ་བ་བྱ་རྒྱུ་
 ཐོབ་ཐང་དེ་ང་ཚོར་ཡོད། གལ་ཏེ་མ་འོངས་པར་ཉི་མཱ་ལ་རྒྱལ་ཁབ་སྐད་ཡིག་
 གི་གོ་གནས་སྤྱད་པ་ཡིན་ན་མདུ་སྤྱིའི་སློབ་གྲྭ་མཐའ་དག་ནང་ཉི་མཱ་སྐད་རྒྱ་
 དང་། མདུ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཁྱེད་གཞན་དག་དང་དམིགས་བསལ་དོ་སྦྱོར་ཡོང་རྒྱུ་
 རེ་བ་ཆེ་བྱ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད། དབྱིན་སྐད་དྲུབ་མང་ཚོགས་ནང་འཇུག་ཞུགས་
 ཐུབ་མེད། འོན་ཀྱང་ཉི་མཱ་དེའི་ནང་འཇུག་ཞུགས་བྱ་རྒྱུར་དུས་ཚོད་མི་འགོ་རུ་
 ཉེལ་གྱ་སྐད་ཡིག་སྦྱོང་མཁན་རྒྱུ་མཁས་དེང་སྐབས་དེ་འདྲའི་འབད་ཚུལ་ཡང་
 བྱེད་བཞིན་ཡོད། གལ་ཏེ་ཚོགས་ཆེན་འདིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཇི་ལྟར་
 དགོས་པ་དེའི་སྒོར་ལ་སྤྲོ་བརྟན་ཞིག་བཟོ་ཐུབ་ན། ལས་དོན་དེ་ཆ་ཚང་བར་
 བྱ་རྒྱུ་ཐབས་ལམ་གྱི་དགོས་མཁའ་ང་ཚོར་རྒྱ་རེད། ཇི་ལྟར་མ་སྐད་སྐར་ལ་
 ཐབས་ལམ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ངེས་ཅན་གྱི་བསྒྱུར་བཅོས་དང་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་
 ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྒོར་ལའང་འོས་འཚམས་ཆགས་སྤྱིད། བུཊ་རྩ་དྲི་ཤེས་ཡོན་གྱི་
 བརྒྱད་ལམ་བཟོ་རྒྱུར་དམིགས་བསལ་གྱིས་ང་ཚོ་རང་གིས་འབད་ཚུལ་བྱེད་
 དགོས་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ལས་འགུལ་ནང་རྒྱ་གར་
 ཆ་ཚང་གིས་ཆ་ཤས་སྤང་གི་རེད།

ང་ཚོས་ཤེས་ཡོན་གྱི་བརྒྱད་ལམ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ ཤེས་
 ཡོན་ནང་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་ས་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོར་ལ་བསམ་ཞིབ་བྱས་པ་

མེད། ར་ང་ཚོས་རང་གི་སྒྲིབ་བྱ་ར་སྒྲིབ་བཞིན་པའི་ཤེས་ཡིན་ནང་ཡོངས་ཆ་
ཡོད་ནམ་མེད་ཅེས་པ་དེའི་ཐོག་བསམ་སྒྲིབ་གནོང་བྱ་ལྟག་ཡོད།

༡ འདྲིའི་སྒྲིབ་ལ་འདྲོད་པ་མི་མཐུན་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། སྒྲིབ་གཞུང་
དང་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་སྤུངས་ཆང་མས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཤེས་ཡིན་གྱི་
ལམ་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ངན་པ་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་
འཛིན་འོས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་སྤང་འོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྒྲིབ་ལ་འདྲོད་
པ་མི་མཐུན་པ་མང་པོ་ཡོད། འདྲོད་པ་མི་མཐུན་པ་དེའི་ཐོག་ཅོད་སྒྲིབ་བྱ་
ནུས་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ང་ལ་མེད། ངས་བསམ་ཚུལ་གང་བཅོས་པ་དེ་ཚོགས་
ཆེན་འདྲིའི་མདུན་དུ་འཛོག་གྱུར་ཉམ་པ་བྱ་གྱུ་ཡིན།

༢ ཤེས་ཡིན་ནི་ངའི་སྒྲིབ་ཆུ་ཞིག་དུ་བརྗོད་མི་ཐུབ་ཅིང་། དེར་བརྟེན་
དེའི་སྒྲིབ་ལ་གང་ཡང་བརྗོད་གྱུར་འཆར་སྤང་ཡོང་གི་འདུག དཔེར་ཆད་
མེད་པའི་མི་ཞིག་གིས་རང་གི་དཔེར་ཆད་ལས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིབ་ཆ་བཤད་ན་
དེ་འགོག་གྱུར་ང་ཉལ་ཉལ་པོར་གྱུར་ཅིང་། གལ་ཏེ་སྤྲོན་པ་ཞིག་གིས་བྲིམས་
ཅོད་པ་ཆགས་གྱུར་འབད་ཅོལ་བྱེད་ན་བྲིམས་ཅོད་པ་སྤང་ལང་གྱུ་དེ་
འགྲིགས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཤེས་ཡིན་སྒྲིབ་ཉམས་སྒྲིབ་གང་ཡང་མེད་པར་ངས་ཆ་འཛོག་
དེའི་ཐོག་དུ་འགྲེལ་བརྗོད་བྱ་གྱུར་ཐོབ་ཐང་གང་ཡང་མེད་པར་ངས་ཆ་འཛོག་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཐོག་མར་ཆོག་གཅིག་གཉིས་ཤིག་རང་གི་ཐོབ་ཐང་
སྒྲིབ་ལ་བརྗོད་དགོས་ཀྱི་འདུག

ངས་དེང་རབས་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ད་ནས་བརྩིས་པའི་ལོ་ཉི་ཤེས་ལྔ་ལྔ་
 ནས་བསམ་ཞིབ་བྱ་བྱུ་འགོ་འཇུགས་བྱས་ཟིན། ངའི་ཕྱ་གུ་དང་ངའི་སྤྱན་ཟླའི་
 ཕྱ་གུ་ནམས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་འགན་འཁུར་པའི་ཐོག་དུ་བབས་པ་རེད། རང་
 གི་སློབ་གྲུའི་ཕོངས་ཆ་ནམས་རང་ཉིད་ལ་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་པར་བརྟེན།
 ངས་རང་གི་ཕྱ་གུ་ནམས་ལ་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་བཞིན་དུ་ཆོད་བལྟ་བྱ་བྱུ་འགོ་
 འཇུགས་བྱས། ངས་ཁོང་ཆོ་ཕར་རྒྱུར་བཟང་། འགའ་ཞིག་གཞན་དང་
 འགའ་ཞིག་ག་གི་མོར་བཟང་། འགའ་ཞིག་ལ་རང་གིས་བསྐྱབས། དེ་ནས་
 ང་ལྟ་ཨམ་ཅི་ཀར་ཕྱིན། དེར་ཡང་ངའི་ཆིམ་པ་མེད་པ་དེ་རང་འཇུགས་
 གནས་ཤིང་། དེའི་སྒྲིབ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་བསམ་སྒྲིབ་གཏོང་དགོས་
 བྱུང་། དེར་གྱ་གར་བའི་ཤེས་ཡོན་ཆོགས་པའི་42ལས་དོན་དུས་ཡུན་རིང་
 མོ་ཞིག་བར་པའི་ལག་དུ་གནས་ཀྱང་། རང་གི་ཕྱ་གུ་ནམས་ལ་ངའི་སློབ་གྲུའི་
 ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་མེད། ངའི་ཕྱ་གུ་གན་ཤོས་ཀྱིས་པའི་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བ་
 ནམས་མཐོང་ཡོད། ཁོང་ལ་ཡིད་ལྷན་སྤྱོད་དུས་ཆོད་འགའ་ཞིག་བར་ཨུམ་
 དུ་བྱད་སློབ་གྲུ་ཞིག་ནས་ཤེས་ཡོན་སྤངས། འོན་ཀྱང་དེ་ལས་ཁོང་ལ་ཁེ་ཕན་
 ཡོད་པའི་ཆོར་སྤང་ཞིག་བྱུང་མེད། ངས་སློབ་གྲུར་མ་བཟང་བའི་ཕྱ་གུ་
 ནམས་ལ་གྱོང་གུན་བྱུང་མེད་པ་མ་ཟད། ཁོང་ཆོར་ཤེས་ཡོན་ཡག་པོ་ཐོབ་
 ཡོད་པའི་ཆ་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཆོར་ཕོངས་ཆའང་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།
 འོན་ཀྱང་ཕོངས་ཆའི་གྱ་གྱེན་ནི་ཁོང་ཆོར་ཆོད་བལྟའི་འགོ་འཇུགས་སྐབས་

42 འདིར་ ‘ནཱེལ་གྱ་གར་བའི་ཤེས་ཡོན་ཆོགས་པ་’ ཟུག་དགོས།

འཆར་ལོངས་བྱུང་སྟེ་ཆེན་པོ་ཆགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེར་བརྟེན་ཁོང་
 ཚོའི་ཐོག་དུ་ཚོད་བཟུང་ཆང་མའི་ནང་ལྟ་ཚུལ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ཡང་། དེའི་
 ནང་བྱས་པའི་འགྱུར་བ་ལས་ཤུགས་ཀྱི་ཐེབས་པ་རེད། ལྟོ་ལམ་རི་ཀའི་
 ནང་བརྟེན་པའི་ལྷ་ཚུགས་སྐབས་ངའི་སར་སྐབས་ཤིག་ལ་བྱ་སྤྱུག་ལྟ་བུ་
 སྐར་སྐབ་སྦྱང་བྱེད་གྱི་ཡོད།⁴³ སྐབ་བྱ་དེའི་འཇུགས་སྐྱེན་པལ་མོ་ཆེ་ངའི་
 ལག་ནས་བྱུང་བ་རེད། དེ་ནི་སྐབ་བྱ་གཞན་དང་གཞུང་འབྲེལ་གྱིས་ཡོན་
 ལམ་སྲོལ་དང་འབྲེལ་བ་མེད། འདིར་ཡང་དེ་འདྲའི་འབད་ཚོལ་བྱེད་
 བཞིན་ཡོད་ཅིང་། ངས་སྐབ་དཔོན་རྒྱུ་དང་མཁས་པ་གཞན་དག་ལས་
 སྐབས་འཇུག་ཞུས་ཏེ་ལྟ་མ་དུ་བྱད་ནང་རྒྱལ་ཡོངས་སྐབ་བྱ་ཞིག་སྟེ་ཕྱོད་ཡོད།
 དེ་ནི་ཐུག་པ་ལྟ་སོང་བེད། དེའི་སྐབ་སྟེ་ནི་གུང་རྒྱ་མཐོ་སྐབ་གྱི་སྐབ་དཔོན་
 ཟུར་པ་སྐྱེལ་ཅན་ཤུག་རེད། ཁོང་གིས་སྐབ་དཔོན་གཞུང་གི་གཟིགས་སྦྱང་
 འོག་བསྐབ་པ་སྐབ་གཉེར་གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་ཁོང་གི་ལྷན་དུ་སྐད་ཡིག་ལ་
 བརྟེན་བཟུང་པའི་མི་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད། འཆར་གཞི་འདིའི་འགན་ཁུར་
 གཙོ་བོ་ངས་སྤངས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་དགེ་ལྡན་འདི་ཚོ་ཆང་མའི་མོས་
 མཐུན་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ཚོས་རང་གི་དགོས་མཁོ་དང་འཆམས་པའི་སྒྲ་
 ཐོགས་བཞེས་ཏེ་ལས་དོན་འདིའི་ཆེད་དུ་རང་གི་མི་ཆེ་སྟོས་གཏོང་བྱས་ཡོད།
 གནས་སྤངས་ཤིག་གི་འོག་རང་ཉིད་སྐབ་བྱ་འདིའི་ནང་སྐབ་ཁྲིད་གྱི་ལས་དོན་
 བྱེད་མི་ཐུབ་ཀྱང་། ངའི་དོ་སྤངས་དེ་ཕྱོགས་སུ་རྟག་དུ་གནས། དེ་ལྟར་ངས་

43 བོ་ནི་ཀས་ (Finix) སྐབ་བྱའི་ནང་།

སྒྲིམ་གཞི་ཙམ་བཅོས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་དོག་ཙམ་བསམ་སྒྲོ་བ་དང་ནས་
བཅོས་ཡོད་སྟུང་། བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བསམ་སྒྲོ་ར་བཞག་སྟེ་ངའི་སྐད་ཆའི་
ཐོག་བསམ་ཞིབ་གནང་བའི་རེ་བ་ཡོད།

དེང་རབས་ཤེས་ཡོན་ནང་ང་ཆོའི་བྱིམ་ཆང་གི་རྣམ་བཞག་ཐོག་དོ་སྣང་
སྤྲད་མེད་པ་ཞིག་ང་ལ་ཉག་དུ་ཆོར་སྣང་ཡོང་གི་འདུག དེ་བསྐྱེད་སྦྱར་ང་
ཆོའི་དགོས་མཁོ་རྣམས་ཡིད་ལ་འཛོག་སྦྱ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་
རེད།

མི་ཀོ་ལེས་(Macaulay)ང་ཆོའི་ཚུམ་རིག་ལ་དམའ་འབེབས་དང་། ང་
ཆོར་མྱོངས་དང་ཅན་ཞིག་དུ་ཆ་འཛོག་བྱས་ཡོད། ང་ཆོའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་
འཆར་གཞི་བཅོ་མཁན་དེ་དག་ལས་ཕལ་མོ་ཆེས་ང་ཆོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་
ཟབ་པོ་ཞིག་ཤེས་ཀྱི་མེད། མང་པོ་ཞིག་གིས་དེ་ཆོས་མིན་དུ་བརྟེན་ཡོད།
ཁོང་ཆོས་ལུ་ཅག་གི་ཆོས་གཞུང་རྣམས་ལ་མྱོངས་དང་ཀུན་བདུས་ཤིག་དུ་ཆ་
འཛོག་བྱས། ཁོང་ཆོར་ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་དཔལ་ཡོན་དེ་སྒྱུན་ལྷན་ཞིག་དུ་
ཆོར་ཡོད། ང་ཆོའི་སྦྱུལ་ཁབ་གྲུང་ལྷན་ཞིག་ཡོན་པར་བརྟེན་ང་ཆོའི་ལམ་
སྒྲོལ་རྣམས་སུ་འང་སྒྱུན་མང་པོ་ཡོད་དགོས་པ་ཞིག་དུ་བསམས་ཡོད། དེ་
ལྟར་བསམ་པ་རྣམ་དག་ཅིག་ཡོད་བཞིན་དུ་འང་ཁོང་ཆོས་ལམ་སྒྲོལ་ནོར་པ་
བཅོས་པ་རེད། གང་ལགས་ཤི་ན། བཅོ་སྐྱེད་གསར་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པར་
བརྟེན་འཆར་འགོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དུས་གནས་སྐབས་མ་གཏོགས་བསམ་
སྒྲོར་བཞག་མེད། ཁོང་ཆོར་རང་གི་མཐུན་འགྲུར་ཆེད་བྲིམས་ཅོད་པ་དང་།

སྒྲིན་པ། ལས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཆགས་སྐྱེ་དང་། དེ་བཞིན་ང་ཚོ་ཚང་
མར་སློབ་སྦྱང་གསར་པའི་དགོས་མཁོ་ཡོང་སྐྱེ་ཡིན་པ་དེ་མདུན་དུ་བཞག་ཅི་
འཆར་གཞི་ཆ་ཚང་བཅོས། དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་མི་ཆེ་ལ་བསམ་སློམ་
བཟང་བར་དཔེ་དེབ་བྲ་སྒྲིག་གིས་ཇི་ལྟར་ 'འཁོར་ལོའི་ཇེས་སྤྱ་རྟ་འདོགས་'
ཞེས་དབྱིན་སྐད་དུ་གཏམ་དཔེ་ཡོད་པ་བཞིན་བྱས་པ་རེད།

མལ་བུ་རྒྱུ་མཚོ་གཞི་ལོ་རྒྱུས་དང་ས་ཁམས་རིག་པ་བསྐྱབ་དགོས་ན་
ཐོག་མར་ཕུ་བུར་བྱིམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ས་ཁམས་རིག་པ་བསྐྱབ་དགོས་ཞེས་
གསུངས་ཡོད། ངས་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་ཀ་འུན་གྱི་ (ཇོང་ཁག་) རྣམས་སློ་འཛིན་
བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་དང་། ས་ཁམས་རིག་པ་ལྟ་བུའི་ཡོད་ལ་འགྲོ་བའི་སློབ་
ཆན་དེ་ང་ལ་དུག་ལྟ་བུ་ཆགས་པ་དེ་དོན་གྱི་འདུག ལོ་རྒྱུས་ནང་དུའང་སློབ་
བརྟེན་པའི་སྐད་ཆ་གང་ཡང་ང་ལ་ཐོབ་མ་མོང་། ལོ་རྒྱུས་ནི་རང་ཡུལ་ལ་
སློབས་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་སློབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཞིག་རེད། ལོ་རྒྱུས་སློབ་པའི་རང་གི་སློབ་
གྲའི་ལམ་སློལ་ནང་རང་ཡུལ་ལ་སློབས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་རྒྱུ་རྒྱུན་གང་ཡང་ང་ལ་
ཐོབ་མ་མོང་། དེའི་ཆེད་དུ་དཔེ་དེབ་གཞན་དག་སློག་དགོས་བྱུང་།

ཨང་ཅིས་དང་སློབ་ཆན་གཞན་དག་གི་བསྐྱབ་པ་སློབ་གཉེར་ནང་དུའང་
རང་ཡུལ་གྱི་ལམ་སློལ་ལ་གོ་སྐབས་ཉུང་བ་སྤྱད་ཡོད། ལམ་སློལ་རྒྱུང་པ་
ཕལ་མ་ཆེ་སློས་བཟང་བྱས་ཟིན། ཅིས་རྒྱག་སློབ་པའི་རང་ཡུལ་གྱི་ལམ་
སློལ་མེད་པ་ཆགས་པ་ལས་ང་ཚོའི་གླན་རབས་རྣམས་ཀྱི་ནང་མུར་པོས་
ཅིས་རྒྱག་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ང་ཚོར་གནས་མེད།

ཆན་རིག་ནི་བཅུད་མེད་ཀྱི་སློབ་ཆན་ཞིག་རེད། དེའི་སློབ་སྦྱང་ལས་ང་
 ཚོའི་ཕུ་གུས་ཁི་ཡན་གང་ཡང་སྤང་མི་ཐུབ། གནམ་དཔུང་ལྟ་བུའི་རིག་པ་ནི་
 ཕུ་གུ་ནམས་ལ་གནམ་བསྟན་ཏེ་སློབ་ཐུབ་པ་དེ་དཔེ་དེབ་རྒྱང་པའི་ཐོག་ནས་
 སློབ་ཀྱི་ཡོད། སློབ་བྱ་གཡུགས་ཆེས་སློབ་གཉེར་བ་སྤྲུལ་ཆུང་ཆུང་གི་ཐོག་ནས་པའི་
 དབྱེ་ཞིབ་ཡིད་ལ་བསྐྱད་ཡོད་པ་ཞིག་ངས་བསམ་གྱི་མེད།

འཕྲོད་བསྟེན་དང་འབྲེལ་པའི་སློབ་སྦྱང་ཁོ་རང་སྤྱོད་ཀྱི་མེད་ཅེས་སྒྲིན་
 ཆད་ལས་བཞུལ་བ་བཞིན་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་མེད། ལོ་དྲུག་ཅུའི་རིང་གི་ཤེས་
 ཡོན་གྱི་ཆེས་སྤྲུལ་ང་ཚོས་བཤལ་སྒྲུག་གི་ནད་དང་ནད་ཡམས་སོགས་ལས་
 སྤང་སློབ་བྱ་བྱ་ཤིས་མེད་ཅིང་། ང་ཚོའི་སྒྲིན་པས་རྒྱང་ནད་དེ་དག་མེད་པར་
 བཅོས་ཐུབ་མེད། ངས་དེ་ནི་རང་གི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྤྲོལ་གྱི་སྒྲིན་ཆ་ཆེ་ཤོས་
 ཤིག་དུ་བཅི་བཞིན་ཡོད། བྱིས་ཆང་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་མཐོང་བའི་ཆེས་སྤྲུལ་
 དེ་དག་ནང་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་སྒྲིག་ལམ་འཇུག་ཞུགས་བྱས་ཡོད་པའི་ཚེར་སྤང་
 དེ་བྱུང་མ་སོང་། སྤྲོལ་གྱིས་སོ་བརྒྱབས་ན་གང་བྱེད་དགོས་པ་དེའི་སློབ་རང་
 ཚོའི་འཇིན་རིམ་བཙོ་ལྟ་ཐོན་པའི་སློབ་ཕྲུག་ནམས་ཀྱིས་བཞིན་ཐུབ་མིན་ཐོག་
 ང་ལ་དྲིགས་པ་ཆ་ཆང་ཡོད། གལ་ཏེ་ང་ཚོའི་སྒྲིན་པ་ནམས་ལ་ལོ་ན་ཆུང་
 ི་ནས་ནད་མེད་གཞུང་ལུགས་སྤང་བྱའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཡོད་ན་དེང་སྐབས་
 ཁོང་ཚོའི་སྤྱིང་ཆེ་སྤྱི་འོས་པའི་གནས་སྤངས་དེ་བྱུང་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། འཇམ་
 སྤིང་གི་ཡུལ་གྱི་གཞན་དག་ནས་རིམས་ནད་ནམས་ཕྱིར་བཏོན་ཡོད་ཅིང་།
 འོན་ཀྱང་འདིར་རྩ་བ་བཏན་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་བ་སྤྱོད་

ཕྱག་མང་པོ་འཆི་འགྲོ་བ་དེ་ནི་ང་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་འཛིགས་སྤྱ་རྩུང་བའི་
 བྱ་བ་འབྲས་ངན་པ་ཞིག་ཡིན། གཤམ་ཏི་འདིའི་སྐྱུ་རྒྱན་ང་ཚོའི་དབུལ་ཕོངས་
 ཡིན་པར་བརྟེན་ན། ལོ་དྲུག་ཅུའི་རྗེས་སུ་འང་སྐྱ་གར་ནང་དབུལ་ཕོངས་ཅིའི་
 བྱིར་ཡོད་དམ་དེའི་ལན་ཡང་ཤེས་ཡོན་སྡེ་ཆུ་ནས་གནང་དགོས།

ད་སློབ་ཆུང་གང་དག་གི་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་ཀྱི་མེད་པ་དེའི་ཐོག་བསམ་ཞིབ་
 གུ་སྐྱུ་ཡིན། ཤེས་ཡོན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་སྤྱོད་ལམ་བཟོ་སྐྱུ་དེ་ཡིན་
 དགོས། ཆོས་མེད་པར་སྤྱོད་ལམ་ཇི་ལྟར་བཟོ་བྱ་བ་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ངས་མགོ་
 འཛད་ཀྱི་མི་འདུག ང་ཚོ་ནི་ ‘འདི་རུ་བཙུག་དེ་རུ་བཙུག་’ ཆགས་འགྲོ་བ་
 དེའི་ཚོར་སྣང་རྗེས་སུ་ཡོང་སྐྱུ་རེད། དེའི་སློབ་ལ་ངས་མང་པོ་ཞིག་ལ་བ་མི་
 ཐུབ། འོན་ཀྱང་ང་དགོ་གན་བསྐྱུ་ཕྱག་མང་པོ་ཐུག་ཐོང་། ཁོང་ཚོས་སྐྱུ་
 བསྐྱུ་དྲག་པོས་རང་གི་ཐོང་ཚོར་ང་ལ་གསུངས་སོང་། ཆོགས་ཆེན་འདིས་
 དྲི་བ་དེའི་ཐོག་ཟབ་མོས་བསམ་ཞིབ་བྱེད་དགོས་ངེས། གཤམ་ཏི་སློབ་གཉེར་
 བའི་བཟང་སྤྱོད་མེད་པར་ཆགས་ན་ཆ་ཆ་ཕྱིན་ཟེན་པ་ཞིག་དུ་བསམ་
 དགོས།

ལུང་པ་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་བསྐྱུ་ཆ་ ༥༥ ནས་ ༩༠ བར་
 ཞིང་ལས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཞིང་ལས་ཐོག་ཇི་ཅམ་སློབ་སྦྱོང་སྤྱད་ཐུབ་
 ཀྱང་དེ་ཅམ་ཉུང་དུ་ཁོ་ན་རེད། འོན་ཀྱང་འཛིན་རིམ་བརྒྱ་པའི་བར་གྱི་ང་
 ཚོའི་སློབ་ཆུང་འཆར་གཞིའི་ནང་ཞིང་ལས་ལ་ས་ཆ་གང་ཡང་སྤྱད་མེད། དེ་
 ལྟ་བུའི་མི་མཉམ་པའི་གནས་སྣང་ས་དེ་གནས་མི་ཐུབ།

འཕག་འཆམ་གྱི་ལས་དོན་དེ་འཛིག་བཞིན་ཡོད། དེ་ནི་ཞིང་པ་རྣམས་
 གྱི་སྐོས་དལ་སྐབས་གྱི་ལས་དོན་ཞིག་ཡིན། ལས་དོན་དེ་ང་ཚོའི་སློབ་ཆ་ན་
 འཆར་བཞིའི་ནང་ས་ཆ་ཐོབ་མེད། ང་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་ལས་ལས་བྱ་(Clerk)
 ཁོ་ན་སྐྱུན་ཞིང་། དེའི་བྱིད་སྤངས་ལས་གསེར་བཟོ་དང་། ལྷགས་བཟོ། ལྷ་མ་
 བཟོ་བཅས་སློབ་གྲུའི་ཞགས་པའི་ནང་ཚུད་དེ་ལས་བྱ་ཆགས་འགྲོ་བ་ཡིན།
 ང་ཚོ་ཆང་མའི་སློན་འདུན་ནི་ཆ་ཆང་ལ་ཤེས་ཡོན་བཟང་པོ་འཕྱོག་གྱུ་དེ་
 ཡིན་དགོས། འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཡིན་བཞིན་དུ་འང་ལས་བྱ་
 ཆགས་འགྲོ་ན་གང་ཡོང་བ་འདུག་གས།

ང་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་ནང་དམག་གི་སློབ་སྦྱང་ལ་ས་ཆ་མེད་ཅིང་། ང་རང་
 ལ་དེ་ཕྱག་བཟུལ་གྱི་སྐད་ཆ་ཞིག་ཡིན། ངས་དེ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་
 བདེ་བ་ཞིག་ལ་ཆ་འཛིག་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་གཞན་དག་མཚོན་ཆ་བེད་
 སྦྱོང་བྱ་གྱུ་སྦྱང་འདོད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་གོ་སྐབས་འཕྱོག་དགོས། འོན་ཀྱང་དེ་
 ནི་སློབ་ཆ་ན་འཆར་བཞིའི་ནང་བཞེད་བཏང་བ་ཞིག་དུ་མཐོང་།

རྩོམ་དབྱངས་ལ་ས་ཆ་སྤྲད་པ་ཞིག་མ་མཐོང་ཞིང་། ང་ཚོའི་ཐོག་དུ་
 རྩོམ་དབྱངས་ཀྱིས་ཤུགས་ཀྱིན་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་སྐད་ཆ་དེ་
 སལ་ཆེར་བཞེད་ཟིན་པ་མ་གཏོགས། ཇི་ལྟར་ཡང་རུང་རང་གི་སྤྱ་གུར་རྩོམ་
 དབྱངས་ངས་པར་དུ་སློབ་ཀྱི་རེད། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཐུགས་རྣམས་རྩོམ་དབྱངས་
 ཀྱི་གཞི་རྟོན་ཐོག་བརྩམས་པ་ཞིག་དུ་སྤྲང་། ལྷན་པའི་རྩོམ་དབྱངས་ཀྱིས་
 སེམས་ཀྱི་གདུང་བ་ལ་ཞི་བདེ་སྦྱིན་ཐུབ། མི་སྤོང་སྤྲག་མང་པོའི་ཚོགས་སུ་

སྐབས་ཅེས་སྐད་ཙམ་ཐོས་ཀྱི་ཡོད། མགྱིན་པ་སྤྲོད་ཕྱག་མང་པོ་ནས་དབྱངས་
 གཅིག་གིས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཞིག་གཏོང་ན་དེ་སྐད་ཙམ་གྱི་ཆབ་དུ་བསྐྱལ་མ་ཞིག་
 ཆགས་ཐུབ། སྤུ་ག་སྤྲོད་ཕྱག་མང་པོས་དཔའ་བོའི་ཉམས་ཀྱི་སྙན་ཙམ་
 དབྱངས་གཅིག་དུ་བརྟོན་ནས་སློ་ཁྲིམ་སྒྲིབ་ར་བྱེད་ཐུབ། དེ་ནི་སྐད་ཆ་སྤྱིར་
 བཏང་བ་ཞིག་མིན། བྱ་པ་དང་ངལ་ཙུལ་བ་གཞན་རྣམས་མཉམ་རུབ་ཀྱིས་
 ‘ཉ་ཅི་ཉ་ཅི་’ཞུས་པའི་ལྟ་བུའི་སྐད་འབོད་བྱས་ཏེ་དེའི་གྲོགས་ལས་དཀྱུག་
 བའི་ལས་ཀ་རྣམས་བྱེད་ཐུབ་ཅིང་། དེ་ནི་རྩལ་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱས་བྱལས་ཀྱི་
 དཔེ་མཚན་ཞིག་ཡིན། དབྱིན་ཇིའི་གྲོགས་པོ་རྣམས་གཞས་བཏང་སྟེ་རང་གི་
 བྱང་ངད་ཕུད་པ་ངས་མཐོང་སྟོང་། ང་ཚོའི་སྤུ་ག་ཚོས་སྒྲོས་གར་གྱི་གཞས་
 སྒྱུངས་པ་དང་། ཉུར་མོ་ནི་ཡམ་ལ་སྐྱེས་མི་སྙན་པའི་རྩལ་མོ་དགྲོལ་གྱི་
 ཡོད། དེ་ལས་ཁོང་ཚོར་གྱུང་ཆེན་པོ་རག་གི་ཡོད། རྩལ་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲོབ་
 སྒྱུང་རྣམ་དག་ཅིག་རག་ན་སྒྲོས་གར་གྱི་གཞས་གཏོང་གྱུ་དང་མི་སྙན་པའི་ཉ་
 འཐེན་གྱུར་ཁོང་ཚོའི་དུས་ཚོད་འཕྲོ་བཞག་མི་འཕྲོ་བ་ཡིན། ཇི་ལྟར་སྒྲུ་
 གཞས་གཏོང་མཐན་ངོ་མས་མི་སྙན་པའམ་དུས་མིན་ལ་གཞས་མི་གཏོང་བ་
 དེ་ལྟར་རྩལ་དབྱངས་རྣམ་དག་སྒྱུང་མཐན་རྣམས་ཀྱིས་བཙོག་གཞས་གཏོང་
 གི་མ་ཟེད། མང་ཚོགས་བསྐྱལ་འདེགས་ལ་རྩལ་དབྱངས་བཅད་སྤྱོད་བྱེད་
 དགོས། དེའི་སྒྲོར་ལ་ཉེ་ག་ཇར་ཞུན་ཇུ་མུར་སྤྱི་ལོ་ 445 གོངས་ཚུལ་དེ་
 བསམ་ཞིབ་བྱེད་འོས་པ་ཡིན།

44 (1980-1981) གནའ་བོའི་སྤྱི་ཚུལ་དང་། ལྷགས་བྱང་གི་གནད་དེས་བསྐྱར་

ལུས་ཅུལ་གྱི་ཆོག་ནང་ཅིང་མོ་སོགས་བཅུད་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདིའི་
 ཐོག་སུ་གང་གིས་ཀྱང་དོ་སྒྲུང་བྱས་མེད། རང་ཡུལ་གྱི་ཅིང་མོ་ནམས་དོར་ཏེ་
 རེ་ནིས་དང་། ཀྱི་རི་གེ། ཀྱང་སྒྲོལ་བཅས་ལ་དགའ་སྒྲུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
 ཅིང་མོ་དེ་གསུམ་ནང་སྒྲོ་བ་ཡོད་ཤས་ཆེ། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་རྒྱབ་ཕྱོགས་པའི་
 དངོས་པོའི་ཞེན་ཆགས་ནང་ཚུད་མེད་ཆེ། འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་སྦྱིད་པོ་དང་།
 སལ་ཆེར་འགྲོ་གྲོན་ཅུ་ནས་མེད་པའི་གཤེད་བསྐྱེད་དང་། གེམ་ཏེ་ཏེ། ཁོ་ཁོ
 མག་སྐྱུ་ལྷོ། ན་བ་རྒྱ་གེ་ལྷོ། སྤྱད་རྒྱ་ལྷོ། ཀ་བ་རྒྱོ། ལྷ་རོ་སྤྱུ་སོགས་ཅིང་
 མོ་ནམས་སྒྲོས་བཅུང་བྱས་ཡོད་ཀྱི་མ་ཟེད། ལུས་པོའི་ཆ་ཤས་ཆ་ཆང་ལ་
 གཡོ་འགུལ་ཐེབས་པ་དང་། ཁོ་ཕན་གཞན་ཡང་མང་པོ་ཡོད་པའི་ལུས་ཅུལ་
 དང་བྱུང་ཐང་བཅས་ནི་སལ་ཆེར་རྒྱབ་ཟེན་འདུག གལ་ཏེ་རྒྱབ་ཕྱོགས་པའི་
 དངོས་པོ་ཞིག་ལ་དམོག་པ་བྱེད་གོས་ཆེ་དེ་ནི་རྩ་སྒྲིག་དེ་ཡིན་སྟེ། ཐོགས་པོ་ཞིག་
 གིས་ང་ཚོ་འགྲོ་ཁོ་རང་གིས་ཀྱི་མེད་ཅིང་། མཉམ་བསྒྲིགས་ཀྱི་འགྲོ་རྒྱ་དེ་ང་
 ཚོས་ཅུ་ནས་གིས་ཀྱི་མེད་ཅེས་འགྲེལ་བཟོད་བྱས་ཡོད། མི་སྒྲོང་ཕྱག་མང་
 པོ་དོག་སྒྲ་གཅིག་དང་ཞི་བའི་སྒྲོ་ནས་གནས་སྒྲངས་གང་དུ་འང་གཉིས་གཉིས་
 དང་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྩ་བཅོས་ཏེ་འགྲོ་བུལ་པའི་འོས་ཆོས་དེ་ང་ཚོར་མེད།
 དེ་ལྟ་བུའི་རྩ་སྒྲིག་དམག་འབྲུགས་སྐབས་ཁོ་ནར་མ་གཏོགས་པེད་སྦྱོད་མེད་
 པ་དེ་འདྲའང་མིན། གཞན་ཕན་གྱི་ལས་དོན་མང་པོའི་མང་རྩ་སྒྲིག་དེ་ཆེས་
 ཕན་ཐོགས་ཅན་ཞིག་ཡོང་སྟེད། ཇི་ལྟར་མི་གསལ་ད་རྒྱ་དང་། ཚུར་དེམ་པ་

ཞིབ་པ། 'Dance of Shiva' སོགས་དཔེ་དེབ་ཀྱི་འབྲི་ཚུལ་ལ།

ནམས་བསྐྱབ་ཞུ། ཉན་པ་ནམས་ཁྱོགས་སུ་འབྱེར་འགྲོ་བྱ་སྟོན་སུ་རྩ་སྒྲིག་
 རི་མཐུན་ཀྱི་ཆེས་དཀོན་པོ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་ང་ཚོ་འོ་སྟོན་གྱར་རང་ཡུལ་
 གྱི་ཅིང་མོ་དང་། རང་ཡུལ་གྱི་ལུས་སྦྱང་། རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་སྒྲིག་བཅས་
 དེས་པར་དུ་མཐུད་བྱ་དགོས།

ཇི་ལྟར་སྒྲིས་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སྟོན་སྟོན་ལྟན་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་
 བྱད་མེད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སྟོན་གྱི་གནས་སྤངས་ཀྱང་ཡིན། རྩ་གར་དུ་
 སྒྲིས་པ་དང་བྱད་མེད་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་། སྤྱི་ཚྭ་གས་ནང་བྱད་མེད་ཀྱི་
 ས་ཆ་གང་ཡིན་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་བསམ་ཞིབ་བྱས་ཁོ་རང་མེད།

ཐོག་མའི་སྟོན་སྦྱང་གི་ཆ་ཤས་མང་པོ་ཞིག་སྤེ་ཆན་གཉིས་ཀར་མཚུངས་
 སྤྱིད། དེ་མིན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཆང་མར་མི་མཚུངས་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད།
 ཇི་ལྟར་རང་བྱུང་གིས་སྒྲིས་པ་དང་བྱད་མེད་དབར་བྱད་པར་བཞག་པ་དེ་ལྟར་
 ཤེས་ཡོན་ནང་དུ་འང་བྱད་པར་དགོས་ངེས། འཇིག་རྟེན་ནང་གཉིས་པོའི་ས་
 ཆ་མཚུངས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་ལས་དོན་ནང་ཐ་དད་ཕྱེ་ཡོད།
 བྱིམ་དུ་དབང་སྒྱུར་བྱ་སྒྱུའི་དབང་ཆ་དེ་བྱད་མེད་ལ་ཡོད་ཅིང་། ཕྱིའི་ལས་
 དོན་གྱི་བདག་པོ་སྒྲིས་པ་རེད། སྒྲིས་པ་ནི་འཚོ་བའི་མཐུན་ཀྱི་མཁོ་སྒྱུབ་
 བྱེད་མཁན་དེ་ཡིན་ཞིང་། བྱད་མེད་ནི་གསོག་འཇོག་དང་འགྲོ་བྱོན་གཏོང་
 མཁན་དེ་ཡིན། བྱད་མེད་ནི་ཕྱ་གུ་སྦྱོང་མཁན་དང་དེའི་མགོན་སྐྱབས་ཡིན་
 ཞིང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་ཕྱ་གུའི་སྦྱོང་ལམ་གནས་ཡོད། དེ་ནི་ཕྱ་གུའི་དགེ་རྒན་
 ཡིན་ཞིང་། དོན་འདི་ལས་ཀྱང་ཁོ་མོ་ཕྱ་གུའི་ཨ་མ་རེད། སྒྲིས་པ་ནི་དོན་

འདི་ལས་སྤྱ་གུའི་པ་མིན། ལོ་ན་དམིགས་བསལ་ཞིག་གི་ཆེས་པའི་ཤུགས་
ཀྱིས་སྤྱ་གུའི་ཐོག་དུ་ཉུང་དུ་འབྲོ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཨ་མས་རང་གི་གོ་གནས་
ནམ་ཡང་སྟོང་གི་མེད། སྤྱ་གུ་མི་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱང་མའི་མདུན་དུ་སྤྱ་གུ་
བཞིན་ཀྱང་སྟོང་བྱེད་གི་ཡོད། པའི་མཉམ་དུ་ཁོ་དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་བཞག་
ཐུབ་གི་མེད།

འཆར་གཞི་དེ་རང་བཞིན་ཅན་དང་འབྲིགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བྱད་མེད་ལ་
རང་དབང་གིས་འཆོ་ཐབས་བཅལ་སྐྱེ་དེ་དགོས་དོན་མེད། སྤྱི་ཚོགས་གང་དུ་
བྱེད་ནམས་ཏེ་འཕྲིན་གཏོང་མཁན་ནམ། མཇུག་གཏོན་ལྷགས་པར་བའམ།
ཡང་ན་ལྷགས་འབྲུ་སྒྲིག་མཁན་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་གི་ཡོད་ན་དེའི་ནམ་
བཞག་འབྲུག་བསྐྱད་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས། ངའི་བསམ་ཚུལ་ལ་རིགས་དེས་
རང་གི་རྒྱས་སྟོབས་དེ་ཏེ་ལོག་ནས་མ་ཅ་ནས་འགྲོ་བྱོན་གཏོང་གི་ཡོད་སྟུང་།

དེར་བརྟེན་ཇི་ལྟར་བྱད་མེད་ནམས་ལྷན་ནག་དང་དམའ་བའི་གནས་
སྒངས་ནང་བཞག་སྐྱེ་དེ་ངན་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དེ་ལ་སྦྱིས་པའི་ལས་ཀ་བཞོལ་
སྐྱུང་རྒྱས་མེད་གི་མཆོན་ཏྲགས་དང་། དེ་ལ་མནར་གཅོད་བྱེད་པ་དང་
མཚུངས་པ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་ལོ་ན་དམིགས་བསལ་ཞིག་གི་ཆེས་བྱད་མེད་ནམས་ལ་སྟོབ་
སྟོང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་བྲ་སྒྲིག་བྱེད་དགོས། དེ་དག་ལ་བྱིམ་གྱི་ལྟ་སྟངས་དང་།
མངལ་ཡོད་སྐབས་གཟུག་གཟུག་བྱེད་ཚུལ། སྤྱ་གུ་འཆོ་སྟོང་བྱེད་སྒངས་གྱི་
སྟོབ་སྟོང་ངེས་པར་དུ་སྤྱད་དགོས། འདིའི་འཆར་གཞི་བཟོ་སྐྱེའི་ལས་དོན་དེ་

ཁག་པོ་ཡོད་ཅིང། ཤེས་ཡོན་གྱི་གོ་རིམ་ནང་དེ་ནི་སྒྲིབ་ཆན་གསར་པ་ཞིག་
ཡིན། དེའི་སྒྲིབ་ལ་འཆོལ་ཞིབ་དང་ཐག་ཆོད་ཆེད་སྒྲིབ་ལམ་དང་ཤེས་ཡོན་
ཅན་གྱི་བྱད་མེད་དང་། ཉམས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ནམས་ཡོད་པའི་ཆོགས་
ཚུང་ཞིག་བཙུགས་དེ་འཆར་གཞི་བཟོ་དགོས་ངེས།

གོང་སྒྲིབ་ལམ་དོན་བྱེད་མཁན་ཆོགས་ཚུང་གིས་བྱ་མོ་ཚུང་དུ་རི་དུས་
ནས་འགོ་འཇུགས་བྱ་རྒྱུའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐབས་ལམ་འཆོལ་གྱི་ཅིང། འོན་
ཀྱང་བྱ་མོ་གང་དག་ལོན་ཆུང་དུས་ནས་ཆང་ས་བརྒྱབས་ཟེན་པ་དེ་དག་གི་
གྲངས་འཁོར་ཡང་ཕོན་ཆེ་ཡོད་པ་མ་ཟད། གྲངས་འཁོར་དེ་ཉིན་རེ་ནས་
ཉིན་རེ་འཕེལ་བཞིན་ཡོད། ཆང་སའི་རྗེས་སུ་དེ་དག་བརྒྱལ་འགྲོ་བ་ཡིན།
དེ་དག་སྒྲིབ་ལ་རང་གི་བསམ་ཚུལ་མོ་སྤྲོན་ཆོགས་པའི་དཔེ་སྤྱོད་གི་དེབ་
དང་པོའི་སྒྲིང་བཞིན་ནང་སྤྱད་པ་འདིར་བྱད་རྒྱ་ཡིན།

ང་ཆོས་བྱད་མེད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ནི་བྱ་མོ་ཚུང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཁོ་ནས་
བསྐང་མི་ཐུབ། བྱ་མོ་སྒྲིང་སྤྲལ་མང་པོ་ལོ་བཅུ་གཉིས་སྐབས་ནས་གཉིན་སྒྲིག་
བྱས་དེ་ང་ཆོའི་མཐོང་ས་ནས་ཡལ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་དག་བྲིམ་གྱི་བདག་མོ་
ཆགས་འགྲོ་བ་ཅིང། སྒྲིག་ཅན་གྱི་ལམ་སྒྲོལ་དེ་ཇི་སྤྱོད་ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་
ནས་མེད་པར་མ་ཆགས་པ་དེ་སྤྱོད་སྒྲིབ་པ་ནམས་བྱད་མེད་ཀྱི་དགོ་གན་
ཆགས་རྒྱ་སྤྱང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་དག་ལ་འདིའི་སྒྲིབ་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྤྱད་ན་
གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གི་རེ་བ་བྱེད་ཆོག ཇི་སྤྱོད་བྱད་མེད་ནམས་ང་ཆོའི་
ལོངས་སྤྱད་བྱའི་དངོས་པོ་དང་ཐབས་ལས་བྱེད་མཁན་ཞིག་མིན་པར་མི་ཆོའི་

མཉམ་སྒྲིབ་པ་དང་། བྱེད་ཆ་གས་ཅན། བདེ་སྤྱད་གི་ཟླ་བློགས་མ་ཆགས་པ་
 དེ་སྤྲོད་ང་ཚོའི་འབད་ཚོལ་ཆང་མ་འབྲུལ་པ་ཞིག་དུ་ཚོར། འགའ་ཞིག་གིས་
 རང་གི་བྱད་མེད་དུད་འགྲོ་དང་མཚུངས་པར་ཆ་འཛོག་བྱེད་གྱི་ཡོད། གནས་
 ལྷངས་དེའི་འགན་འཁྲིའི་ལེགས་སྤྱར་གྱི་གསུང་འགའ་ཞིག་དང་དུལ་སྤྱི་
 དུས་ཆེའི་ཆོགས་བཅད་གསལ་ཅན་འདི་ལ་ཆགས་ཡོད། དུལ་སྤྱི་དུས་ཀྱིས་
 “རྒྱ་དང་ཐ་གལ་དམངས་རིགས་དུད་འགྲོ་བྱད་མེད་བཅས། འདི་དག་
 ཐམས་ཅད་དུང་དེག་འོས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན།” ཞེས་བྲིས་ཡོད། དུལ་སྤྱི་དུས་
 ཆེའི་ལ་ངས་གོང་དུ་བཀྱར་འོས་གིག་ལ་བརྩི་ཞིང་། འོན་ཀྱང་ངའི་མཆོད་པ་
 འི་ཚེ་ངས་མཆོད་ཅིག་མིན་ཞིང་། གོང་སྒྲོས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དེ་ཁ་ཕངས་པ་
 ཞིག་གམ། ཡང་ན་གལ་ཏེ་དེ་དུལ་སྤྱི་དུས་ཆེའི་ཡིན་ན་ཁོང་གིས་བསམ་ཞིབ་
 མ་གནང་བར་ཡོངས་གྲགས་ལམ་སྟོལ་གཞིར་བརྒྱུད་སྤྱར་བ་ཞིག་རེད།
 ལེགས་སྤྱར་ནང་བྲིས་པའི་ཆོགས་བཅད་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་
 དགོས་ཞེས་ལེགས་སྤྱར་གྱི་གསུང་གི་སྐོར་ལ་དེ་འདྲའི་འབྲུལ་སྤངས་ཞིག་ཁྱབ་
 ཡོད། འབྲུལ་སྤངས་དེ་བསལ་ཏེ་བྱད་མེད་རྣམས་དམན་པར་བརྩི་བའི་ལམ་
 སྟོལ་དེ་དུང་ནས་ཕྱུང་དགོས། བྱེད་ཆ་གས་དུང་ཚོའི་ཁྲོད་ནས་མང་པོ་
 ཞིག་ཡུལ་ལ་ཚོངས་ཏེ་བྱད་མེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཇི་ལྟར་ང་ཚོས་
 རྒྱུར་ཆེའི་ལ་ཉག་དུ་ཁྱེད་ཀ་གསར་པས་སྤྱད་པ་དེ་ལྟར་བྱད་མེད་རྣམས་ལ་
 ཁྱེད་སྤྱིས་བྱེད་གྱི་ཡོད། མཆོད་པ་དེའི་ངན་ཆ་ལས་ཀྱང་ང་ཚོ་གཡོལ་དགོས་
 དེས། མཐར་ཇི་ལྟར་དབང་ཕུག་ལ་ཕུན་ཏེ་དང་། རྣམ་ལ་སྤྱོད། ནལ་ལ་

དམལ་ལྷོ་བྱང་བ་དེ་ལྟར་ནམ་ཞིག་ང་ཚོ་ལའང་བྱང་ན་དེ་དག་གིས་ང་ཚོའི་
 སློང་མོལ་ནང་ཆ་གསུམ་སྒང་རྒྱ་དང་། ང་ཚོའི་མཉམ་དུ་བཞུགས་པུ་གྲུ། ང་
 ཚོའི་བསམ་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་ཏེ་དེའི་འཚོ་སྤྱོད་བྱ་གྲུ། ང་ཚོའི་ཕྱི་དཀའ་
 ངལ་རྣམས་ལམ་སང་ཤེས་ཏེ་རང་གི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྣམས་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་
 དག་བསལ་གྱུར་ཆ་གསུམ་སྒང་ས་ནས་ང་ཚོར་ཞི་བདེ་སྤྱིན་པ་དེ་དུས་ང་ཚོར་
 སྟོལ་བ་ཐོབ་ཐུབ་ཅིང་། དེ་ལས་སྤྱོད་དུ་མིན། ཕྱི་སྟོབ་གྲུ་ལས་མུ་པོ་ཞིག་
 དེ་འབྲུའི་གནས་སྤངས་ཐོབ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཏུ་ཅང་ཆུང་དུ་རེད། ཇི་སྲིད་ཕྱ་
 སྟེན་གཉེན་སྦྱིག་གི་ཞབས་པར་ཚོའི་སྤྱོད་གནས་པ་དེ་སྲིད་སྦྱིས་པ་རྣམས་
 རང་གི་བྱད་མེད་ཀྱི་དགོས་ཤིང་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་གི་སྟོབ་སྤྱོད་ཡིག་
 འབྲུ་ཤེས་ཅམ་བར་དུ་མི་གནས་པ་དགོས། དེ་དག་ལ་ག་ལེར་ཆབ་སྲིད་
 དང་། སྤྱི་ཚོགས་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་སྟོབ་ཆན་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཡང་སྤྱད་ཆོག དེ་
 འབྲུ་བྱ་གྲུར་དང་ཐོག་ཡིག་འབྲུའི་སྟོབ་སྤྱོད་གི་དགོས་མཁོ་ཆགས་ཀྱི་མེད།
 དེ་ལྟར་སྦྱིས་པ་རྣམས་ཆུང་མའི་སྒོར་ལ་རང་གི་བསམ་ཚུལ་བཞི་དགོས་
 ཅིས། ཆུང་མ་ཇི་སྲིད་དར་མ་མ་ཆགས་པར་དེ་སྲིད་སྟོབ་སྤྱོད་བྱ་གྲུ་དང་།
 སྦྱིས་པས་དེ་དང་ཆངས་སྤྱོད་ཐོག་ནས་གནས་དགོས། གལ་ཏེ་ང་ཚོ་བཅའ་པོ་
 ཆགས་ཟིན་མེད་ན་བཅུས་སམ་བཅོ་ལྷའི་ལོ་ཅན་གྱི་བྱ་མོལ་ཕྱ་གྲུ་བཅའ་
 བའི་ཟུག་དུ་དྲག་པོའི་ཁྱར་དེ་བཀལ་གྱི་མ་རེད་སྟེ། ང་ཚོའི་སྤྱོད་དེ་དེ་
 འབྲུའི་བསམ་སྟོལ་ཁོར་བ་ཅམ་གྱིས་འདར་དགོས།

ཆང་ས་བརྒྱབས་ཟིན་པའི་བྱང་མེད་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཕྱེ་ཆན་ཕྱེ་ཞིང་།
 གསུང་བཤད་ཀྱང་གནང་གི་ཡོད། དེ་དག་ཡག་པོ་རེད། ལས་དོན་དེ་ལ་མི་
 ཚོས་རང་གི་དུས་ཚོད་ཀྱང་གཏོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་དུ་ཇི་
 སྤྱད་སྦྱིས་པའི་ཕྱེ་ཆན་གྱིས་གོང་སྒྲོས་ལས་འགན་མ་བསྐྱབ་པ་དེ་སྤྱད་གྲུབ་
 འབྲས་ཡག་པོ་ཞིག་མི་ཐོན་སྟུམ། བསམ་སྒྲོ་ཟབ་པོ་གཏོང་ན་དེ་ནི་ཆང་མར་
 ངང་གིས་གསལ་པོ་ཆགས་སྟེ་རེད།

ང་ཚོས་གང་དང་གང་དུ་བལྟས་པ་དེ་དང་དེར་མང་གཞི་མི་བདུན་པའི་
 ཐོག་ཁང་ཆེན་བསྐངས་པ་ཞིག་དུ་མཐོང་། ཐོག་མའི་ཤེས་ཡོན་ཆེད་
 བདམས་པའི་དགེ་ཆན་ལ་ཡ་རབས་ཚུལ་མཐུན་དབང་གིས་དགེ་ཆན་ཞེས་
 བཙུང་རུང་། དོན་དུ་ཁོང་ལ་མཆན་དེ་སྤྱད་སྟེ་ནི་དགེ་ཆན་ཆེག་གི་བེད་སྤྱོད་
 ངན་པ་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན། སློབ་གཉེར་པའི་སྤྱ་གུའི་གནས་སྐབས་ནི་ཤིན་དུ་
 གནད་འགག་ཅན་ཞིག་རེད། གནས་སྐབས་དེ་དུས་ཐོབ་པའི་སློབ་སྦྱོང་གི་དོན་
 པ་བྱུང་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་དོ་སྣང་ཉུང་དུ་དང་སློབ་གྲྭ་དཀྱུས་མའི་
 ནང་བཅུག་གི་ཡོད། ངའི་བསམ་པར་མཐོ་སློབ་དང་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲུའི་
 རྒྱས་སྒྲིས་དངོས་ཆས་ལ་དེ་ཙམ་འགྲོ་གྲོན་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ཡུལ་དབུལ་
 པོ་འདིས་འཁྲར་མི་ཐུབ། དེ་ལས་ཁྲོག་སྟེ་གལ་ཏེ་ཐོག་མའི་སློབ་སྦྱོང་ཆེད་
 ཤེས་ཡོན་ལྷན་པ་དང་། ཆན་རབས། སྦྱོང་བཟང་ཅན་གྱི་དགེ་ཆན་བཞག་
 པའི་ཐོག་དུ་རང་བྱུང་མཛེས་བཞོད་དང་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་དོ་སྣང་སྤྱད་ན་དུས་
 ཡུན་སྤང་དུའི་ནང་དེའི་གྲུབ་འབྲས་ཏེ་ཅང་བཟང་པོ་ཞིག་མཐོང་ཐུབ། དེ་

ལྷ་འཁྱུར་བ་ཡོང་ཆེད་གལ་ཏེ་དེང་གི་དགོ་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་པོ་གསུམ་ཉིས་
 ལྷ་བ་བཅོས་ན་འང་དམིགས་ཡུལ་དེ་མི་སྲུང་པ་ཡིན། སྲུང་འབྲས་ཆེན་པོ་ནི་
 དེ་འབྲུའི་འཁྱུར་བ་ཆུང་དུ་ལས་ཡོང་མི་སྲུང་ཅིང་། ཐོག་མའི་སློབ་སྦྱོང་གི་ངོ་
 བོ་ཁོ་རང་ལ་འཁྱུར་བ་གཏོང་དགོས། དེ་ཁག་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་དེའི་ནང་
 བོགས་མང་པོ་ཡོད་པ་འང་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་བས་ལ་སྐྱེ་ནི་གུང་
 རྒྱུ་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་རྣམས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་མིན་དགོས།

འདིར་ཕལ་ཆེ་ར་ངས་པར་དུ་ལབ་དགོས་པ་ནི་ངའི་དམིགས་ཡུལ་གཞི་
 རིམ་འོག་མའི་སློབ་སྲུང་རྣམས་ཀྱི་དགོ་ཆུང་གི་སྒྲིན་འདོན་བྱ་རྒྱུ་དེ་མིན། འདི་
 དག་གིས་རང་གི་རྣམས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལས་དོན་བྱས་ཏེ་སྲུང་འབྲས་བཞུན་
 སྲུང་གི་ཡོད་པ་དེའི་སྐྱེ་མཚན་ནི་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཆོགས་དཔལ་ཡོན་བཟང་པོ་དེ་
 ཡིན་པར་ངས་ངས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་དགོ་ཆུང་འདི་དག་ལ་སློ་
 སྤྱོད་ཆ་ཚད་ཞིག་སླེབས་ཆེ་སྲུང་འབྲས་གང་འཕྲོན་སྐྱེ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོད་
 དཔག་བྱེད་མི་སྲུང།

ཤེས་ཡོན་རིན་མེད་དང་ངས་ཅན་ཡིན་དགོས་སམ་མི་དགོས་དེའི་སྒྲུབ་
 ལ་ངས་གང་ཡང་བཅོལ་རྒྱུ་དེ་འགྲིགས་པ་ཞིག་མི་མཐོང་། ངའི་ཉམས་སྦྱོང་
 དམའ་པོ་རེད། ལར་ནས་ལས་འགན་གང་ཡང་གཞན་ལ་བཀལ་རྒྱུ་དེང་
 རང་ལ་ཡག་པོ་ཞིག་ཆོར་གྱི་མེད་ན་ལས་འགན་འཕར་མ་འདི་དེ་དག་ཐོག་
 དུ་ཇི་ལྟར་བཀལ་རུང་། དེང་ལ་མི་བདེ་བ་ཡོང་བཟུང་གི་ཡོད། སྐབས་
 འདིར་ང་ཚོས་ཤེས་ཡོན་རིན་མེད་དང་རང་འདོད་གཞིར་བཟུང་བཞག་སྟེ་

དེའི་ཚད་བཟུང་བྱེད་ན་དེ་དུས་ཚད་དང་ཉ་ཅང་མཐུན་པ་ཡོང་གྱུ་རེད། ཇི་
 སྲིད་ང་ཚོས་ 'ལགས། བཀའ་གནང་རེད' ཅེས་པའི་གནས་སྤངས་ལས་
 མི་བཞུལ་བ་དེ་སྲིད་ཤེས་ཡོན་ངེས་ཅན་དུ་བཟོ་གྱུར་བར་ཆད་འགའ་ཞིག་
 མཐོང་། བསམ་སྒོ་དེ་གཏོང་དུས་མདུ་རྩ་རྩ་གྲུག་གྲུ་སྲིད་གཞུང་གི་
 ཉམས་མྱོང་དེ་ཚད་གཞི་འགའི་བར་གྲོགས་སུ་འགྱུར་སྲིད། ངའི་ཞིབ་འཇུག་
 གི་གྲུབ་འབྲས་ནི་ངེས་ཅན་ཤེས་ཡོན་གྱི་རྒྱལ་འགའ་རེད། འོན་ཀྱང་ཞིབ་
 འཇུག་དེ་ནི་མ་གྲས་པ་དང་མཚུངས་པར་བརྟེན་དེའི་ཐོག་ཟུ་ཚུགས་རྒྱག་མི་
 ཐུབ། དེའི་སྒྲོར་ལ་ཚོགས་ཆེན་ནང་ཕེབས་པའི་འཐུས་མིས་རིན་ཐང་བྲལ་
 བའི་དགོངས་ཚུལ་གནང་བའི་རེ་བ་ཡོད།

ངའི་ཡིད་ཆེས་ལ་སྙན་ལུ་འབྲལ་གྱུ་ནི་ཉེས་སྒྲིན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་
 བསལ་གྱུའི་གཞུང་ལམ་དེ་མིན། དབང་འཛིན་པས་སྒྲོ་བྱར་དུ་གནད་འགག་
 ཅན་གྱི་འགྱུར་བ་གཏོང་མི་ཐུབ། དེའི་སྒོ་ཁོག་ནི་མང་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་བློད་
 རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་དགོས། དཔྱིན་ཇིའི་ཅ་ཁྲིམས་ནང་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྡིང་
 སྟོབས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ས་ཆ་ཡོད། གལ་ཏེ་ང་ཚོས་སྲིད་གཞུང་གིས་
 བྱས་པ་ལས་ཆང་མ་ཡོང་གི་རེད་སྙམ་སྒྲུག་བཟུང་ན་ང་ཚོའི་བསམ་སྒོ་
 བཏང་བའི་ལས་དོན་བསྐྱབ་གྱུར་པལ་ཆེར་བསྐལ་པ་འགོར་སྲིད། སུ་ཞིག་
 གིས་ཕྱོགས་གང་དུ་སྒྲིན་ཆ་མཐོང་བ་དེས་ཕྱོགས་དེ་རང་དུ་སྒྲིན་ཆ་རྣམས་
 བསལ་དགོས་ལ། གྲུབ་འབྲས་བཟང་པོ་བརྟེན་ནས་བཟུན་དགོས། དེས་དེ་
 རྣམས་སྲིད་གཞུང་ལས་འགྱུར་བ་གཏོང་དུ་འཇུག་ཐུབ། དེ་ལྟ་བུའི་སྡིང་སྟོབས་

ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་ཡུལ་ནང་གིས་ཡོན་གྱི་སྒྲིག་འཇུགས་དམིགས་བསལ་བ་
འགའ་ཞིག་འཇུགས་དགོས་ངེས།

དེའི་ནང་འགོག་ཆུན་ཆེ་ཤོས་ནི་ང་ཚོའི་གནས་ཚད་ཕྱག་འཁྱེར་ལ་
ཞིན་ཆགས་དེ་ཡིན། ང་ཚོས་མི་ཆེ་ཡོངས་ཚོགས་སྒྲིགས་སྤྱོད་འཛོན་གྱི་ར་
བརྟེན་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་ལས་མི་མང་ལ་གྱུར་གྱིན་ཆེན་པོ་
རག་གི་ཡོད། ‘གནས་ཚད་ཕྱག་འཁྱེར་’ ནི་གཞུང་འབྲེལ་ལས་ཁྱེད་ཁོ་ན་ལ་
མཁོ་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ང་ཚོས་བརྗོད་འགྲོ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་
མང་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་གྲུང་ནི་ལས་ཁྱེད་པའི་སྤྱི་དུ་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི་མེད། ང་
ཚོས་ཕྱོགས་བཞི་ར་ལས་ཁྱེད་མིན་པའི་མི་མང་པོ་ཞིག་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་འཚོ་
ཐབས་བཅའ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་མཐོང་གི་ཡོད། གལ་ཏེ་ཡིག་མྱོངས་རྣམས་
རང་གི་སྤྱང་སྤྱང་ལས་ས་ཡའི་བདག་པོ་ཆགས་ཐུབ་ན་འབྲི་སྟོག་གིས་མཁན་
རྣམས་ཅེའི་ཕྱིར་ཆགས་མི་ཐུབ་བཅ། གལ་ཏེ་འབྲི་སྟོག་གིས་མཁན་རྣམས་
ཀྱིས་འཛིགས་སྤྱང་དེ་སྤངས་ན་ཁོ་ཚོའི་ནང་ཡིག་མྱོངས་རྣམས་དང་
མཚུངས་པའི་འབྲོན་ཐང་དེ་ངེས་པར་དུ་སླེབས་ཐུབ།

གལ་ཏེ་‘གནས་ཚད་ཕྱག་འཁྱེར་’གྱི་ཞིན་ཆགས་ད་བསལ་བ་ཡིན་ན་
ཡུལ་ནང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་སློབ་གྲྭ་མང་པོ་ཚུགས་ཐུབ། སྤྱི་གཞུང་
གང་གིས་ཀྱང་མང་ཚོགས་ཀྱི་གིས་ཡོན་མཐའ་དག་སྒྲུབ་མི་ཐུབ། ཅེ་མི་རི་
ཀའི་ནང་དེ་ནི་གཙོ་བོ་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་སྤྱི་སློབས་ལ་བརྟེན་

ནས་འགྲོ་བ་ཡིན། དབྱིན་ཡུལ་དུ་འང་ཚྭ་གས་སྡེ་མང་པོ་ཞིག་དེ་ལྟར་རང་
སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད། དེས་ལག་འབྱེར་ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད།

ཤེས་ཡོན་དེ་མང་གཞི་སྤྱོད་བརྟེན་ཐོག་བསྐྱེད་ཆེད་འབད་ཚོལ་ཡོད་ལྟ་
ཅུལ་སྤྱུགས་བྱེད་དགོས་ངེས། འདིའི་ནང་ལུས་ངག་ཡིད་དང་འབྱེར་པ་
བཅས་ཆ་ཆང་གཏོང་དགོས།

ང་ཚོས་ཨ་མི་ཟེ་ཀ་ནས་མང་པོ་སྤྱོད་དགོས་ཡོད་པ་ཞིག་ཚོར་མ་སོང་།
འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོའི་གནས་ཚུལ་གཅིག་ལ་ཧྲེས་སུ་འབྱུང་འོས། དེ་གཞི་ཤེས་
ཡོན་ཚྭ་གས་སྡེ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་དག་དགེ་ཅ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་བརྒྱུད་ནས་འཛིན་
སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ནང་ཕྱག་བདག་ཚོས་སྒྲོར་མོ་ས་ལ་མང་པོའི་ཞལ་
འདེབས་གནང་ཡོད། ཁོང་ཚོས་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་སྟོབས་བྱ་མང་པོ་ཞིག་
ཀྱང་སྤྱོད་གི་ཡོད། དེའི་ནང་ཧྲེ་ལྟར་དཔལ་འབྱེར་གསལ་སྤྱོད་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་
ལུས་པོའི་ཕུན་ཚྭ་གས་ཀྱིས་ཕྱག་པ་དང་། རྒྱལ་གཅིས་པ། མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱང་འདྲ་འཛོམས་བྱུང་ཡོད། དེ་དག་གིས་ཚྭ་གས་སྡེ་ཆ་ཆང་ལ་ཞིབ་འཇུག་
དང་སྤྱོད་སྟོབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་གིས་གང་དུ་ཧྲེ་ཅམ་འགྲིགས་པ་ཚོར་བ་
དེར་དེ་ཅམ་མཐུན་འབྱུར་གནང་གི་ཡོད། བྲིམས་དང་སྒྲིག་གཞི་ངེས་ཅན་
ཞིག་ལ་བརྟེན་འཛིན་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚྭ་གས་སྡེ་ལ་མཐུན་འབྱུར་རྣམས་བདེ་
སྐྱེད་དུ་ཐོབ་ཐུབ། དགེ་ཅ་འདིའི་ངོས་ནས་སྤྱོད་བ་དང་བཅས་སྤྱོད་བའི་ལས་
འགུལ་གྱི་འབྲས་བུར་ཨ་ཟེ་ཞིང་པ་གན་པོ་དག་ལ་འང་ཞིང་ལས་ཀྱི་ཉམས་
ཞིབ་གསར་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་སྤྱོད་རག་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱའི་འཆར་གཞི་

ཞིག་གུང་རྒྱ་ནང་དུའང་འགོ་འཇུག་སྤྱད་འོས། འདིར་དཔལ་འབྱོར་
 དང་། མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཡང་ཡལ་
 མེད། ཡུ་གུ་ནི་རིག་པའི་ལམ་ལ་ལྟ་བཞིན་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་
 བསྐྱེད་ན་ལོ་གས་ནང་ང་ཚོའི་འབད་ཚུལ་དངོས་བདེན་ཡིན་པ་དེ་སྤྱི་
 གཞུང་ལ་བཤད་ཐུག། དེ་ནས་སྤྱི་གཞུང་གིས་དེའི་ཐོག་ལག་ལེན་བྱ་རྒྱུ་
 ལས་གཡོལ་གྱི་མ་རེད། ང་ཚོས་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལས་དོན་ནི་སྤྱི་ལྟ་
 ལས་ཀྱང་གྲུབ་འབྲས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན།

གོང་སྤྱོད་ཀྱི་བསམ་འཆར་ནང་གུང་རྒྱ་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
 དམིགས་ཡུལ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་ཞིབ་ཀྱང་སྤྱོད་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་
 དགོ་ཚུ་འཇུག་ས་པ་ལས་ཤེས་ཡོན་དྲིལ་བསྐྱགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་མུ་མཐུད་
 ནས་ཡོང་རྒྱུ་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་ལག་ལེན་འཁེལ་བའི་ལས་དོན་ཡོང་རྒྱུ་
 རེད། འོན་ཀྱང་ལས་དོན་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་གཞན་ཆ་ཆང་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་
 ཤེས་དགོས། དེར་བརྟེན་ལས་དོན་དེ་ལས་སྤྱོད་པོ་ཞིག་ཡོང་མི་སྤྱི་
 གཞུང་བཞིན་ཡུག་བདག་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེད་ས་པ་ལས་སད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་
 སྤྱི་བའི་ཆ་རྒྱུན་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་དཀའ་ཐུབ་རེད། དཀའ་ཐུབ་ནི་ཆོས་
 ཀྱི་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མའི་རིམ་པ་དེ་རེད། ངའི་བསམ་པར་གུང་རྒྱ་ཤེས་
 ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་འདྲ་སྤྱོད་ཡིན་སྟེ། དེའི་སྤྱོད་པོ་དང་
 ཚོགས་མི་རྣམས་ལ་གཞན་པ་གྱི་བསམ་སྤྱོད་མཁས་པའང་ཡོད་པ་ཡིན་
 ན་དཔལ་འབྱོར་ནི་ངང་གིས་ཡོང་བ་ཡིན། ཡུག་བདག་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ནང་

ནག་དུ་དྲོགས་པ་ཞིག་གནས། དྲོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཡང་ཡོད་པ་རེད། དེར་
བརྟེན་གལ་ཏེ་ང་ཚོས་ནོར་རྒྱུ་ལྷ་མོ་དགའ་བར་བྱེད་འདོད་ན་ (དེའི་ཆེད་
དུ) ང་ཚོས་རང་ཉིད་སྤོང་ལུས་དུ་བསྐྱབ་དགོས།

དེའི་ཆེད་མཐུན་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཉ་ཅང་གི་གནད་
འགག་བཅི་དགོས་དོན་མིན། གང་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྤྱད་དགོས་
པ་དེ་སློབ་སྦྱང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཆེ། རང་ཉིད་ཉིན་རེའི་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་
དུ་སློབ་སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེ་ནས་ཁོ་སློབ་སྦྱང་སྤངས་ཏེ་ཤིང་སྤོང་ཞིག་འོག་
བཞུད་དེ། 'སུ་ལའང་རིག་པ་དགོས་པ་དེ་དག་ལ་དེ་སྤྱིན་ཞིང་། འདི་ནི་བྲམ་
ཟེའི་ཆོས་རེད། གང་གིས་ལག་ལེན་འཁེལ་བ་དེས་སྐྱབ་ཐུབ། དེ་འདྲའི་
བྲམ་ཟེ་འཁྲུངས་ན་དེ་དག་མདུན་དུ་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱིད་དབང་གཉིས་
ཀས་གུས་བདུད་བྱེད་ཀྱི་རེད།

གུང་རྒྱུ་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཁྲོད་འགྱུར་ལྷོག་མེད་པའི་དད་པ་དེ་
ཅམ་སྦྱི་བ་ཞིག་ངའི་འདོད་པར་ཡོད་ལ། བདག་ཉིད་མཚོག་ལའང་དེ་བཞིན་
གསོལ་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཤེས་ཡོན་ནི་རང་དབང་གི་ལྗེ་ལྟ་མིག་རེད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་
ནམས་སྒྲ་ཞབས་མོན་ཀྱིས་ཡུ་སར་བསྐྱོད་རུང་། ཆབ་སྲིད་དེ་ཚོགས་ཆེན་
འདིའི་ས་མཆམས་ཁྲོད་ས་སུ་མེད་རུང་། འོན་ཀྱང་ཤེས་ཡོན་གཙང་མ་ཞིག་
མེད་པར་དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འབད་ཚོལ་ཆང་མ་དོན་མེད་རེད། ཤེས་ཡོན་ནི་

ཚུགས་ཆེན་འདིའི་བཟོད་གཞི་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་ཡིན། འདིའི་ནང་ང་

ཚོར་སྤྱལ་ཁ་ཐོབ་ན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་པར་སྤྱལ་བ་ཡིན་ནོ།

(གློ་མུ་ ༡༩༡༧ ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༣༠)

གཞི་མཚན་གིས་བསྟེན་གནས་སུ་གསོལ་འདེབས་ཆེས་གསུང་ཚུ་
 བཅང་གི་ཡོད། ༡༩༡༥ ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༣༧ ཉིན་ཁོང་གིས་
 བདེན་པའི་ཨུ་ལུ་ཚུགས་ཀྱི་སྒྲོལ་ལ་དགོངས་ཚུལ་འདི་དག་གསལ་
 བཏོན་གནང་།

བདེན་པའི་ཨུ་ལུ་ཚུགས།

བདེན་པའི་ཨུ་ལུ་ཚུགས་ནི་སྔོན་གཞུང་ཁོ་ནའི་འགལ་ལྟར་བྱ་བ་ཞིག་མིན་པ་ལ།
 དེ་ནི་(དང་བདེན་མིན་པའི་)གནས་སྟངས་ཅི་འདྲ་དང་སྐྱད་པ་འགལ་ལྟར་བྱ་
 ཚུགས་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་དཔེ་མཚན་དེང་སང་ང་ཚོས་
 མཐོང་བཞིན་པ་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱི་སྔོན་གཞུང་གི་འགལ་ལྟར་བདེན་པའི་ཨུ་
 ལུ་ཚུགས་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། ཡང་མ་དུ་བྱེད་ཀྱི་མུག་བདག་རྣམས་ཀྱི་
 འགལ་ལྟར་བདེན་པའི་ཨུ་ལུ་ཚུགས་བྱེད་བཞིན་པ། དེ་བཞིན་རིག་མི་རུང་བའི་
 རྒྱུ་བའི་ཐོག་ལ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་འགལ་ལྟར་བདེན་པའི་ཨུ་ལུ་ཚུགས་
 བྱེད་བཞིན་ཡོད། ངའི་བསམ་པར་གནད་དོན་འདི་དག་ཆང་མའི་ནང་སྒྲུལ་
 ཁ་ང་ཚོར་འཕྲོག་བྱེད་པ་དང་། བདེན་པ་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད། ཁྱེད་ཀྱི་སྔོན་
 གཞུང་གིས་དྲག་སྤྱོད་བྱས་པ་དེའི་འགལ་ལྟར་བདེན་པའི་ཨུ་ལུ་ཚུགས་མི་
 བྱ་ཐབས་མེད་ཆགས་པ་རེད། གལ་ཏེ་དེའི་ནང་ང་ཚོར་སྒྲུལ་ཁ་མ་ཐོབ་ཆེ་
 དེའི་སྒྲུ་ཀྱི་ནི་དེ་ཚོའི་ཕྱོངས་ཆ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། བདེན་པའི་ཨུ་ལུ་ཚུགས་ཀྱི་
 ཕྱོངས་ཆ་ཞིག་མིན། བདེན་པའི་ཨུ་ལུ་ཚུགས་ལ་སྒྲུལ་ཁ་ཐོབ་ཡོད།

དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་ནི་ང་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ལྷག་བསམ་ཅན་ཐོབ་པ་དེས་ཡིན།
 འདིར་དེ་ཙམ་ལྷག་བསམ་ཅན་མཐོང་རྒྱ་མི་འདུག ཡིན་ནའང་ངས་ཇི་ཙམ་
 བསམ་པ་དེ་ལས་ནི་མང་བ་རག་ཡོང་གི་འདུག ཡང་ཉམ་དུ་བླུན་ཏེ་ནང་
 གནས་སྤངས་གང་ཆགས་ཡོད་པ་དེའང་ཡག་པོ་རེད། ཁ་སངས་ས་གནས་ཇོང་
 དཔོན་གྱིས་ང་ལ་བཀའ་མོལ་ཞིག་གནང་སོང་། དེ་བྱེད་ཆོ་ཆང་མར་བཤད་
 འདོད་ཡོང་གི་འདུག དེ་ངས་ས་གནས་གཞན་གང་དུའང་བཤད་རྒྱ་མ་བྱུང་།
 བཀའ་མོལ་དེ་བརྟེན་གནས་སུ་བཤད་ན་ལེགས་པར་མཐོང་། ཇོང་དཔོན་གྱིས་
 བཀའ་མོལ་དེ་གནང་བ་ཙམ་མིན་པར། དེ་ནི་ཁོང་གི་ཐུགས་ཀྱི་ཆོར་བ་ངོ་མ་
 ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་ “བཟོ་བྱའི་བདག་པོ་དང་ངལ་རྩེལ་བའི་དབར་ལ་
 བརྟེན་བྱུང་གིས་བྱུང་བའི་འབྲུག་རྩོད་དེ་ལྷ་བྱུང་ཏེ་མི་ཆེན་ནང་ཐེངས་དང་
 པོ་འདིར་མཐོང་བར་འགྱུར་”ཞེས་གསུངས་སོང་། ངའི་བསམ་པར་ཕྱོགས་
 གཉིས་ཀའི་དབར་འབྲེལ་བ་བཟང་པོ་དེ་འདྲ་མཐོང་མྱོང་བྱུང་མེད། བྱེད་
 ཀྱིས་མཐོང་བཞིན་པ་ལ་ཨ་མ་ལྷུ་ལྷུ་སྒྲུལ་འབྲུག་རྩོད་འདིའི་ནང་འགལ་ཆེན་
 ཕྱོགས་ནས་ཡིན་ཡང་། ཁ་སངས་ཟ་མ་བཟའ་རུ་ཡོང་བ་རེད། ངས་སྤར་ཡང་
 བྱེད་རང་འདིར་ཟ་མ་བཟའ་དགོས་ཞེས་བཞེད་སྐབས་ཁོས་གནས་སྤངས་དེ་
 གཞི་ནས་ཤེས་སོང་། ཁོས་ཟ་མའི་ཆེད་དུ་ཅེས་ཕྱིར་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་
 ཤེས་སྐབས་ལམ་སངས་སྤང་ཆ་དེ་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རེད། དེ་ལྷག་སྤང་ཆ་
 བཟང་བ་ཞིག་ཞིག་ཡོང་སྤྲོད་དམ། ངའི་བསམ་པར་ང་ཆོར་གོ་སྐབས་དང་
 མཐུན་པའི་བརྟན་ཚུགས་དང་། ལྷག་བསམ། སེམས་ཅི་གཅིག་པ་ཡོད་ན་

ཕམ་ཁ་མི་ཤོར་བ་ཡིན། ད་ལྟ་ལས་འགལ་འགྲོ་བཞིན་པ་དེ་བྱེད་ཆོ་ཆང་
 མར་ཤེས་སུ་འཇུག་མི་ཐུབ། དེས་ན་མ་ཤེས་པར་གནས་སྐྱེ་ཉིད་ལེགས།
 གནས་སྤངས་འདིའི་ཐོག་དགོས་མཁོ་བྱང་ཆེ་ལས་དོན་ཐམས་ཅད་བྱ་སྐྱེའི་
 བྲ་སྒྲིག་དེ་ཙམ་ནི་ངེས་པར་དུ་དགོས། དེའི་ཆེད་དུ་ང་ཚོས་རང་གི་སྐྱོད་དུ་
 བཏོན་ཚུགས་དང་ཞི་དུལ་བསྐྱེད་དུ་འཇུག་དགོས།

ཞིང་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་ཚེར་བསྐྱེད་སྒྲིའི་ཐོག་ནས་བལྟས་ན་ཁི་རྒྱ་
 བདེན་པའི་ཨུ་ཚུགས་ནང་འཁོད་འོས་པའི་གལ་གནད་
 དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་གྲུབ་འབྲས་ལྡན་པ་བཟོ་ཆེད་དུང་སྒྲུང་ས་ཞབས་
 ཞུ་བ་རྣམས་ལ་གནད་བའི་ལམ་སྟོན་ཁག

དུང་སྒྲུང་ས་ཞབས་ཞུ་བ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན།

བདེན་པའི་ཨུ་ཚུགས་སྔོན་སྐད་། ན་ཏི་ཡུད།

༡༩༡༥ ཕྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༧

- ༡ དུང་སྒྲུང་ས་ཞབས་ཞུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དུན་དགོས་པ་ཞིག་ལ། འཐབ་
 འབྲུག་འདི་ནི་བདེན་པའི་ཨུ་ཚུགས་ཀྱི་འཐབ་འབྲུག་ཡིན་ཞིང་། དེར་
 བརྟེན་དེའི་ནང་རྟག་དུ་བདེན་པ་ཁོ་ནའི་ཉམས་ལེན་བྱ་དགོས།
- ༢ བདེན་པའི་ཨུ་ཚུགས་ནང་ཞེ་སྒྲུང་ཆེད་དུ་ས་ཆ་མེད། དེར་བརྟེན་སྒྲི་
 སྒྲུང་ནས་བརྩིས་ཏེ་སྤྱིད་སྤྱོད་གི་བར་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ནམ་དཔོན་
 རིགས་གང་ལའང་ཆོག་རྩུབ་བཅད་སྤྱོད་བྱེད་མི་རིགས། གལ་ཏེ་སྤྱི་ཞིག་
 གིས་བྱས་ཆེ་དེ་བཀག་འགོག་བྱ་སྒྲུ་དུང་སྒྲུང་ས་ཞབས་ཞུ་བ་རྣམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཡིན།
- ༣ བདེན་པའི་ཨུ་ཚུགས་ནང་རྩིང་སྤྱོད་ཡོང་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་ང་
 ཆོས་དབྱེ་བོར་བརྩི་བ་དེ་དག་མཉམ་དུ་འང་ཞེ་དུལ་གྱིས་འབྲེལ་ལམ་
 སྤྱོད་དགོས། རྩིང་སྤྱོད་ལས་འཐབ་འབྲུག་འདི་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཕོག་པ་མ་
 ཟད། དེ་ཐག་རིང་དུ་འགྲོ་ དུང་སྒྲུང་ས་ཞབས་ཞུ་བ་ཆང་མས་འདིའི་

སྒྲོར་བསམ་ཞིབ་གང་ལེགས་བྱ་དགོས་ལ། མང་ཚོགས་ལ་དཔེ་མཚན་
གང་མང་བཏོད་དེ་ཞི་དུལ་ལས་ཁྱིམ་གང་ཞིག་ཡོང་བ་དང་། ཅིང་
སྤྱོད་ལས་གནོད་སྒྲོན་གང་ཞིག་ཡོང་བ་རྒྱམས་བཤད་དགོས།

- ༥ འདི་ནི་ཚོས་དམག་ཅིག་ཡིན་པ་དྲང་སྤངས་ཞབས་ཞུ་བ་རྒྱམས་ཀྱི་
ཐུགས་ལ་འཛིག་དགོས། དམག་འབྲུག་མ་བྱས་པ་ལས་ཚོས་ལ་གནོད་
པ་ཡོང་བར་བརྟེན་ང་ཚོས་འདི་འགོ་འཇུགས་བྱས་པ་རེད། དེས་ན་
ཚོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་དམིགས་དྲེས་སྒྲིག་གཞི་གང་དང་གང་བསྐྱུང་
དགོས་ངེས་ཐམས་ཅད་བཅི་བསྐྱུང་བྱ་དགོས།

- ༦ ང་ཚོས་དབང་ཆའི་ཁྲིམས་སྤྲེགས་ཀྱིས་འོང་བའི་སྲིད་གཞུང་དེ་ལ་ངོ་
སྒྲོལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྲིད་གཞུང་གཞན་ལ་ངོ་སྒྲོལ་གང་ཡང་
བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་དེ་ངེས་པར་དུ་དགོངས་པར་འཇགས་དགོས། དེར་
བརྟེན་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ཐོག་དུ་དཔོན་རིགས་རྒྱམས་ལ་མཐུན་འགྱུར་
བྱ་རྒྱ་དེ་ང་ཚོའི་ལས་འགན་ཡིན།

ཁྱིམ་ཆང་གི་འབྲུག་ཚོད་ནང་ང་ཚོས་དྲང་བདེན་གྱི་ལྷ་གྲུབ་གང་ཞིག་
ལག་ལེན་དུ་བཀལ་བ་དེ་འདིར་ཡང་བྱ་རྒྱ་ཡིན། སྲིད་གཞུང་དང་མང་
ཚོགས་མཐུན་པ་ལས་ཁྱིམ་ཆང་ཁྱད་འཕགས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་
བསམས་ནས་རང་གི་སྤྱོད་ལམ་ལ་ལེགས་བཅོས་གཏོང་དགོས།

- ༧ བང་གི་བསམ་ཚུལ་ང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་དེ་དག་ཕྱི་
རྩལ་དུ་བྱ་རྒྱུ་མེད་ལ། བརྟམ་སྤོང་ཀྱང་བྱ་རྒྱུ་མེད། འོན་ཀྱང་གསུ་
ཞབས་ཀྱི་བསམ་པས་ཡིད་འཕྲོག་རྒྱུའི་དམ་བཅའ་བྱ་དགོས།
- ༨ ང་ཚོས་མགོ་བདེ་དྲན་འཕུལ་གྱིས་ལས་དོན་གཅིག་ཀྱང་བྱ་རྒྱུ་མེད།
རྟག་དུ་གསལ་པོ་དང་སྐབས་བདེའི་སྤྱོད་ལམ་བྱ་དགོས།
- ༩ དྲང་སྲངས་ཞབས་ཞུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གྲོང་གསེབ་ནང་གནས་བཞིན་དུ་
རང་གི་ལས་དོན་མང་ཚོགས་ལ་བང་ཉུང་བྱེད་དུ་འཇུག་དགོས། བང་
དུ་ཀྱང་ཐང་འགྲོ་ཐུབ་སར་བཞོན་པའི་བེད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་མེད། ཟས་ཤིན་
དུ་དཀྱས་མར་འཛོག་རྒྱུའི་ཁྱ་ཚུགས་བྱ་དགོས། སྤུམ་བསྐྱེགས་ཅན་གྱི་
བག་ལེབ་དང་བཟའ་བ་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱར་བཀག་འགོག་བྱ་རྒྱུའི་
ཐོག་ཞབས་ཞུའི་གཟི་བརྒྱུད་གནས་ཡིད།
- ༡༠ དྲང་སྲངས་ཞབས་ཞུ་བ་རྣམས་གྲོང་གསེབ་ནང་སྐྱོར་བ་བྱས་ཏེ་མང་
ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྐངས་དང་། ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་
ཕྱངས་ཆ། དེ་མིན་གཞན་ཡང་ལྷ་ཞིབ་ཀྱིས་རང་གི་དུས་ཚོད་སྤོང་པར་
ཕྱངས་ཆ་དེ་དག་བསྐྱང་ཐུབ་པའི་འབད་ཅོལ་བྱ་དགོས།
- ༡༡ གྲོང་གསེབ་ནང་སྤུ་གྱ་རྣམས་ལ་སློབ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་སྤང་ཐུབ་ན་
སྤང་དགོས།
- ༡༢ གྲོང་གསེབ་ཁག་ནང་འཕྲོད་བསྐྱེན་གྱི་བྱེད་སྤོང་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་ཡོང་གི་
མེད་ཆེ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐུགས་སྤང་དྲང་དགོས།

༡༩ གལ་ཏེ་ཕན་ཚུན་འཐབ་འཁྲུག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཆེ་དེ་ལས་གྲོལ་ཐུབ་པའི་
འབད་ཚོལ་བྱེད་དགོས།

༢༠ ཁོམ་པའི་སྐབས་མང་ཚོགས་ལ་བདེན་པའི་ཟུ་ཚུགས་སྐོར་གྱི་དེབ་
རྒྱུ་ལས་བསྐྲུགས་ཏེ་ཐོས་པར་བྱེད་དགོས། རྒྱུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་ཁག་
དང་ཁ་ཆེའི་ཆོས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་རྒྱུ་ལས་སུ་བདེན་པའི་ཟུ་ཚུགས་སྐྱུ་
གཙང་གི་དཔེ་མཚན་ཐོབ་དུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མང་ཚོགས་ལ་ངོ་སྤྲོད་
བྱེད་དགོས།

༢༡ བདེན་པའི་ཟུ་ཚུགས་ནང་གི་སྐབས་དང་གནས་སྤངས་གང་དུ་འང་
མཚན་ཆའི་བེད་སྤྱོད་ལ་གནང་བ་མིད། འཐབ་འཁྲུག་འདྲིའི་ནང་ཆད་
མཐོའི་འཆེ་བ་མེད་པའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ནམ་ཡང་བརྟེན་
མི་རུང་། ཤེས་བཞིན་པའི་ཐོག་ནས་སྐྱུ་ལས་བསྐྲུག་དུ་སྒྲུངས་ཏེ་སྐྱུ་
བསྐྲུག་རྒྱུ་ལས་བསྐྲུག་གྱི་ཉིད་བདེན་པའི་ཟུ་ཚུགས་ཡིན། འདྲིའི་ནང་
སྐྱུ་ཞིག་ལ་འཁྲུག་བསྐྲུག་བར་བྱ་གྱི་སྐྱུ་ཆ་སྤྲོད་ཀྱི་མིད། བདེན་
པའི་ཟུ་ཚུགས་ནང་ཉག་དུ་གྱུལ་ཁ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ཕམ་ཁ་ནམ་ཡང་
ཡོང་གི་མེད་པ་དེ་རང་གིས་ཤེས་ནས་མང་ཚོགས་ལ་ཤེས་སུ་འཇུག་
དགོས།

ན་རི་ཡུང་ནང་བཟུ་བསྐྱེད་བྱས་པའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཏུ་གནང་བའི་
གསུང་བཤད་ཀྱི་སྒྲིང་དོན། དེ་གླེང་མཚོག་ཉིད་ནས་ལེགས་བཅས་
གནང་།

བདེན་པའི་ཁྱུ་ཚུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་འགན།

སྤྱིར་ཁི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་མང་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་། བྱེ་བྱག་ཏུ་ན་རི་ཡུང་མང་
ཚོགས་ཐོག་ཏུ་ང་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཐོབ་ཐང་ཡོད། ང་ཁྱིད་ཚོའི་ཁྱིད་
དུ་ཉིན་མང་པོ་བཟུང་ཁྱོད་ལ། ཁྱིད་ཚོས་བརྩེ་བ་དང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་ས་
ཡོད། ངས་རང་གི་ཚོད་བཟུ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཁི་རྒྱུ་ནང་བྱས་པ་ཡིན། ཞི་བདེ་དང་
སྤྱི་མཐུན་ལུགས་ལ་དགའ་མོས་ཡོད་མཁན་རྣམས་ཀྱི་ངོས་ནས་དབྱ་ཁལ་སྤྱད་
སྤྱི་མཐུན་འཛིན་བྱས་པ་དེ་དོན་དག་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ནམ་ཡང་མིན། ངས་
ཁྱིད་ཚོས་དེ་ལྟར་བབྱེད་གོས་པའི་སློབ་སྟོན་བྱས་ཏེ་རང་གི་ཐོག་ཏུ་འགན་
ཁུར་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤངས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཚོད་བཟུ་འལ་ལེན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་
མཐོང་དུས་ཆང་མས་ཁོ་བོས་དེ་ལྟར་སློབ་སྟོན་བྱས་པ་དེ་ནོར་འཁྲུལ་མིན་
པར་མཐོང་བ་རེད། ཁྱིད་ཚོས་རང་གི་ཁྱུ་ཡིག་རྣམས་ཆེས་ཞི་འཇགས་དང་།
ཆགས་ཚུད་པོ། མཐོང་སྤང་ལེགས་པོས་མདུན་འཛིན་བྱས་པ་དེ་འབྲེལ་
ཡོད་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ངོས་ལེན་གནང་ཡོད། ‘གུས་པ་དང་
བཅས་ཏེ་བཀའ་སྤྱི་མཐུན་ལ་བརྩེ་མེད་’ ཀྱི་དཔེ་མཚོན་འོས་པ་དང་གུས་

འབྲས་ལྗན་པའི་ལམ་སྒྲིལ་འདི་ལས་སྒྲིལ་མ་ཐེབས་དེ་ང་འདས་པའི་ཆེ་བ་
 བཞི་པའི་ནང་ཕྱན་བྱ་ཐེ་ཆོམ་ནང་ལྷུང་སོང་། དེའི་མེས་སུ་ངས་དེ་སྐབས་ཀྱི་
 རྟོར་འབྲུལ་དེ་མེ་བོ་འབྱེགས་བྱེད་ཀྱི་བོངས་ཆོད་ལྷ་བྱ་རྟོར་འབྲུལ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་ལ་བརྩི་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ཉམས་སྦྱང་མང་པོ་བྱུང་མེས་ངས་དེ་
 ཉིས་ལུ་དང་མཚུངས་པ་ཡངས་གིང་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་རྟོར་འབྲུལ་
 ཞིག་དུ་བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་ནའང་ཁྱིམ་མང་ཆོགས་ལས་ངའི་མེ་འདུན་གྱི་
 གཞི་རྟོན་ནི་དཔྱ་ཁལ་དང་འབྲེལ་བའི་འཐབ་འབྲུག་ཙམ་མིན་པར། དམག་
 མིར་སྒྲིག་ཞུགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཡང་ཡིན།

མང་ཆོགས་ཀྱི་དགའ་མོས་ནི་འཐབ་ཚོད་དང་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་ཡུན་
 རིང་ནས་མཆོན་ཆ་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་བདར་མ་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱིད་གཞུང་
 དང་དངོས་ཡོད་ཀྱི་མཐུན་འབྲེལ་མེད་པར་བརྟེན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ནང་དམག་
 མིར་འཇུལ་ཞུགས་བྱ་རྒྱུ་སེམས་ཡིད་འདྲིན་ཐུབ་པའམ་སྤྱོ་སྤང་གང་ཡང་
 མེད། ཡིན་ནའང་ངས་བྱེད་ཆོ་ཉ་ཅང་ལེགས་པོས་མདུན་དུ་སྤྱོད་པ་ཞིག་
 ལ་བསམ་གྱི་ཡོད་ལ། གལ་ཏེ་དམག་འཐབ་དེ་ལས་ཉིན་མང་བ་འགྲོ་ཡོད་
 ཆེ་ཁྱིམ་རང་ངོས་ཀྱིས་འབྲིང་མི་བྱིས་ཆང་ཁྱོད་ནས་དམག་མི་ཆེན་སྤོང་
 སྤྱད་ཡོད་པའི་ང་ལ་ཡིད་ཆེས་གཙང་མ་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྒྲིལ་ཁབ་སྒར་
 ཡང་གོང་དུ་འདེགས་པ་ལ་ཁྱིམ་ནས་ལས་འགན་ཐབས་ཆག་ཅིག་འབྲུར་རྒྱ་
 མིན་པའི་མེ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟའང་མེ་བ་དེ་བཞེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ངས་
 ཕ་ཡུལ་གྱི་ཞབས་འདེགས་གང་ཞིག་བསྐྱབ་རྒྱ་དེ་བྱེད་ཆོའམ། གལ་ཏེ་དེ་

ལས་ལེགས་པ་བཅོད་ན་གུང་རྒྱུ་མི་མང་གི་བརྒྱུད་ནས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། བསམ་
 རྒྱུ་དེའི་ཉིན་གྱིས་ཕལ་ཆེ་ར་མགྲོགས་པོར་ ‘གུས་ཞབས་དང་བཅས་’ཏེ་
 བཀའ་བྲིམས་ལ་བརྩི་མེད་’ བྱ་རྒྱུ་དེ་འགོ་འཇུགས་དགོས་འདུག་སྟེ། དེར་
 བརྟེན་ངས་དེ་མིང་བྲིད་ཚེ་ར་བདེན་པའི་ཟུ་ཚུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་འགན་
 གྲོག་ལ་བཅོད་རྒྱུ་ཐག་བཅད་པ་ཡིན། བདེན་པའི་ཟུ་ཚུགས་ཀྱི་གོ་དོན་ལེགས་
 པར་མ་གཤིས་པར་དེའི་ལས་འགན་གསུམ་མི་སྤྱིད། དེའི་འབྲེལ་བཅོད་སྒྲིལ་
 རྒྱས་བྱས་ཟིན། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདི་འབྲེལ་བཅོད་ཀྱི་དཔལ་གོ་དོན་ངོ་མ་
 ཏོགས་མི་ཐུབ། སྐབས་ཉེས་པ་ཞིག་ལ་གཞི་རིམ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བདེན་
 པའི་ཟུ་ཚུགས་ཀྱི་གོ་དོན་དེ་ཐད་ཀར་‘གུས་ཞབས་དང་བཅས་’ཏེ་བཀའ་
 བྲིམས་ལ་བརྩི་མེད་’ ལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འགའ་ཞིག་གིས་དེའི་གོ་དོན་‘གུས་
 ཞབས་མེད་པའི་སྒོ་ནས་བཀའ་བྲིམས་ལ་བརྩི་མེད་’ཐོག་བྱས་མ་འགོ་ཆེ་
 ཡང་ཅམ་ཟེད་སྟེ། ཇི་ལྟར་བྲིད་ཚེས་མཐུན་གསལ་ལྟར་‘བཀའ་བྲིམས་ལ་
 བརྩི་མེད་’ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་དེ་བདེན་པའི་ཟུ་ཚུགས་ལས་ཉག་ཉག་ཞུགས་
 རྒྱུ་གསུམ་ཡིན། ‘གུས་ཞབས་དང་བཅས་’ཏེ་བཀའ་བྲིམས་ལ་བརྩི་མེད་’ནི་
 བདེན་པའི་ཟུ་ཚུགས་ཀྱི་གལ་གནད་ཆེ་བའི་ཡན་ལག་ཅིག་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་
 མེད། འོན་ཀྱང་གནས་སྤངས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བདེན་པའི་ཟུ་ཚུགས་ཀྱི་
 ཡན་ལག་གཙོ་བོ་ཡིན་དགོས་ཟེད་ཅེས་བཅོད་མི་ཐུབ། དཔེ་མཚན་དུ་དེང་
 སྐབས་རྒྱལ་ཁྲོམ་འཆར་རྣམས་ཀྱི་དྲི་བའི་ཐོག་དུ་‘གུས་ཞབས་དང་བཅས་’
 ཏེ་བཀའ་བྲིམས་ལ་བརྩི་མེད་’ཀྱི་གལ་གནད་དེ་ཕལ་པ་ཆགས་ཟིན། ལར་

ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ནང་བདེན་པའི་ཨུ་ཚུགས་ཀྱི་ཚོད་བཟུང་གུགས་ཆེན་དེ་འདྲ་
 འགོ་འཇུགས་སུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེར་བརྟེན་དེ་ཚོད་བཟུང་འདྲི་འཁོར་ཅན་གྱི་
 གནས་སྤངས་ཤིག་དུ་བཞེད་ཀྱི་རེད། དེའི་ཀྱིན་གྱིས་ཚོད་བཟུང་འདྲི་འཁོར་ང་
 ལ་ཉམས་མྱོང་གསར་པ་མུ་མཐུད་དེ་རྒྱ་ཡོང་གི་འདུག ངས་ ‘གུས་
 ཞབས་དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་བྲིམས་ལ་བརྩི་མེད་’ དེ་མང་ཚོགས་ཐོག་དུ་སློ་
 བྱར་དུ་བཀའ་བའི་འབད་ཚོལ་བྱ་རྒྱའི་ནོར་འཁྲུལ་དེ་ཉི་མུལ་ཡ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་ཞིག་ཇི་ལྟར་ཚོར་སྤང་ཞིན། རྒྱལ་ཁབ་གང་དུ་གནས་པ་དེའི་བྲིམས་
 ནམས་དྲང་སྤངས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་དགོས་པ་དེ་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་པའི་མི་
 དེ་ཁོ་ན་ལ་‘གུས་ཞབས་དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་བྲིམས་ལ་བརྩི་མེད་’ བྱ་རྒྱའི་
 རྒྱས་སློབས་དང་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་དེ་མཐོང་སྤང་། དེ་ལྟ་བུའི་བྲིམས་ནམས་
 དྲང་སྤངས་ཀྱིས་ཐེངས་སྟོང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལས་བྲིམས་འགའ་ཞིག་ཐོག་
 ‘གུས་ཞབས་དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་བྲིམས་ལ་བརྩི་མེད་’ བྱ་རྒྱའི་གོ་སླབས་
 ཡོང་ཚོག དྲང་སྤངས་ཀྱིས་བརྩི་སྐྱེད་བྱ་རྒྱའི་བྲིམས་ནམས་ཡག་པོ་ཡོད་
 དགོས་པའི་ངས་པ་མེད། ལུལ་མི་བཟང་པོས་བརྩི་སྐྱེད་བྱེད་པའི་དྲང་བདེན་
 མིན་པའི་བྲིམས་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་བྲིམས་དེས་དེ་
 དག་གི་རང་གི་ཆེ་མཐོང་ངམ་བཟང་སྟོང་ལ་ཐོག་ཐུག་མེད་པ་ཞིག་ནི་ངས་
 པར་དུ་དགོས། ངས་ཕྱིར་བཟུང་ལོག་སྟེ་རང་གི་མི་ཆེའི་ཐོག་མན་བསམ་
 གཏོང་དུས་སྡེ་ཚོགས་སམ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམས་གང་ཞིག་ཉེས་ཆད་ཀྱི་
 འཛིགས་པས་བརྩི་སྐྱེད་བྱས་པ་དེ་འདྲའི་དཔེ་མཚོན་གཅིག་ཀྱང་ཆེད་དུ་མེད།

གང་དུ་གནས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་མཉམ་སྦྲེལ་ཚོགས་དེ་དང་ཁོ་ཐོ་གཉིས་ཀར་ཕན་
 ཐོགས་ཤིག་ཡོད་པའི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་ངས་སྦྲེལ་ཚོགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་
 ཀའི་ཁྲིམས་ངན་ནམས་བཙུང་སྤང་བྱས་པ་ཡིན། རྒྱན་ལྷན་དང་སྤྲིག་ཁྲིམས་
 ལྷན་པའི་ཐོག་ནས་ལོ་མང་ཟིང་དེ་ལྟར་བྱས་ཆེས་ང་ལ་སྦྲེལ་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་
 གཏོར་བཤིག་གཏོང་རྒྱུ་དུས་ཚོད་ ༡༩༩༩ ལོར་དབྱིན་ཡུལ་དུ་བསྐྱོད་རྒྱུ་
 རྒྱལ་དུ་ཡོང་བ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་གཏོར་བཤིག་གཏོང་རྒྱུ་གོ་
 གྲུབ་ནི་ལྟོ་ཨུའ་ཟེ་ཀའི་ནང་ཀྱ་རན་ས་ལྷལ་སྤྱི་དགུང་གིས་ཨི་ཤི་ཡའི་མི་
 རིགས་དེ་བརྒྱལ་ཁྲིམས་གཞི་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད་
 ལྷུ་ལ། དེར་བརྟེན་ཁོ་ཐོ་མཐའ་འབྲས་གང་གི་ཐོག་དུ་སྤྲིབས་སོང་ཞིན། གལ་
 ཏི་གུས་པ་དང་བཅས་ཏི་བཀའ་ཁྲིམས་ལ་བཙུ་མེད་དེ་སྤྱར་ཡང་འགོ་
 འཇུགས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཆེ། ཐོག་མར་ཁོ་ཐོ་ཉིད་ནས་དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། གང་
 ལགས་ཤིན། ང་དེའི་ཆེད་དུ་ཐམས་ཅད་ལས་འོས་ཤིང་འཆམས་པའི་མི་
 ཞིག་ཡིན། རི་ཞིག་བདེན་པའི་ལྷ་རྒྱལ་པ་རྣགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་འགན་
 རྟོང་ས་ད་ལྟ་བཙོང་ཟེན་པའི་གུས་པ་དང་བཅས་ཏི་བཀའ་ཁྲིམས་ལ་བཙུ་
 མེད་ཀྱི་ཐོག་དུ་མེད་པའི་དོན་གནད་དང་པོ་དེ་ཉམས་སུ་སྤང་དགོས། ངས་
 སློབ་ཉོན་བྱ་རྒྱུ་ལྟ་སྤྲིག་བྱས་པ་དེའི་ནང་ཐོས་བརྟན་པ་ཞིག་ལ། ཁོ་ཐོ་བཙོན་
 ཁང་དུ་ཕྱིན་པའི་ཆེས་སུ་ཉུང་མཐར་ཆེ་བ་གཅིག་ཟིང་སུས་ཀྱང་གུས་པ་དང་
 བཅས་ཏི་བཀའ་ཁྲིམས་ལ་བཙུ་མེད་བྱ་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། དེའི་ཆེས་སུ་འང་
 འདེམས་སྤྲིག་བྱས་པའི་བདེན་པའི་ལྷ་རྒྱལ་པ་གཅིག་གཉིས་ཤིག་གིས་གོང་

དུ་སྒོས་པའི་གོ་དོན་གཞིར་བཟུང་‘གུས་པ་དང་བཅས་’ཏེ་བཀའ་བྲིམས་ལ་
 བརྩི་མེད་’ གྲ་དགོས། དེ་ཡང་ཁོ་ལོ་བཙོན་ཁང་དུ་བསྐྱོད་ཆེས་བདེན་པའི་
 ལྷ་ཚུགས་པ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སམ། དེ་དག་དང་ལྡན་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་
 རྣམས་ཀྱིས་འཆེ་བའི་ལས་དོན་བྱས་མེད་པ་དེ་མཐོང་བའི་སྐབས་སུ་གཞི་
 རྣམས་གྲ་དགོས། དེ་རྣམས་བདེན་པའི་ལྷ་ཚུགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ལས་
 འགན་ནི་རང་ཉིད་མཐའ་གཅིག་དུ་ཞི་བདེ་དང་ལྷིང་འཇགས་སུ་གནས་སྟེ་
 དང་། གཞན་ཡང་ལམ་དེ་ཀ་རྣམས་སུ་ལེན་པ་དེ་ལྷ་བུའི་འབད་ཚོལ་གྲ་
 དགོས། དེར་བརྟེན་བྱེད་ཆོས་དོ་སྣང་གྲ་དགོས་པ་ཞིག་ལ། གལ་ཏེ་ཁོ་ལོས་
 ‘གུས་པ་དང་བཅས་’ཏེ་བཀའ་བྲིམས་ལ་བརྩི་མེད་’བྱས་ཆེ་དེའི་ཆེས་སུ་
 ལས་མཚམས་འཛོག་པ་དང་། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆོགས་འདུ་གྱུ་བཅས་མི་
 རུང་བ་མ་ཟད། དངངས་སྐྱབ་སྤེལ་བའི་རམ་སྟོན་ཁོམ་སྟོར་ཡང་བྱེད་མི་
 རེགས། ངའི་ཡིད་ཆེས་ལ་གལ་ཏེ་ཁོ་ལོ་བཙོན་ཁང་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཆེས་སུ་
 མཐའ་གཅིག་དུ་ཞི་བར་གནས་ཆེ། གནད་དོན་འདི་གཅིག་ལུ་སྟོབས་ཀྱིས་
 རྩལ་འགྲོ་བྱོས་གཞི་མེད་པ་ཆགས་སྟེ་རེད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་བཀའ་ཞི་རང་གེད་
 ཐོག་གནས་སྤྱིད། གནས་སྤངས་དེ་ལྷ་བུའི་ནང་བདེན་པའི་ལྷ་ཚུགས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་གོང་དུ་སྒོས་པའི་ཆ་རྒྱུ་གཞིར་བཟུང་‘གུས་པ་དང་བཅས་’ཏེ་
 བཀའ་བྲིམས་ལ་བརྩི་མེད་’ གྲ་སྤྱིའི་རང་དབང་ཆ་ཆང་ཡོད་པ་དང་། ཇི་
 སྤྱིད་བདེན་པའི་ལྷ་ཚུགས་པ་རེ་རེས་རང་གི་སྤྱུས་ཀ་དེ་བསྟན་མ་ཟེན་པ་དེ་
 སྤྱིད་དེ་ལྷ་རྩལ་བྱེད་ཆོག་པ་ཡིན།

དེའི་བར་དུ་དུས་ཚོད་ཕྱན་བྱ་འགྲོ་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེད་དུ་ཁོ་བོས་སློབ་
 སྟོན་བྱས་པ་དེའི་ནང་འཇུགས་སྒྲུན་གྱི་ལས་དོན་འགའ་ཞིག་གི་འཆར་གཞི་
 བཏོད་ཡོད། དེའི་ནང་ངས་གྲོས་ཤིག་བཏོན་ཡོད་པ་དེ་ནི་འགྲོག་སྤང་གི་
 བསམ་ཚུལ་ཕྱན་བྱ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཆོས་ལུན་དང་དྲང་ཚུགས་ཀྱི་བསམ་
 སློབ་ཁང་ས་པའི་རང་ཡུལ་པའི་ལས་འགུལ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་ཚུལ་
 ཚབ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཞི་རིམ་གྱི་ཡུལ་མི་ཞིག་གི་བར་ཆ་ཆང་གིས་ཆ་ཤས་
 ལེན་ཐུབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་ཡུལ་པ་ཞིག་དགོས། གལ་ཏེ་ཉུང་མཐར་ཆོད་
 དཔག་བྱས་ན་ཚུ་གར་གྱི་མི་འབྲར་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ཐམས་པ་ཞིང་པ་རེད།
 ཕྱིས་ཞིབ་དེ་ལས་ཞིང་པའི་མི་འབྲར་ས་ཡ་ ༣༥ ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཆང་
 མས་ཤེས་གསལ་ལ། ལོ་ཕྱིད་རིང་མི་འབྲར་གྱི་ཆ་ཤས་དེ་ཕལ་ཆེར་དོན་
 མེད་དུ་བཟུང་པ་འཇུག། མཁས་པོ་བྱས་ཏེ་བརྗོད་ན་དོན་ཕན་སོན་པའི་ལས་
 དོན་ཐོག་བཅད་སྤྱོད་བྱེད་འོས་པའི་དུས་ཚོད་མང་པོ་ཞིག་ཁོང་གི་སར་ལྷག་གི་
 ཡོད་ཅེས་སྒྲ་ཆོག གལ་ཏེ་མི་འབྲར་དེའི་ཆེད་དུ་ཁོ་ཕན་སྦྱོར་པའི་ལས་དོན་
 བཟང་པོ་གང་ཞིག་བདེ་སླག་དུ་ཐོབ་སྟེ་བ་བཅོས་ཆེ་ང་ཆོའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་
 དཀའ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་སེལ་ཐུབ་པ་ཡིན། ངའི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་ན་ལག་
 པས་འཐག་འཐག་རྒྱ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་ལས་དོན་ཞིག་རེད། དེ་ནི་མི་ཆང་མས་
 བདེ་སླག་དུ་ཤེས་ཐུབ་པ་མ་ཟད། ཚུལ་ཁབ་ཀྱི་དུས་ཚོད་སྤང་པ་བཅད་སྤྱོད་བྱ་
 རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་བཟང་ཤོས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་སྟེ། རང་ཡུལ་པ་ནི་གཙོ་བོ་
 དངོས་པོའི་ཐོན་སྐྱེད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། ང་ཆོས་ཇི་ཙམ་མང་བ་དངོས་

ཤོའི་ཐོན་སྐྱོད་བྱས་པ་དེ་ཙམ་མང་བ་རང་ཡུལ་ནང་རང་ཡུལ་པ་འཕེལ་རྒྱས་
 འགྲོ་རྒྱུ་རེད། དམ་བཅའ་རྒྱམས་ནི་ཐོན་སྐྱོད་བྱེད་མཁན་རྒྱམས་ལ་སྐུལ་མ་
 དང་སྡོལ་བ་སྤྱིན་ཆེད་བཅོས་པ་ཞིག་རེད། ལས་དོན་འདིའི་ཆེད་དུ་བྲང་
 རྒྱལ་ཁུག་པ་དང་རང་ཡུལ་ལ་བརྟེན་བ་ཅན་གྱི་འོས་ཚུལ་ཁུག་པའི་སྤྱི་
 ཚོགས་ཞབས་ཞུ་བ་དུ་མ་དགོས་ཤིང་། ངའི་འདོད་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་གར་གྱི་
 སྤྱིས་པ་དང་བྱད་མེད་ཆང་མ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ལས་དོན་འདིའི་ནང་ཞུགས་
 ན་སྟུམ། ཡིད་འཕྲོག་རྒྱས་ཀྱི་ཚོན་རིས་ཁུག་པ་དང་ཉ་ཅང་ལེགས་པའི་རས་
 གོས་འཕག་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་རྩལ་རྒྱལ་ལ་ཉེ་བ་དེ་དག་སྤར་ཡང་མི་རྒྱམས་ཡ་མཚན་
 སྤྱི་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མགྲོགས་པོར་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་རྒྱུ་རང་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད།

བཅོལ་གཞི་གཅིག་ལྷག་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་འགའ་ཞིག་བཅོལ་འདོད་ཡོད།
 འདས་པའི་སྤྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཉམ་དུ་བྲལ་དང་བྲེ་རམ་གྲོག་ལ་སྤྱིས་
 པའི་མི་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བྱས་པ་དེའི་གྲུབ་འབྲས་འཛིགས་སུ་རུང་བ་བྱུང་
 ཡོད་པ་དེ་བཤད་མ་དགོས། འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་འབྲུང་ཉེན་རྒྱམས་ལ་བསམ་
 སྡོལ་བྱེད་ཡོད་ཆེ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ལས་གྲུབ་འབྲས་དེ་ལྷག་
 འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་ཤེས་ཀྱི་རེད། ངའི་བཅོལ་དོན་ནི་ཉར་
 འཕྲོན་གཅད་རྒྱུ་དང་མི་འཁོར་གྱི་ལྷགས་ལམ་གཏོར་རྒྱུའི་བྱེད་ལས་ལ་གོ་
 དགོས། ཨ་ཉམ་དུ་བྲལ་དེ་ནང་མི་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བྱས་པ་དེ་ཁོང་ཁྲིམས་
 གཞན་དབང་དུ་སོང་ནས་ཡིན་པ་དང་། འོན་ཀྱང་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ཀྱི་
 དེ་ཤེས་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ཞིག་རེད། བྱེད་ལས་དེ་དག་ཁོང་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ཀྱི་

ཞིག་ཡིན་ཡང་། ཁོང་ཁྱོད་ནང་དུ་འང་གནས་སྤངས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་།
 གཅིག་ནི་མི་དེའི་བསམ་སྒྲོ་སྒྲིང་པ་ཆགས་སྟེ་དྲན་ཆོར་གང་ཡང་མེད་པ་དང་།
 གཞན་ནི་དེའི་ནང་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཡིན། ཁོ་རྒྱའི་ནག་
 ཉིས་དེ་གྲུབ་འབྲས་སྒྲོ་ནས་བལྟས་ན་ཨ་ཉམ་དུ་བླད་མི་ཆོད་ནག་ཉིས་ལས་
 ཕྱན་བྱ་གནོད་སྒྲོན་ཉུང་བ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ནག་ཉིས་དེ་འོས་
 འཆམས་ཡིན་མིན་བལྟས་སྟབས་ན་དེ་ཨ་ཉམ་དུ་བླད་འི་བྱུང་རྒྱུ་ལས་ཆེས་
 འོས་འཆམས་མིན་ངེས། ངའི་བསམ་པར་ཕྱི་ཁྱེ་བཞི་པའི་བྱས་ཉིས་རྣམས་
 གྱི་འགན་འཁྲི་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་མདུན་དུ་སླེབས་ནས་རང་གི་ནག་ཉིས་
 ངོས་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་སྒྲོ་ཁོག་བསྟན་མེད། གནས་ཚུལ་ཐབས་སྟབས་པ་ཞིག་ལ་ཁོ་
 རྒྱུ་དཔྱ་ཁྲལ་གྱི་ལས་འགལ་སྐབས་སུ་བྱེད་སྤངས་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་བ་དེ་
 ཕྱི་ཁྱེ་བཞི་པའི་ནང་རང་གི་གཟི་བཞིན་དང་ས་མཆམས་ཆང་མ་བཞིན་
 བཏང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ལས་ཀྱང་ཐབས་སྟབས་པ་ཞིག་ལ་ད་ཉིས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་སྟེན་འབད་ཅོལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་རེད། དེར་
 བརྟེན་གལ་ཏེ་བདེན་པའི་ཨྱ་ཚུགས་པ་སུ་ལའང་ནག་ཉིས་དེ་དག་གི་འགན་
 འཁྲི་ཡོད་ཆེ་དེ་དག་གི་ཐད་ཀའི་བསྐྱབ་སྒྱུ་ནི་མདུན་དུ་སླེབས་ནས་རང་གི་
 ནག་ཉིས་ངོས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དང་། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་མི་གཞན་རྣམས་ངོ་ཤེས་
 གྱི་ཡོད་ཆེ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ངོས་ལེན་དུ་འཇུག་དགོས་པ་དེ་ཡིན། མི་
 འཁོར་གྱི་ལྷགས་ལམ་གཏོར་རྒྱུ་དང་བདེ་འཇགས་སྤྱད་ཡོང་བའི་ཉིན་རྟོག་
 སྒོར་སྤྱང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་ཉེན་ཁ་བཟོ་རྒྱུ་ནི་སྤྱར་མའི་རྟོགས་མཆན་

གསལ་ཤོས་ཤིག་རེད། འོན་དང་དེ་ལས་ཀྱང་སྒར་མ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་རང་གི་
 ནག་ཉེས་ངོས་ལེན་ཆེད་མདུན་དུ་མ་སླེབས་པ་དེ་ཡིན། སྒར་པའི་སློབ་པ་ནི་
 དུག་དང་མཚུངས་ཤིང་། ལུས་པོ་ཐམས་ཅད་བཙོག་པས་སྒྲགས་པར་བྱེད།
 ཇི་ཙམ་དུག་དེ་མགྲོགས་པོར་བཏོན་ཐུབ་པ་དེ་ཙམ་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ལེགས་པ་
 ཡོད། ཇི་ལྟར་བ་སླ་འདྲེས་པའི་འོ་མའི་ནང་འོ་མ་སྤྲས་གཙང་བསྐྱེས་པ་
 ལས་བ་སླའི་གནོད་ཤྲགས་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ལྟར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གལ་ཏེ་སློབ་
 པ་གང་ཞིག་གི་འགྱུར་བ་གསལ་མ་བྱས་ཆེ། ཇི་ཙམ་ལས་བཟང་པོ་བྱས་རུང་།
 སློབ་པ་དེའི་ཤྲགས་རྒྱུ་མེད་པར་བཟོས་མི་ཐུབ། སྤྲུག་བཟུལ་བཟོད་རྒྱུ་ལས་
 ཐོག་སྤྱི་ནག་ཉེས་མི་བཟང་པ་བྱེད་མཁན་དེ་དག་འཚོལ་རྒྱར་བྱེད་ཆོས་
 འབད་ཚོལ་སྒོ་ཀུན་ནས་བྱ་རྒྱུའི་ཁོ་མོས་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དང་མཉམ་དུ་
 བྱེད་ཆོས་ཁོང་ནམས་ལ་རང་གི་ནག་ཉེས་ནམས་སླེས་པ་པོ་ཞིག་ལྟར་མདུན་
 དུ་སླེབས་ནས་ངོས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེའི་བརྒྱུད་ནས་ཐོང་འདིའི་སྤྱི་ཚོགས་
 དང་། བཟང་སྤྱོད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གཙང་མ་བཟོ་རྒྱུའི་རེ་སྤྲུལ་བྱེད་
 ཀྱི་རེད་སྙམ།

༡༩༡༩ ཕྱི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༩

